

BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING

verleend aan:	RWE Eemshaven Holding II B.V.
voor:	de revisie van de omgevingsvergunning
activiteiten:	het veranderen en in werking hebben van een inrichting
locatie:	Synergieweg 1 te Eemshaven
bevoegd gezag:	Gedeputeerde staten van Groningen
kenmerk bevoegd gezag:	GR-VERG-2018-000567
zaaknummer Omgevingsdienst Groningen:	Z2018-00011581
verzenddatum:	15 september 2021

BESLUIT

Onderwerp

Op 8 november 2018 is een aanvraag om een omgevingsvergunning in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) ontvangen van RWE Eemshaven Holding II B.V. Het betreft een aanvraag om een revisie van de activiteiten voor de gehele locatie inclusief de uitbreiding van biomassameestook van 15 naar 30%. Binnen het biomassameestookpakket zijn tevens de stoffen bentoniet en lignine opgenomen. De wijzigingen vinden plaats binnen de huidige installatie en er vinden geen bouwwerkzaamheden plaats. De aanvraag heeft betrekking op de locatie Synergieweg 1 in Eemshaven (gemeente Het Hogeland) kadastraal bekend gemeente Uithuizermeeden, sectie A, nummers 3307, 3320 en 3311.

De aanvraag is geregistreerd onder nummer 4023203.

Besluit

Het college van gedeputeerde staten van de provincie Groningen besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning en gelet op artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo):

1. de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen op basis van de in de aanvraag opgenomen informatie en de bij de aanvraag behorende bescheiden;
2. dat de vergunning wordt verleend voor de volgende activiteit:
  - het veranderen of veranderen van de werking en het in werking hebben van een inrichting (artikel. 2.1 lid 1 onder e Wabo);
3. dat de volgende stukken deel uitmaken van de vergunning.
  - Aanvraagformulier (d.d. 8 november 2018 Aanvraagnummer: 4023203);
  - "AANVRAAG VOOR EEN REVISIEVERGUNNING IN HET KADER VAN DE WET ALGEMENE BEPALINGEN OMGEVINGSRECHT (WABO), RWE-Eemshavencentrale te Eemshaven" (d.d.: April 2018, Rapport nr.: 18-1481 (gewijzigde versie april 2019))
  - Appendix A Samenstellingsgegevens brandstoffen;
  - Appendix B Opslag en transport van grond- en hulpstoffen;
  - Appendix C Opslag van rest- en afvalstoffen;
  - Appendix D MSDS hulpstoffen (versie april 2019);
  - Appendix E Milieueffectrapport (versie april 2019);
  - Appendix F Toetsing Beste Beschikbare Technieken (versie april 2019);
  - Appendix G Akoestisch rapport;
  - Appendix H AV-AO/IC;
  - Appendix I NRB-toetsing
  - Appendix J Opstellingsplanen de in de periode tussen 19 april 2019 en 14 januari 2021 verstrekte aanvullingen daarop.
4. dat er voorschriften aan de vergunning worden verbonden;
5. voor zover de vergunningaanvraag niet in overeenstemming is met de gestelde voorschriften, de voorschriften bepalend te laten zijn.

Kennisgeving en terinzagelegging

Van het ontwerpbesluit is kennisgegeven in het Dagblad van het Noorden, editie Noord, van 27 maart 2021, de Staatscourant op 31 maart 2021, vanaf dezelfde datum op de website <https://www.officielebekendmakingen.nl>. en middels het UVP-Portal des Landes Niedersachsen.

Het ontwerpbesluit met de daarbij behorende stukken hebben in het gemeentehuis van de gemeente Het Hogeland en in het provinciehuis van 31 maart 2021 tot en met 12 mei 2021 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Daarnaast hebben de stukken gedurende de periode 7 april 2021 tot en met 19 mei 2021 ter inzage gelegen in het Verwaltungsgebäude 2 van Stadt Emden, het Rathaus van Gemeinde Krummhörn en het Rathaus van Stadt Borkum.

Zienswijzen

Gedurende de periode dat het ontwerpbesluit met de daarbij behorende stukken ter inzage heeft gelegen, heeft eenieder de mogelijkheid gehad om zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren te brengen. Het naar voren brengen van zienswijzen kon zowel mondeling als schriftelijk. Gedurende de periode zijn zienswijzen ingebracht van een vijftal insprekers.

Beroep

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden die tevens zienswijzen hebben ingebracht tegen het ontwerp van deze vergunning, tenzij redelijkerwijs kan worden aangetoond dat geen zienswijzen konden worden ingebracht, met ingang van de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd binnen zes weken beroep instellen bij de Rechtbank Noord-Nederland.

Als onverwijlde spoed dit vereist, kan ook een verzoek om voorlopige voorziening worden ingediend bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland (Postbus 150, 9700 AD Groningen).

Inwerkingtreding

Deze vergunning treedt in werking op de dag na afloop van de beroepstermijn. Als er een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, treedt deze vergunning niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Ondertekening

Het college van Gedeputeerde Staten van Groningen,

, voorzitter.

, secretaris.

Verzending

Verzenddatum: 15 september 2021

Een exemplaar van dit besluit is verzonden aan:

- RWE Eemshaven Holding II B.V., Amerweg 1, 4931 NC Geertruidenberg;
- Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland, Postbus 26 9980 AA Uithuizen
- Bestuur van de Veiligheidsregio Groningen, Postbus 66, 9700 AB Groningen;
- Inspectie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Postbus 90801, 2509 LV Den Haag;

- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Postbus 20901, 2500 EX Den Haag;
- Inspectie voor de Leefomgeving en Transport, Postbus 16191, 2500 BD Den Haag;
- Commissie voor de milieueffectrapportage, Arthur van Schendelstraat 760, 3511 MK Utrecht;
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Postbus 1600, 3800 BP Amersfoort;
- Veiligheidsregio Groningen, Postbus 66, 9700 AB Groningen;
- Waterschap Noorderzijlvest, Postbus 18, 9700 AA Groningen;
- Stadt Borkum, Neue Strasse 1, 26757 Borkum (Duitsland);
- Stadt Emden, Frickensteinplatz 2, 26721 Emden (Duitsland);
- Gemeinde Krummhorn, Rathausstrasse 1, 26738 Krummhorn (Duitsland);
- Niedersächsischer Landesbetrieb für Wasserwirtschaft, Küsten- und Naturschutz, Oldesumer Strasse 48, 26603 Aurich (Duitsland);
- Wasserstrassen- und Schifffahrtsverwaltung des Bundes, Generaldirection Wasserstrassen und Schifffahrt, stadort Aurich, Schlossplatz 9, 26603 Aurich (Duitsland);
- indieners van zienswijzen naar aanleiding van het voornemen van RWE, de aanvraag en/of het MER.

VOORSCHRIFTEN

Inhoudsopgave

VOORSCHRIFTEN MILIEU	8
1. ALGEMEEN.....	8
1.2 Terrein van de inrichting en toegankelijkheid.....	8
1.3 Instructies.....	8
1.4 Melding contactpersoon en wijziging vergunninghouder.....	8
1.5 Registratie.....	9
1.6 Bedrijfsbeëindiging	9
1.7 Proefnemingen	9
2. BRANDSTOFFEN.....	10
2.1 Acceptatie van (bio)brandstoffen.....	10
2.2 Opslag en overslag van (bio)brandstoffen	12
2.3 Karakterisering (bio)brandstoffen.....	12
3. REST- EN AFVALSTOFFEN	13
3.1 Afvalscheiding.....	13
3.2 Opslag van rest- en afvalstoffen	13
3.3 Opslag van vliegas.....	14
3.4 Opslag van bodemas.....	15
3.5 Opslag van gips.....	15
3.6 Afvoer van rest- en afvalstoffen.....	15
4. VEILIGHEID	16
4.1 Brandbestrijding	16
4.2 Preventieve maatregelen.....	16
4.3 Het in werking hebben van een stookinstallatie (niet zijnde NSA).....	17
4.4 Bliksemafleiding en statische elektriciteit.....	18
4.5 Overige voorschriften met betrekking tot veiligheid.....	18
4.6 Opslag van gevaarlijke (afval)stoffen (in emballage).....	18
4.7 Opslag van chemicaliën in tankcontainers/iso-containers.....	18
4.8 Opslag van kalksteen.....	19
4.9 Opslag van bulkvloeistoffen in atmosferische tanks.....	19
4.10 Opslag van gasflessen.....	20
4.11 Wijziging chemicaliëngebruik waterbehandeling	20
4.12 Opslag van overige gevaarlijke vloeistoffen in bovengrondse tankinstallaties (PGS 31).....	20
5. GELUID.....	20
5.1 Geluidsnormering	20
6. LUCHT	21
6.1 Vergunningvoorschriften met betrekking tot emissies naar de lucht	21
6.2 Onderzoeksverplichting voor de concretisering van de minialisatieverplichting van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS).....	24
6.3 Diffuse emissies van niet-inert materiaal.....	24
7. GEUR	25
7.1 Algemeen.....	25
7.2 Doelvoorschriften	25
7.3 Metingen en rapportage	25
8. EVALUATIE MER	26

VOORSCHRIFTEN MILIEU

1. ALGEMEEN

- 1.1.1 Voor de definities van de begrippen wordt integraal verwezen naar het gestelde in Afdeling 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer (verder: Activiteitenbesluit en Abm) en de Activiteitenregeling milieubeheer (verder: Activiteitenregeling), tenzij in de navolgende voorschriften anders is bepaald of de begrippen niet in het Activiteitenbesluit of de Activiteitenregeling zijn opgenomen.

1.2 Terrein van de inrichting en toegankelijkheid

- 1.2.1 Binnen de inrichting moet een overzichtelijke en actuele plattegrond aanwezig zijn. Op deze plattegrond moeten ten minste de volgende aspecten zijn aangegeven:
- a. alle gebouwen en de installaties met hun functies;
  - b. alle opslagen van stoffen welke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken met vermelding van aard en maximale hoeveelheid.
- 1.2.2 Op het terrein van de inrichting moet een zodanige afscheiding aanwezig zijn dat de toegang tot de inrichting voor onbevoegden redelijkerwijs niet mogelijk is.
- 1.2.3 De inrichting moet schoon worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren.
- 1.2.4 Gebouwen, installaties en opslagvoorzieningen moeten altijd goed bereikbaar zijn voor alle voertuigen die in geval van calamiteiten toegang tot de inrichting/installatie moeten hebben. Binnen of nabij de installaties mogen geen andere goederen of stoffen worden opgeslagen dan die welke voor het proces nodig zijn of daardoor zijn verkregen, met uitzondering van brandbestrijdingsmiddelen.

1.3 Instructies

- 1.3.1 De vergunninghouder moet de binnen de inrichting (tijdelijk) werkzame personen instrueren over de voor hen van toepassing zijnde voorschriften van deze vergunning en de van toepassing zijnde veiligheidsmaatregelen. Tijdens het in bedrijf zijn van installaties die in geval van storingen of onregelmatigheden kunnen leiden tot nadelige gevolgen voor het milieu, moet steeds voldoende, kundig personeel aanwezig zijn om in voorkomende gevallen te kunnen ingrijpen.
- 1.3.2 De vergunninghouder moet één of meer ter zake kundige personen aanwijzen die in het bijzonder belast zijn met de zorg voor de naleving van de in deze vergunning opgenomen voorschriften.

1.4 Melding contactpersoon en wijziging vergunninghouder

- 1.4.1 Als de gegevens van diegenen met wie in spoedeisende gevallen, ook buiten normale werktijden, contact kan worden opgenomen wijzigen moet dit vooraf onder vermelding van de wijzigingsdatum schriftelijk worden gemeld aan het bevoegd gezag.
- 1.4.2 Onderhoudswerkzaamheden, waarvan redelijkerwijs moet worden aangenomen, dat deze buiten de inrichting nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken, dan wel dat hiervan in de omgeving meer nadelige gevolgen voor het milieu worden ondervonden dan uit

de normale bedrijfsvoering voortvloeit moeten ten minste 21 dagen voor de aanvang van de uitvoering aan het bevoegd gezag worden gemeld.

- 1.4.3 Indien uit de inhoud van keurings- en inspectierapporten blijkt dat gevaar voor verontreiniging dreigt, moet direct het bevoegd gezag daarvan in kennis worden gesteld.

1.5 Registratie

- 1.5.1 Binnen de inrichting is een exemplaar van deze vergunning (inclusief aanvraag) met bijbehorende voorschriften aanwezig. Verder zijn binnen de inrichting de volgende documenten aanwezig:
- a. alle overige voor de inrichting geldende omgevingsvergunningen en meldingen;
  - b. de veiligheidsinformatiebladen die behoren bij de in de inrichting aanwezige gevaarlijke stoffen;
  - c. de bewijzen, resultaten en/of bevindingen van de in deze vergunning voorgeschreven inspecties, onderzoeken, keuringen, onderhoud en/of metingen;
  - d. de registratie van het jaarlijks elektriciteit-, water- en gasverbruik.
- De documenten genoemd onder c en onder d moeten ten minste vijf jaar worden bewaard.
- 1.5.2 Klachten van derden en de actie die door de vergunninghouder is ondernomen om de bron van de klachten te onderzoeken en eventueel weg te nemen, moeten worden geregistreerd.

1.6 Bedrijfsbeëindiging

- 1.6.1 Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten binnen de inrichting moeten alle aanwezige stoffen en materialen, die uitsluitend aanwezig zijn vanwege de - te beëindigen- activiteiten, door of namens vergunninghouder op milieuhygiënisch verantwoorde wijze in overleg met het bevoegd gezag worden verwijderd.
- 1.6.2 Van het structureel buiten werking stellen van (delen van) installaties en/of beëindigen van (een van de) activiteiten moet het bevoegd gezag zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld. Installaties of delen van installaties die structureel buiten werking zijn gesteld en nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, moeten in overleg met het bevoegd gezag worden verwijderd tenzij de (delen van de) installaties in een zodanige staat van onderhoud worden gehouden dat de nadelige gevolgen niet kunnen optreden.

1.7 Proefnemingen

- 1.7.1 Vergunninghouder mag - mits hiervoor vooraf schriftelijk goedkeuring is verleend door het bevoegd gezag en bij wijze van proef - andere dan in deze vergunning opgenomen technische installaties en/of alternatieve grond-, hulp-, of brandstoffen toepassen dan wel andere (afval)stoffen verwerken.
- Goedkeuring wordt slechts verleend indien de proefneming noodzakelijk is om informatie te vergaren over de technische haalbaarheid van de andere toepassing en deze informatie niet op een andere wijze kan worden verkregen.
- 1.7.2 Voordat goedkeuring kan worden verleend voor een proef, moeten minimaal zes weken voor aanvang van de proef de volgende gegevens schriftelijk aan het bevoegd gezag worden verstrekt:
- a. het doel en de noodzaak van de proefneming;
  - b. een beschrijving van de alternatieve stof of van de alternatieve techniek of het alternatieve proces, met vermelding van de capaciteit inclusief eventuele wijzigingen in installaties en procesvoeringen;

- c. de te verwachten wijziging in emissies en verbruiken, aangegeven met behulp van massabalansen en de verwachte wijziging in gevolgen voor het milieu;
  - d. de wijze waarop tijdens de proefneming processen en emissies, gevolgen voor het milieu en de verbruiken zullen worden beheerd en geregistreerd;
  - e. de hoeveelheid in te zetten materiaal;
  - f. de duur van de proef.
- 1.7.3 Het bevoegd gezag kan naar aanleiding van een onderzoeksopzet goedkeuring onthouden dan wel nadere eisen stellen aan de proefneming. Deze nadere eisen kunnen een beperking van duur of een beperking van de bij de proefnemingen te verwerken hoeveelheid materiaal betekenen. Tevens kunnen nadere eisen gesteld worden aan de milieuhygiënische randvoorwaarden van de proefnemingen.
- 1.7.4 De proefneming mag uitsluitend worden uitgevoerd binnen de aan de goedkeuring verbonden randvoorwaarden. Zodra blijkt dat deze randvoorwaarden niet in acht genomen (kunnen) worden of dat de gevolgen voor het milieu groter zijn dan voorzien, moet de proef onmiddellijk gestopt worden.
- 1.7.5 Tijdens de proefnemingen moeten de concentratie van stof in de afgassen wordt bepaald door continue of afzonderlijke metingen. Metingen moeten plaatsvinden onder procescondities die representatief zijn voor de proefneming. De proefnemingen dienen uitgevoerd en gecontroleerd te worden op basis van onder meer het gestelde in paragraaf 5.1.1 van het Activiteitenbesluit, deze paragraaf en de voorschriften in hoofdstuk 7 van deze vergunning en/of de gestelde randvoorwaarden voor de aangevraagde proefneming.
- 1.7.6 De resultaten van de proefneming moeten uiterlijk drie maanden na beëindiging van de proefneming aan het bevoegd gezag worden overgelegd.

2. BRANDSTOFFEN

2.1 Acceptatie van (bio)brandstoffen

- 2.1.1 Binnen één maand na inwerking treden van deze vergunning moet het nieuwe AV-beleid ter goedkeuring aan het bevoegd gezag zijn voorgelegd.
- 2.1.2 Binnen de inrichting mogen uitsluitend de volgende biobrandstoffen (biomassa) worden overgeslagen, opgeslagen en ingezet als brandstof in de stookinstallatie van de beide stoomketels:
- a. A-hout: in de vorm van houtsnippers uit snoeihout afkomstig, volgens de witte lijst, deel 1 van VROM/InfoMil, uit de 'bosbouw (en vergelijkbare stromen)' als bedoeld in sectorplan 9 voor organisch afval van het LAP (uitsluitend Eural code 20 02 01).
  - b. Houtpellets uit zaagsel en spaanders van schoon (onbehandeld) hout (A-hout) afkomstig, volgens de witte lijst, deel 5 van VROM/InfoMil, van 'onbehandeld gebruikt hout' als bedoeld in sectorplan 13 voor bouw- en daarmee vergelijkbare afvalstoffen van het LAP (uitsluitend Eural codes 17 02 01 en 20 01 38). Zaagsel van schoon (onbehandeld) hout (A-hout) afkomstig van het oogsten van bomen/takken en de verwerking van boomstammen in houtzagerijen en afkomstig, volgens de witte lijst, deel 5 van VROM/InfoMil, van 'onbehandeld gebruikt hout' als bedoeld in sectorplan 13 voor bouw- en daarmee vergelijkbare afvalstoffen van het LAP (uitsluitend Eural codes 17 02 01 en 20 01 38).

- c. Suikerrietafval: uitsluitend bestaande uit (houtachtige) vezels afkomstig van de vermaling van suikerriet.
  - d. Bentoniet: filtermateriaal dat restproducten van de voedings- en genotmiddelenindustrie (VGI) bevat (uitsluitend Eural codes 02 03 99 en 15 02 03).
  - e. Lignine: restproduct van de bio-raffinage (uitsluitend Eural code 02 03 99).
- 2.1.3 In afwijking van voorschrift 2.1.2 is het de vergunninghouder toegestaan om andere dan de in dit voorschrift genoemde afvalstoffen te accepteren mits daarvoor vóóraf schriftelijke toestemming is verleend door Gedeputeerde Staten.
- 2.1.4 In de inrichting mogen geen afvalstoffen worden ontvangen en worden meegestookt, die in de Regeling Europese afvalstoffenlijst als gevaarlijk zijn aangewezen.
- 2.1.5 Een partij procesafhankelijk industrieel afval waarop sectorplan 3 van het Landelijk afvalbeheerplan van toepassing is mag uitsluiten worden meegestookt na toestemming van het bevoegd gezag.
- 2.1.6 Tenzij de voorschriften in deze vergunning anders bepalen moet de vergunninghouder altijd handelen overeenkomstig het bij de aanvraag gevoegde AV-beleid en de AO/IC inclusief (voor zover van toepassing) de goedgekeurde aanvullingen en de toegezonden wijzigingen.
- 2.1.7 Het AV-beleid en de AO/IC moeten gedurende de openingstijden van de inrichting voor het bevoegd gezag ter inzage liggen.
- 2.1.8 Wijzigingen van de procedure voor acceptatie, be- en verwerking, registratie of controle moeten, ter bepaling van de procedure die in relatie tot de aard van de wijziging is vereist schriftelijk aan het bevoegd gezag worden voorgelegd
In het voornemen tot wijziging moet het volgende aangegeven worden:
- a. de reden tot wijziging;
  - b. de aard van de wijziging;
  - c. de gevolgen van de wijziging voor andere onderdelen van het AV-beleid en de AO/IC;
  - d. de datum waarop vergunninghouder de wijziging wil invoeren.
- Pas na beoordeling/goedkeuring van bevoegd gezag mag de wijziging doorgevoerd worden.
- 2.1.9 Na de ontvangst van partijen vaste brandstoffen (bestaande uit afvalstoffen) moeten deze zo spoedig mogelijk worden gecontroleerd op de aanwezigheid van ongewenste stoffen.
- 2.1.10 Indien blijkt dat een partij brandstof afwijkt (ongewenste (afval)stoffen bevat) met hetgeen is toegestaan op grond van voorschrift 2.1.2, mag deze partij niet worden geaccepteerd. Indien kleine hoeveelheden niet toelaatbaar afval worden aangetroffen, worden deze verwijderd en vervolgens moeten maatregelen worden genomen om deze stoffen op een legale wijze uit de inrichting af te (laten) voeren.
- 2.1.11 Naast de van buiten de inrichting aangevoerde vaste brandstoffen steenkool en schone biomassa-stromen van de 'witte lijst' en de vloeibare brandstof lichte olie (dieselolie) mag uitsluitend de volgende binnen de inrichting ontstane bedrijfsafvalstof worden verstoekt in de stookinstallaties van de beide stoomketels:
- Het kolengruis uit de bezinkputten van de kolenopslag.
- 2.1.12 Het slib afkomstig van de eigen afvalwaterbehandelinginstallatie (ABI-slib) mag niet worden verbrand (verstoekt) in een stookinstallatie binnen de inrichting, maar moet worden afgegeven/verwerkt aan/door een erkende inzamelaar/verwerker.

2.2 Opslag en overslag van (bio)brandstoffen

2.2.1 Het is toegestaan om de verschillende aangevraagde brandstofstromen met elkaar te mengen.

2.2.2 De opgeslagen hoeveelheid biomassa, welke buiten specificatie valt en derhalve binnen de inrichting niet meegestookt mag worden, mag maximaal 20.000 ton bedragen. De opslagduur mag na ontvangst maximaal drie jaar bedragen, hetgeen met een overzichtelijke administratie dient te worden aangetoond.

2.3 Karakterisering (bio)brandstoffen

2.3.1 Onderdeel van het voor de centrale geldende ISO 14001 gecertificeerd milieuzorgsysteem zijn kwaliteitsborgings-/kwaliteitscontroleprogramma's voor de gebruikte brandstoffen. Deze programma's bevatten tenminste de volgende onderdelen:

- Initiële volledige karakterisering van de gebruikte brandstof(fen), die ten minste de in de tabel staande parameters omvat in overeenstemming is met de EN-normen. Nationale normen, ISO-normen of andere internationale normen kunnen worden gebruikt, mits deze waarborgen dat gegevens van een gelijkwaardige wetenschappelijke kwaliteit worden verstrekt;
- Regelmatige tests van de brandstofkwaliteit om na te gaan of deze overstemt met de initiële karakterisering en met de ontwerpspecificaties van de installatie. De frequentie van de tests en de uit de hieronder weergegeven tabel gekozen criteria zijn gebaseerd op de variabiliteit van de brandstof en op beoordeling van de relevantie van de uitstoot van verontreinigende stoffen;
- Latere aanpassing van de instellingen van de installatie als en wanneer nodig en uitvoerbaar.

Brandstof(fen)	Stoffen/parameters op basis waarvan wordt gekarakteriseerd
Biomassa	<ul style="list-style-type: none"> - H_o (stookwaarde) - Vocht
	<ul style="list-style-type: none"> - As - C, Cl, F, N, S, K, Na - Metalen en metalloïden (As, Cd, Cr, Cu, Hg, Pb, Zn)
Steenkool	<ul style="list-style-type: none"> - H_o (stookwaarde) - Vocht - Vluchtige bestanddelen, as, gebonden koolstof, C, H, N, O, S
	<ul style="list-style-type: none"> - Br, Cl, F
	<ul style="list-style-type: none"> - Metalen en metalloïden (As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mn, Ni, Pb, Sb, Tl, V, Zn)

2.3.2 De in voorschrift 2.3.1 genoemde initiële karakterisering en de regelmatige tests van de brandstof(fen) kunnen door de vergunninghouder en/of de brandstofleverancier worden uitgevoerd. Indien de leverancier dit doet, worden de volledige resultaten aan de vergunninghouder verstrekt in de vorm van een productspecificatie (brandstofsificatie) en/of garantie van de leverancier.

3. REST- EN AFVALSTOFFEN

3.1 Afvalscheiding

- 3.1.1 De afvalstoffen die in de inrichting ontstaan dienen te worden gescheiden en gescheiden gehouden overeenkomstig het gestelde in de bij dit besluit behorende bijlage C *Opslag van rest- en afvalstoffen* van de aanvraag om vergunning.

3.2 Opslag van rest- en afvalstoffen

- 3.2.1 De op- en overslag en het transport van rest- en afvalstoffen moeten zodanig plaatsvinden dat zich geen rest- en afvalstoffen in of buiten de inrichting kan verspreiden. Mocht onverhoopt toch verontreiniging buiten de inrichting plaatsvinden, dan moeten direct maatregelen worden getroffen om deze verontreiniging te verwijderen.

Met uitzondering van eventuele werkvoorraden moet de opslag van gevaarlijke rest- en afvalstoffen in emballage tot 10.000 kg, welke middels hoofdstuk 1 van de richtlijn PGS 15: 2016 versie 1.0 (September 2016) zijn aangewezen, alsmede van afgewerkte olie en oliehoudende vloeistoffen in emballage, tenminste voldoen aan de voorschriften van de PGS 15: 2016 versie 1.0 (September 2016).

- 3.2.2 De verpakking van gevaarlijk rest- en afvalstoffen, alsmede die van olie en oliehoudende vloeistoffen moet zodanig zijn, dat:
- niets van de inhoud uit de verpakking kan ontsnappen;
  - het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen;
  - deze tegen normale behandeling bestand is;
  - deze is voorzien van een etiket, waarop de gevaar aspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.
- 3.2.3 Afvalstoffen moeten zodanig gescheiden van elkaar worden opgeslagen dat de verschillende soorten afvalstoffen ten opzichte van elkaar geen reactiviteit kunnen veroorzaken.
- 3.2.4 Van de hieronder vermelde (gevaarlijke) afvalstoffen, welke zijn ontstaan bij activiteiten binnen de inrichting, mogen maximaal de hoeveelheden zoals opgenomen in onderstaande tabel opgeslagen worden.

Afvalstof	Euralcode	Maximale hoeveelheid (kg/l)	Wijze van opslag
vliegias	100102	2 x 11 000 m ³ 2 x 7000 m ³ 1 x 4000 m ³ 1 x 250 m ³	silos van gewapend beton
bodemas	100101	4 x 1000 m ³	stalen silos
gips	100105	1 x 20 000 m ³	hal
slib uit de proceswaterbereiding	190902	ca. 2 x 40 m ³	open containers in gebouw
ABI-slib eerste behandelingsfase effluent ROI	100121 100120	ca. 2 x 40 m ³	open containers in gebouw
ABI-slib behandeling dunslib voorreiniging	100121	ca. 1 x 40 m ³	open containers in gebouw
vuil grofroosters van de koelwaterinlaatkanalen	100126	ca. 2 x 20 m ³	open containers buiten

Afvalstof	Euralcode	Maximale hoeveelheid (kg/l)	Wijze van opslag
onbrandbaar materiaal afgescheiden bij kolenmolen	100125	ca. 4 x 20 m ³	gesloten containers
afvalwater CIP-cleaning proceswaterbereiding	190906	1 x 100 m ³	bassins in gebouw, dubbelwandig met lekdetectie
afvalwater regenerant condensaatreinigingsinstallatie	190906	1 x 400 m ³	bassins in gebouw, dubbelwandig met lekdetectie
afvalwater afkomstig van de chloormeting	100126	ca. 1,7 m ³	betonnen opvangput, ondergronds
bezonken materiaal hemelwaterbassin	200306	ca. 700 m ³	open bassin van beton
afgewerkte olie	130701 130205	1 x 3 m ³ 2 x 5 m ³	gesloten vaten, houders
olie/watermengsel	130802	4 x 1 m ³ , diverse	gesloten vaten, houders
Non-ferro metalen	120103	ca. 2 x 40 m ³	gesloten containers buiten
hout	200138 170201	ca. 1 x 40 m ³	gesloten containers buiten
GFT	200108	ca. 1 x 40 m ³	gesloten containers buiten
papier / karton	200101	ca. 1 x 40 m ³	gesloten containers buiten
overig bedrijfsafval	200301	ca. 1 x 40 m ³	open containers buiten
verontreinigd afval met gevaarlijke stoffen	150110 150202 170107	4 x 1 m ³ , diverse	gesloten vaten, houders
gemengd bouw- en sloopafval stenen, beton	170504 170904	ca. 1 x 40 m ³	open containers buiten
Waterig vloeibaar afval met gevaarlijke stoffen	161001	ca. 1 x 40 m ³	tankauto's

3.2.5 Lege verontreinigde emballage moet worden behandeld als gevulde emballage. Voor de bepaling van de opvangcapaciteit van een vloeistofdichte bak hoeft de opslagcapaciteit van de lege verontreinigde emballage niet meegerekend te worden.

3.2.6 Bedrijfsafvalstoffen en huishoudelijk afval, moeten worden opgeslagen in gesloten (pers)containers.

3.2.7 Slib van de afvalwaterbehandelinginstallatie (ABI-slib) moet, alvorens afvoer plaatsvindt, worden opgeslagen in afgesloten, vloeistofdichte containers.

3.3 Opslag van vliegias

3.3.1 In de inrichting mag maximaal 40.250 m³ ton vliegias worden opgeslagen in vliegiasilo's, zodanig dat stofverspreiding wordt voorkomen. De silo's moeten zijn voorzien van een

overvulbeveiliging, die een signaal geeft wanneer de maximum vullingsgraad van 90% van de silo is bereikt.

3.3.2 Vliegass van het elektrostatische stoffilter moet worden opgeslagen in de daarvoor bestemde silo's.

3.3.3 Gedurende het aan- en afvoeren naar en vanuit de vliegassilo's moeten zodanige maatregelen zijn getroffen dat stofverspreiding wordt voorkomen. Transportbanden en de inlaat- en afwerpzijde daarvan, voor het intern transport van vliegass, moeten zijn omkast.

3.4 Opslag van bodemas

3.4.1 Bodemassen uit de stookinstallaties van de beide stoomketels moeten worden opgeslagen in de daarvoor bestemde silo's.

3.4.2 In de inrichting mag maximaal 4.000 m³ bodemas worden opgeslagen in stalen silo's, zodanig dat stofverspreiding en bodemverontreiniging wordt voorkomen.

3.4.3 Gedurende het aan- en afvoeren naar en vanuit de silo's voor bodemas moeten zodanige maatregelen zijn getroffen dat stofverspreiding en bodemverontreiniging wordt voorkomen. Transportbanden en de inlaat- en afwerpzijde daarvan, voor het intern transport van bodemas, moeten zijn omkast.

3.5 Opslag van gips

3.5.1 Gips van de rookgasontzwavelingsinstallatie moet worden opgeslagen in een daarvoor bestemde overdekte opslagruimte, zonder dat visueel waarneembare stofverbreiding buiten de opslagruimte optreedt.

3.5.2 In de inrichting mag maximaal 20.000 m³ gips worden opgeslagen in een gesloten gipsloods, zodanig dat stofverspreiding en bodemverontreiniging wordt voorkomen.

3.5.3 Gedurende het aan- en afvoeren naar en vanuit de gipsloods moeten zodanige maatregelen zijn getroffen dat stofverspreiding en bodemverontreiniging wordt voorkomen. Transportbanden en de inlaat- en afwerpzijde daarvan, voor het intern transport naar onder andere de scheepslader in de haven, moeten geheel zijn omkast. De termijn van opslag van afvalstoffen mag maximaal één jaar bedragen. In afwijking hiervan mag de termijn van opslag van afvalstoffen maximaal drie jaar bedragen indien de vergunninghouder aan het bevoegd gezag heeft aangetoond dat de opslag van afvalstoffen gevolgd wordt door nuttige toepassing van afvalstoffen.

3.6 Afvoer van rest- en afvalstoffen

3.6.1 De vergunninghoudster moet een registratiesysteem bijhouden van de aard, samenstelling en omvang van de reststoffen, die uit de inrichting worden afgevoerd. Van de volgende rest- en afvalstoffen moeten deze gegevens tenminste drie jaar worden bewaard:

- a. bodemas;
- b. vliegass;
- c. gips;

De termijn van opslag van rest- en afvalstoffen mag maximaal een jaar bedragen. In afwijking hiervan mag de termijn van opslag van rest- en afvalstoffen maximaal drie jaar bedragen indien vergunninghoudster ten genoegen van het bevoegd gezag aantoont dat de opslag van die rest- en afvalstoffen gevolgd wordt door nuttige toepassing van die rest- en afvalstoffen.

- 3.6.2 Het afvoeren van rest- en afvalstoffen moet zodanig plaatsvinden dat zich geen rest- of afvalstof in of buiten de inrichting kan verspreiden.
- 3.6.3 Indien de afzet van de opgeslagen rest- en afvalstoffen zodanig stagneert, dat de opslagcapaciteit te kort dreigt te schieten, geeft vergunninghoudster dit onverwijld schriftelijk te kennen aan het bevoegd gezag. Deze mededeling bevat tenminste gegevens over hoe deze worden opgeslagen, de hoeveelheid, de oorzaak van de stagnatie en de verwachte tijdsduur, alsmede de maatregelen die worden genomen om de stagnatie op te heffen, respectievelijk in de toekomst te voorkomen.

4. VEILIGHEID

4.1 Brandbestrijding

- 4.1.1 Procesapparatuur, opslagtanks, leidingen en leidingondersteuning met gevaarlijke stoffen die zich aan een terreingedeelte bevinden waar gemotoriseerd verkeer kan plaatsvinden en kans op aanrijding bestaat, moeten afdoende zijn beschermd door een vangrail of een gelijkwaardige constructie.
- 4.1.2 Tijdens de bedrijfsvoering moet in de inrichting tenminste een persoon aanwezig zijn die bij het optreden van brand en/of calamiteiten, de voor de brandweer noodzakelijke gegevens ter bestrijding kan verstrekken.
- 4.1.3 Een in de inrichting aanwezige automatische blusgasinstallatie moet bedrijfsgereed zijn.
- 4.1.4 Een blusgasinstallatie moet tweemaal per jaar door een door het NCP erkende inspectie instelling op deugdelijkheid worden gecontroleerd en in orde zijn bevonden.
- 4.1.5 Alle brandblusmiddelen, brandbestrijdings- en brandbeveiligingssystemen moeten steeds:
- voor onmiddellijk gebruik gereed zijn;
  - goed bereikbaar zijn;
  - als zodanig herkenbaar zijn.
- 4.1.6 Binnen de inrichting moet een overzichtelijke en actuele plattegrond aanwezig zijn. Op deze plattegrond moet ten minste zijn aangegeven:
- alle gebouwen en de installaties met hun functies;
  - alle opslagen van gevaarlijke stoffen met vermelding van de aard van de stof overeenkomstig de ADR/Wm classificatie-indeling en de maximale hoeveelheden.

4.2 Preventieve maatregelen

- 4.2.1 Het terrein en het wegensysteem moeten zodanig zijn ingericht en de toegankelijkheid moet zodanig zijn bewaakt, dat elk deel van de inrichting te allen tijde vanuit ten minste twee richtingen is te bereiken.
- 4.2.2 In de inrichting mag, behoudens in de daarvoor ingerichte installaties of in de daarvoor ingerichte ruimten, geen open vuur aanwezig zijn en mag niet worden gerookt. Deze bepaling voor wat betreft open vuur is niet van toepassing indien werkzaamheden moeten worden verricht waarbij open vuur noodzakelijk is. Vergunninghouder moet zich ervan hebben overtuigd dat deze werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder gevaar. Op een centrale plaats voor de uitgave van (werk-)vergunningen en ter plaatse moet een schriftelijk bewijs aanwezig zijn dat bedoelde werkzaamheden zijn toegestaan.
- 4.2.3 Het rook- en vuurverbod moet op duidelijke wijze kenbaar zijn gemaakt door middel van opschriften in de Nederlandse en Engelse taal of door middel van een symbool

overeenkomstig de NEN 3011. Deze opschriften of symbolen moeten nabij de toegang(en) van het terrein van de inrichting en op steigers/pieren zijn aangebracht. Zij moeten goed leesbaar c.q. zichtbaar zijn.

- 4.2.4 Personen die toegang hebben tot de inrichting moeten voldoende geïnformeerd zijn met betrekking tot de aard en de gevaarsaspecten van de installaties en opgeslagen stoffen. Het personeel dient bekend te zijn met de te nemen maatregelen bij onregelmatigheden in de bedrijfsvoering en bij andere voorvallen die afwijken van de normale gang van zaken en aanleiding (kunnen) geven tot milieuverontreiniging en/of gevaar, schade of hinder buiten de inrichting.
- 4.2.5 Opgeslagen (bio)brandstoffen moeten zodanig worden gecontroleerd en bewaakt dat brand en geuroverlast door broei wordt voorkomen. Dit dient door zintuiglijke waarneming en zo nodig met behulp van temperatuurmetingen, temperatuurregistratie en overige noodzakelijke maatregelen te geschieden.
- 4.2.6 Personeel moet zijn geïnstrueerd en getraind in de juiste bediening van de procesapparatuur, de daartoe uit te voeren handelingen en de bijbehorende (milieu)beschermende maatregelen. Hiertoe behoort ook de training in het gebruik van noodmaatregelen, het opruimen van vrijgekomen stoffen en het melden van incidenten bij de daartoe aangewezen verantwoordelijke personen.
- 4.2.7 In de inrichting moeten een direct toegankelijk informatiesysteem en/of naslagwerk aanwezig zijn, welke tenminste recente informatie verschaffen over:
  - a. de eigenschappen van de aanwezige gevaarlijke stoffen;
  - b. het voorkomen van calamiteiten of onregelmatigheden/incidenten met gevaarlijke stoffen;
  - c. het bestrijden van de gevolgen van calamiteiten of onregelmatigheden/incidenten met gevaarlijke stoffen.
- 4.3 **Het in werking hebben van een stookinstallatie (niet zijnde NSA)**
- 4.3.1 De niet-gasgestookte stookinstallatie worden periodiek, doch ten minste eenmaal per twee jaar, gekeurd op veilig functioneren.
- 4.3.2 Indien uit een keuring blijkt dat de stookinstallatie onderhoud behoeft, vindt dat onderhoud binnen twee weken na de keuring plaats dan wel moet binnen twee weken door de vergunninghouder worden aangegeven wanneer het onderhoud zo snel als redelijkerwijs mogelijk zal worden uitgevoerd.
- 4.3.3 Het verslag van de keuring is ondertekend door degene die de keuring heeft verricht, ligt ter inzage voor het bevoegd gezag en wordt voor een periode van ten minste zes jaar bewaard.
- 4.3.4 Na uitvoering van onderhoud ligt een bewijs van uitvoering van dat onderhoud, gedateerd en ondertekend door degene die het onderhoud heeft uitgevoerd ter inzage voor het bevoegd gezag.

4.4 Bliksemafleiding en statische elektriciteit

- 4.4.1 De gebouwen, waarin zich ruimten bevinden met stofontploffingsgevaar (vastgesteld overeenkomstig NPR 7910-2) moeten ter beveiliging tegen blikseminslag zijn voorzien van afleidingsinstallaties.
- 4.4.2 De uitvoering, de inspectie en het onderhoud van de bliksemafleider- en van de aardingsinstallaties moeten geschieden overeenkomstig NEN-EN-IEC 62305-reeks (2006).
- 4.4.3 Aardverbindingen of elektrostatische verbindingen voor de afvoer van elektrostatische lading en bliksemafleiderinstallaties moeten tenminste eenmaal per jaar door een erkend installatiebureau op juiste werking worden gecontroleerd.
- 4.4.4 Stofafzetting in ruimten waar stofexplosiegevaar kan heersen moeten regelmatig doch tenminste eenmaal per jaar worden verwijderd.
- 4.4.5 Het verwijderen van stof moet zodanig plaatsvinden dat hierbij geen stofexplosie kan ontstaan.
Bij het verwijderen van stof mogen geen explosieve stof/luchtmengsels ontstaan en mogen geen ontstekingsbronnen worden geïntroduceerd. Een stofzuiger moet zijn voorzien van elektrostatisch geleidende slangen en mondstuk. Het gebruik van (harde) bezems en perslucht moet worden vermeden.

4.5 Overige voorschriften met betrekking tot veiligheid

- 4.5.1 Buiten gebruik gestelde procesapparatuur, procesleidingen en tanks moeten zijn gereinigd en worden geïsoleerd van andere in gebruik zijnde installaties bijvoorbeeld door middel van afblinden.
- 4.5.2 Veiligheidstoestellen moeten zo zijn geplaatst en beschermd dat hun werking op generlei wijze kan worden belemmerd.
- 4.5.3 Installaties met gevaarlijke stoffen moeten zodanig zijn uitgevoerd dat zij in elke situatie op een veilige manier uit bedrijf kunnen worden genomen.
- 4.5.4 De noodstroomvoorziening moet een hoge bedrijfszekerheid hebben. Om dit te bereiken moet de generator van de noodstroomvoorziening ten minste éénmaal per maand op de juiste werking worden gecontroleerd. Ook moet de gehele noodstroomvoorziening ten minste voor of na een grote onderhoudsstop op de juiste werking worden gecontroleerd.
- 4.5.5 Met betrekking tot de op het bedrijf aanwezige noodstroomvoorzieningen dient per voorziening een registratie van de bedrijfsduur per jaar te worden bijgehouden.

4.6 Opslag van gevaarlijke (afval)stoffen (in emballage)

- 4.6.1 De opslag van verpakte gevaarlijke (afval)stoffen die vallen onder de ADR-klassen, zoals genoemd in de richtlijn PGS 15 moet in de speciaal daarvoor bestemde ruimten plaatsvinden en moet voldoen aan de voorschriften van de PGS 15: 2016 versie 1.0 (September 2016).

4.7 Opslag van chemicaliën in tankcontainers/iso-containers

- 4.7.1 Een tankcontainer/iso-container inclusief appendages moet blijvend vloeistofdicht zijn. Een tankcontainer/iso-container met een inhoud van meer dan 15 m³ moet voldoen aan de voorschriften zoals omschreven in het ADR en volgens de daarin opgenomen termijnen periodiek worden gekeurd.

Er mogen uitsluitend goedgekeurde tankcontainers/iso-containers aanwezig zijn binnen de inrichting.

4.7.2 Tankcontainers/iso-containers moeten zijn voorzien van of zijn opgesteld boven vloeistofdichte opvangvoorzieningen welke de gehele inhoud van de container kunnen bevatten. De aansluitingen van leidingen moeten zich boven de vloeistofdichte voorzieningen bevinden.

4.7.3 Leidingen van tankcontainers/iso-containers mogen uitsluitend bovengronds zijn aangelegd en moeten afdoende tegen corrosie zijn beschermd. Van tankcontainers/iso-containers die niet zijn aangesloten moeten alle afsluiters en appendages afgesloten en vergrendeld zijn.

4.8 Opslag van kalksteen

4.8.1 In de inrichting mag maximaal $2 \cdot 3800 \text{ m}^3$ kalksteen worden opgeslagen in gesloten kalksteensilo's, zodanig dat verstuiwing wordt voorkomen. De kalksteensilo's moeten zijn voorzien van een overvulbeveiliging, die een signaal geeft wanneer de maximale vullingsgraad van 90% van de silo is bereikt.

Gedurende het aan- en afvoeren van kalksteen naar en vanuit de kalksteensilo's moeten zodanige maatregelen zijn getroffen dat stofverspreiding wordt voorkomen.

Transportbanden en de inlaat- en afwerpzijde daarvan, voor het intern transport van kalksteen, moeten zoveel als redelijkerwijs mogelijk is zijn omkast.

4.9 Opslag van bulkvloeistoffen in atmosferische tanks

4.9.1 Het ontwerp en de constructie van de opslagtanks voor natronloog, zoutzuur en chloorbleekloog moeten tenminste voldoen aan de (ontwerp)criteria uit de 'Richtlijn tankinstallaties voor vloeistoffen en dampen, ondergronds en bovengronds' uit het PBV rapport P107776 d.d. 2004-01-12 van Kiwa. De tanks moeten zijn voorzien van een 'Verklaring ontwerpbeoordeling tankinstallatie' van Kiwa of diens gemachtigde.

4.9.2 Het certificaat of de verklaring moet in de inrichting aanwezig zijn en moet aan het bevoegd gezag getoond kunnen worden.

4.9.3 De tanks voor de opslag van natronloog, zoutzuur, chloorbleekloog, ijzerchloride, vlokkingshulpmiddel, natriumsulfide, natriumwaterstofsulfiet en overige (gevaarlijke) vloeistoffen in tanks groter dan 2 m^3 , die bij eventuele lekkage bodemverontreiniging kunnen veroorzaken, moeten zijn opgesteld boven vloeistofdichte opvangvoorzieningen welke de gehele inhoud van de betreffende tank kan opnemen, van voldoende sterkte is en bestand is tegen de opgeslagen stof.

4.9.4 Voordat met het vullen van tanks met (milieu)gevaarlijke stoffen wordt begonnen moet nauwkeurig worden vastgesteld hoeveel de tank kan worden bijgevuld. Rondom het vulpunt moeten doelmatige voorzieningen zijn getroffen om eventueel gemorste stoffen te kunnen opvangen en verwijderen.

4.9.5 Alle onderdelen van een tankinstallatie, de ondersteunende constructie en de vloeistofopvangvoorzieningen van een tank waarin (milieu)gevaarlijke stoffen opgeslagen worden, moeten tenminste eenmaal per jaar uitwendig visueel gecontroleerd worden op vloeistofdichtheid. Elke controle of beproeving moet opgenomen worden in het registratiesysteem.

4.10 Opslag van gasflessen

- 4.10.1 Met uitzondering van eventuele werkvoorraden moeten de binnen de inrichting aanwezige gasflessen worden opgeslagen overeenkomstig de richtlijn PGS 15: 2016 versie 1.0 (September 2016).

4.11 Wijziging chemicaliëngebruik waterbehandeling

- 4.11.1 Een wijziging in soorten chemicaliën voor de behandeling van (afval)waterstromen moet, uiterlijk een maand voorafgaand aan de feitelijke wijziging, schriftelijk worden doorgegeven aan het bevoegd gezag. Hierbij moeten de volgende gegevens worden overgelegd:
- de naam en samenstelling van de nieuw toe te passen chemicaliën;
  - de dosering, het jaarverbruik en de eindconcentratie van de werkzame stoffen;
  - het veiligheidsinformatieblad van de producent/leverancier.

4.12 Opslag van overige gevaarlijke vloeistoffen in bovengrondse tankinstallaties (PGS 31)

- 4.12.1 De opslag van Natronloog Zoutzuur en Chloorbleekloog moet voldoen aan de voorschriften van de richtlijn PGS 31: 2018 (versie 1.1).

5. GELUID

5.1 Geluidsnormering

- 5.1.1 Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau voor geluid (L_{Ar}, L_T) in dB(A), veroorzaakt door de inrichting, mag op de aangegeven vergunningpunten de hierna genoemde waarden niet overschrijden:

Vergunningpunt	Ligging X,Y coördinaat	dagperiode 07.00–19.00 uur	avondperiode 19.00–23.00 uur	nachtperiode 23.00–07.00 uur
W001 Dijkweg 2 Oudeschip	252.304, 605.797	35 dB(A)	34 dB(A)	34 dB(A)
W103 Klaas Wiersumwg 10 Oudeschip	248.469, 606.521	23 dB(A)	22 dB(A)	22 dB(A)
W107 Dijkweg 53 Oudeschip	250.772, 605.844	30 dB(A)	29 dB(A)	29 dB(A)
W108 Dijkweg 1 Oudeschip	251.251, 605.537	30 dB(A)	30 dB(A)	30 dB(A)
W110 Dijkweg 25 Spijk	251.800, 604.934	28 dB(A)	28 dB(A)	28 dB(A)
W111 Oostpolderwg 19 Spijk	252.163, 604.594	27 dB(A)	27 dB(A)	27 dB(A)
W112 Polen 11 Spijk	252.597, 604.209	27 dB(A)	27 dB(A)	26 dB(A)
W116 Oostpolderwg 8 Spijk	251.900, 604.053	25 dB(A)	24 dB(A)	24 dB(A)
Z002 zone land	249.484, 604.222	22 dB(A)	21 dB(A)	21 dB(A)
Z006 zone zee	249.504, 612.850	20 dB(A)	20 dB(A)	20 dB(A)
Z008 zone zee	255.959, 610.963	24 dB(A)	24 dB(A)	24 dB(A)
Z011 zone zee	256.933, 604.011	22 dB(A)	22 dB(A)	22 dB(A)

- 5.1.2 Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau voor geluid (L_{Ar,LT}) in dB(A), veroorzaakt door de inrichting, mag op de aangegeven referentiepunten de hierna genoemde waarden niet overschrijden:

Referentiepunt	Ligging X,Y coördinaat	dagperiode 07.00–19.00 uur	avondperiode 19.00–23.00 uur	nachtperiode 23.00–07.00 uur
RWE Referentiepunt 1	253707, 607508	48 dB(A)	48 dB(A)	48 dB(A)
RWE Referentiepunt 2	252959, 608183	45 dB(A)	45 dB(A)	45 dB(A)
RWE Referentiepunt 3	253173, 606638	46 dB(A)	46 dB(A)	46 dB(A)
RWE Referentiepunt 4	252074, 607297	53 dB(A)	53 dB(A)	53 dB(A)

- 5.1.3 Bij verandering van de inrichting in de zin van artikel 3.10, derde lid van de Wabo, kan van de waarden op de referentiepunten van voorschrift 5.1.2 worden afgeweken, mits de vergunninghouder vooraf aan het bevoegd gezag aantoont dat de grenswaarden van voorschrift 5.1.1. niet worden overschreden. Dit dient te worden aangetoond door middel van een rapportage van metingen en/of berekeningen van de geluidsniveaus op alle in deze paragraaf genoemde punten. Eerst nadat het bevoegd gezag schriftelijk met de rapportage heeft ingestemd, gelden de in de rapportage beschreven relevante niveaus op de referentiepunten als controlewaarden.
- 5.1.4 Het maximale geluidsniveau veroorzaakt door de maximale geluidsniveaus afkomstig van de inrichting (L_{Amax}) in dB(A), gemeten in meterstand “fast” en gecorrigeerd met de meteorocorrectieterm C_m mag op de aangegeven punten niet meer bedragen dan:

Vergunningpunt	Ligging X,Y coördinaat	dagperiode 07.00–19.00 uur	avondperiode 19.00–23.00 uur	nachtperiode 23.00–07.00 uur
RWE Vergunningspunt 1	253707, 607508	60 dB(A)	60 dB(A)	60 dB(A)
RWE Vergunningspunt 2	252959, 608183	57 dB(A)	57 dB(A)	57 dB(A)
RWE Vergunningspunt 3	253173, 606638	57 dB(A)	57 dB(A)	57 dB(A)
RWE Vergunningspunt 4	252074, 607297	64 dB(A)	64 dB(A)	64 dB(A)

- 5.1.5 De in deze paragraaf genoemde geluidsniveaus dienen te worden bepaald en beoordeeld volgens de Handreiking meten en rekenen industrielaawaai 1999. De beoordelingshoogte op de vergunning- en referentiepunten bedraagt 5 meter boven het maaiveld. De vergunning- en referentiepunten staan aangegeven in de bij deze beschikking behorende bijlage 11.2. De geluidsniveaus worden bepaald en beoordeeld in het rekenmodel waarin de geluidsniveaus op deze punten zijn berekend, te weten het huidige zonebeheermodel Eemshaven.

6. LUCHT

6.1 Vergunningvoorschriften met betrekking tot emissies naar de lucht

- 6.1.1 De concentratie van een stof in de afgassen wordt bepaald door continue meting of afzonderlijke metingen. Afzonderlijke metingen moeten plaatsvinden onder procescondities die representatief zijn voor de normale bedrijfsvoering. Bij continue metingen moet onder alle procescondities worden gemeten. De emissies dienen te worden gecontroleerd op basis van de controleform van de onderstaande tabel.

Tabel 1: Emissie-eisen stookinstallaties Blok A en B (bij 6% zuurstof)

Component	Uur-gemiddelde	Dag-gemiddelden	Jaar-gemiddelden	Jaarvracht	Controle-vorm
Eenheid	mg/Nm ³	mg/Nm ³	mg/Nm ³	Ton/jaar	frequentie
Zwavedioxiden	200	50	27	981	Continu
Stikstofoxiden	200	100	60	2060	Continu
Stof	20	5	3	103	Continu
Waterstofchloride	–	–	1,2	43	Continu
Fluorwaterstofgas	–	–	0,5	17	Continu
Koolmonoxide	–	100	50	1750	Continu
Totaal koolwaterstoffen	–	0,5	0,1	3,5	Continu
Ammoniak	–	–	–	10	–
Eenheid	µg/Nm ³	µg/Nm ³	µg/Nm ³	kg/jr	
Cadmium en Thallium	–	–	0,06	3	1 keer per 3 maanden
Kwik	–	–	2	68	Continu
Overige zware metalen	–	–	14	472	1 keer per 3 maanden
Eenheid	ng I-TEQ/Nm ³	ng I-TEQ /Nm ³	ng I-TEQ /Nm ³	mg/jr.	
Dioxinen/furanen	–	–	0,001	33	1 keer per 6 maanden

Voor de continu gemeten componenten wordt de jaarvracht berekend door de sommatie van de halfuurs-deelvrachten die per blok afzonderlijk zijn bepaald. De halfuurs-deelvracht wordt berekend door de vermenigvuldiging van de halfuurgemiddelde concentratie met het halfuurgemiddelde rookgasdebiet.

De uur-, dag-, en jaargemiddelde concentratie wordt per blok bepaald uit de uur-, dag, en jaarvracht te delen door het per blok vastgestelde/gemeten rookgasdebiet gedurende de betreffende periode.

Voor discontinue metingen wordt de jaarvracht berekend door de per blok vastgestelde gemiddelde concentratie te vermenigvuldigen met het per blok vastgestelde volumestroom (jaardebiet).

- 6.1.2 Gedurende de in de tabel 2 genoemde periode na het van kracht worden van de vergunning gelden voor de in deze tabel genoemde stoffen de volgende emissie-eisen in plaats van de in voorschrift 6.1.1 (tabel 1) genoemde waarden.

Tabel 2: Tijdelijke emissie-eisen stookinstallaties Blok A en B (bij 6% zuurstof)

Component	Periode na het van kracht worden van de vergunning	Dag-gemiddelden	Jaar-gemiddelden	Jaarvracht
Totaal koolwaterstoffen	18 maanden	5 mg/Nm ³	1 mg/Nm ³	10 ton/jaar
Dioxinen/furanen	12 maanden	–	0,0026 ng I-TEQ/Nm ³	89 mg/jaar

- 6.1.3 Aan de in voorschrift 6.1.1 genoemde emissie-eisen wordt voldaan indien:
- a. Voor afzonderlijke metingen: geen van de afzonderlijke metingen hoger is dan de bijbehorende emissiegrenswaarde;
  - b. Voor continue metingen: geen van de uurgemiddelden, daggemiddelden en jaargemiddelde de bijbehorende emissiegrenswaarde overschrijdt;
  - c. Voor jaarvrachten: de bepaalde/berekende emissievracht van beide blokken gesommeerd de bijbehorende jaarvracht niet overschrijdt.
- 6.1.4 De in voorschrift 6.1.1 genoemde emissie-eisen moeten zijn betrokken op een volume onder normaalomstandigheden (273 K, 101,3 kPa en droge lucht) bij een zuurstofgehalte van 6%.
- 6.1.5 De metingen, bemonsteringen en analyses van de parameters die nodig zijn voor het bepalen of wordt voldaan aan de emissiegrenswaarden alsmede de andere metingen en berekeningen die zijn voorgeschreven, worden uitgevoerd volgens de in het Activiteitenregeling genoemde normbladen. De actuele normbladen zijn in bijlage 11.3 opgenomen. Gebruik moet worden gemaakt van de genoemde versie van het normblad, of een nieuwere versie. Als een norm is ingetrokken zonder dat een nieuwe versie beschikbaar komt moet overlegd worden met het bevoegd gezag over de toe te passen norm. Naast de genoemde normen zijn ook de normen van toepassing waarnaar in de genoemde normen verwezen wordt.
- 6.1.6 Continue meetsystemen worden ten minste eenmaal per jaar met behulp van parallelmetingen gecontroleerd. Dit geldt ook voor de meting van debiet en van de additionele parameters zuurstof en vocht. Het gebruikte meetsysteem moet aantoonbaar geschikt zijn om onder de gegeven omstandigheden te voldoen aan de opgegeven maximale meetonzekerheid. De debietmeting moet gecontroleerd worden overeenkomstig NEN-EN-ISO 16911-2. De parallelmeting voor het continue meetsysteem voor kwik moet worden gecontroleerd overeenkomstig NEN-EN-14881, voor overige stoffen geldt dat deze meetsystemen moeten worden gecontroleerd overeenkomstig NEN-EN-14181.
- 6.1.7 Een afzonderlijke meting als bedoeld in voorschrift 6.1.1 bestaat uit drie deelmetingen van een half uur. Het resultaat van de afzonderlijke emissiemeting is het gemiddelde van de deelmetingen, verminderd met de gerapporteerde meetonzekerheid die ten hoogste gelijk is aan de standaardwaarde voor de meetonzekerheid. Daarbij wordt bij afzonderlijke metingen de meetonzekerheid van de meting berekend door de genoemde meetonzekerheid te delen door de wortel van het aantal deelmetingen.
- 6.1.8 Voor de te bepalen componenten en parameters bedraagt de maximale meetonzekerheid (95%-betrouwbaarheidsintervallen) van individuele metingen als percentage van de grenswaarde niet meer dan de in bijlage 11.3 opgenomen percentages. Voor vocht en zuurstof worden de percentages betrokken op de gemiddelde waarde van die parameter. De betrouwbaarheid van de debietmeting moet zodanig zijn dat de onzekerheid van de berekende emissiejaarvrachten, inclusief de onzekerheden van concentratie en debiet, niet meer is dan 2,5% van de jaarvracht.
- 6.1.9 Vergunninghouder rapporteert jaarlijks aan het bevoegd gezag over de uitgevoerde emissiemetingen conform NEN-EN 15259.
- 6.1.10 Vergunninghouder onderhoudt de ter controle van de emissiegrenswaarden geïnstalleerde apparatuur zodanig dat de goede werking van de apparatuur is gewaarborgd.
- 6.1.11 Het uitvoeren van periodieke metingen en parallelmetingen geschiedt door een instelling die voor deze verrichtingen geaccrediteerd is. Het bevoegd gezag wordt ten minste twee weken

van tevoren op de hoogte gesteld van de periode waarin een periodieke meting of een parallelmeting zal worden uitgevoerd.

6.2 Onderzoeksverplichting voor de concretisering van de minimalisatieverplichting van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

6.2.1 De in deze paragraaf bedoelde ZZS-en hebben tenminste betrekking op:

- a. ZZS-en die bij de verbranding kunnen ontstaan zoals dioxinen (PCDD/F), polyaromatische en koolwaterstoffen (PAK's);
- b. ZZS-en die afkomstig zijn van de aangevoerde brandstoffen zoals kwik, chroom VI, arseen, lood en cadmium.

Opmerking: De stoffen zoals benzeen en beryllium worden niet genoemd in de BBT conclusies en vallen onder de rechtstreeks werkende regelgeving van het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling.

6.2.2 De vergunninghouder moet uiterlijk binnen vijf jaar na het van kracht worden van deze vergunning informatie overleggen over:

- a. de mate waarin emissies van ZZS naar de lucht plaatsvinden;
- b. de mogelijkheden om emissies van ZZS te voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, te beperken.

6.2.3 De vergunninghouder moet uiterlijk binnen vijf jaar na het van kracht worden van deze vergunning informatie aan het bevoegd gezag overleggen over een door haar op te stellen vermijdings- en reductieprogramma van kwik, dat in ieder geval bevat:

- a. een overzicht van mogelijkheden en technieken (conform BBT/BBT/conclusies) ter voorkoming en ter beperking van kwikemissies;
- b. met betrekking tot de technieken, bedoeld in onderdeel a, informatie over:
  - 1°. het rendement;
  - 2°. de validatie;
- c. informatie over de bedrijfszekerheid en de kosten;
- d. informatie over afwenteleffecten.

6.2.4 De vergunninghouder moet vervolgens iedere vijf jaar geactualiseerde informatie overleggen als bedoeld in voorschriften 6.2.2 en 6.2.3.

6.3 Diffuse emissies van niet-inert materiaal

6.3.1 Door de vergunninghouder dient, binnen 12 maanden na het van kracht worden van deze beschikking, voor de inrichting een stofbeheersplan om diffuse emissies als gevolg van het laden, het lossen, de opslag en/of de verwerking van brandstoffen, residuen en additieven te hebben opgesteld en ter beoordeling aan het bevoegd gezag te hebben overgelegd. In het stofbeheersplan dient te zijn opgenomen:

- een plan van aanpak voor de, met betrekking tot diffuse emissies, uit te voeren maatregelen/acties;
- een monitoringsplan met betrekking tot diffuse emissies;
- een instructie hoe te handelen bij klachten als gevolg van diffuse emissies;
- een preventie en reductieprogramma voor diffuse emissies.

7. GEUR

7.1 Algemeen

7.1.1 Door de vergunninghouder dient, binnen 12 maanden na het van kracht worden van deze beschikking, voor de inrichting een geurbeheersplan te hebben opgesteld en ter beoordeling aan het bevoegd gezag te hebben overgelegd. In het geurbeheersplan dient te zijn opgenomen:

- een plan van aanpak voor de, met betrekking tot geur, uit te voeren maatregelen/acties;
- een geurmonitoringsplan;
- een instructie hoe te handelen bij geurklachten;
- een geurpreventie en -reductieprogramma.

7.1.2 Geurreducerende voorzieningen moeten voor de goede werking, onder optimale condities in bedrijf worden gehouden en moeten zo vaak als voor een goede werking noodzakelijk is worden vervangen en gereinigd, doch ten minste maandelijks, worden onderhouden en geïnspecteerd.

7.1.3 Van het onderhoud en de inspectie moet verslag worden gelegd in een logboek, dat ter plaatse altijd voor de toezichthouder ter inzage beschikbaar moet zijn.

7.2 Doelvoorschriften

7.2.1 De geurimmissie vanwege de inrichting mag, bij geurgevoelige bestemmingen buiten het industrieterrein Eemshaven maximaal:

- 0,25 Europese geureenheden (oue) per kubieke meter als 98-percentiel bedragen;
- 0,5 Europese geureenheden (oue) per kubieke meter als 99,5-percentiel bedragen;
- 1 Europese geureenheden (oue) per kubieke meter als 99,9-percentiel bedragen.

7.3 Metingen en rapportage

7.3.1 Binnen 1 jaar nadat gestart is met de verwerking van bentoniet of lignine moet vergunninghouder, door middel van geurmetingen en berekeningen conform de NTA 9065, aantonen dat de geurimmissies de in dit hoofdstuk opgenomen immissie-eisen niet overschrijden.

7.3.2 Geuremissiemetingen moeten worden uitgevoerd volgens de NTA 9065 en de geldende norm (NEN-EN 13725). Verspreidingsberekeningen moeten worden uitgevoerd met het Nieuw Nationaal Model (NNM) en overeenkomstig de NTA 9065 en het NNM-handboek zijn. De resultaten van de metingen en berekeningen moeten worden gerapporteerd conform de NTA 9065 in Europese geureenheden (oue). Het meetplan moet vooraf ter goedkeuring worden voorgelegd aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag moet vooraf tijdig in kennis gesteld worden van de uitvoering van geurmetingen om bij de geurmetingen aanwezig te kunnen zijn. Het onderzoek moet onder representatieve bedrijfsomstandigheden door een geaccrediteerde meetinstantie (monstername, analyse en debietmetingen) uitgevoerd worden. Resultaten van uitgevoerde onderzoeken moeten uiterlijk 2 maanden na uitvoering van het onderzoek aan het bevoegd gezag zijn gezonden.

8. EVALUATIE MER

8.1.1 Op grond van artikel 7.39 van de Wet milieubeheer dient onderzoek te worden verricht naar de gevolgen van de voorgenomen verandering zoals deze zijn beschreven in het milieueffectrapport. Het onderzoek moet ten minste de volgende milieuaspecten te omvatten:

- emissies naar de lucht naar de lucht van zwavel (SO₂), stikstofoxide (NO_x) stof, chloor (HCl), fluor (HF), kwik (Hg), cadmium en thallium (Cd+Tl), zware metalen en dioxines;
- geluidemissie en immissie;
- emissie en immissie van geur;
- samenstelling biomassa-brandstoffen;
- samenstelling en kwaliteit kolenreststoffen;
- invullen leemten in kennis met betrekking tot de vereiste infrastructuur voor warmtelevering.

De vergunninghoudster moet de inlichtingen over de eerste drie jaar na het van kracht worden van deze vergunning binnen 3 maanden na het verstrijken van deze termijn aan het bevoegd gezag rapporteren

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

Inhoudsopgave

1. PROCEDURELE ASPECTEN.....	29
1.1 PROJECTBESCHRIJVING.....	29
1.2 OMSCHRIJVING VAN DE AANVRAAG.....	29
1.3 UITGEBREIDE PROCEDURE.....	29
1.4 VERGUNDE SITUATIE.....	29
1.5 BEVOEGD GEZAG EN VERGUNNINGPLICHT.....	30
1.6 COÖRDINATIE MET DE WATERWET.....	30
1.7 WET NATUURBESCHERMING.....	31
1.8 VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN.....	31
1.9 VOLLEDIGHEID VAN DE AANVRAAG EN OPSCHORTING PROCEDURE.....	32
1.10 MILIEUEFFECTRAPPORT (MER).....	32
1.11 ADVIEZEN.....	35
1.12 ZIENSWIJZEN NAAR AANLEIDING VAN HET ONTWERPBESLUIT.....	36
2. MILIEU.....	36
2.1 TOETSINGSKADER.....	36
2.2 SAMENHANG MET OVERIGE WET – EN REGELGEVING.....	37
2.3 BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN.....	38
2.4 NATIONALE MILIEUBELEIDSPLAN.....	40
2.5 PROVINCIAAL OMGEVINGSBELEID.....	40
2.6 SCHONE LUCHT AKKOORD (SLA).....	41
2.7 PROEFNEMINGEN.....	41
2.8 BIJZONDERE BEDRIJFSOMSTANDIGHEDEN.....	42
2.9 VERRUIMDE REIKWIJDTE.....	42
3. LUCHT.....	42
3.1 TOETSINGSKADER.....	42
3.2 OPLEGNOTITIE BREF LCP.....	43
3.3 TRACE MODEL.....	44
3.4 EMISSIE STOOKINSTALLATIES.....	44
3.5 EMISSIE (PROCES)INSTALLATIES.....	57
3.6 ZEER ZORGWEKKENDE STOFFEN (ZZS).....	58
3.7 MONITORING.....	59
3.8 DIFFUSE EMISSIES.....	61
3.9 MEESTOOKPROEVEN.....	61
3.10 LUCHTKWALITEIT.....	61
3.11 GEUR.....	62
4. AFVALSTOFFEN.....	65
4.1 AFVALSTOFFEN ALGEMEEN.....	65
4.2 ACCEPTATIE EN/OF VERWERKING VAN AFVALSTOFFEN.....	67
5. GELUID– EN TRILLINGSHINDER.....	73
5.1 GELUID – ALGEMEEN.....	73
5.2 AANVRAAG OMGEVINGSVERGUNNING EN BEOORDELING.....	74
5.3 TRILLINGEN.....	77
6. AFVALWATER.....	77
6.1 HET KADER VOOR DE BESCHERMING TEGEN VERONTREINIGING DOOR DE LOZING VAN AFVALWATER.....	77

6.2	RELATIE WATERVERGUNNING	77
7.	BODEM.....	78
7.1	ACTIVITEITENBESLUIT	78
7.2	NULSITUATIEONDERZOEK	78
7.3	EINDSITUATIE-ONDERZOEK	79
8.	OVERWEGINGEN EXTERNE VEILIGHEID	79
8.1	ALGEMEEN.....	79
8.2	REGISTRATIEBESLUIT /REGELING PROVINCIALE RISICOKAART	80
8.3	WARENWETBESLUIT DRUKAPPARATUUR.....	80
8.4	RELATIE MET ATEX	80
8.5	(INTERN) BEDRIJFSNOODPLAN	81
8.6	OP- EN OVERSLAG VAN GEVAARLIJKE STOFFEN (PGS-richtlijnen).....	81
8.7	BOUWBESLUIT 2012	84
8.8	BEOORDELING EN CONCLUSIE	84
9.	MILIEUVERSLAG.....	84
9.1	PRTR-VERSLAG.....	84
10.	AFSLUITENDE OVERWEGINGEN	84
10.1	VERHOUDING TUSSEN AANVRAAG EN VERGUNNING.....	84
10.2	CONCLUSIE.....	85
11.	BIJLAGEN.....	87
11.1	Bijlage begrippen.....	87
11.2	Bijlage vergunning- en referentiepunten geluid	91
11.3	Bijlage Normbladen luchtmetingen.....	93
11.4	Nota Reactie en Commentaar.....	95
11.5	Verklaring van geen bedenkingen gemeente Het Hogeland	107
11.6	Nota Zienswijzen	111

1. PROCEDURELE ASPECTEN

1.1 PROJECTBESCHRIJVING

Het project waarvoor vergunning wordt gevraagd is als volgt te omschrijven:

De centrale van RWE Eemshaven Holding II B.V. (verder RWE) in de Eemshaven bestaat uit twee (identieke) poederkool gestookte eenheden van bruto 800 MWe. Op basis van de huidige (milieu-)vergunningen kan op deze eenheden, naast de hoofdbrandstof steenkool, ook 800 kton/jaar biomassa meegestookt worden. RWE heeft het voornemen om het aandeel van biomassa in de brandstoffen voor de Eemshavencentrale (verder Centrale) te verhogen van 800 naar 1600 kton/jaar.

Uitgangspunt hierbij is dat deze verhoging plaatsvindt binnen het voor de Centrale vergunde biomassaconcept (opslag, overslag, logistiek, intern transport, verwerking en meestook) en de vergunde emissies naar de lucht. Deze verhoging van het aandeel biomassa zal resulteren in een navenant lagere inzet van kolen.

Om de verhoging van het aandeel biomassa te realiseren zijn enkele wijzigingen vereist in de vergunningen die destijds verleend zijn voor de Centrale op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag om vergunning. Er wordt vergunning aangevraagd voor het veranderen en reviseren van het in werking hebben van de betrokken (deel)inrichting (artikel 2.1, eerste lid, onder e, juncto artikel 2.6, van de Wabo).

1.2 OMSCHRIJVING VAN DE AANVRAAG

De aanvraag bestaat uit aanvraagformulier met OLO-nummer 4023203, d.d. 8 november 2018, inclusief de bijlagen. Tevens is een milieueffectrapport toegevoegd. De aanvraag en/of het MER zijn op 18 april 2019, 20 januari 2020, 20 maart 2020, 20 mei 2020, 19 juni 2020, 30 december 2020 en 12 januari 2021 aangevuld en geactualiseerd.

1.3 UITGEBREIDE PROCEDURE

Deze beschikking is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in paragraaf 3.3 van de Wabo. Gelet hierop zijn wij niet verplicht om van de aanvraag kennis te geven in een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op andere geschikte wijze, tenzij bij de voorbereiding van de beslissing op de aanvraag een milieueffectrapport (MER) moet worden gemaakt. Nu deze uitzonderingsgrond zich wel voordoet hebben wij kennisgegeven van de aanvraag en het MER op 14 juni 2019 in de Staatscourant, op 15 juni 2019 in het Dagblad van het Noorden en op 20 juni 2019 in de Emdener Zeitung, de Ostfriesenzeitung en in de Borkumer Zeitung.

1.4 VERGUNDE SITUATIE

Voor de inrichting zijn eerder de onderstaande vergunningen en/of ontheffingen verleend dan wel meldingen gedaan:

Soort	Vergunning datum	Kenmerk	Onderwerp
Oprichtingsvergunning	11 december 2007	Nr.2007-50439, MV; zaaknr.68323	
Milieuneutrale wijziging	15 september 2009	Zaaknr.204727	Plaatsen dieseltank (bo)
Veranderingsvergunning	18 januari 2011	Nr.2011-03073/3, MV; Zaaknr.302305	Plaatsen propaantanks

Veranderingsvergunning	11 maart 2014	Nr.2014-10.277/11, MV; zaaknummer 507635	Veranderen opslagcapaciteit rest-, afval-, en hulpstofstromen
Milieuneutrale wijziging	31 augustus 2015	Zaaknr.580448	Realisatie van hamermolen- en schakelgebouw en een pneumatische unloader
Ambtshalve wijziging	13 januari 2020	Zaaknr. Z2019-00001142	Onderzoeksverplichting voor de concretisering van de minimalisatieverplichting van de emissie van kwik naar de lucht

1.5 BEVOEGD GEZAG EN VERGUNNINGPLICHT

De activiteiten van de inrichting vallen onder één of meerdere categorieën van bijlage I, onderdeel C van het Besluit omgevingsrecht (Bor) waarvoor geldt dat gedeputeerde staten bevoegd gezag kunnen zijn. Aangezien de inrichting een inrichting is waartoe een IPPC-installatie behoort (bijlage I, categorie 1.1 van de Richtlijn industriële emissies), zijn wij op grond van artikel 2.4 Wabo in samenhang met artikel 3.3 en bijlage I onderdeel C van het Bor bevoegd om te beslissen op de aanvraag. Wij zijn er procedureel en inhoudelijk voor verantwoordelijk dat in ons besluit alle aspecten met betrekking tot de fysieke leefomgeving aan de orde komen. Verder dienen wij ervoor zorg te dragen dat de aan de omgevingsvergunning verbonden voorschriften op elkaar zijn afgestemd.

De activiteiten van de inrichting vallen onder ander onder de volgende in Bijlage I onderdeel C van het Bor genoemde categorieën:

- 1.3.b.;
- 1.4.a.;
- 2.1.a.;
- 5.1.;
- 11.4.b.;
- 20.1, sub a. onder 4;
- 22;
- 28.4, sub e. onder 2°;
- 28.10, sub 12° onder b.;
- 28.10, sub 32°.

Aangezien er sprake is van activiteiten die onder categorie 1.4.a., 11.4.b, 28.10, sub 12° onder b.; 28.10, sub 32° vallen is er sprake van een vergunningplichtige inrichting.

1.6 COÖRDINATIE MET DE WATERWET

De aangevraagde activiteiten hebben betrekking op een inrichting waartoe een IPPC-installatie behoort, waarbij sprake is van een handeling waarvoor een watervergunning voor het lozen van stoffen als bedoeld in artikel 6.27, eerste lid van de Waterwet vereist is. De oorspronkelijk verleende watervergunning voor het brengen van stoffen op het oppervlaktewater betrof een tijdelijke vergunning en zou per 28 januari 2018 komen te vervallen. Op 10 augustus 2017 heeft de Minister van Infrastructuur en Milieu deze eerder verleende vergunning vervangen door een nieuwe vergunning ingevolge de Waterwet. Deze vergunning geldt tot 28 januari 2028.

De thans op grond van de Wabo voorgenomen wijzigingen in activiteiten hebben geen consequenties voor de te lozen stoffen. Van verdere coördinatie tussen de Waterwet en de Wabo is dan ook geen sprake bij de beoordeling van de nu voorliggende vergunningaanvraag.

1.7 WET NATUURBESCHERMING

Het is verboden zonder vergunning van een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. De bevoegdheid voor het verlenen van de vergunning op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb) berust in beginsel bij gedeputeerde staten van de provincie waar het project of de andere handeling wordt gerealiseerd, of verricht.

Of een project mogelijk significante gevolgen heeft voor een Natura 2000-gebied moet worden vastgesteld met behulp van de natuurtoets. Per geval moet worden vastgesteld of een project effecten heeft voor een Natura 2000-gebied, en waar deze effecten uit bestaan. Het is niet toegestaan om bepaalde activiteiten of een categorie van activiteiten generiek uit te sluiten van de natuurtoets. De natuurtoets bestaat in beginsel uit twee onderdelen: een voortoets en (eventueel) een passende beoordeling.

Bij de op 8 november 2018 door RWE ingediende aanvraag Wabo-vergunning is een natuurtoets gevoegd (MER, bijlage F). In deze Voortoets wordt geconcludeerd dat de huidige potentieel verstorende effecten die de RWE Eemshavencentrale heeft op de beschermde waarden van Natura 2000-gebieden reeds zijn getoetst en als niet-significant beoordeeld in de passende beoordeling die ten grondslag ligt aan de vigerende vergunning op grond van de Wet natuurbescherming uit 2012. In de Voortoets wordt daarom uitsluitend het effect van eventuele aanvullende verstoring als gevolg van de voorgenomen wijziging onderzocht.

Uit de analyse van de mogelijke effecten blijkt dat geen van de mogelijke effecten daadwerkelijk optreedt. Ten opzichte van de reeds vergunde situatie leidt het voornemen niet tot oppervlakteverlies, optische verstoring, verstoring door geluid, trilling, licht of effecten door koelwaterinname en -lozing en andere emissies naar oppervlaktewater. De stikstofdepositie als gevolg van het voornemen neemt niet toe ten opzichte van de stikstofdepositie die veroorzaakt wordt door de vergunde activiteit. Dat geldt zowel voor Nederlandse Natura 2000-gebieden als Duitse Natura 2000-gebieden.

Aangezien het voornemen op zichzelf niet leidt tot verstoringseffecten op de beschermde waarden van Natura 2000-gebieden, kan tevens geen sprake zijn van effecten in cumulatie met andere projecten. Het voornemen van RWE om het aandeel biomassa in de brandstoffen van de Eemshavencentrale te verhogen en het meestookpakket aan te passen heeft, op zichzelf en in cumulatie met andere projecten, geen negatieve en/of significante effecten op de beschermde waarden van Natura 2000-gebieden. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen zijn daardoor op voorhand uit te sluiten. Hieruit volgt dat een aanpassing van de vergunning op grond van Wet natuurbescherming niet noodzakelijk is en dat dan dus ook geen Passende Beoordeling hoeft te worden uitgevoerd.

1.8 VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN

Het Zeehaven- en industriegebied Eemshaven is op grond van artikel 1.1 van de Crisis- en herstelwet aangewezen als een ruimtelijk ontwikkelingsgebied. Ter optimalisatie van de milieugebruiksruimte binnen het ontwikkelingsgebied geldt dan dat bij een inrichting, waarvoor het college van gedeputeerde staten het bevoegde gezag is, een omgevingsvergunning voor een activiteit niet kan worden verleend dan nadat burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland hebben verklaard dat zij daartegen geen bedenkingen hebben. Hierbij geldt dat de verklaring slechts kan worden geweigerd in het belang van de optimalisering van de milieugebruiksruimte binnen het desbetreffende ontwikkelingsgebied. Op grond van artikel 2.3 derde lid sub c van de Crisis- en herstelwet kunnen burgemeester en wethouders gevallen aanwijzen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen meer nodig is. Een dergelijk besluit is door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland op 17 september 2019 genomen. Deze aanwijzing is echter niet van toepassing op thans voorliggende aanvraag van RWE. Daarom hebben wij conform artikel 3.11 Wabo aan dit bestuursorgaan een exemplaar van de aanvraag gezonden.

Op 20 augustus 2021 hebben wij van burgemeester en wethouders van Het Hogeland een definitieve verklaring van geen bedenkingen ontvangen. Deze is als bijlage toegevoegd.

1.9 VOLLEDIGHEID VAN DE AANVRAAG EN OPSCHORTING PROCEDURE

In verband met het ontbreken van een aantal gegevens hebben wij de aanvrager op 29 januari 2019 in de gelegenheid gesteld om tot 12 weken na de hiervoor genoemde datum de aanvraag aan te vullen. Wij hebben de aanvullende gegevens ontvangen op 18 april 2020. Na ontvangst van de aanvullende gegevens hebben wij de aanvraag opnieuw getoetst op volledigheid. Bij brief van 10 november 2020 hebben wij de aanvrager een meer gespecificeerd verzoek om aanvulling van de aanvraag gedaan. In de brief van 12 januari 2021 heeft de aanvrager daarop gereageerd. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag met de aanvullende gegevens voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving.

1.10 MILIEUEFFECTRAPPORT (MER)

1.10.1 Procedure

Het voornemen van RWE is erop gericht om het aandeel biomassa in de centrale te verhogen van 15% naar 30% op energiebasis. Deze verhoging zal resulteren in een navenant lagere inzet van kolen. Voor een deel betreft deze biomassa de afvalstoffen lignine (circa 60.000 ton/jaar) en bentoniet (circa 50.000 ton/jaar). Hiermee valt de voorgenomen activiteit onder categorie 18.4 van de C-lijst van het Besluit milieueffectrapportage, namelijk de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie bestemd voor de verbranding van niet-gevaarlijke afvalstoffen met een capaciteit van meer dan 100 ton per dag. Hiervoor geldt een m.e.r.-plicht. Op grond van de Wet milieubeheer heeft aanvrager de voorgenomen activiteit op 5 juli 2017 bij ons aangemeld door middel van een schriftelijke mededeling (artikel 7.24 eerste lid Wm). Wij hebben de melding doorgestuurd aan de adviseurs en bestuursorganen die betrokken zijn bij de voorbereiding van het besluit op de voorliggende aanvraag en hen verzocht om binnen zes weken een advies ter zake aan ons te verstrekken. Gelijktijdig hebben wij de melding ook doorgestuurd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage met een gelijkluidend verzoek.

Van het voornemen is kennisgegeven en gedurende de termijn van de daarbij behorende terinzagelegging (van 17 juli 2017 t/m 28 augustus 2017 in Nederland en van 14 augustus 2017 t/m 25 september 2017 in Duitsland) hebben wij zienswijzen mogen ontvangen van:

- Natuur en Milieufederatie Groningen;
- Bürgerinitiative Saubere Luft Ostfriesland e.V.;
- Generaldirektion Wasserstrassen und Schifffahrt;
- Stadt Borkum;
- Niedersächsischer Landesbetrieb für Wasserwirtschaft, Küsten- und Naturschutz, Betriebsstelle Aurich.

Kennisnemend van de inhoud van het voornemen van RWE en de ingekomen zienswijzen hebben wij op 9 oktober 2017 het advies voor de reikwijdte en detailniveau van het MER vastgesteld. Het MER is, samen met de bijbehorende aanvraag voor een revisievergunning ingevolge de Wabo, ingediend op 8 november 2018.

Wij hebben daarop geconstateerd dat het MER niet voldeed aan artikel 7.23 van de Wet milieubeheer aangezien onvoldoende rekening was gehouden met en antwoord was gegeven op het advies over de reikwijdte en het detailniveau. Daarnaast was bij de beschrijving van de milieueffecten in het MER onvoldoende rekening gehouden met de uitkomsten van de in 2018 afgeronde evaluatie van het MER van 2006 ten behoeve van de oprichtingsvergunning. Bij brief van 12 december 2018 hebben wij RWE in de gelegenheid gesteld om het MER aan te vullen.

Op 18 april 2019 heeft RWE een aangevulde versie van het MER, met bijlagen, en de vergunningaanvraag ingediend. Deze stukken hebben van 17 juni tot en met 29 juli 2019 ter inzage gelegen in het gemeentehuis van de gemeente Het Hogeland in Uithuizen en in ons provinciehuis te Groningen. De stukken waren in deze periode ook te raadplegen op de website van de provincie. In Duitsland lagen de stukken ter inzage van 24 juni tot en met 5 augustus 2019 in de Gemeinde Krümmhorn, de Stadt Emden en bij de Stadt Borkum. Tevens hebben wij de betreffende stukken in deze periode gepubliceerd op het UVP-Portal (m.e.r.-website) van de Duitse deelstaat Nedersaksen. Wij hebben naar aanleiding van de terinzagelegging een advies ontvangen van de Inspectie Leefomgeving en Transport. Verder zijn inspraakreacties ontvangen van:

- Mobilisation for the environment (MOB);
- Wasserstrassen- und Schifffahrtsverwaltung des Bundes, Generaldirektion Wasserstrassen und Schifffahrt, Standort Aurich;
- Stadt Borkum;
- Stichting Bomenridders Groningen;
- Niedersächsischer Landesbetrieb für Wasserwirtschaft, Küsten- und Naturschutz, Betriebsstelle Aurich;
- Bürgerinitiative Saubere Luft Ostfriesland e.V.

Wij hebben de ingediende zienswijzen en het advies in een Nota Reactie en Commentaar voorzien van een reactie. Deze Nota Reactie en Commentaar is als bijlage aan dit besluit toegevoegd.

Op 23 oktober 2019 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie) haar toetsingsadvies op het MER aan ons uitgebracht. De Commissie heeft in dit advies enkele essentiële tekortkomingen in het MER geconstateerd. Wij hebben het advies van de Commissie gevolgd en hebben RWE gevraagd op basis hiervan het MER aan te vullen. RWE heeft vervolgens op 20 januari 2020 een formele aanvulling van het MER bij ons ingediend. Wij hebben geconstateerd dat deze aanvulling niet alle door ons gevraagde informatie bevatte en hebben RWE verzocht om aanvulling. Bij brief van 20 maart 2020 heeft RWE de aanvulling aangevuld en op 7 april hebben wij de Commissie gevraagd deze te toetsen. Op 19 mei 2020 heeft de Commissie voor de m.e.r. het toetsingsadvies over het MER en de aanvulling daarop uitgebracht. De Commissie concludeerde dat het aangevulde MER de effecten beter weergaf, maar dat op twee punten essentiële informatie ontbrak. Wij hebben RWE gevraagd een formele tweede aanvulling van het MER op te stellen. RWE heeft deze bij ons ingediend op 25 mei 2020. Ook deze aanvulling hebben wij ter toetsing voorgelegd aan de Commissie. Op 4 augustus 2020 heeft de Commissie geadviseerd over deze tweede aanvulling.

1.10.2 Overwegingen bij het MER

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft in haar advies aangegeven dat met de tweede aanvulling op het MER alle essentiële informatie beschikbaar is zodat de provincie het milieubelang volwaardig kan meewegen in haar besluit over de verhoging van het aandeel biomassa in de RWE – Eemshavencentrale.

De Commissie adviseert verder het volgende:

- De biomassa-meestook verdubbelt en de samenstelling van het brandstofpakket verandert door onder meer het toevoegen van bentoniet en lignine. In de eerste aanvulling zijn verschillende brandstofpakketten, waarin de hoeveelheden van al vergunde en nieuwe biomassastromen variëren, doorgerekend. Hieruit bleek dat de emissies naar lucht en water bij vrijwel alle brandstofpakketten onder de huidige vergunde waarden blijven. Bij enkele pakketten echter worden de vergunde waarden voor zware metalen (waaronder cadmium en thallium) overschreden. Uit de aanvulling bleek nog niet met welke maatregelen deze mogelijke overschrijdingen te voorkomen zijn. De aanvulling stelde dat de concentraties

gemonitord worden en er bij overschrijding van de grenswaarden 'acties' ondernomen zullen worden. In de tweede aanvulling geeft RWE aan dat er meerdere mogelijkheden zijn om de emissies (waaronder zware metalen) te reguleren zoals een optimale bedrijfsvoering van de stof-afvang in de rookgassen, en bij het samenstellen van het brandstofpakket rekening houden met de mix van kolen en biomassastromen.

RWE geeft aan dat met name bestaande procedures voor het toepassen van een adequaat Acceptatie- en Verwerkingsbeleid (AV-beleid) en voor het samenstellen van een doelmatig brandstofpakket voldoende zijn om zeker te stellen dat de eerder vergunde emissiegrenswaarden voor zware metalen niet worden overschreden.

Omdat het een relatief kleine overschrijding van zware metalen betreft die niet in alle brandstofpakketten voorkomt, zijn de emissies volgens de Commissie goed te mitigeren met de genoemde maatregelen zoals een adequaat AV-beleid.

De Commissie wijst er in algemeen zin op dat het bestaande AV-beleid betrekking heeft op de thans vergunde situatie. Zij beveelt aan om de het bestaande AV-beleid aan te passen aan de situatie waarin meer biomassa en een grotere diversiteit aan biomassastromen wordt meegestookt. Zij beveelt aan om in het AV-beleid specifiek aandacht te besteden aan procedures waarmee wordt geborgd dat de emissiegrenswaarden voor zware metalen niet worden overschreden. Verder beveelt de Commissie aan om de daadwerkelijk optredende emissies van zware metalen regelmatig te meten.

De Commissie constateert dat met het MER en de twee aanvullingen voldoende in beeld is wat de mogelijkheden zijn om ten opzichte van de huidige vergunde situatie extra emissies te beperken en/of emissies verder terug te dringen. De Commissie acht dit relevant voor de provincie die hierover een afweging moet maken bij haar besluit over de vergunning voor de verhoging van het aandeel biomassa in de centrale.

- Daggemiddelden waarden zijn, naast jaargemiddelden, van belang omdat kortdurende blootstelling aan relatief hoge concentraties van bepaalde stoffen (gezondheids)effecten kan veroorzaken. Het MER liet zien dat er vergunningsvoorschriften gelden voor de daggemiddelde concentraties voor een aantal stoffen (tabel 3.3, MER). De tweede aanvulling laat voor de acht brandstofpakketten voor zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxiden (NO_x) en stof (zoals PM₁₀; PM_{2,5}) de daggemiddelde waarden zien. Hiermee is ook inzichtelijk gemaakt dat aan de eerder vergunde emissiegrenswaarden in de vergunning kan worden voldaan. Voor koolstofmonoxide (CO), ammoniak (NH₃) en vluchtige organische stoffen (VOS) geeft RWE kwalitatieve informatie. RWE geeft hierbij aan dat de daggemiddelde waarden zoals die in de vigerende vergunning zijn opgenomen, ook haalbaar zijn wanneer de samenstelling en het aandeel van biomassa wijzigt. De Commissie constateert dat hiermee het beeld van de te verwachten daggemiddelden SO₂, NO_x, stof, NH₃ en VOS voldoende compleet is zodat de provincie hierover afweging kan maken. De Commissie beveelt aan om voor CO de informatie over de daadwerkelijke emissies te betrekken bij de besluitvorming.

Ten aanzien van de SO₂, NO_x, CO en stof beveelt de Commissie verder aan om continu te monitoren in overeenstemming met artikel 5.3 van de Activiteitenregeling Milieubeheer 2019.

Wij hebben het MER, inclusief de aanvullingen, beoordeeld en zijn van mening dat het voldoende informatie bevat over de te verwachten milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en voldoet aan de kaders zoals gesteld in de Wet milieubeheer en in het Advies voor de reikwijdte en detailniveau. De aanbevelingen van de Commissie hebben wij betrokken bij de inhoudelijke beoordeling van de vergunningaanvraag.

1.10.3 Evaluatie

Op 11 december 2007 hebben gedeputeerde staten van Groningen aan RWE de oprichtingsvergunning verleend voor een elektriciteitscentrale op het industrieterrein Eemshaven. De aanvraag om vergunning werd vergezeld van een MER. Op 5 juni 2018 hebben wij het rapport MER-evaluatie RWE vastgesteld. In deze evaluatie is getoetst in hoeverre de werkelijke milieueffecten van de elektriciteitscentrale overeenkomen met de verwachtingen die in dit MER uit 2006 waren uitgesproken. Deze evaluatie richtte zich specifiek op de volgende onderwerpen:

- Het energierendement van de installaties (eenheid I en II) van de centrale;
- De (gerealiseerde) mogelijkheden van warmteafzet uit koelwater en/of WKK;
- De emissie van luchtverontreinigende stoffen;
- De geluidsemissie;
- De verrichte inspanningen en onderzoeken tot realisatie van CO₂-afvang en de behaalde resultaten.

De overkoepelende conclusie tijdens deze evaluatie was dat de milieubelasting in de praktijk lager is dan was beschreven in het MER van 2006.

Wij zijn als bevoegd gezag verplicht, naar aanleiding van het nu ingediende MER, opnieuw een evaluatieonderzoek uit te voeren. Het evaluatieonderzoek dient zich te richten op de werkelijk als gevolg van de vergunde activiteit opgetreden milieugevolgen en de in het MER als leemten in kennis aangemerkte aspecten (art. 7.39 Wm).

De MER-evaluatie zal in ieder geval (niet limitatief) betrekking hebben op de aspecten zoals die in het voorschrift met betrekking tot deze evaluatie aan ons besluit is verbonden. De evaluatie zal in ieder geval de volgende onderdelen bevatten:

- Emissies naar de lucht van zwavel (SO₂), stikstofoxide (NO_x), stof, chloor (HCl), fluor (HF), kwik (Hg), cadmium en thallium (Cd + Tl), zware metalen en dioxines;
- Geluidemissie en -immissie;
- Geurhinder;
- Samenstelling biomassa-brandstoffen;
- Samenstelling en kwaliteit kolenresten;
- Invullen leemten in kennis met betrekking tot de aanleg van de vereiste infrastructuur voor warmtelevering

Op grond van het Besluit milieujaarverslaglegging dient RWE éénmaal per jaar verslag te doen van de zorg voor het milieu in de vorm van een Milieujaarverslag (MJV). Bij het stellen van voorschriften met betrekking tot het aanleveren van informatie door RWE hebben wij rekening gehouden met de informatie die in het kader van het MJV reeds wordt ingediend. Op grond van de in deze voorschriften opgenomen termijnen achten wij het redelijk dat wij 5 jaar na het van kracht worden van deze voorschriften verslag doen van het onderzoek naar de werkelijke milieueffecten (art. 7.41 Wm).

1.11 ADVIEZEN

In de Wabo en het Bor worden bestuursorganen vanwege hun specifieke deskundigheid of betrokkenheid aangewezen als adviseur. Gelet op het bepaalde in artikel 2.26 Wabo, alsmede de artikelen 6.1 tot en met 6.4 Bor, hebben wij op 13 juni 2019 de aanvraag, inclusief bijlagen waaronder het MER, ter advisering verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland;
- Inspectie Leefomgeving en Transport;
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

De aanvraag heeft betrekking op het veranderen en reviseren van het in werking hebben van de betrokken inrichting die wordt aangewezen in het Bor, bijlage III, onder 3. Daaruit volgt, gelet op

artikel 6.3 lid 2 van het Bor, de verplichting om het ontwerpbesluit ter advisering te verzenden aan de Inspectie Leefomgeving en Transport. Door het ontwerpbesluit naar alle bovengenoemde adviseurs te versturen, hebben wij hieraan voldaan. Wij hebben daarop geen adviezen ontvangen.

1.12 ZIENSWIJZEN NAAR AANLEIDING VAN HET ONTWERPBESLUIT

Tussen 31 maart 2021 en 12 mei 2021 heeft het ontwerp van het besluit ter inzage gelegen in het gemeentehuis van de gemeente Het Hogeland en in het Provinciehuis. Gedurende deze periode is eenieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Van de mogelijkheid tot het indienen van schriftelijke zienswijzen is gebruik gemaakt door:

- Norton Rose Fulbright LLP Advocaten, Notarissen & Solicitors, per brief van 11 mei 2021, namens RWE Eemshaven Holding II B.V.;
- Mobilisation for the Environment, per brief van 7 mei 2021.

Daarnaast heeft het ontwerpbesluit tussen 7 april 2021 en 19 mei 2021 heeft het ontwerpbesluit ter inzage gelegen in de gemeentehuizen van Stadt Emden (Verwaltungsgebäude 2), Gemeinde Krummhörn en Stadt Borkum. Tot en met 19 mei 2021 is eenieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt door:

- Een inwoner van Duitsland, per brief van 4 april 2021;
- De burgemeester van Stads Borkum, per brief van 11 mei 2021;
- Bürgerinitiatieve Saubere Luft Ostfriesland e.V., per brief van 18 mei 2021.

In Bijlage 11.6 zijn deze zienswijzen weergegeven en wordt een inhoudelijke reactie op de zienswijzen gegeven.

1.13 Wijzigingen ten opzichte van de ontwerpvergunning

Ten opzichte van de ontwerpvergunning zijn de volgende wijzigingen in de voorschriften aangebracht:

- Naar aanleiding van een zienswijze van RWE zijn saneringstermijnen opgenomen voor de emissies van totaal koolwaterstoffen en dioxines/furanen;
- Voorschrift 4.3.2 (termijn onderhoud stookinstallatie na keuring) is aangepast naar aanleiding van een zienswijze van RWE;
- Nieuwe voorschriften 2.3.1 en 2.3.2 zijn toegevoegd ten behoeve van de karakterisering van (bio)brandstoffen naar aanleiding van een zienswijze van Bürgerinitiatieve Saubere Luft Ostfriesland e.V.

2. MILIEU

2.1 TOETSINGSKADER

Gelet op artikel 2.14, lid 1 onder a, b en c van de Wabo hebben wij onder meer de volgende aspecten betrokken bij de beslissing op de aanvraag voor de omgevingsvergunning:

1. de bestaande toestand van het milieu, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan veroorzaken;
2. de gevolgen voor het milieu, mede in hun onderlinge samenhang bezien, die de inrichting kan veroorzaken, mede gezien de technische kenmerken en de geografische ligging daarvan;
3. de met betrekking tot de inrichting en het gebied waar de inrichting zal zijn of is gelegen, redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu;
4. de mogelijkheden tot bescherming van het milieu, door de nadelige gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen, of zoveel mogelijk te beperken, voor zover zij niet kunnen worden voorkomen;

5. het systeem van met elkaar samenhangende technische, administratieve en organisatorische maatregelen om de gevolgen die de inrichting voor het milieu veroorzaakt, te monitoren, te beheersen en, voor zover het nadelige gevolgen betreft, te verminderen, dat degene die de inrichting drijft, met betrekking tot de inrichting toepast, alsmede het milieubeleid dat hij met betrekking tot de inrichting voert;
6. het geldende milieubeleidsplan;
7. de in aanmerking komende beste beschikbare technieken.

Wij beperken ons in het onderstaande tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn.

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op het veranderen van onderhavige inrichting zijn wij voornemens de omgevingsvergunning te verlenen. In dit ontwerpbesluit zijn voor de te vergunnen activiteiten de voor de inrichting relevante voorschriften opgenomen.

2.2 SAMENHANG MET OVERIGE WET- EN REGELGEVING

IPPC-installaties

Vanaf 1 januari 2013 is de Europese Richtlijn industriële emissies (RIE) in de Nederlandse miliewetgeving geïmplementeerd (Richtlijn 2010/75/EU. PbEU L334). De RIE geeft milieueisen voor de installaties die genoemd staan in de bij de richtlijn behorende bijlage I. Wanneer een installatie daar genoemd is, spreken we van een IPPC-installatie. Binnen de inrichting bevinden zich IPPC-installaties vallende onder de volgende categorie uit bijlage I van de RIE.

- categorie 1: 1.1 – Het stoken in installaties met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van 50 MW of meer

Activiteitenbesluit milieubeheer

In het Activiteitenbesluit zijn voor een groot aantal activiteiten die binnen inrichtingen plaats kunnen vinden, rechtstreeks werkende, algemene regels opgenomen.

De inrichting waarvoor vergunning is aangevraagd, is aangemerkt als een inrichting waarvoor vergunningplicht (type C inrichting) geldt.

Binnen de inrichting vinden activiteiten plaats die vallen onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit:

Voor deze activiteiten moet worden voldaan aan de volgende paragrafen uit het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende Activiteitenregeling (voor zover deze activiteiten betrekking hebben op de genoemde (deel)activiteiten):

1. Paragraaf 3.1.3 Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening;
2. Paragraaf 3.1.5 Lozen van koelwater;
3. Paragraaf 3.2.1 Het in werking hebben van een middelgrote stookinstallatie, gestookt op een standaard brandstof
4. Paragraaf 3.2.6 In werking hebben van een koelinstallatie;
5. Paragraaf 3.4.1 Opslaan van propaan;
6. Paragraaf 3.4.3 Opslaan en overslaan van goederen;
7. Paragraaf 3.4.9 Opslaan van gasolie, smeerolie of afgewerkte olie in een bovengrondse opslagtank
8. Paragraaf 5.1.1 Grote stookinstallatie
9. Paragraaf 5.1.2 Afvalverbrandings- of afvalmeeverbrandingsinstallatie
10. Paragraaf 5.1.5. Het in werking hebben van een middelgrote stookinstallatie, gestookt op een niet-standaardbrandstof;

Voor het overige is per hoofdstuk of afdeling aangegeven of deze op een type C inrichting van toepassing is. Dit betekent dat ook hoofdstuk 1, afdeling 2.1 tot en met 2.4, 2.10 en 2.11 van hoofdstuk 2 en de overgangsbepalingen uit hoofdstuk 6 van het Activiteitenbesluit van toepassing kunnen zijn. Van belang voor deze vergunning is, of de inrichting ook voor de activiteiten die onder het Activiteitenbesluit vallen voldoet aan BBT. Voor de overwegingen per milieuthema wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

Melding Activiteitenbesluit

Gelet op artikel 1.10 van het Activiteitenbesluit moet de verandering van de inrichting worden gemeld. De aanvraag wordt ten aanzien van de activiteiten die onder het Activiteitenbesluit vallen aangemerkt als melding.

De voorschriften voor het onderdeel milieu, die in deze vergunning zijn opgenomen betreffen aspecten en activiteiten die niet zijn geregeld in het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Activiteitenregeling.

Noodstroomvoorzieningen

Binnen RWE zijn voor de noodstroomvoorziening vier dieselaggregaten met ieder een vermogen van 4,1 MWth en diverse accubatterijen geïnstalleerd. Deze noodstroomvoorzieningen doen onder andere dienst om in geval van een elektriciteitsstoring de Centrale veilig uit bedrijf te kunnen gaan. De dieselaggregaten zijn volgens de aanvraag minder dan 500 bedrijfsuren per jaar in bedrijf.

500 urenregeling

Conform het Activiteitenbesluit zouden er geen emissie-eisen aan kleine en middelgrote stookinstallaties die minder dan 500 uur per jaar in bedrijf zijn. Dit omdat maatregelen om aan de emissie-eisen in het Activiteitenbesluit te voldoen, niet kosteneffectief zijn voor kleinere installaties die weinig in bedrijf zijn. Echter voor dieselmotoren onder de 50 MWth, die elektriciteit leveren op momenten dat het openbaar elektriciteitsnet beschikbaar is, geldt deze uitzondering niet. Dat betekent dat de emissie-eisen zoals vastgelegd in deze beschikking en voor zover van toepassing het Activiteitenbesluit van kracht zijn op deze installaties.

Keuringsplicht

In paragraaf 3.2.1 van het Activiteitenbesluit zijn voorschriften opgenomen voor keuring en onderhoud van kleine en middelgrote stookinstallaties (Activiteitenbesluit, artikel 3.7 lid 5 en artikel 3.10p en de Activiteitenregeling, artikel 3.7m). Deze artikelen uit het Activiteitenbesluit en haar regelgeving zijn van toepassing op de binnen het bedrijf aanwezige noodstroomaggregaten.

De regels over keuring en onderhoud bij grote stookinstallaties zijn op maat gemaakt voor de specifieke bedrijfssituatie. De SCIOS-systematiek is hiervoor niet toegerust. Grote stookinstallaties vallen onder de werkingssfeer van hoofdstuk 5.1.1 van het Activiteitenbesluit. Echter in de dit hoofdstuk staan geen eisen m.b.t. keuring en het onderhoud van deze installaties. Dit betekent dat eventuele voorschriften over keuring en onderhoud moeten worden opgenomen in de omgevingsvergunning. Wij hebben daarom in de voorschriften behorend tot deze beschikkingen voorschriften met betrekking tot het onderhoud en keuring opgenomen.

2.3 BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN

In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu moeten aan de vergunningvoorschriften worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk – bij

voorkeur bij de bron – te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Vanaf januari 2013 moet bij het bepalen van BBT rekening worden gehouden met BBT-conclusies en bij ministeriele regeling aangewezen informatiedocumenten over BBT. De Europese Commissie stelt de BBT-conclusies op en maakt deze bekend in het Publicatieblad van de Europese Unie.

BBT-conclusies is een document met de conclusies over BBT, vastgesteld overeenkomstig artikel 13, vijfde en zevende lid van de Richtlijn industriële emissies (RIE). Het vijfde lid verwijst naar BBT-conclusies vastgesteld na 6 januari 2011 onder het regime van de Rie. Het zevende lid verwijst naar de bestaande BREF's. Het hoofdstuk uit deze BREF's waarin de BBT-maatregelen staan (BAT hoofdstuk) zijn opgenomen, geldt als BBT-conclusies, totdat nieuwe BBT-conclusies zijn vastgesteld.

BBT-conclusies worden door de Europese commissie vastgesteld en bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie (een uitvoeringsbesluit van de Europese commissie, dat gericht is tot de lidstaten). Zij worden daarom niet meer apart aangewezen in de Regeling omgevingsrecht.

2.3.1 Concrete bepaling beste beschikbare technieken

Binnen de inrichting worden één of meer van de activiteiten uit bijlage 1 van de Rie uitgevoerd en wel de volgende "het stoken in installaties met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van 50 MW of meer" (categorie 1.1).

Er moet worden voldaan aan de BBT-conclusies voor de hoofdactiviteit en aan andere relevante BBT-conclusies.

Op grond van artikel 9.2 van de Regeling omgevingsrecht moet voor het bepalen van BBT voor de installaties en processen binnen de inrichting aanvullend een toetsing plaatsvinden aan relevante aangewezen informatiedocumenten over BBT, zoals opgenomen in bijlage bij deze Regeling.

Uit jurisprudentie met betrekking tot het bepalen van BBT bij het toetsten aan BBT-conclusies bij vergunningverlening is gebleken dat het bevoegd gezag bij het toetsten aan BBT-conclusies de actualiteit hiervan moet nagaan ten aanzien van de ontwikkelingen van BBT die sinds het vaststellen van de BBT-conclusies hebben plaatsgevonden. Gelet op de huidige lijn van de jurisprudentie moet bij een betreffende IPPC-installatie ook rekening worden gehouden met van toepassing zijnde eindconcept-BREF's (Final Draft).

Bij het bepalen van de BBT hebben we rekening gehouden met de volgende van toepassing zijnde BBT-conclusies:

- BREF grote stookinstallaties (LCP);
- BREF afvalverwerking (WT).

De BREF afvalverbranding (WI) is niet rechtstreeks van toepassing omdat alleen schone biomassa uit de witte lijst van VROM wordt meegestookt. Het rechtstreeks werkende emissieregime voor kolen en schone biomassa staat in het Activiteitenbesluit milieubeheer en Activiteitenregeling. Daarnaast beschrijft hoofdstuk 6 van de BBT-conclusies voor grote stookinstallaties de BBT voor de meeverbranding van afval.

b. Horizontale BREF's:

- BREF industriële koelsystemen (CVS);
- BREF inzake monitoring (MON);
- BREF emissie van opslag van bulkgoederen (ESB);

- BREF economie en onderlinge invloeden/economics and cross-media effects (ECM);
- BREF energie-efficiency (ENE).

De laatste BREF is minder relevant voor de kolencentrale van RWE omdat deze onder de CO₂ – emissiehandel valt en op grond van art. 5.12 Bor aan dergelijke installaties in de omgevingsvergunning geen eisen (voorschriften) gesteld mogen worden over een zuinig energiegebruik. In paragraaf 3.1 (p. D.2) van het MER is aangegeven dat bij de Centrale onder andere techniek 12a. (optimalisering van de verbranding), 12b. (optimalisering van de toestand van het werkmedium), 12c. (optimalisering van de stoomcyclus), 12d. (minimalisering van het energieverbruik), 12g. (geavanceerd regelsysteem), 12m. (natte schoorsteen) en 12q. (geavanceerde materialen) worden toegepast.

Bij het bepalen van de BBT hebben wij rekening gehouden met de volgende informatiedocumenten over BBT, zoals aangewezen in bijlage 1 van de Regeling omgevingsrecht (Mor):

- NRB 2012; Nederlandse richtlijn bodembescherming;
- PGS 12: Ammoniak: opslag en verlading;
- PGS 15: Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen;
- PGS 29: Richtlijn voor bovengrondse opslag van brandbare vloeistoffen in verticale cilindrische tanks;
- PGS 30: Vloeibare brandstoffen – bovengrondse tankinstallaties en afleverinstallaties;
- PGS 31: Overige gevaarlijke vloeistoffen: opslag in ondergrondse en bovengrondse tankinstallaties;
- Integrale aanpak van risico's van onvoorziene lozingen.

Bij verwijzing in de voorschriften is verwezen naar de gehele PGS in plaats van afzonderlijke paragrafen en/of voorschriften te benoemen. Hiervoor is gekozen om enerzijds de vergunning leesbaar te houden en anderzijds om meningsverschillen bij toezicht op deze vergunning, annex voorschriften te voorkomen.

2.3.2 Conclusies BBT

De inrichting voldoet – met inachtneming van de aan dit besluit gehechte voorschriften – aan BBT. Voor de overwegingen per milieuthema wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

2.4 NATIONALE MILIEUBELEIDSPLAN

Het algemene Rijksbeleid met betrekking tot het milieu is vastgelegd in het Nationale Milieubeleidsplan (NMP). Doel van het milieubeleid is een bijdrage te leveren aan een gezond en veilig leven, in een aantrekkelijke leefomgeving, te midden van een vitale natuur, zonder de mondiale biodiversiteit aan te tasten of natuurlijke hulpbronnen uit te putten.

In het NMP zijn geen direct werkende bepalingen of beperkingen opgenomen voor het verlenen van omgevingsvergunningen. Wel zijn onder andere landelijke doelstellingen geformuleerd voor de emissies van NO_x, SO₂ en VOS. De werkwijze van RWE Eemshaven Holding II B.V. is niet in strijd met het NMP.

2.5 PROVINCIAAL OMGEVINGSBELEID

Het provinciaal beleid voor de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen is opgenomen in de Omgevingsvisie 2016–2020, die Provinciale Staten van Groningen op 1 juni 2016 hebben vastgesteld en is op 15 juli 2016 in werking getreden. Hierin is het beleid vastgelegd voor de inrichting en het beheer van de leefomgeving in onze provincie.

Eén van de kaders is dat voor een bijdrage aan een duurzame ontwikkeling van de provincie Groningen wordt gezocht naar een goede balans tussen leefbaarheid, milieu en economie. Bij besluit van

Provinciale Staten van Groningen van 27 mei 2020 is de werkingsduur van de Omgevingsvisie 2016 – 2020 verlengd tot 1 juni 2022.

In deel C Beleid, hoofdstuk 20 “Tegengaan milieuhinder” (bladzijde 122 e.v.) worden de doelstellingen die specifiek van toepassing zijn op de milieukwaliteit nader gedefinieerd. In de onderhavige vergunning is hiermee rekening gehouden.

Voor de uitvoering hiervan is op 13 december 2016 het “Milieuplan provincie Groningen 2017–2020” (hierna: Milieuplan) vastgesteld. Op 8 december 2020 hebben gedeputeerde staten besloten het Milieuplan te wijzigen in die zin dat deze qua geldingsduur is verlengd tot 1 januari 2022.

Bij het bepalen van milieunormen is vooral uitgegaan van gezondheidseffecten voor bewoners. De toestand van het milieu in Groningen wordt daarom beter gemonitord. Een belangrijk speerpunt is het verminderen van hinder en een duurzame leefomgeving.

Gedeputeerde staten hebben de ruimte die de bandbreedte in de BBT–conclusies biedt, in combinatie met de minimalisatieverplichting in het Activiteitenbesluit, ingevuld in het Milieuplan. De vaststelling van het Milieuplan is bekendgemaakt in het Provinciaal blad van 24 maart 2017 (nr. 1297), zodat het daarin opgenomen beleid de status heeft van beleidsregels. Op grond daarvan is voor de toepassing van BBT bij lucht (luchtkwaliteit, geur, grof stof en zeer zorgwekkende stoffen) bij elke aanvraag om omgevingsvergunning het uitgangspunt dat de meest strenge kant van de BBT wordt voorgeschreven. Indien een bedrijf van mening is dat de strengste norm niet haalbaar is, moet dit door het bedrijf technisch en economisch worden onderbouwd en zal het bevoegde gezag hierover het gesprek aangaan.

2.6 SCHONE LUCHT AKKOORD (SLA)

De Rijksoverheid wil de luchtkwaliteit in Nederland voor alle inwoners verbeteren. Daarom heeft de Rijksoverheid in 2020 het Schone Lucht Akkoord (SLA) gesloten met gemeenten en provincies, waaronder de provincie Groningen. Doel van het akkoord is gezamenlijk de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren. Met de aanpak van binnenlandse bronnen wordt gestreefd naar een gezondheidswinst van minimaal 50 procent in 2030 ten opzichte van 2016. Dat betekent dat mensen langer, gezonder en met meer kwaliteit leven.

Het SLA heeft voor de thema industrie een aantal aandachtspunten gedefinieerd waaronder het zo dicht mogelijk aan de strenge kant van de BREF–range vergunnen. Dit wordt scherp vergunnen genoemd.

De provincie Groningen heeft dit convenant op 8 juli 2020 ondertekend hetgeen effectief een voortzetting betekent van het bestaande provinciale beleid “aan de onderkant van de BREF–Range” vergunnen. Het streng vergunnen van grote stookinstallaties is, volgens het SLA, één van de manieren om emissies in de industrie terug te dringen. Streng vergunnen betekent dat het bevoegd gezag probeert om een zo laag mogelijke emissiegrenswaarde in de vergunning vast te leggen.

2.7 PROEFNEMINGEN

Veranderingen in de markt, beschikbare technologie en/of de wens om efficiënter of duurzamer te produceren, kunnen voor bedrijven aanleiding zijn om wijzigingen aan te brengen in de productie–methode. Doorgaans wordt met deze wijzigingen eerst geëxperimenteerd, alvorens ze worden doorgevoerd in de bedrijfsvoering. Een proefneming is dus een tijdelijke activiteit die betrekking heeft op of voortvloeit uit de binnen de inrichting uitgevoerde activiteiten met als doel de ontwikkeling, verbetering en/of beproeving van nieuwe methoden, processen, stoffen of technieken. Proefactiviteiten moeten uit een activiteit voortvloeien. De proefnemingen waar het hier om gaat, hebben de volgende kenmerken:

- ze zijn tijdelijk (de proefneming heeft een startmoment en een eindpunt en heeft een beperkte duur, doorgaans niet langer dan een half jaar)
- de milieugevolgen van de proefneming zijn vooraf niet of niet volledig bekend, maar sluiten aan bij de reguliere en vergunde milieugevolgen.

Het verbeteren van producten en procesvoering is een terugkerend aandachtspunt. Hiervoor is productonderzoek, procesoptimalisatie en productontwikkeling noodzakelijk. Proefnemingen kunnen daarvoor onontbeerlijk zijn. Om die reden moeten proefnemingen mogelijk zijn binnen het kader van deze vergunning. Daarvoor zijn voorschriften gesteld in deze vergunning. Op deze wijze vallen proefnemingen binnen de milieuhygiënische voorschriften van deze vergunning.

2.8 BIJZONDERE BEDRIJFSOMSTANDIGHEDEN

Indien ten gevolge van ongewone voorvallen (calamiteiten en afwijkingen van de normale gang van zaken binnen de inrichting) nadelige effecten voor het milieu zijn ontstaan dan wel dreigen te ontstaan dienen daarop door degene die de inrichting drijft de nodige acties te worden ondernomen. Op deze ongewone voorvallen is hoofdstuk 17 van de Wm van toepassing. Artikel 17.2 van de Wm verplicht de drijver om van een ongewoon voorval zo spoedig mogelijk melding te doen aan het bevoegd gezag. Verder moeten onmiddellijk maatregelen worden genomen om de gevolgen van het voorval voor de fysieke leefomgeving te voorkomen, te beperken dan wel ongedaan te maken.

2.9 VERRUIMDE REIKWIJDTE

2.9.1 Preventie

Een belangrijk onderdeel van de Wabo is de 'verruimde reikwijdte'. Dit betekent onder meer dat de aspecten watergebruik en vervoer in de omgevingsvergunning moeten worden meegenomen. Daarvoor zijn in de Handreiking 'Wegen naar preventie voor bedrijven' en de beleidsnotitie 'Vervoermanagement/Mobiliteitsmanagement van en naar een inrichting' van het ministerie van I&M handvatten gegeven. Op basis daarvan zijn in deze vergunning voornoemde aspecten beoordeeld, met inachtneming van de per aspect vastgestelde relevantiecriteria.

Gebleken is dat de relevantiecriteria niet worden overschreden. Daarom wordt in deze vergunning verder geen aandacht besteed aan deze aspecten.

2.9.2 Waterverbruik

Wegens het niet beschikbaar zijn van een zoetwaterbron van voldoende capaciteit wordt het benodigde ruwe water voor demineralisatie en proceswaterbereiding geproduceerd uit zeewater. Uit de Wilhelminahaven wordt water ingenomen. Voor de inrichting en de processen wordt geen leiding- of grondwater ingenomen.

3. LUCHT

3.1 TOETSINGSKADER

De installatie van RWE bestaat uit twee stoomketels (turbineketel) voor poederkool en oliegestookte hulpketels. Het zijn grote stookinstallaties vallend onder de definitie van grote stookinstallaties volgens de Europese IPPC-regelgeving. De richtlijn industriële emissies vereist dat bedrijven met IPPC-installaties een vergunning moeten hebben die qua milieugevolgen integraal is afgewogen. Deze integrale vergunning moet voldoen aan de beste beschikbare technieken (BBT). Voor IPPC-installaties staan de beste beschikbare technieken in BBT-conclusies. Deze BBT-conclusies worden op Europees niveau vastgesteld. De installaties van RWE vallen onder de Richtlijn industriële emissies (RIE) categorie 1.1, Energie: "Het stoken in installaties met een totaal nominaal ingangsvermogen van 50MW of meer".

Het BREF grote stookinstallaties (BREF, LCP: Large combustion plants, juli 2017) beschrijft de BBT voor deze installaties. Uiterlijk 17 augustus 2021 moeten de BBT-conclusies voor grote stookinstallaties geïmplementeerd zijn in vergunningen en algemene regels.

Het provinciaal beleid, geformuleerd in § 5.2 van het Milieuplan (2017–2020), geeft aan dat bij vergunningverlening gestreefd moet worden naar een zo laag mogelijke emissieconcentratie binnen de BBT-ranges van de BBT-conclusies. Voor de toepassing van BBT bij lucht hanteert het provinciaal beleid de onderstaande uitgangspunten:

1. Bij alle aanvragen om een omgevingsvergunning is het uitgangspunt dat de meest strenge kant van de BBT wordt voorgeschreven.
2. Bij het doorlopen van de cyclus voor het toetsen van de actualiteit van een omgevingsvergunning wordt beoordeeld of de vergunningvoorschriften moeten worden aangescherpt, ook indien al wordt voldaan aan de BBT. Indien onduidelijk is of een verdere vermindering van de gevolgen voor het milieu mogelijk is zal een onderzoekverplichting worden voorgeschreven in een ambtshalve wijziging van de vergunning.

In Nederland zijn de emissie-eisen voor grote stookinstallaties geïmplementeerd in paragraaf 5.1.1 van het Activiteitenbesluit. Op grond van maatwerk of de vergunning (artikel 5.14 2e lid) kunnen strengere eisen gelden dan hier aangegeven. Het Activiteitenbesluit geeft emissie-grenswaarden voor stikstof-oxiden (NO_x), Ammoniak (NH₃), Zwaveldioxide (SO₂), Stof, Zoutzuur (HCl), Fluorwaterstofgas (HF) en Kwik (Hg). Medio 2019 is het Activiteitenbesluit aangepast aan de in 2017 geactualiseerde BREF-LCP. Hierbij is aangegeven dat de emissie-situatie uiterlijk 17 augustus 2021 (4 jaar na publicatie van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2017/1442, het zogeheten BBT-conclusies document voor grote stookinstallaties) moet voldoen aan de nieuwe emissie-eisen.

Volgens paragraaf 5.1.3. 'Beoordeling van de naleving van emissiegrenswaarden' van de Activiteitenregeling milieubeheer voldoet bij continue metingen de emissie aan de emissie-eisen indien:

- alle maandgemiddelden beneden de eis zijn;
- alle daggemiddelden beneden 110% van de emissie-eis zijn en;
- alle uurgemiddelden beneden 200% van de emissie-eis zijn.

In de onderstaande tabellen is voor een aantal stoffen ook de BBT uit het Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/2010, het BBT-conclusies document voor afvalverbranding, opgenomen. De waarden uit dit BBT-conclusies document zijn gesteld bij 11% maar zijn in de onderstaande tabellen omgerekend naar 6% zuurstof (x factor 1,5). Hierdoor zijn de emissie-eisen uit de verschillende regelgevingen met elkaar vergelijkbaar.

3.2 OPLEGNOTITIE BREF LCP

Door Rijkswaterstaat, departement Water, Verkeer en Leefomgeving is op 6 juli 2020 de Oplegnotitie BREF LCP gepubliceerd. De Oplegnotitie betreft een hulpmiddel voor het bevoegd gezag bij de implementatie van de Europese BBT-conclusies voor grote stookinstallaties. De Oplegnotitie geeft daarnaast ook een suggestie voor een aangescherpte emissie-eis. Deze is gebaseerd op de verwachting dat Nederlandse grote stookinstallaties zouden moeten kunnen presteren op het niveau van 30% van de best presterende Europese referentie installaties. Deze 30%-toets is meegenomen in de beoordeling van de aanvraag. Op 28 oktober 2020 is een 2^e versie van de Oplegnotitie BREF LCP uitgebracht.

3.3 TRACE MODEL

Met behulp van een rekenmodel (TRACE-model) is door de aanvrager berekend hoe groot de emissies van bepaalde stoffen zal zijn. Hierbij is gebruik gemaakt van een soort massabalans die op basis van het brandstofpakket en reinigingstechnieken berekent hoe groot bepaalde emissies (SO₂, HCl, HF, Cd/Tl Hg en zware metalen) zullen zijn. Deze wijze van berekenen werkt niet voor emissies die tijdens de verbranding worden gevormd zoals NO_x, CO, VOS en PCDD/F.

3.4 EMISSIE STOOKINSTALLATIES

De RIE geeft onder meer voorschriften over de conclusies over beste beschikbare technieken, de beschrijving ervan, gegevens ter beoordeling van de toepasselijkheid ervan, de met de beste beschikbare technieken geassocieerde emissieniveaus en de daarmee verbonden monitoring. Artikel 14 lid 3 van de RIE bepaalt dat de BBT-conclusies de referentie vormen voor de vaststelling van de vergunningsvoorschriften.

3.4.1 Stikstofoxiden

Bij het verbranden van de kolen en/of biomassa ontstaat stikstofoxide uit enerzijds de stikstof uit de verbrandingslucht en anderzijds uit de in de brandstof aanwezige stikstof. De primaire maatregel voor het voorkomen van NO_x-emissie betreft het stoken met dry low NO_x-branders. Hierbij wordt lucht en brandstof vóór de verbranding gemengd zodat een homogene temperatuurspreiding wordt gecreëerd wat leidt tot een lagere NO_x-emissie. Als secundaire maatregel gebruikt RWE een Selectieve Katalytische Reductie (SCR). Hierbij vindt selectieve reductie van stikstofoxiden plaats met ammoniak of ureum in de aanwezigheid van een katalysator. Deze techniek is gebaseerd op de reductie van NO_x tot stikstof in een katalytisch bed door middel van een reactie met ammoniak bij een optimale bedrijfstemperatuur van ongeveer 300 tot 450 °C. Er kunnen meerdere lagen van de katalysator worden aangebracht. Een grotere NO_x-reductie wordt behaald door meerdere katalysatorlagen te gebruiken. De daadwerkelijke haalbaarheid van een hoger deNO_x-rendement wordt bepaald door de homogeniteit van de NO_x-concentratie en de rookgassnelheid over de dwarsdoorsnede van het rookgaskanaal. Als er sprake is van een grote inhomogeniteit is het moeilijker om op ieder punt in het kanaal de juiste hoeveelheid ammoniak ten opzichte van NO_x te doseren. Op plaatsen in het rookgaskanaal waar te veel ammoniak wordt gedoseerd zal er ammoniakslip plaatsvinden. In de BBT-conclusies voor grote stookinstallaties (BREF LCP) wordt in BBT 7 beschreven dat het BBT is om de werking van een SCR te optimaliseren via bijvoorbeeld een geoptimaliseerde verhouding reagens/NO_x en homogene verspreiding van het reagens en een optimale druppelgrootte.

In april 2019 is de aanvraag aangevuld. In de aangepaste bijlage F staat bij BBT-7 het volgende: De Centrale is voorzien van een geoptimaliseerde DeNO_x-installatie (SCR) (o.a. homogene verspreiding van het reagens en optimale grootte van de reagensdruppels). De ammoniak-emissie van de Centrale wordt periodiek gemeten. RWE geeft daarbij aan dat de resultaten van deze metingen worden gebruikt voor de optimalisatie van de werking van de SCR.

Het Activiteitenbesluit geeft voor vaste brandstoffen een emissie-eis van 100 mg/Nm³ bij 6% zuurstof voor zowel de huidige als de toekomstige situatie (na 17 augustus 2021). Deze emissie-eis geldt als maandgemiddelde. In de onderstaande tabel is ook de grenswaarde uit de BBT-conclusies afvalverbranding opgenomen. De waarden uit de BBT-conclusies zijn gesteld bij 11% maar zijn in de onderstaande tabel omgerekend naar 6% zuurstof (x factor 1,5).

Tabel 2: Overzicht emissie-eisen NO_x in mg/Nm³ (bij 6% zuurstof) en kton/jaar.

NO _x	Jaar-gemiddelde	Jaarvracht	Maand-gemiddelde	Dag-gemiddelde	Uur-gemiddelde
Activiteitenbesluit	–	–	100	110	200
BREF-LCP (BBT-20, kolen)	< 65 – 150	–	–	85–165	–
BREF-LCP (BBT-24, Bio massa)	40 – 150	–	95 – 165	–	–
BREF-WI (BBT 29)	–	–	–	75–225	–
Oprichtingsvergunning	60	2060	–	100	–
Aanvraag	60	2060	–	100	–

De aangevraagde emissie-eis (60) valt binnen de BBT-range voor biomassa in het BBT-conclusies document voor grote stookinstallaties en voldoet aan het Activiteitenbesluit.

Tevens is deze aangevraagde emissie (60 mg/Nm³) in de range van de best presterende 4% van de steenkoolstookinstallaties zoals is aangegeven in de Oplegnotitie BREF LCP, tabel A1 (< 70 mg/Nm³). Deze emissie is tevens lager dan de emissie van 70% van de biomassa-installaties (tabel A2).

De emissie van NO_x wordt via twee technieken (DryLowNox en DeNox) gereduceerd. De emissie voor kolen en biomassa ligt in beide gevallen onder (in) de range van de genoemde BBT-conclusies en voldoet daarmee aan het Milieuplan. Daarom is er op dit moment geen aanleiding voor een nog scherpere normstelling of een vervolgonderzoek.

3.4.2 Zwaveldioxide, Zoutzuur en Fluorwaterstofgas

Door de aanwezigheid van zwavel in de brandstof ontstaat bij verbranding zwaveldioxide. In de aanvraag is beschreven dat twee technieken worden gebruikt om de SO_x-emissie voorkomen dan wel te verminderen. RWE maakt gebruik van de technieken BBT 21 f (natte rookgasontzwaveling) en BBT 21 j (brandstofkeuze) uit §2.1.4 van de BBT-conclusies. Uit tabel 3 van de aanvraag blijkt dat de bestaande vergunde emissie van 1454 kton per jaar in deze aanvraag wordt gecontinueerd. De jaargemiddelde emissie-eis 40 mg/Nm³ en daggemiddelde van 50 mg/Nm³ van de oprichtingsvergunning is in de voorliggende vergunning vastgelegd.

Tabel 3: Overzicht emissie-eisen SO₂ in mg/Nm³ en kton/jaar.

SO ₂	Jaar-gemiddelde	Jaarvracht	Maand-gemiddelde	Dag-gemiddelde	Uur-gemiddelde
Activiteitenbesluit (tot 17-8-2021)	–	–	150	165	300
Activiteitenbesluit, kolen (na 17-8-2021)	–	–	80	88	160
Activiteitenbesluit, biomassa (na 17-8-2021)	–	–	60	66	120
BREF-LCP (BBT-21, kolen)	10–130	–	–	25–165	–
BREF-LCP (BBT-25, Bio massa)	10–50	–	–	20–85	–
BREF WI (BBT 28)	–	–	–	7,5 – 60	–
Oprichtingsvergunning	40	1454	–	50	–
Aanvraag	40	1454	–	50	–

Volgens bijlage C1 en C2 van de Oplegnotitie BREF LCP heeft 37% van de referentie steenkoolinstallaties een SO₂-emissie van minder dan 200 mg/Nm³. Van de referentie biomassa-installaties heeft 38% een SO₂-emissie van minder dan 10 mg/Nm³.

Volgens het Milieuplan zou de emissie van de installatie van 40 mg/Nm³ moeten dalen naar 10 mg/Nm³, tenzij dit gemotiveerd niet mogelijk is.

In de huidige vergunning (2007) wordt uitgegaan van een rendement van de rookgasontzwaveling van 98%. In paragraaf 3.2.2.2 van het BREF LCP is te lezen dat natte wasser processen in de afgelopen decennia een aanzienlijke ontwikkeling hebben doorgemaakt. Deze ontwikkeling heeft geleid tot een verbeterde betrouwbaarheid en verwijderingsrendementen, alsmede tot lagere kosten.

In dit hoofdstuk van het BREF worden in tabel 3.10 (pag 161) haalbare reductie rendementen genoemd. In deze tabel is beschreven dat voor SO₂ een rendement van >99% haalbaar moet zijn.

Het BREF beschrijft hiertoe een aantal modificaties die een rendementsverhoging geven. Binnen deze beperkingen bestaan er in principe een aantal opties om de prestaties van het rookgasontzwaveling – systeem (ROI) te verbeteren. Deze vallen over het algemeen in twee categorieën, namelijk die welke het contact van de rookgassen met de vloeistof in de absorptietoren verbeteren en die welke de chemie van het proces zelf verbeteren.

In de aanvulling op de aanvraag van 12 januari 2021 is beschreven dat een emissie-eis van 10 mg/Nm³ niet haalbaar is. Het rendement van de rookgasontzwaveling zou 99,8% moeten bedragen om dit gehalte te kunnen bereiken. Wij achten dit een onrealistisch hoog rendement voor een rookgasontzwaveling. Wel zijn wij van mening dat een rendement voor de ontzwaveling van ten minste van 99% haalbaar moet zijn. Uitgaande van de in de aanvulling genoemde een ingangconcentratie van 2700 mg/Nm³ en een reductierendement van 99% zou een restemissie van 27 mg/Nm³ tot de mogelijkheden moeten behoren. Deze waarde wordt als jaargemiddelde emissie-eis in de voorliggende vergunning vastgelegd. De daggemiddelde waarde is vastgelegd op 30 mg/Nm³. De emissievracht is vastgelegd op $27/40 * 1454 = 985$ kton per jaar.

Het hierboven genoemde vormingsmechanisme geldt ook voor zoutzuur en waterstoffluoride. De aanwezigheid van chloor en fluoriden zorgt bij de verbranding onder andere voor deze verbrandingsproducten. Evenals bij zwaveldioxide werken dezelfde technieken voor de reductie van deze stoffen op dezelfde wijze. In de volgende tabel is een overzicht opgenomen van de met BBT geassocieerde emissieniveaus voor zoutzuur en waterstoffluoride. Daarnaast zijn de eisen van het Activiteitenbesluit en de aangevraagde emissie-eisen in de tabel opgenomen.

Tabel 4: Overzicht emissie-eisen Zoutzuur en Fluorwaterstofgas

Stof	Jaargemiddeld	Dag-gemiddelde	Jaarvracht
Zoutzuur (HCl)	[mg /Nm ³ bij 6% vol% O ₂]	[mg /Nm ³ bij 6% vol% O ₂]	[ton/jaar]
BREF-LCP (BBT 21, kolen)	1-5	-	-
BREF-LCP (BBT 25, Biomassa)	1-5	1-12	-
BREF WI (BBT 28)	-	3-12	-
Activiteitenbesluit (na 17-08-2021)	3	-	-
Aanvraag	1,2		43
Fluorwaterstofgas (HF)	[mg /Nm ³ bij 6% vol% O ₂]	[mg /Nm ³ bij 6% vol% O ₂]	[ton/jaar]
BREF-LCP (BBT 21, kolen)	<1-3		
BREF-LCP (BBT 25, Biomassa)	<1		
BREF WI (BBT 28)	-	1,5	-
Activiteitenbesluit (na 17-08-2021)	2 (kolen)	-	-
	1 (biomassa)	-	-
	2 (mengsel)	-	-
Aanvraag	0,5	-	17

Volgens bijlagen D1 en D2 van de Oplegnotitie BREF LCP heeft 24% van de referentie steenkoolinstallaties een HCl-emissie van minder dan 1 mg/Nm³. Van de referentie biomassa-installaties heeft 67% een HCl-emissie van minder dan 2 mg/Nm³. Volgens bijlagen D3 en D4 van de Oplegnotitie BREF LCP heeft 29% van de referentie steenkoolinstallaties een HF-emissie van minder dan 0,5 mg/Nm³. Van de referentie biomassa-installaties heeft 100% een HF-emissie van minder dan 0,5 mg/Nm³.

De emissie voor kolen en biomassa ligt in beide gevallen onder (in) de range van de BBT-conclusies en voldoet daarmee aan het Milieuplan. Daarom is er op dit moment geen aanleiding voor een andere emissie-eis of een vervolgonderzoek.

3.4.3 Emissie van stof

Bij het verbranden van kolen en biomassa kan stof in het rookgas ontstaan. RWE gebruikt een elektrostatisch filter (ESP) om dit zogenaamde vliegaf te vangen. Een ESP geeft een lading aan deeltjes zodat ze onder invloed van een elektrostatisch filter kunnen worden afgescheiden uit de luchtstroom. Deze methode werkt voor stof, stofgebonden metalen met inbegrip van kwik, en dioxinen.

Het Activiteitenbesluit geeft een emissie-eis (maandgemiddelde) van 5 mg/Nm³. Het BBT-conclusies document voor grote stookinstallaties geeft verschillende BBT-ranges voor kolenstook en biomassa.

Tabel 5: Overzicht emissie-eisen stof in mg/Nm³ en ton/jaar.

Stof	Jaar-gemiddelde	Jaarvracht	Maand-gemiddelde	Dag-gemiddelde	Uur-gemiddelde
Activiteitenbesluit (tot 17-8-2021)	–	–	5	5,5	10
Activiteitenbesluit, kolen (na 17-8-2021)	–	–	5	5,5	10
Activiteitenbesluit, biomassa (na 17-8-2021)	–	–	5	5,5	10
BREF-LCP (BBT-22, kolen)	2-8	–	–	3-11	–
BREF-LCP (BBT-26, Biomassa)	2-10	–	–	2-16	–
BREF WI (BBT 25)	–	–	–	3 – 7,5	–
Oprichtingsvergunning	3	103	–	5	–
Aanvraag	3	103	–	5	–

Volgens bijlage B1 en B2 van de Oplegnotitie BREF LCP heeft 26% van de referentie steenkoolinstallaties een stofemissie van minder dan 5 mg/Nm³. Van de referentie biomassa-installaties heeft 33% een stofemissie van minder dan 3 mg/Nm³.

Volgens het provinciaal beleid, emissie-eis in de vergunning op de onderkant van de BBT-range, zou de emissie van de installatie van 3 mg/Nm³ moeten dalen naar 2 mg/Nm³, tenzij dit gemotiveerd niet mogelijk is.

In paragraaf 5.1.3.4.1 van het BREF LCP worden algemene technieken voor de preventie en bestrijding van stof- en deeltjesgebonden metaalemissies beschreven voor kolengestookte installaties. Tabel 5.31 bevat aanvullende informatie die specifiek betrekking heeft op de bruinkool- en/of steenkoolverbranding. Hierin valt te lezen dat ESP's een stofreductierendement hebben van 99,5% en hoger.

In onze brief om nadere informatie dd. 10 november 2020 hebben wij RWE gevraagd of de emissie middels aanvullende technieken verder kan worden gereduceerd.

In de aanvulling van 12 januari 2021 beschrijft RWE dat het vijftraps E-filter heeft met een verwijderingsrendement van 99,95%, hetgeen ruim boven de in de huidige BREF LCP genoemde waarde van 99,5% ligt. Het toepassen van een extra doekenfilter is uit oogpunt van extra verwijderingsrendement door RWE als niet meer effectief te beschouwen.

Aanvullend schrijft RWE dat zij geen andere technieken kan inzetten of modificeren om de stofemissie nog verder te verlagen. RWE geeft daarbij aan dat het ruimschoots voldoet aan BBT met een additioneel verwijderingsrendement boven het BREF LCP. RWE geeft aan dat op basis van inschattingen van crossmediaeffecten niet aan een eis van 2 mg/Nm³ kan worden voldaan. Hierbij zegt RWE dat doekenfilters onwenselijk zijn, wegens de grote drukval die in de schoorsteen ontstaat. Daardoor zouden er extra ventilatoren moeten worden geïnstalleerd, met bijbehorend elektriciteitsverbruik en CO₂ emissie. De doekenfilters leveren tenslotte slechts een relatief kleine bijdrage aan extra afvangst van stof.

De emissie van stof bij het verbranden van kolen en biomassa ligt in beide gevallen laag in de range van het genoemde BREF en voldoet, mede gelet op de aanvullende informatie, daarmee aan het

Milieuplan. Daarom is er op dit moment geen aanleiding voor een andere emissie-eis of een vervolgonderzoek.

3.4.4 Koolmonoxide

Bij de verbranding van kolen ontstaat koolmonoxide. BBT 20 van het BBT-conclusies document voor grote stookinstallaties geeft voor kolencentrales indicatieve waarden voor de jaargemiddelde concentratie. Voor grote poederkool verbranding wordt een range $<5 - 100 \text{ mg/Nm}^3$ genoemd. Deze range is volgens BBT-document niet als een BBT geassocieerd emissieniveau (BBT-GEN's) aangemerkt. BBT 29 van het BREF-afvalverbranding (BREF WI) geeft wel een BBT-GEN voor 15 tot 75 mg/Nm^3 bij 6% zuurstof. De in de vergunning opgenomen waarden voor de jaargemiddelde emissieconcentratie bedraagt 50 mg/Nm^3 ligt binnen de indicatieve range van het BREF LCP en die van het BREF WI. RWE vraagt een jaarvracht van 1750 ton per jaar.

In het deeladvies van de Commissie m.e.r van 4 augustus 2020 is aangegeven dat de emissiegegevens van koolmonoxide (CO) moeten worden betrokken bij de besluitvorming.

In het e-mailbericht van 30 december 2020 heeft door RWE aanvullende informatie gezonden met betrekking tot de daggemiddelde en jaargemiddelde CO-maatwaarden over het jaar 2020. Deze waarden geven over beide installaties een niveau dat varieert in waarden tot ca 30 mg/Nm^3 .

Jaargemiddeld is de waarde ongeveer 7 mg/Nm^3 .

Deze waarden betreffen de huidige situatie, dus nog zonder de uitbreiding van 15 naar 30% biomassa.

In de brief van 12 januari 2021 geeft RWE aan dat koolmonoxide geldt als stuurparameter voor het verkrijgen van een zo hoog mogelijk rendement. RWE verwacht dat de waarden van de koolmonoxide concentratie niet zullen veranderen naar aanleiding van de toename het aandeel biomassa.

De emissie voor kolen en biomassa ligt in beide gevallen laag in de range van de genoemde indicatieve waarden en voldoet, mede gelet op de aanvullende informatie, aan het huidige beleid van de provincie. Daarom is er op dit moment geen aanleiding voor een andere emissie-eis of een vervolgonderzoek. In de vergunning zijn de waarden conform de aanvraag opgenomen.

3.4.5 Koolwaterstoffen

Een klein deel van de brandstof wordt als onverbrande koolwaterstoffen geëmitteerd. Voor koolwaterstoffen zijn er in de BBT-conclusies voor grote stookinstallaties emissiegrenswaarden opgenomen. BBT 71 geeft een BBT-GEN voor het verbranden van biomassa, turf, steenkool en/of bruinkool $<0,1 - 5$ en $0,5 - 10$ voor respectievelijk de jaargemiddelde- en daggemiddelde concentratie. BBT 71 beschrijft de technieken ter vermindering van de emissie van koolwaterstoffen en geeft aan dat de BBT is om deze technieken in combinatie met BBT 6 en BBT 26 te gebruiken. Deze twee conclusies betreffen de emissies van stof.

BBT 30 van de BBT-conclusies voor afvalverbranding geeft voor VOS (C_xH_y) een BBT GEN van $4,5 - 15 \text{ mg/Nm}^3$ bij 6% zuurstof. (tabel 7 BBT-conclusies voor afvalverbranding).

In tabel 3 van de aanvraag wordt een emissie aangevraagd van 35 kton per jaar. Voor VOS (C_xH_y) wordt een hogere jaarvracht aangevraagd dan de huidige vergunning. De in 2007 vergunde jaarvracht voor VOS komt abusievelijk niet overeen met de emissieconcentratie maal het rookgasdebiet. Voor VOS wordt een verhoging aangevraagd van 10 ton/jaar naar 35 ton/jaar (bij gelijkblijvende emissieconcentraties).

De aangevraagde jaargemiddelde concentratie van 1 mg/Nm^3 ligt boven de onderkant van de range en voldoet niet aan het Milieuplan.

In onze brief van 10 november 2020 hebben wij RWE gevraagd om aan te geven of de emissie van VOS kan worden verlaagd tot het niveau van onderkant van de BBT-range.

RWE geeft aan dat de relatie tussen stof en koolwaterstofemissies niet correct is. Daarnaast geeft RWE aan dat de procesvoering van de installatie is gericht op een zo laag mogelijk CO-gehalte waarbij alle koolwaterstoffen worden verbrand. Aanvullende technieken zoals door de provincie wordt voorgesteld, met name actief kool en verlaging van het stofgehalte, zijn bij de onderwerpen actief kool en stof reeds behandeld.

RWE geeft aan geen aanvullende mogelijkheden te zien om tot een lagere waarde te komen. Als antwoord hierop kan worden gemeld dat die aanvullende techniek er wel is.

Het in BBT 71 gelegde verband tussen stofemissie en koolwaterstofemissies heeft waarschijnlijk te maken met BBT-beschrijving voor polychloordibenzodioxinen en -furanen in de technieken a en b. Maar in BBT 71 wordt techniek c beschreven waarbij een SCR-systeem, dat is aangepast en groter is dan een SCR-systeem dat alleen voor NO_x reductie wordt gebruikt, wordt genoemd. Hiertoe wordt verwezen naar punt 8.3 (pag L212/78) waar is beschreven dat een SCR kan worden uitgebreid met oxidatiekatalysatoren om koolstofmonoxide en onverbrande koolwaterstoffen met zuurstof te oxideren. De genoemde onderkant van de BBT-range heeft daarmee betrekking op deze aanvullende techniek.

De in deze vergunning opgenomen emissie-eis heeft betrekking op het gebruik van deze aanvullende techniek waarbij een concentratie van 0,1 mg/Nm³ haalbaar is. Deze is als emissie-eis in de vergunning opgenomen. De oorspronkelijk vergunde jaarvracht van 10 ton/jaar daalt hierdoor naar 3,5 ton/jaar. Naar aanleiding van een ingebrachte zienswijze tegen het ontwerpbesluit zal deze emissie-eis vanaf 18 maanden na het van kracht worden van deze vergunning gaan gelden.

3.4.6 Ammoniak

Het BBT-GEN voor de emissies van NH₃ naar lucht als gevolg van het gebruik van SCR en/of SNCR bedraagt < 3-10 mg/Nm³ als jaargemiddelde of gemiddelde over de bemonsteringsperiode. De ondergrens van het bereik kan worden behaald bij gebruik van SCR en de bovengrens van het bereik kan worden behaald bij gebruik van SNCR zonder natte zuiveringstechnieken. Bij RWE is er sprake van een rookgasontzwavelingsinstallatie met een natte zuiveringstechniek die de ammoniakslip grotendeels afvangt. In de praktijk is gebleken dat de emissie van ammoniak in het afgaskanaal zo laag is dat deze niet wordt gedetecteerd. In de rookgasontzwaveling wordt de ammoniak dus meegevoerd met het rookgasgips. Omdat de afnemers van rookgasgips eisen stellen aan de hoeveelheid ammoniak is er een beperking aan het opvoeren van de ammoniakdosering.

In de aanvraag voor de oprichtingsvergunning (2007) is aangegeven dat de Centrale tot 172 ton/jaar ammonia via de schoorsteen zal emitteren. Op basis van werkelijke emissiegegevens bedraagt de emissie van ammonia maximaal 10 ton/jaar.

De laatste jaren wordt de NH₃ emissie niet meer gemeten. In overleg met toezicht is gestopt met metingen, omdat de emissie lager is dan de detectielimiet. Wij hebben daarom in deze vergunning geen concentratie-eis opgenomen.

3.4.7 Zware metalen

Voor de emissie van de overige negen zware metalen (As, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb en V) wordt een jaargemiddelde emissieconcentratie aangevraagd van 14 µg/Nm³ (bij 6% zuurstof). De aangevraagde jaarvracht bedraagt 472 kg per jaar.

Er zijn geen afzonderlijke BBT-GEN's voor kolencentrales en biomassacentrales in de BBT-conclusies opgenomen. In hoofdstuk 6, meeverbranding van afval bij kolencentrales (BBT 68) en meeverbranden van afval in biomassagestookte installaties (BBT 69), zijn er wel BBT-GEN's beschreven. Voor de

technieken wordt in deze BBT-conclusie verwezen naar respectievelijk BBT 22 en BBT 26, maatregelen ter vermindering van de emissies van stof en metaaldeeltjes.

In BBT 22 van de BBT-conclusies voor grote stookinstallaties zijn 5 technieken beschreven. Deze conclusie is blijkens de definitie van BBT 4 van toepassing op dertien metalen en metalloïden (As, Cd, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, Se, Tl, V en Zn), dus inclusief cadmium en thallium (zie volgende paragraaf). BBT is om één of meer van deze technieken te gebruiken. De rookgasreiniging van RWE bevat een elektrostatisch filter (E-filter) en een natte rookgasreiniging (natte RGR). Een groot deel van de zware metalen uit de kolen en de biomassa komt hierdoor in de vliegashoudstof (en in de bodemas), in het gips en in het zuiveringsslib van de afvalwaterbehandeling voor de natte RGR. De technische installaties, E-filter en natte RGR, die tevens een aanzienlijke bijdrage leveren aan de reductie van de overige zware metalen naar de lucht, voldoen aan de stand der techniek en zijn daarmee BBT.

De BBT geassocieerde emissieniveaus (BBT-GEN's) voor metalen bedragen voor afval meeverbranding met steenkool (> 300 MWth) 5–200 µg/Nm³ en voor biomassa 75 – 300 µg/Nm³.

Volgens bijlagen D14 van de Oplegnotitie BREF LCP heeft 59% van de referentie steenkoolinstallaties een zware metalen emissie van minder dan 50 µg/Nm³. Van de referentie biomassa-installaties heeft 44% een zware metalen emissie van minder dan 50 µg/Nm³.

De aangevraagde emissie van 14 µg/Nm³ ligt boven de onderkant van de laagste BBT-range voor steenkool.

RWE schrijft in haar brief van 12 januari 2020 dat zware metalen over het algemeen hechten aan het stof. Volgens RWE is een verdergaande stofverwijdering echter niet mogelijk is. Het meestoken van biomassa leidt tot hogere gehalten aan zware metalen. Ook tijdens de behandeling van het MER is gebleken dat bij bepaalde specifieke pakketten, zelfs de eis van 14 µg/Nm³ mogelijk moeilijk haalbaar is. De aangevraagde emissie van 14 µg/Nm³ is reeds aan de zeer scherpe kant. Dit is te verklaren doordat naast, een verhoogde hoeveelheid houtpellets, tevens bentoniet en lignine worden meegestookt (beide geclassificeerd als afval.) De aanvraag is op deze verhoging gebaseerd. Een verlaging naar 5 µg/Nm³ is, op basis van de reeds geleverde informatie in het kader van het MER, niet haalbaar, aldus RWE

Wij stellen vast dat de emissie van deze stoffen veroorzaakt wordt door de brandstofmix. Daarom is de emissie inherent aan het bijstoken van biomassa, zoals aangevraagd. De emissies zijn stofvormig dan wel stofgebonden. De maatregelen ter voorkoming van de emissie van zware metalen hangen daarom nauw samen met het tegengaan van de stofemissie. In de paragraaf over de stofemissie is aangegeven dat de emissie niet verder kan worden verlaagd. Dat betekent dat die conclusie ook voor de emissie van zware metalen geldt.

In de vergunning zijn de emissie-eisen conform de aanvraag opgenomen.

3.4.8 Cadmium en Thallium

Het BBT-conclusies document voor grote stookinstallaties beschrijft geen BBT voor de som van cadmium en thallium. In het BBT-conclusies document voor afvalverbranding beschrijft BBT25 de technieken om emissie naar de lucht van stof metalen en metalloïden afkomstig van afvalverbranding te verminderen.

De BBT geassocieerde emissieniveaus (BBT-GEN's) voor som cadmium en thallium naar lucht afkomstig van de verbranding afval bedraagt voor een bestaande installatie bedraagt 0,0075 – 0,030 mg/nm³ (gemiddeld over de bemonsteringsperiode bij 6 % zuurstof).

Volgens bijlagen D13 van de Oplegnotitie BREF LCP heeft 24% van de referentie steenkoolinstallaties een Cd&Tl-emissie van minder dan 0,001 mg/Nm³. Van de referentie biomassa-installaties heeft 71% een Cd&Tl-emissie van minder dan 0,001 mg/Nm³.

In de aanvraag wordt een emissie aangevraagd van 3 kg per jaar en een jaargemiddelde concentratie van 0,06 µg/nm³. Dit voldoet ruimschoots aan de emissie-eis die in de BBT-conclusies is aangegeven. De emissie voor kolen en biomassa ligt in beide gevallen onder (in) de range van het genoemde BREF en voldoet daarmee aan het Milieuplan. Daarom is er op dit moment geen aanleiding voor een andere emissie-eis scherpere normstelling of een vervolgonderzoek.

3.4.9 Dioxinen (PCDD/F)

BBT 71 bevat technieken om de emissie van dioxines en furanen (PCDD/F) te verminderen bij de meeverbranding van afval met biomassa, turf, steen- en/of bruinkool. Uit de bewoordingen van BBT 71 blijkt dat biomassa niet als afval gezien kan worden. Het meestoken van lignine en bentoniet wordt wel beschouwd als het meeverbranden van afval. Het BBT-GEN voor de emissies naar lucht van PCDD/F bedraagt op grond van BBT 71 minder dan 0,01–0,03 ng I-TEQ/Nm³ van het gemiddelde over de bemonsteringsperiode. De aanvraag bevat een jaargemiddelde van de uitstoot van PCDD/F van 0,0026 ng TEQ/Nm³, met een jaarvracht van 89 mg/jaar. De aanvraag blijft daarmee onder de emissie-eis van BBT 71.

Op 28 oktober 2020 heeft Rijkswaterstaat (departement Water, Verkeer en Leefomgeving) een nieuwe versie van de Oplegnotitie BREF LCP gepubliceerd. De Oplegnotitie betreft een hulpmiddel voor het bevoegd gezag bij de implementatie van de Europese BBT-conclusies voor grote stookinstallaties in vergunningen. De Oplegnotitie geeft daarnaast ook een suggestie voor een aangescherpte emissie-eis. Deze is gebaseerd op de verwachting dat Nederlandse grote stookinstallaties zouden moeten kunnen presteren op het niveau van 30% van de best presterende Europese referentie installaties. Volgens bijlage D12 van de Oplegnotitie kan 54% van de steenkoolstookinstallaties en 13% van de biomassastookinstallaties die als referentie-installatie zijn gebruikt, voldoen aan de strengste emissiewaarde van minder dan 0,001 ng TEQ/Nm³. Van de biomassastookinstallaties kon 44% voldoen aan de emissiewaarde van 0,005 ng TEQ/Nm³.

Wij hebben RWE gevraagd:

- welke technieken RWE nog kan inzetten en/of modifieren om de emissie van dioxinen te verminderen;
- of RWE daarmee kan voldoen aan een emissie-eis van 0,001 ng TEQ/Nm³;
- zo nee, welke inspanning RWE moet doen om deze emissie-eis te behalen en wat daarvan de technische, economische en milieugevolgen zijn;
- of de gebruikte meettechniek gevoelig genoeg is om concentraties van minder dan 0,001 ng TEQ/Nm³ te meten en zo ja, tot welke waarde de emissie-grenswaarde in de vergunning kan worden verlaagd.

In de brief van 12 januari 2021 geeft RWE aan dat de emissies van dioxines en furanen in eerste instantie worden gestuurd door het verbrandingsproces. In het geval dat de verbrandingstemperatuur hoog genoeg is en vervolgens de afkoeling snel genoeg is, wordt de vorming van dioxines zoveel mogelijk voorkomen. Als achtervanger voor de emissie van dioxines geldt de rookgasreiniging die, zoals hierboven is beschreven, in overeenstemming is met de BBT-conclusies. Uitgaande van het bijbehorende toetsingskader op grond van BBT71 voldoet de aanvraag van 0,0026 ng TEQ/Nm³ ruim aan de voorgestelde BBT-GEN range tussen 0,01–0,03 ng TEQ/Nm³. Ook toetsing van een biomassa-installatie aan een eis van 0,005 ng TEQ/Nm³ leidt tot de conclusie van RWE dat de aangevraagde waarde van 0,0026 ng TEQ/Nm³ voldoet.

Volgens RWE is de aangevraagde waarde echter niet is gebaseerd op fysieke metingen maar op de bepalingsgrens. Op basis van de halfjaarlijkse metingen van de geaccrediteerde meetinstantie wordt op basis van de bepalingsgrens voor dioxines en furanen een waarde van 0,003 ng TEQ/Nm³

aangehouden. Een lagere bepalingsgrens is op basis van de complexiteit van de rookgassen niet mogelijk, aldus RWE. Volgens RWE is er geen meetinstantie bekend die geaccrediteerd is voor de bepaling van dioxines/furanen in rookgassen die een lagere bepalingsgrens hanteert.

RWE schrijft tot slot dat de detectielimiet als grenswaarde te hebben aangevraagd. Het aanvragen van een lagere waarde leidt niet tot een bruikbare emissiegrenswaarde aangezien de meting altijd het resultaat $<0,003 \text{ ng TEQ/Nm}^3$ zal opleveren.

Tabel 41 van het BBT-document grote stookinstallaties heeft een BBT-GEN range van $<0,01 - 0,03 \text{ ng I-TEQ/Nm}^3$. Uit de Oplegnotitie BREF LCP op basis van informatie-uitwisseling ingevolge artikel 13 van de Richtlijn industriële emissies blijkt dat lagere waarden gemeten kunnen worden en haalbaar zijn. Om invulling te geven aan het provinciale beleid is in deze vergunning aansluiting gezocht bij de laagst mogelijke waarde van $0,001 \text{ ng I-TEQ/Nm}^3$. Deze waarde is in de vergunning opgenomen en gaat, naar aanleiding van een ingediende zienswijze tegen het ontwerpbesluit, vanaf 12 maanden na het van kracht worden van de vergunning gelden.

3.4.10 Kwik

Bij de verbranding van kwikhoudende brandstoffen komt kwik deels vrij in de bodem- en vlieggas, deels in (koel)water en deels in de atmosfeer. Het overgrote deel van het kwik in het rookgas wordt in een moderne energiecentrale (zoals de centrale van RWE met een elektrostatisch filter, rookgasontzwaveling en selectieve katalytische reductie van NOx) afgevangen; het vangstpercentage kan oplopen tot 90% (BREF LCP tabel 5.5, blz. 273).

Om de kwikemissies naar lucht afkomstig van de verbranding van steenkool te voorkomen of te verminderen, is BBT 23 om één of een combinatie van een negental technieken te gebruiken. Dit zijn de volgende:

- a. Elektrostatische precipitator (ESP);
- b. Doekfilter;
- c. Systeem voor droge of halfdroge rookgasontzwaveling;
- d. Natte rookgasontzwaveling (FGD (nat));
- e. Selectieve katalytische reductie (SCR);
- f. Injectie van sorptiemiddel op koolstofbasis (bv. actief kool of gehalogeneerde actieve kool) in het rookgas;
- g. Het gebruik van gehalogeneerde additieven in de brandstof via injectie in de oven;
- h. Voorbehandeling van brandstoffen;
- i. Brandstofkeuze.

Volgens BBT23 van de conclusies betreffen de maatregelen a–e technieken die een positief neveneffect hebben op het verminderen van de kwikemissie. De maatregelen f–g betreffen specifieke technieken voor het verminderen van de kwikemissie

RWE hanteert de technieken genoemd onder a, d, e en i. BBT 27 geldt voor de kwikemissie afkomstig van de verbranding van vaste biomassa. Hiervoor gelden dezelfde technieken als worden vermeld bij BBT 23, met uitzondering van die worden genoemd onder e. en h.

In het kader van de vergunning uit 2007 is door RWE een onderzoek verricht naar de minimalisatie van de emissie van kwik. In dit onderzoek (rapport 17–1309 DNL GL rapport "Onderzoek emissiereductie kwik RWE" zijn 5 maatregelen beoordeeld. Dit maatregelonderzoek is op pagina 27 van de aanvraag beschreven en hieronder samengevat.

1 inzet van brandstoffen met een lager kwikgehalte

2 toevoegen van calciumbromide aan de kolen

3 optimalisatie van de pH-waarde en redoxpotential van de wassuspensie

4 injectie van actief kool in de wasser van ROI

5 modificatie van de SCR-katalysator.

De maatregelen 1 en 3 zijn doorgevoerd.

De maatregelen 2 en 4 zijn na een integrale afweging afgewezen

Maatregel 5 wordt meegenomen bij de toekomstige vervanging van de katalysatoren van de SCR.

De BBT 23 bepaalt dat het jaargemiddelde emissieniveau voor kwikemissie naar lucht, afkomstig van de verbranding van steenkool minder dan 1 – 4 microgram per Nm³ is, waarbij de ondergrens kan worden behaald met specifieke kwikemissiereductietechnieken. Het jaargemiddelde emissieniveau voor kwikemissie naar lucht, afkomstig van de verbranding van biomassa is minder dan 1 – 5 microgram per Nm³.

In de voetnoot van tabel 7 is aangegeven dat de ondergrens van het BBT-GEN kan worden behaald met specifieke kwikemissiereductietechnieken.

In het Activiteitenbesluit zijn in tabel 5.8 voor kwik de volgende emissie-eisen opgenomen.

Tabel 6: Overzicht emissie-eisen kwik

Type brandstof	Type stookinstallatie	Emissie-eis [µg/Nm ³ bij 6 vol% O ₂]
Biomassa	–	5
Overige brandstoffen	Nieuwe stookinstallaties (>1999)	2
Overige brandstoffen	Bestaande stookinstallatie (<1999)	4

Volgens bijlagen D5 en D6 van de Oplegnotitie BREF LCP heeft 30% van de referentie steenkoolinstallaties een Hg-emissie van minder dan 1 µg/Nm³. Van de referentie biomassa-installaties heeft 33% een Hg-emissie van minder dan 1 µg/Nm³. Van de referentie afvalmeeverbrandingsinstallaties heeft 33% een Hg-emissie van 1 µg/m³ of minder.

RWE vraagt een emissie-eis van 2 µg/Nm³ als jaargemiddelde concentratie. Volgens het provinciaal beleid, vergunning op de onderkant van de BBT-range, zou de emissie van de installatie van 2 µg/Nm³ moeten dalen naar 1 µg/Nm³, tenzij dit gemotiveerd niet mogelijk is.

Wij hebben RWE gevraagd welke technieken nog meer kunnen worden ingezet om de kwikemissie te verminderen en of daarmee kan worden voldaan aan een emissie-eis van 1 µg/Nm³. Indien dit niet het geval is, welke inspanningen RWE moet doen om deze emissie-eis te halen en wat daarvan de technische, economische en milieugevolgen zijn.

In de brief van RWE van 12 januari 2021 wordt het volgende aangegeven.

RWE erkent dat de emissies van zogenaamde Zeer Zorgwekkende Stoffen, waaronder ook kwik wordt verstaan, voldoende aandacht moeten krijgen tijdens de vergunningverlening. De importantie van de emissie van kwik is in afgelopen jaren ook onderstreept door een ambtshalve wijziging van de vigerende vergunning in januari 2020 waarbij een minimalisatieverplichting voor kwik in de vergunning is opgenomen. Op basis van het Milieuplan kan dat alleen zijn gebeurd nadat het bevoegd gezag heeft beoordeeld of het vergunningvoorschrift verder moet worden aangescherpt en dus een BBT-afweging heeft gemaakt. De kwikemissie eis is daarbij op 2,8 µg/Nm³ blijven staan met een minimalisatieverplichting en rapportage. RWE wil nadrukkelijk de door haar gemaakte afwegingen in het MER en de aanvraag wederom samenvatten ter onderbouwing van de stellingname dat RWE ten

aanzien van de emissie van kwik aan BBT voldoet en de aangevraagde en in de Activiteitenbesluit/-regeling vermelde emissie-eis van 2 µg/Nm³ niet alleen doelmatig is maar ook ambitieus.

Als achtergrond geeft RWE aan dat industriële installaties dienen te voldoen aan Europese wet- en regelgeving. Deze is vastgelegd in het BREF LCP.

Volgens RWE houdt dit in dat vergunningen gebaseerd moeten zijn op de toepassing van Beste Beschikbare Technieken (BBT) zoals vastgelegd als algemeen geldende BBT-conclusies in het BBT-referentiedocument. Deze werkwijze garandeert dat de nieuwste technische ontwikkelingen worden meegenomen, op hun technisch-economische waarde worden geschat en tegelijk een level-playingfield voor de industrie in Europa opleveren. De BBT-conclusies omvatten onder meer de beschrijving van de BBT, gegevens ter beoordeling van de toepasselijkheid ervan in individuele situaties, en de bij toepassing van BBT geassocieerde emissieniveaus (BBT-GEN). RWE wenst daarbij op te merken dat de BBT-conclusies in het BREF LCP technieken beschrijven hetgeen inhoudt dat een emissieniveau binnen de opgegeven ranges automatisch als BBT geldt.

Wij onderschrijven deze methodiek. Dat neemt niet weg dat wij bij de beslissing op een aanvraag in ieder geval ook rekening moeten houden met het Milieuplan. Het Milieuplan is beschreven in het toetsingskader van paragraaf 3.1.

Additionele maatregelen

Wij hebben RWE gevraagd te onderbouwen of additionele maatregelen kunnen worden toegepast zoals die worden genoemd in BBT 23 zoals dosering van actieve kool, broom en andere technische maatregelen zoals genoemd in het rapport van DNV GL Energy Rapport nr 18-1481. De additionele maatregelen worden hieronder puntsgewijs behandeld.

Injectie van actieve kool: (BBT 23 f)

RWE geeft aan dat de injectie met actieve kool in of na de rookgasontzwaveling leidt tot een grote afvalstroom. De kosten voor deze maatregel is geraamd op €250.000 per kilogram vermeden emissie. Deze afvalstroom moet vervolgens worden verwerkt/verbrand waarbij de kwik alsnog in de lucht wordt geëmitteerd.

Vanuit de geïntegreerde benadering van inzake preventie en beheersing van de emissies in de lucht, water, en bodem, afvalbeheer, energie-efficiëntie wordt de milieuverontreiniging overgeheveld van het ene compartiment (lucht) naar het andere compartiment (afval) en uiteindelijk toch weer de lucht. Wij beoordelen dit als een onwenselijke route.

Injectie van broomzouten: (BBT 23 g)

RWE schrijft in haar reactie dat de dosering van bromidezouten aan de kolen is bedoeld om de oxidatie van metallisch naar ionogeen kwik te bevorderen en daarmee de afvangst van kwik in het rookgasreinigingssysteem te verhogen. De werking is gebaseerd op een omzetting van bromidezouten in broom bij hoge temperaturen in de ketel, waarna de sterke oxidator broom reageert met kwik. Een belangrijk nadeel van de techniek is de oxidatieve/corrosieve werking van broom in de ketel. Ketelwanden dienen namelijk onder reducerende omstandigheden te worden bedreven om hogetemperatuurcorrosie te voorkomen. Door de aanwezigheid van een sterke oxidator broom (Br₂) kunnen de vereiste reducerende omstandigheden niet worden gehandhaafd en treedt versnelde oxidatie van ketelwanden op. RWE geeft aan dat zij een mogelijke onbeheersbare extra corrosie uit oogpunt van veiligheid van de installatie niet aanvaardbaar achten. Wij onderschrijven dit inzicht en beschouwen de dosering van bromidezouten dan ook onwenselijk.

Voorbehandelen van brandstof (BBT23 h)

RWE schrijft in haar reactie dat zij al kiest voor een zo laag mogelijke input van kwik bij de bron. Dat wordt niet gedaan via wassing van de kolen (hetgeen leidt tot een extra afvalwaterstroom met kwik en andere verontreinigingen die wederom behandeld moet worden) of via kolenadditieven. RWE Eemshaven kiest vanaf de start van de installatie in 2015 voor het mengen van kolen. Dit uit zich ook in een relatief groot kolenpark op het terrein zodat menging mogelijk is. Reden hiervoor is dat RWE niet alleen aan strenge eisen m.b.t. kwik moet voldoen maar ook voor overige metalen, zwavel, stof en verbrandingswaarde. RWE schrijft dat het mengen van kolen daarom de meest geschikte techniek is en heeft er tot dusver ook toe geleid dat een reeds rechtstreeks werkende emissiewaarde van $2\mu\text{g}/\text{Nm}^3$ haalbaar is gebleken. Verder schrijft RWE dat er, specifiek voor kolen, geen additieven bekend zijn die op voorhand kwik uit kolen halen. De toevoeging van broom is hierboven reeds besproken. Wij zijn van mening dat verdere voorbehandeling van kolen geen milieuwinst meebrengt.

Overige technieken

In het kader van de toepassing van overige technieken schrijft RWE in haar reactie het volgende. In de vigerende vergunning staat sinds 2008 reeds een verplichting om na te gaan in hoeverre RWE kwikemissies kan reduceren. RWE heeft daartoe een drietal rapporten ingediend waaruit gebleken is dat optimalisatie van pH-waarde en redoxpotentiaal van de wassuspensie de best mogelijke optie is. Deze optimalisatie heeft inmiddels plaatsgevonden en heeft ertoe geleid dat de rechtstreeks werkende emissie-eis van $2\mu\text{g}/\text{Nm}^3$ haalbaar is. Elke verdere reductie hangt samen met de keuze van het brandstoffenpakket. Ook hier is verdere verlaging afhankelijk van optimalisatie van de procesvoering, hetgeen alleen kan nadat de aangevraagde vergunning wordt verleend en het aangevraagde brandstoffenpakket kan worden gestookt. Nu het Milieuplan zich niet tegen een onderzoeksverplichting verzet en dit in lijn is met de minimalisatieverplichting uit het Activiteitenbesluit stelt RWE voor een verdere verlaging van de kwikemissie desgewenst in een onderzoeksplan vast te leggen. Op basis van een minimalisatieverplichting is een optimalisatie hetzij mogelijk door een modellering via het in de aanvraag gevoegde TRACE berekening dan wel door het daadwerkelijk meestoken van de aangevraagde pakketten. Optimalisatie zonder daadwerkelijk het aangevraagde pakket te verstoken heeft geen nut wegens de vele factoren die van invloed zijn op de uiteindelijke emissie.

Vervanging SCR-katalysator (BBT23 E)

De SCR katalysator wordt, in verband met de vergunde NO_x emissie, continu gemonitord op veroudering. Aangezien de katalysator uit verschillende pakketten bestaat zal allereerst het meest verouderde pakket worden vervangen. Binnen de locatie Eemshaven is dat één van de pakketten van Blok B, hetgeen in 2022 is voorzien.

Samenvatting van RWE

In haar brief van 12 januari 2021 vat RWE haar standpunt ten aanzien van kwikemissie als volgt samen: RWE heeft in de afgelopen vijf jaar continu aandacht geschonken aan een verdere verlaging van kwikemissies naar de lucht. RWE voldoet aan de stand der techniek en hebben door middel van operationele keuzes de oorspronkelijk vergunde kwikemissie reeds met 30% gereduceerd. De rechtstreeks werkende en aangevraagde emissie-eis van $2\mu\text{g}/\text{Nm}^3$ valt binnen de BBT-range en verzet zich met een onderzoeksverplichting tot verdere reductie niet tegen het Milieubeleidsplan.

Standpunt gedeputeerde staten

Het voortdurend verlagen van de emissie tot een zo laag mogelijke waarde zien wij als een belangrijk punt voor de reductie van kwikemissies. Wij hebben in de voorschriften dan ook onderzoeksverplichting voor een vermijdings- en reductieprogramma van kwik opgenomen.

Volgens de systematiek van BBT 23 kan de ondergrens van het BBT-GEN, voor bestaande installaties, worden bereikt indien specifieke kwikemissiereductietechnieken f-i worden toegepast. In de brief van 12 januari 2021 heeft RWE aangegeven dat de maatregelen f-h niet haalbaar zijn. Maatregel i wordt al toegepast. Wij hebben vastgesteld dat RWE de BBT-technieken optimaal inzet. Wij zien geen mogelijkheden om de emissie-eis nog verder aan te scherpen.

Gelet op ontvangen informatie hebben wij in de vergunning de aangevraagde emissie-grenswaarde van $2 \mu\text{g}/\text{Nm}^3$ vastgelegd.

3.5 EMISSIE (PROCES)INSTALLATIES

Naast de schoorstenen zijn de volgende bronnen van stof relevant:

- De emissie van overslag en opslag van kolen en biomassa
- De aanvoer en opslag van hulpstoffen
- De afvoer en berging van reststoffen (vliegas, bodemas en gips)

3.5.1 De emissie van overslag en opslag van kolen en biomassa

De kolen en biomassa worden per schip aangevoerd. De steenkool wordt via een transportband naar het kolenverlading- en opslagsysteem (of rechtstreeks) naar de kolendagbunkers getransporteerd.

De aanvoer van biomassabrandstoffen vindt zoveel mogelijk per schip plaats.

3.5.2 De aanvoer en opslag van hulpstoffen en reststoffen

Voor de rookgasontzwaveling wordt kalksteen gebruikt. De reststoffen van het productieproces bestaan uit bodemas, vliegas en gips. Deze stoffen worden in silo's opgeslagen. De emissiepunten van deze silo's zijn voorzien van doekenfilters.

Luchtemissies voor inrichtingen worden in beginsel gereguleerd door de algemene regels van het Activiteitenbesluit. In Afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit zijn voor alle stoffen emissie-eisen opgenomen. De stoffen worden hiertoe ingedeeld in zogenaamde stofcategorieën zoals stof (s en sO), gasvormig organisch (gO), gasvormig anorganisch (gA) en minimalisatie verplichte stoffen (MVP). Een stofgroep is weer onderverdeeld in stofklassen, bijvoorbeeld gO1, gO2 en gO3. Per stofklasse zijn in de Afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit emissie-eisen opgenomen. Hiertoe is per stofklasse een grensmassaastroom en een vrijstellingsgrens vastgesteld. Voor emissies tot aan de drempelwaarde gelden op grond van Activiteitenbesluit afdeling 2.3 geen emissiegrenswaarden. De toetsing aan de grensmassaastroom (uitgedrukt als uur-emissie) is per stofklasse van toepassing voor de gehele inrichting (artikel 2.5 (tabel 2.5) Activiteitenbesluit). De beoordeling van de emissie aan de vrijstellingsgrens (uitgedrukt als jaaremisse) geldt voor een individuele bron (artikel 2.6 (tabel 2.6) Activiteitenbesluit). Indien de vracht van alle emissiepunten van de inrichting binnen een stofklasse groter is dan de grensmassaastroom van die stofklasse, dan geldt er een concentratie-eis die zo nodig met voorzieningen moet worden gehaald. Indien de emissievracht van de inrichting groter is dan de grensmassaastroom maar de emissievracht van een bron lager is dan vrijstellingsgrens, dan geldt de emissiegrenswaarde niet voor die bron. Vervolgens moet de emissie worden gemonitord op basis van de eisen van artikel 2.8 van het Activiteitenbesluit.

Voor de stofemissie van de bodemas en vliegas silo's betekent dit het volgende. Omdat de totale emissie van de inrichting hoger is dan de grensmassaastroom van 200 gram per uur moet de emissie van relevante bronnen met een jaarvracht van 100 kg emissie voldoen aan de emissiegrenswaarde van $5 \text{ mg}/\text{Nm}^3$. Het monitoringregime van artikel 2.8 is op die bronnen van toepassing waarvan de jaaremisse hoger is dan 100 kg en dus leidt tot een emissiegrenswaarde. Het gevolg hiervan is dat

eveneens het monitoringsregime voor dat emissiepunt van toepassing is. Voor bronnen met een emissie lager dan 100 kg/jaar geldt geen emissiegrenswaarden en dus geen monitoringsregime. Dat neem niet weg dat deze aanname voor de emissiepunten met een filter alleen geldt als het filter functioneert.

3.5.3 Hulpketels

Voor het opstarten van de koude centrale wordt een ketel met stoom verwarmd. Hiervoor bezit RWE drie ketels van 46 MWth elk. Deze ketels zijn aangesloten op één schoorsteen en worden op grond van de sommatie regel als zodanig beschouwd als één installatie die valt onder de rechtstreeks werkende regels van het Activiteitenbesluit. De emissie-eisen uit paragraaf 5.1.1 van het Activiteitenbesluit zijn van toepassing. Gelet op de geringe bedrijfsduur van deze ketels worden er geen aanvullende emissie-eisen gesteld.

3.6 ZEER ZORGWEKKENDE STOFFEN (ZZS)

In Afdeling 2.3 Lucht en geur van het Activiteitenbesluit is in artikel 2.3a, lid 2, aangegeven dat deze afdeling niet van toepassing is op emissies naar de lucht van een IPPC-installatie indien en voor zover voor de activiteit of het type productieproces BBT-conclusies voor deze emissies zijn vastgesteld. Voor de inrichting is dat het geval. Op grond van artikel 2.3a lid 2 wordt echter een uitzondering gemaakt voor de minimalisatieverplichting van artikel 2.4 lid 2. In dit artikellid is bepaald dat emissies van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) naar de lucht zoveel mogelijk worden voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, tot een minimum beperkt. De overige delen van artikel 2.4 zijn voor de emissies van RWE, voor zover de betreffende emissie is benoemd in de BREF LCP, niet van toepassing.

In de aanvraag wordt in § 3.1.2.1 melding gemaakt van de emissie van kwik. Paragraaf 3.1.2.2 van de aanvraag beschrijft overige ZZS-stoffen.

RWE geeft aan binnen 5 jaar na datum definitieve vergunningverlening te zullen rapporteren welke maatregelen worden uitgevoerd en de resultaten beschikbaar stellen aan het bevoegd gezag.

Vervolgens zal een planning worden opgesteld voor de in aanmerking komende maatregelen.

3.6.1 Kwik

Bij de verbranding van kwikhoudende brandstoffen komt kwik deels vrij in de (bodem- en vlieg)as, deels in (koel)water en deels in de atmosfeer. Deze emissies zijn uitgewerkt in paragraaf 3.4.

3.6.2 Dioxinen (PCDD/F),

Dioxinen ontstaan bij onvolledige verbranding. Om emissie van deze stoffen naar lucht afkomstig van de verbranding te voorkomen of te verminderen, beschrijft BBT 30 (Dioxinen) van het BBT-conclusies document voor afvalverbranding een vijftal technieken waaronder de optimalisatie van het verbrandingsproces. Dit is verder uitgewerkt in paragraaf 3.4

3.6.3 Chroom IV, arseen, lood, en cadmium

Deze stoffen worden niet gevormd bij de verbranding maar hebben hun oorsprong in de aangevoerde brandstoffen. De componenten beryllium, chroom VI, arseen, lood en cadmium zijn stof-gebonden componenten en zijn in zeer hoge mate gebonden aan vlieggas. De aanvraag meldt de volgende maatregelen.

- Op basis van de samenstelling van diverse kolensoorten wordt beoordeeld of er sprake is van schonere en vuilere kolensoorten. Immers, een hogere concentratie van bijvoorbeeld beryllium hoeft niet noodzakelijkerwijs samen te gaan met een hogere concentratie van bijvoorbeeld lood

- Optimalisatie van de bedrijfsvoering van de bestaande elektrostatische vliegavangers; Regulier onderhoud en adequate bedrijfsvoering zijn van belang voor goede prestaties van elektrostatische vliegavangers. Hieronder kan worden verstaan: opleiding van operators en onderhoudspersoneel, evaluatie van de onderhoudsschema's, monitoring van relevante procesparameters en regelmatig overleg met de leverancier. RWE zal evalueren of deze maatregelen voldoende in acht worden genomen en of er mogelijkheden voor verbetering zijn.

Wij hebben via voorschriften uitvoering gegeven aan de algemene minimalisatieverplichting van artikel 2.4, lid 2 van het Activiteitenbesluit

3.6.4 Poly aromatische koolwaterstoffen (PAK), beryllium en benzeen

De stoffen PAK, beryllium en benzeen worden niet genoemd in het BBT-conclusie-document voor grote stookinstallaties. Hierdoor is de minimalisatieplicht inclusief de rapportageplicht van het Activiteitenbesluit rechtstreeks van toepassing voor deze twee stoffen.

3.7 MONITORING

Volgens BBT 4 van het BREF LCP is de BBT om de emissie naar de lucht te monitoren volgens de in de tabel opgenomen meetnormen met monitoringsfrequentie. Per stof en type installatie is daarvoor een meetnorm beschreven. Het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling geven de meetnormen en meetfrequenties voor deze stoffen. In de vergunningvoorschriften is vastgelegd welke meetfrequenties wij hier hanteren. De kwaliteitsborging van de continu meting dient plaatst te vinden op basis van de NEN-EN 14181:2014.

Voor een aantal stoffen zoals aan ammoniak, zwaveldioxide, zoutzuur, fluorzuur en kwik zijn specifieke overwegingen opgenomen. Daarnaast is afdeling 5.1 "Grote stookinstallaties" van het Activiteitenbesluit op deze inrichting van toepassing. In deze afdeling zijn (ook) artikelen ten behoeve van de monitoring van emissies opgenomen. De Commissie voor de milieueffectrapportage wijst ons erop dat op grond van de Activiteitenregeling er voor NO_x, SO₂ en CO er een verplichting bestaat tot continue monitoring. Deze verplichtingen uit de Activiteitenregeling gelden rechtstreeks en zijn ook in de voorschriften van deze vergunning opgenomen. Tevens vraagt de Commissie aandacht voor de frequentie van meten van de daadwerkelijk optredende emissies van zware metalen. Hier hebben wij de frequenties gehanteerd zoals zijn vastgelegd in BBT van de BREF LCP.

3.7.1 Ammoniak

Bij gebruik van een SCR en/of een SNCR is het BBT om de emissie van ammoniak continue te monitoren met een generieke EN-norm. Deze monitoring heeft betrekking op BBT 7, het optimaliseren van de werking van het NO_x reductie-systeem. Door de rookgasontzwavelingsinstallatie wordt de ammoniak hier afgevangen en is de emissieconcentratie nihil.

3.7.2 Kwik

Volgens BBT 4 is het BBT om de emissies van kwik van een kolencentrale (≥ 300 MWth) continu te monitoren. Hierbij zijn de voetnoten 13 en 18 geplaatst:

(13) Mits is aangetoond dat de emissieniveaus voldoende stabiel zijn, kunnen de periodieke metingen worden uitgevoerd bij iedere wijziging in de brandstof- en/of afvalstofeigenschappen die van invloed kan zijn op de emissies, maar in elk geval ten minste eenmaal per zes maanden.

(18) Continue bemonstering in combinatie met frequente analyse van over de tijd geïntegreerde monsters, bv. door middel van een gestandaardiseerde methode voor monitoring met sorbentvallen, kan als alternatief voor continue meting dienen.

In onze brief van 10 november 2020 hebben wij RWE specifiek gevraagd of RWE een beroep doet op de uitzondering die wordt gecreëerd in de voetnoten 13 en 18. In de aanvullende informatie van 12 januari 2021 is door RWE aangegeven dat RWE aansluit bij de generieke regelgeving van het Besluit activiteiten leefomgeving en verwijst daarbij naar artikel 4,79 lid c. en het direct werkende artikel 5.12 lid 3 onder b van de Activiteitenregeling.

Wij concluderen hieruit dat de vraag niet afdoende is beantwoord en wijzen erop dat wij gebruik maken van onze bevoegdheid tot het stellen van voorschriften op het niveau van BBT.

Volgens artikel 5.5 vierde lid onder 2° van het Bor worden monitoringseisen voor IPPC- installaties gebaseerd op de voor die IPPC- installatie relevante BBT- conclusies en bij ministeriële regeling aangewezen informatiedocumenten over beste beschikbare technieken.

Wij concluderen hieruit dat de vraag niet afdoende is beantwoord en blijven aansluiting zoeken met de BBT- conclusies. De frequentie van de monitoring van kwik is in deze vergunning vastgesteld op continu.

3.7.3 Zwaveldioxide, waterstofchloride en fluorwaterstof

In BBT 4 staat aangegeven dat voor de verbranding van steenkool in een stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 300 MW of meer, de zwaveldioxide- emissie naar lucht continu gemeten moet worden. Deze verplichting tot continue meten geldt volgens BBT4 ook voor afvalmeeverbrandingsinstallaties voor de emissie van zoutzuur (HCl) en fluorwaterstof (HF).

In onze brief van 10 november 2020 hebben wij RWE specifiek gevraagd of RWE de HCl – en HF- emissie continu zal meten. In de aanvullende informatie van 12 januari 2021 is aangegeven dat RWE de aangegeven meetfrequentie niet herkent en verwijst naar de toekomstige regelgeving van het Besluit activiteiten leefomgeving. Wij concluderen hieruit dat de vraag niet afdoende is beantwoord; wij sluiten aan bij de systematiek van de BBT- conclusies. De frequentie van de monitoring van zuren zoals SO₂, HCl en HF wordt vastgesteld op continu.

3.7.4 Metalen en metalloïden met uitzondering van kwik

In BBT 4 is voor metalen en metalloïden (As, Cd, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, Se, Tl, V, Zn) aangegeven dat voor het meeverbranden van afval in stookinstallaties van groter dan 300 MWth de minimale meetfrequentie eenmaal per drie maanden bedraagt. In haar advies vraagt de Commissie voor de milieueffectrapportage speciale aandacht voor de frequentie van meten van de daadwerkelijk optredende emissies van zware metalen.

Voetnoot 10 van BBT4 verwijst naar deel 6 (Emissiemonitoring) van bijlage IV (technische bepalingen inzake afvalverbranding en afvalmeeverbranding sinstallaties) van de RIE waar in paragraaf 2.6 de ten aanzien van de afwegingsruimte voor de bevoegde autoriteit het volgende is vermeld:

"De bevoegde autoriteit kan voorschrijven voor zware metalen één meting om de twee jaar te verrichten, en voor dioxinen en furanen één meting per jaar op voorwaarde dat:

- a. de emissies als gevolg van verbranding of meeverbranding van afval in alle omstandigheden minder dan 50 % bedragen van de emissiegrenswaarden;*
- b. het te verbranden of mee te verbranden afval uitsluitend bestaat uit bepaalde gesorteerde brandbare fracties ongevaarlijk afval dat niet recyclebaar is en aan bepaalde kenmerken voldoet, en dat nader omschreven wordt op basis van de in punt c) genoemde beoordeling;*
- c. de exploitant aan de hand van informatie over de kwaliteit van het afval in kwestie en monitoring van de emissies kan bewijzen dat de emissies onder alle omstandigheden aanmerkelijk lager liggen dan de emissiegrenswaarden voor dioxinen, furanen en zware metalen."*

RWE doet, voor zover wij kunnen beoordelen, geen beroep op de uitzondering die wordt gecreëerd in voetnoot 10 van de BBT conclusies. De frequentie van de monitoring van metalen en metalloïden met uitzondering van kwik is, conform BBT4, vastgesteld op 1 keer per 3 maanden.

3.7.5 Debiet en additionele parameters

In deze vergunning zijn eisen opgenomen ten aanzien van de jaarlijks uit te stoten vracht van stoffen. Deze vracht wordt medebepaald op grond van het debiet. In de installatie zijn voorzieningen aanwezig om het debiet van de blokken A en B continu te meten. Omdat de debietmeting een belangrijke factor is in het vaststellen van de vracht leggen wij vast dat de kwaliteitsborging van deze meting plaats vindt in overeenstemming met NEN-EN-ISO 16911-2. Wij leggen ook de maximale meetonzekerheid vast, die moet zodanig zijn dat de onzekerheid in de daaruit berekende jaarvrachten niet meer is dan 2,5% van die jaarvracht. Dit komt overeen met de hoogste tier genoemd in § 5.2 van NEN-EN-ISO 16911-2. De emissieconcentraties worden getoetst bij een standaardzuurstofconcentratie, waardoor ook de meting van het zuurstofgehalte een grote rol speelt. Daarnaast zal de continue meting van koolwaterstoffen plaatsvinden in ongedroogd rookgas, waardoor voor die component ook de meting van het vochtgehalte een grote rol speelt in de betrouwbaarheid. Daarom leggen wij ook voor die (additionele) parameters kwaliteitsborging in overeenstemming met NEN EN 14181 vast. De bepaling van het vochtgehalte gebeurt op dit moment via een berekening op basis van de rookgastemperatuur en de aanname dat het rookgas verzadigd is met water. Daarmee gaat het om een Predictive Emission Monitoring Systems (PEMS), waarvoor de genoemde NPR 8114 richtlijnen geeft voor de toepassing van NEN EN 14181. Voor de monitoring van de kwikemissie geldt echter de NEN EN 14881.

3.8 DIFFUSE EMISSIES

De regelgeving voor het verwaaien van stof is geregeld in het Activiteitenbesluit voor zover het inert materiaal betreft. De algemene voorschriften uit het Activiteitenbesluit zijn niet van toepassing op niet-inerte stromen. Blijkens de website InfoMil ("Bulk- en stukgoederen: inert of niet inert") heeft steenkool een uitlogende eigenschap. Hierdoor valt steenkool onder de definitie niet-inert van het Activiteitenbesluit, en gelden de algemene voorwaarden van §3.4.3 niet voor deze opslagen. Vanwege de functie van bentoniet, het opnemen van onzuiverheden uit de bijvoorbeeld de procesindustrie nemen we aan dat bentoniet ook kan uitlogen en als niet-inert moet aangemerkt.

In de BBT-conclusie grote stookinstallaties is voor diffuse emissies in BBT1 xiv beschreven dat het BBT is om een milieubeheerssysteem in te voeren waarin onder andere een stofbeheersplan is opgenomen. Dit stofbeheersplan behandelt maatregelen om diffuse emissies als gevolg van het laden, het lossen, de opslag en/of de verwerking van brandstoffen, residuen en additieven te voorkomen of, indien dat haalbaar is, te verminderen. Wij hebben aan de vergunning een voorschrift opgenomen dat aan het bestaande milieubeheerssysteem van RWE het element stofbeheersplan moet worden toegevoegd.

3.9 MEESTOOKPROEVEN

Een proefneming is dus een tijdelijke activiteit die betrekking heeft op of voortvloeit uit de binnen de inrichting uitgevoerde activiteiten met als doel de ontwikkeling, verbetering en/of beproeving van nieuwe methoden, processen, stoffen of technieken. In paragraaf 2.7 van deze considerans hebben wij hierover een toelichting gegeven. Gedurende de uitvoering van meestookproeven moeten de emissies voldoen aan de in deze vergunning gestelde emissie-eisen.

3.10 LUCHTKWALITEIT

In Titel 5.2 Wet milieubeheer en de bijbehorende bijlage 2 bij de Wet milieubeheer zijn grens- en richtwaarden gesteld aan de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht op leefniveau, die wij als toetsingscriteria moeten hanteren. De inrichting emitteert een aantal stoffen waarvoor deze

grenswaarden gelden, te weten zwaveldioxide, stikstofdioxide, zwevende deeltjes (PM_{2,5} en PM₁₀), lood, koolmonoxide en benzeen. Voor arseen, cadmium, nikkel en benzo(a)pyreen zijn richtwaarden opgenomen.

Toetsing

Op grond van artikel 5.16 lid 1 van de Wet milieubeheer kan de vergunning alleen worden verleend, als aannemelijk gemaakt kan worden dat voldaan wordt aan (minimaal) één van de volgende criteria:

- a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde
- b. er is – al dan niet per saldo – geen verslechtering van de luchtkwaliteit
- c. de bijdrage aan de concentratie van een stof is 'niet in betekenende mate' (NIBM)
- d. het project is genoemd of past binnen het NSL of binnen een regionaal programma van maatregelen.

In paragraaf 3.1.5 van de aanvraag is beschreven en onderbouwd dat de aangevraagde situatie niet afwijkt van de vergunde situatie. Uit de aanvraag blijkt dus dat door de verandering van de inrichting de emissie(s) van de desbetreffende stoffen gelijk blijven. Wij kunnen derhalve de vergunning verlenen zonder te toetsen aan bovengenoemde grens- en richtwaarden. De luchtkwaliteitscriteria vormen geen belemmering voor besluitvorming.

3.11 GEUR

3.11.1 Landelijk beleid

Het Nederlandse geurbeleid is verwoord in artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit en in de Handleiding geur: bepalen van het aanvaardbaar hinderniveau van industrie en bedrijven (niet veehouderijen). Als algemene doelstelling geldt het zoveel mogelijk beperken van bestaande hinder en het voorkomen van nieuwe hinder. Daarbij staat het afwegingsproces voor het vaststellen van het aanvaardbaar hinderniveau centraal. Het aanvaardbaar hinderniveau wordt per situatie vastgesteld en op grond van het Activiteitenbesluit als maatwerkvoorschrift vastgesteld.

Alleen als de geuremissies van de inrichting in het Activiteitenbesluit uitgezonderd zijn, worden de geuremissies in de vergunning beoordeeld.

Het bevoegd gezag bepaalt welke mate van hinder als aanvaardbaar wordt beschouwd. Als leidraad voor het afwegingsproces dat daarbij doorlopen wordt, geldt de hindersystematiek Geur. Deze hindersystematiek, die is vastgelegd in hoofdstuk 3 van de Handleiding geur, benoemt de verschillende aspecten die in het afwegingsproces moeten worden meegenomen om te komen tot een zorgvuldige bepaling van het aanvaardbaar hinderniveau. De aspecten die bij het vaststellen van het aanvaardbaar hinderniveau worden meegewogen zijn eveneens opgenomen in het derde lid van artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit.

3.11.2 Provinciaal geurbeleid:

Het geurbeleid van de provincie Groningen, dat is opgenomen in bijlage 3 van het Milieuplan 2017 – 2020, is op 13 december 2016 door gedeputeerde staten van Groningen vastgesteld. Het provinciale geurbeleid dient te worden gezien als een bestaand toetsingskader voor het bepalen van een aanvaardbaar geurhinderniveau, als bedoeld in artikel 2.7a, lid 3 onder a van het Activiteitenbesluit. Het provinciaal geurbeleid heeft een normatief kader waarin de geurbelasting, aangenaamheid en frequentie van de geurimmissie een rol spelen.

Het provinciaal geurbeleid bevat een generiek geurbeleid en een aanvullend beleidskader voor de Eemsdelta. Dit gebied kenmerkt zich door de aanwezigheid van grote industrieterreinen met veel vestigingsmogelijkheden voor bedrijven. Het aanvullende geurbeleid voor de Eemsdelta is erop gericht om te voorkomen dat door cumulatie van veel individuele bronnen de gecumuleerde geurbelasting tot hinder gaat leiden. In het is een strengere norm voor individuele bedrijven, zijnde 0,25 oue/m³ als 98

percentiel op geurgevoelige bestemmingen. Deze norm geldt voor nieuwe bedrijven en voor activiteiten bij bestaande bedrijven die nog niet zijn vergund dan wel begrensd. Bij deze waarde is de bijdrage van het individuele bedrijf zo klein dat er geen toename van de geurbelasting is en dus geen sprake van een toename van de cumulatie.

3.11.3 BREF grote stookinstallaties

In de BBT-conclusie grote stookinstallaties is voor geuremissies in BBT1 xvi beschreven dat het BBT is om een milieubeheerssysteem in te voeren waarin onder andere een geurbeheersplan is opgenomen. Dit geurbeheersplan behandelt beheersmaatregelen om geuremissies als gevolg van het laden, het lossen, de opslag en/of de verwerking van brandstoffen, residuen en additieven te voorkomen of, indien dat haalbaar is, te verminderen. Wij hebben aan de vergunning een voorschrift opgenomen dat aan het bestaande milieubeheerssysteem van RWE het element geurbeheersplan moet worden toegevoegd.

3.11.4 BREF afval (mee) verbranding en BREF afvalbehandeling

De biomassaströmen vallen voor een deel ook onder de definitie afval. Daarmee is RWE een afvalverwerker en afval(mee)verbrandingsinstallatie geworden en is het BREF afval(mee)verbranding gehanteerd om BBT vast te stellen.

BBT 21 van het BREF afvalverbranding geeft aan dat het BBT is om diffuse emissies te voorkomen of te verminderen is om:

- vast afval en pasteus afval in bulk dat geurt en/of waaruit vluchtige stoffen kunnen vrijkomen, onder gecontroleerde subatmosferische druk in afgesloten ruimten op te slaan en de afgezogen lucht als verbrandingslucht te gebruiken of, in geval van een risico van explosie, naar een ander geschikt zuiveringssysteem te sturen;
- het risico van geur te beheersen tijdens perioden van volledige stillegging wanneer geen verbrandingscapaciteit beschikbaar is, bv. door:
  - de uitgelaten of afgezogen lucht naar een ander zuiveringssysteem te sturen, bv. een natte gaswasser of vast adsorptiebed;
  - de hoeveelheid afval in opslag tot een minimum te beperken, bv. door afvalleveringen te onderbreken, te verminderen of om te leiden, als onderdeel van het afvalstroombeheer (zie BBT 9);

In de BBT-conclusies afvalbehandeling is geur een veelvoorkomend aspect. Het aspect geur is opgenomen in de algemene BBT-conclusies (Hfst 1) en de BBT-conclusies voor de fysisch-chemische behandeling van afval (Hfst 4).

BBT	Omschrijving BBT conclusies, Opsommingen zijn verkort, en cursief weergegeven.
1. ALGEMENE BBT-CONCLUSIES	
BBT 10	De BBT is om geuremissies periodiek te monitoren.
BBT 11	De BBT om geuremissies te voorkomen of, indien dat niet haalbaar is, te verminderen, is om als onderdeel van het milieubeheerssysteem (zie BBT 1) een geurbeheersplan op te zetten, in te voeren en regelmatig te evalueren dat alle volgende elementen omvat: <ul style="list-style-type: none"> — een protocol met acties en termijnen; — een protocol voor de monitoring van geur, zoals vastgesteld in BBT 10; — een protocol voor de reactie op geconstateerde geurincidenten, bv. klachten; — een programma ter voorkoming en beperking van geuren, ontworpen om de bron(nen) te bepalen; de karakterisering van de bijdragen van de bronnen, en de invoering van preventieve en/of beperkende maatregelen.

BBT 12	De BBT om geuremissies te voorkomen of, indien dat niet haalbaar is, te verminderen, is om als onderdeel van het milieubeheersysteem (zie BBT 1) een geurbeheerplan op te zetten, in te voeren en regelmatig te evalueren dat alle volgende elementen omvat: — een protocol met acties en termijnen; — een protocol voor de monitoring van geur, zoals vastgesteld in BBT 10; — een protocol voor de reactie op geconstateerde geurincidenten, bv. klachten; — een programma ter voorkoming en beperking van geuren, ontworpen om de bron(nen) te bepalen; de karakterisering van de bijdragen van de bronnen, en de invoering van preventieve en/of beperkende maatregelen.
BBT 13	De BBT om geuremissies te voorkomen of, indien dat niet haalbaar is, te verminderen, is de toepassing van één of een combinatie van de onderstaande technieken. <i>a: beperking van de verblijftijd tot een minimum</i> <i>b toepassen van chemische behandeling</i> <i>c: optimaliseren van aerobe behandeling</i>
BBT 14	De BBT om diffuse emissies naar lucht, in het bijzonder stof, organische verbindingen en geur, te voorkomen of, indien dat niet haalbaar is, te verminderen, is de toepassing van een geschikte combinatie van de onderstaande technieken. Afhankelijk van het met het afval verbonden risico op het gebied van diffuse emissies naar lucht, is BBT 14d in het bijzonder relevant. <i>a: Beperking van het aantal potentiële diffuse emissiebronnen tot een minimum</i> <i>b: Selectie en gebruik van zeer betrouwbare apparatuur</i> <i>c: Voorkoming van corrosie</i> <i>d: Insluiting, verzameling en behandeling van diffuse emissies</i> <i>e: Bevochtiging (van diffuse emissies)</i> <i>f: Onderhoud</i> <i>g: Reiniging van afvalverwerkings- en opslagruimten</i> <i>h: Programma inzake lekdetectie en -reparatie (LDAR)</i>
4. BBT-CONCLUSIES VOOR DE FYSISCH-CHEMISCHE BEHANDELING VAN AFVAL	
4.1 BBT-conclusies voor de fysisch-chemische behandeling van vast afval en/of steekvast slib	
BBT 40	De BBT om de algehele milieuprestaties te verbeteren, is om de afvalinput te monitoren als onderdeel van de procedures voor de preacceptatie en acceptatie van afval (zie BBT 2)*. Monitoring van de afvalinput, bv. voor wat betreft: <ul style="list-style-type: none"> • het gehalte aan organische stoffen, oxiderende stoffen, metalen (bv. kwik), zouten, geurende verbindingen; • ... <p>*BBT 2 betreft afvalstroombeheer</p>

3.11.5 Toetsing

In paragraaf 3.1.4 van de aanvraag is de geuremissie kwalitatief beschreven. In de onderhavige aanvraag zal maximaal 1600 kton aan biomassastromen worden meegestookt waarbij verreweg het grootste gedeelte bestaat uit houtpellets. Bentoniet en lignine beslaan slechts een kleine fractie van het totaal aan biomassa.

Tijdens de overslag van houtpellets en lignine kunnen geuremissies optreden. De pellets worden pneumatisch gelost. Een eventuele geuremissie zal vrijkomen via de uitlaat van het pneumatische systeem. Er zijn geen specifieke geuremissies bekend van handelingen met houtpellets en lignine. Wij hebben RWE gevraagd de geuremissie kwantitatief in beeld te brengen zodat het toetsbaar is aan het geurbeleidskader van de provincie Groningen.

In de brief van 12 januari 2021 merkt RWE op dat de locatie op de Eemshaven niet binnen de kwalificatie geurgevoelige bestemming valt. In ieder geval kan worden geconstateerd dat er in de directe omgeving geen locaties aanwezig zijn die onder de definitie geurgevoelig object vallen, zoals

bedoeld in artikel 1 van de Woningwet. Een woning of een ander verblijf is pas een geurgevoelig object, als hij voldoet aan alle eisen van deze definitie. De dichtstbijzijnde woning bevindt zich op ruim 1,5 km afstand bovenwinds van de meest voorkomende windrichting. Het is voor de genoemde stromen onwaarschijnlijk (als gevolg van gesloten opslag en kortdurende overslag) dat dit leidt tot geurhinder. Een geuremissie berekening wordt daarbij over het algemeen uitgevoerd door toepassing van het Nieuw Nederlands Model. Voor de invoer in dat model, dat de 98 percentiel waarde berekend is geen geuremissie factor bekend voor bentoniet, lignine of voor hout. Alleen op deze redenen kan een dergelijke berekening niet worden uitgevoerd. Wij hebben daarom voorgesteld, op basis van de daadwerkelijke opslag van bentoniet, een geuronderzoek ter plekke (zgn. snuffelonderzoek) te laten uitvoeren.

Gelet op de functie van bentoniet in de procesindustrie, namelijk het zuiveren van plantaardige oliën, – vetten, en voedingsmiddelen, kunnen veel verschillende organische bestanddelen zoals geurstoffen hechten aan deze stof. Dat betekent enerzijds dat de geurmissie sterk kan verschillen, afhankelijk van de herkomst van de bentoniet. De geuremissie kan ontstaan door organische bestanddelen.

In de vergunningvoorschriften zijn verschillende voorschriften opgenomen waaronder een geurbeheersplan en een onderzoeksvoorschriften waarmee wordt gecontroleerd of aan de vastgelegde immissieconcentratie wordt voldaan.

4. AFVALSTOFFEN

4.1 AFVALSTOFFEN ALGEMEEN

4.1.1 Preventie

Preventie van afval is een van de hoofddoelstellingen van het afvalstoffenbeleid. In deel B2 van het Landelijk Afvalbeheerplan 2017–2029, hierna aangeduid als het LAP, is het beleid uitgewerkt voor afvalpreventie. In Nederland is een separaat afvalpreventieprogramma vastgesteld. De uitwerking van preventie-activiteiten vindt voornamelijk plaats via het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) en is inmiddels voortgezet in de vorm van het Rijksbrede programma Circulaire Economie.

Op grond van het artikel 5.4 (vaststelling van de beste beschikbare technieken) en artikel 5.7 van het Bor kan bevoegd gezag voorschriften in omgevingsvergunningen opnemen om invulling te geven aan dit aspect.

In alle bedrijfsprocessen kunnen mogelijkheden bestaan om het ontstaan van afvalstoffen en het – directe of indirecte – gebruik van grondstoffen terug te dringen of de bestaande grondstoffen te vervangen door duurzame alternatieven. Zowel het beperken van de hoeveelheid afvalstoffen als het terugdringen van de hoeveelheid grondstoffen levert direct een financiële besparing op.

Uitgangspunt voor alle bedrijven is dat het ontstaan van afval moet worden voorkomen of beperkt.

Binnen de inrichting ontstaan de volgende afvalstoffen:

Rest- / afvalstof	Eural- code	Opslag capaciteit
vliegas	100102	
bodemas	100101	4 x 1000 m3
gips	100105	1 x 20 000 m3
slib uit de proceswaterbereiding	190902	ca. 2 x 40 m3
ABI-slib eerste behandelingsfase	100121	ca. 2 x 40 m3
effluent ROI	100120	

ABI-slib tweede behandelingsfase effluent ROI	100120 100121	ca. 1 x 40 m3
ABI-slib behandeling dunslib voorreiniging	100121	ca. 1 x 40 m3
vuil grofroosters van de koelwaterinlaatkanalen	100126	ca. 2 x 20 m3
onbrandbaar materiaal afgescheiden bij kolenmolen	100125	ca. 4 x 20 m3
afgewerkte actief kool	190904	3 x 15 m3
afvalwater CIP-cleaning proceswaterbereiding	190906	1 x 100 m3
afvalwater regenerant condensaatreinigings- installatie	190906	1 x 400 m3
afvalwater afkomstig van de chloormeting	100126	ca. 1,7 m3
bezonken materiaal hemelwaterbassin	200306	ca. 700 m3
afgewerkte olie	130701 130205	1 x 3 m3 2 x 5m3 2 x 1 m3 diverse
olie/watermengsel	130802	4 x 1 m3, diverse
Ijzerhoudend afval	120101	ca. 2 x 40 m3
Non-ferro metalen	120103	ca. 2 x 40 m3
hout	200138 170201	ca. 1 x 40 m3
GFT	200108	ca. 1 x 40 m3
papier / karton	200101	ca. 1 x 40 m3
overig bedrijfsafval	200301	ca. 1 x 40 m3
verontreinigd afval met gevaarlijke stoffen	150110 150202	4 x 1 m3, diverse
gemengd bouw- en sloopafval stenen, beton	170107 170504 170904	ca. 1 x 40 m3
Waterig vloeibaar afval met gevaarlijk stoffen	161001	ca. 1 x 40 m3

Het bedrijf dient de nodige maatregelen te treffen om de hoeveelheden eigen bedrijfsafvalstoffen uit bovenstaande tabel zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te beperken. Hiertoe hebben wij doelvoorschriften aan deze vergunning verbonden.

Het grootste deel van het bedrijfsafval kan, na be- of verwerking, worden hergebruikt.

Gezien de gebruikelijke maatregelen (o.a. gescheiden opslag en afvoer) zijn wij van mening dat verdere preventiemaatregelen thans niet mogelijk zijn. Wij vinden het daarom niet nodig om een preventieonderzoek, dan wel aanvullende maatregelen voor te schrijven. Naast de hoeveelheid bedrijfsafval worden bij de verbranding van steenkool en biomassa aanzienlijke hoeveelheden vaste reststoffen geproduceerd.

Het betreft bodemas (slakken) uit de stoomketel, vliegashout uit het elektrostatische stoffilter en gips uit de ontzwavelingsinstallatie. Tevens ontstaat in de afvalwaterbehandelingsinstallatie (ABI) slib.

De maximale productie en opslagcapaciteit van de reststoffen is opgenomen in Bijlage C "Opslag van rest- en afvalstoffen" van de aanvraag. De jaarlijkse hoeveelheid reststoffen bedraagt 90.000 ton droge

bodemas, 550.000 ton droge vliegias, 90.000 ton gips (10% vocht) en 1.500 ton ABI-slib. De bodemas, vliegias en het gips worden volledig hergebruikt. Het ABI-slib dient afgevoerd te worden naar een erkende verwerker omdat terugstoken in de eigen ketelinstallatie, op grond van het LAP (sectorplan 7) en om milieuhygiënische redenen niet acceptabel is. De aangevraagde behandeling, opslag en afvoer van de reststoffen vliegias, bodemas en gips voldoet aan de stand der techniek

4.1.2 Afvalscheiding

In deel B3 van het LAP is het beleid uitgewerkt voor afvalscheiding, waarbij paragraaf B 3.5 specifiek ingaat op afvalscheiding door bedrijven. Voor bedrijfsafval is het niet goed mogelijk een limitatieve opsomming te maken van afvalstoffen die door alle bedrijven gescheiden moet worden gehouden. Bedrijven verschillen van aard en omvang veel van elkaar en er bestaat een groot aantal bedrijfsspecifieke afvalstoffen. Uitgangspunt is dat bedrijven verplicht zijn alle afvalstoffen gescheiden te houden en gescheiden af te geven, tenzij dat redelijkerwijs niet van hen kan worden gevergd. Voor een aantal afvalstoffen die diffuus of in kleine hoeveelheden ontstaan is in het LAP (paragraaf B.3.5.2) een tabel opgenomen waarin een indicatie wordt gegeven wanneer het redelijk is afvalscheiding te vergen.

Daarnaast zijn in bijlage 11 van de Activiteitenregeling verschillende categorieën van gevaarlijke en niet-gevaarlijke afvalstoffen vastgelegd welke niet met elkaar, met andere afvalstoffen of met niet afvalstoffen mogen worden gemengd. Deze categorieën moeten dus gescheiden gehouden worden. Voor de overwegingen met betrekking tot het gescheiden houden/niet mengen van deze categorieën van afvalstoffen wordt verwezen naar de paragraaf 'mengen'.

In bijlage C van de aanvraag is aangegeven welke afvalstoffen binnen de inrichting vrijkomen.

In het LAP is aangegeven dat voor deze hoeveelheden afvalstoffen die vrijkomen binnen een inrichting scheiding van die afvalstoffen kan worden verlangd. Wij achten het in de voorliggende situatie dan ook redelijk om afvalscheiding voor te schrijven.

4.1.3 Opslaan van afvalstoffen op de plaats van productie

Als gevolg van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen wordt de opslag van afvalstoffen voorafgaand aan verwijdering gezien als storten indien de tijdsduur van 1 jaar wordt overschreden. Indien de opslag voorafgaat aan nuttige toepassing van de afvalstoffen is deze termijn drie jaar. In de vergunning is vastgelegd dat de termijn van opslag voorafgaand aan verwijdering maximaal 1 jaar is en de termijn van opslag voorafgaand aan nuttige toepassing maximaal 3 jaar is.

4.1.4 Mengen van afvalstoffen ontstaan binnen de inrichting

Voor het mengen van afvalstoffen ontstaan binnen de inrichting zijn de algemene regels uit het Activiteitenbesluit en daarbij behorende regeling van toepassing. Afwijken van de in het Activiteitenbesluit opgenomen mengverboden kan alleen worden toestaan voor het mengen van niet-gevaarlijke afvalstoffen indien het gescheiden houden en gescheiden afgeven redelijkerwijs niet gevergd kan worden. Het beleid zoals opgenomen in de delen B3 (afvalscheiding) en B7 (mengen) van LAP is hiervoor als toetsingskader gebruikt.

4.2 ACCEPTATIE EN/OF VERWERKING VAN AFVALSTOFFEN

4.2.1 Doelmatig beheer van afvalstoffen

Het beleid met betrekking tot afvalverwerking is gericht op het doelmatig beheer van afvalstoffen, zoals gedefinieerd in artikel 1.1 van de Wm. In dat kader houden wij rekening met het geldende

afvalbeheersplan (het Landelijk Afvalbeheerplan 2017–2029, hierna aangeduid als het LAP) waaronder begrepen deel E (minimumstandaard per specifieke afvalstroom). De doelstellingen van het LAP geven invulling aan de prioriteitsvolgorde in de afvalhiërarchie zoals die in artikel 10.4 van de Wm is opgenomen:

- a. preventie;
- b. voorbereiding voor hergebruik;
- c. recycling;
- d. andere nuttige toepassing, waaronder energierugwinning;
- e. veilige verwijdering.

De minimumstandaard geeft de minimale hoogwaardigheid aan van de verwerking van een bepaalde afvalstof of categorie van afvalstoffen. Deze minimumstandaard is bedoeld te voorkomen dat afvalstoffen laagwaardiger worden verwerkt dan wenselijk is. Als de minimumstandaard bestaat uit verschillende verwerkingshandelingen bij diverse inrichtingen kan voor de afzonderlijke verwerkingsstappen een vergunning worden verleend mits de totale verwerking voldoet aan de minimumstandaard. In een aantal sectorplannen is vermeld dat het opnemen van sturingsvoorschriften dan noodzakelijk is.

Terzijde wordt aangegeven dat voor het verstoken van biomassa RWE subsidie krijgt voor het meestoken ten behoeve van energierugwinning van biomassa o.a. op basis van de NTA 8003. De NTA 8003 beschrijft een systeem voor het indelen en classificeren van vooral vaste en vloeibare biomassastromen als brandstoffen voor energiewinning naar aard.

Daarnaast staan in de NTA 8003 codes van de gebruikte biomassa. Het voldoen aan de NTA 8003 codes is geen duurzaamheidseis, maar een subsidie-eis. Voor een aantal van categorieën biomassa is een voorwaarde voor SDE+ subsidie dat wordt voldaan aan duurzaamheidseisen. Deze staan beschreven in de Regeling Conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen. Het ministerie van EZK is hiervoor de bevoegde instantie (bron: Leidraad biomassa classificeren: categorieën en NTA 8003 codes SDE+).

4.2.2 Toetsing van de aangevraagde afvalactiviteiten

Als gevolg van de verbranding van kolen en biomassa ontstaan als reststoffen vliegas, bodemas en gips. Deze reststoffen worden in de vergunde situatie volledig hergebruikt. TRACE-berekeningen hebben aangetoond (zie paragraaf 3.4.4 van het MER, bijlage E) dat het verhogen van het aandeel biomassa in de brandstoffen voor de installaties van 800 naar 1600 kton/jaar geen nadelige invloed heeft op de kwaliteit van deze reststoffen. De vliegas en bodemas van de installaties zullen in de aangevraagde situatie voldoen aan het Besluit bodemkwaliteit en kunnen volledig (extern) worden hergebruikt. Het geproduceerde gips kan ook worden hergebruikt. Volgens het LAP 3 (sectorplan 23) is de minimumstandaard voor het verwerken van deze reststoffen recycling. Daaraan wordt door RWE voldaan. De geproduceerde hoeveelheid reststoffen in de aangevraagde situatie zal niet toenemen ten opzichte van de vergunde situatie. Voor de wijze van opslag, aanwezige opslagcapaciteit en indicatieve jaarproductie van de reststoffen wordt verwezen naar bijlage C. De afvalstof slib, vanuit de ABI, wordt naar een externe verwerker afgevoerd.

ABI-slib

Het slib, dat ontstaat bij de fysisch-chemische zuivering van het water uit de rookgasont-zwavelingsinstallatie (ROI) kan, na ontwatering, meegestookt worden met de brandstof steenkool. RWE heeft er voor gekozen om dit slib naar een externe verwerker af te voeren.

Reststoffen

Voor de reststoffen bodemas, vliegashoud en ontzwavelingsgips is vanuit het LAP sectorplan 23 voor de verwerking van afval van energievoorziening van belang. Voor de genoemde reststoffen is 'hergebruik' de minimumstandaard. Uit de aanvraag blijkt dat hergebruik wordt toegepast.

4.2.3 Verwerking: afvalstromen waarvoor in deel E van het LAP een sectorplan is opgenomen

Voor de onderhavige aanvraag zijn de volgende sectorplannen uit deel E van het LAP van toepassing:

- sectorplan 2 voor de verwerking van restafval van bedrijven met als minimumstandaard 'nuttige toepassing';
- Sectorplan 9 voor de verwerking van afval van onderhoud van openbare ruimten met als minimumstandaard 'nuttige toepassing';
- sectorplan 28 voor de verwerking Gemengd bouw- en sloopafval, met bouw- en sloopafval vergelijkbaar afval van bedrijven en particulier gemengd verbouwingsafval met als minimumstandaard 'nuttige toepassing'.

Binnen de inrichting worden afvalstoffen verbrand ten behoeve van energieopwekking.

In de aanvraag zijn verschillende afvalstromen beschreven die geaccepteerd en verwerkt worden. Het betreft hier de volgende stromen:

- A-hout: in de vorm van houtsnippers uit snoeihout
- Houtpellets: uit zaagsel en spaanders van schoon (onbehandeld) hout (A-hout)
- Suikerrietafval (bagasse): uitsluitend bestaande uit (houtachtige) vezels afkomstig van de vermalen van suikerriet
- Zaagsel: van schoon (onbehandeld) hout (A-hout) afkomstig van het oogsten van bomen/takken en de verwerking van boomstammen in houtzagerijen
- Bentoniet: filtermateriaal dat restproducten van onder meer de voedings- en genotmiddelenindustrie (VGI) bevat
- Lignine: restproduct van de bio-raffinage

Het beleid voor bovengenoemde afvalstromen is neergelegd in sectorplannen 2, 3, 9 en 28. In deze sectorplannen is daartoe een minimumstandaard opgenomen. Voor boven genoemde afvalstromen is de minimumstandaard verwijderen door verbranden.

De in de aanvraag voor genoemde afvalstoffen beschreven verwerkingsmethode voldoet aan de minimumstandaard.

Lignine en bentoniet

Een deel van de voorgenomen brandstofinzet (> 100 ton/dag) heeft betrekking op (biogene)stoffen (= biomassa) die juridisch onder de afvalstoffenwetgeving vallen. Het betreft circa 60 kton/jaar lignine en circa 50 kton/jaar bentoniet.

In de industrie wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van zuiver biologische grondstoffen.

Hierbij ontstaan reststoffen zoals lignine en bentoniet. Lignine is een restproduct van de bio-raffinage dat een uitstekende grondstof vormt voor hernieuwbare bio-energie toepassingen omdat het aanzienlijk meer energie bevat dan houtachtige biomassa. Bentoniet is een filtermateriaal dat restproducten van onder meer de voedings- en genotmiddelenindustrie (VGI) bevat. Beiden stromen zijn dusdanig vervuיל dat zij (op dit moment) niet meer in aanmerking komen voor een hogere toepassing dan "*andere nuttige toepassing, waaronder energieteugwinning*".

Hiermee past de inzet van lignine en bentoniet als biomassa binnen de doelstellingen van het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) en draagt bij aan het bewerkstelligen van een circulaire economie.

Minimumstandaard en nuttige toepassing

In het LAP is voor een aantal gespecificeerde stromen de gewenste verwerking – de zogenaamde minimumstandaard – aangegeven. Voor de energierijke afvalstromen lignine en bentoniet komt de minimumstandaard erop neer dat deze stromen zo veel mogelijk nuttig moeten worden toegepast. Het verbranden van afvalstoffen wordt als nuttige toepassing aangemerkt als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- De afvalstoffen komen in de plaats van een primaire energiebron; het doel van de verbranding is dus energieopwekking
- Er wordt bij de verbranding meer energie opgewekt en teruggewonnen dan bij het verbrandingsproces wordt verbruikt en een deel van het surplus aan energie moet worden omgezet in elektriciteit
- Het merendeel van de afvalstoffen moet worden verbrand.

Gezien de genoemde criteria is de centrale als installatie voor nuttige toepassing aan te merken:

- De inzet van lignine en bentoniet komt in de plaats van de inzet van steenkool; het primaire doel is dus energieopwekking
- Er wordt bij de verbranding meer energie opgewekt dan bij het verbrandingsproces wordt verbruikt en een deel van het surplus aan energie wordt omgezet in elektriciteit (het netto elektrische rendement van de Centrale bedraagt 46,1%)
- De brandstof bestaat uit brandbare stoffen die nagenoeg volledig worden verbrand.

Landelijk afvalbeheersplan 2017 – 2029 (LAP 3)

De (biogene) afvalstoffen lignine en bentoniet gelden als afvalstof in de zin van de Wet. Formeel is hierop het nationale afvalstoffenbeleid van toepassing. In het afvalstoffenbeleid, zoals neergelegd in het Landelijk Afvalbeheerplan 2017 – 2023 (LAP 3)¹, vindt de inzet van afvalstoffen voor energieopwekking ondersteuning. Het LAP 3 staat verder in het teken van de transitie naar een circulaire economie. De doelstellingen voor het afvalstoffenbeleid in LAP 3 zijn:

- Het beperken van het ontstaan van afvalstoffen
- Het beperken van de milieudruk van productieketens, dat wil zeggen dat de milieudruk in de gehele keten in beschouwing wordt genomen bij het reduceren van de milieudruk in de afvalfase, waardoor afwenteling van de milieudruk op andere fases in de keten wordt voorkomen
- Het optimaliseren van de inzet van afvalstoffen in een circulaire economie, dat wil zeggen dat grondstoffen en afvalstoffen weer zo hoogwaardig mogelijk ingezet worden in dezelfde of andere ketens om te voorkomen dat deze stoffen verloren gaan voor de circulaire economie. Alleen afval dat niet nuttig kan worden toegepast mag worden verwijderd.

Voor het beheer van specifieke afvalstoffen kent Nederland de volgende kwantitatieve en kwalitatieve LAP 3-afvaldoelen:

- Stimuleren van preventie van afvalstoffen, zodanig dat de in de periode 1985 – 2014 bereikte ontkoppeling tussen de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP) en de ontwikkeling van het totale afvalaanbod wordt versterkt. Dit houdt in dat het totaal afvalaanbod in 2023 niet groter mag zijn dan 61 Mton en in 2029 niet groter mag zijn dan 63 Mton

---

¹ De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 28 november 2017 het nieuwe Landelijk Afvalbeheerplan (LAP 3) vastgesteld. In dit plan is het afvalbeleid voor de periode 2017 tot en met 2023 vastgelegd, met een doorkijk tot 2029. LAP 3 is vanaf 28 december 2017 in werking en vervangt het afvalbeheerplan LAP 2

- Verhogen van het aandeel voorbereiding voor hergebruik en recycling van het totaal aan afvalstoffen van 77% in 2014 naar minimaal 85% in 2023
- Verhogen van het aandeel voorbereiding voor hergebruik en recycling van bouw- en slooppafval van 92% in 2014 naar minimaal 95% in 2023
- Verhogen van het aandeel voorbereiding voor hergebruik en recycling van industrieel afval van 81% in 2014 naar minimaal 85% in 2023.

Voorkeursvolgorde voor afvalbeheer

Verwerking van afval moet in overeenstemming zijn met de zogenaamde voorkeursvolgorde. In LAP 3 wordt dit de afvalhiërarchie genoemd. Hergebruik en het gebruik van afval als brandstof of een andere wijze van energieopwekking, wordt opgevat als nuttige toepassing (code b, c1 t/m c3 en d).

Niet alle vormen van recycling dragen evenveel bij aan de transitie naar een circulaire economie.

Daarom is in het LAP 3 het begrip 'voorkeursrecycling' geïntroduceerd. Verbranding in een installatie voornamelijk bestemd voor de verbranding van afval (afvalverbrandingsinstallatie: AVI) (e1) en storten worden als "verwijdering" (eindverwerking)(e2) aangemerkt. Nuttige toepassing geniet in de voorkeursvolgorde de voorkeur boven verwijderen. Bij het streven naar een circulaire economie hoort dat storten tot een minimum moet worden beperkt en op termijn liefst niet meer nodig is.

Aard van de biomassastromen

De stroom bentoniet bevat actief kool en is om die reden ongeschikt is voor recycling in de vorm van vergisting en/of compostering. Lignine is door haar houtachtige structuur op dit moment niet geschikt voor vergisting en/of compostering of andere nuttige toepassingen.

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft in haar beoordeling van het MER opgemerkt dat lignine afhankelijk van de samenstelling een geschikte grondstof kan zijn voor compostering, dan wel voor andere recycling toepassingen (bijvoorbeeld als grondstof voor bitumen in asfalt).

Ook gezien de ontwikkelingen voor de toepassingen van beide stoffen (Circulaire economie) kan het zijn dat in de toekomst de minimumstandaard voor deze stof verbranden met als doel energierugwinning niet meer andere nuttige toepassing wordt gezien, maar dat er hogere vorm van nuttige toepassingen de minimum standaard is/wordt.

In de aanvraag om deze revisievergunning wordt aangegeven dat de biomassastromen o.a. op basis van de Eural-codes wordt geaccepteerd. De Eural-codes waardoor lignine en bentoniet onder sectorplan 3 "*Procesafhankelijk industrieel afval van productieprocessen*" vallen zijn in dit sectorplan vastgesteld. De minimumstandaard voor het verwerken van procesafhankelijk industrieel afval van productieprocessen is recycling.

Indien recycling niet mogelijk is op grond van de aard of samenstelling van de afvalstof of de recyclingsroute zo duur is dat de kosten voor afgifte door de producent/ontdoener meer zouden bedragen dan € 175,- per ton, is de minimumstandaard o.a. voor deze afvalstoffen die niet gestort mogen worden volgens het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen of een minimumstandaard uit het LAP verbranden als vorm van verwijdering. Opwerken tot secundaire brandstoffen wordt alleen vergund wanneer sturingsvoorschriften worden opgenomen om zeker te stellen dat hoofdgebruik als brandstof alleen kan plaatsvinden binnen inrichtingen waarin emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of in een omgevingsvergunning waarin waarborgen voor mens en milieu kunnen worden vastgelegd.

In het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling zijn artikelen opgenomen om emissies naar lucht, bodem en water te beperken. Daar waar het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling niet van toepassing zijn en waar de mogelijkheid bestaat om maatwerkvoorschriften te stellen zijn in deze omgevingsvergunning voorschriften opgenomen om de emissies te beperken.

Daarbij stellen wij, conform het advies van de Commissie MER, ook dat alleen niet-recyclebare stromen bentoniet en lignine mogen worden verwerkt. Dit is geborgd via het acceptatiereglementen in de voorschriften behorend bij deze beschikking vastgelegd.

4.2.4 AV-beleid en AO/IC

Om de risico's van het verwerkingsproces te beheersen, moet een bedrijf dat zich met afvalbeheer bezighoudt beschrijven welke afvalstoffen worden geaccepteerd en waar nodig, welke afvalstoffen juist niet worden geaccepteerd (acceptatiebeleid) en welke afvalstoffen op welke manier binnen het bedrijf worden verwerkt (verwerkingsbeleid). Daarnaast moeten door technische, administratieve en organisatorische maatregelen de relevante processen binnen een bedrijf beheerst worden. Op deze wijze worden de milieuhygiënische en informatie technische risico's binnen de bedrijfsvoering geminimaliseerd. De omvang en de inhoud van de AO/IC is afhankelijk van de aard van de risico's van het betreffende bedrijfsproces. De onderdelen die minimaal in het A&V-beleid en AO/IC moeten zijn beschreven, zijn vastgelegd in het LAP.

De minimale elementen voor het A&V-beleid en AO/IC vormen een kader en bevatten criteria op hoofdlijnen, waaraan de aanvraag inhoudelijk wordt getoetst.

Bedrijven moeten in het A&V-beleid ook uitwerken of en zo ja, welke afvalstoffen geaccepteerd worden die zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) kunnen bevatten. In het A&V-beleid moet worden uitgewerkt op welke wijze wordt beoordeeld of ZZS kunnen voorkomen in de afvalstoffen die geaccepteerd worden. Indien ZZS kunnen voorkomen, moet beschreven worden hoe de betreffende afvalstoffen worden verwerkt en hoe gewaarborgd is dat onaanvaardbare risico's voor blootstelling van mens en milieu veroorzaakt door ZZS, worden voorkomen.

Bij de aanvraag is een beschrijving van het AV-beleid en de AO/IC gevoegd. Daarin is per afvalstof aangegeven op welke wijze acceptatie en verwerking plaats zullen vinden. Hierbij is rekening gehouden met de specifieke bedrijfssituatie. Het beschreven AV-beleid en de AO/IC voldoen niet geheel aan de minimale onderdelen zoals die in het LAP zijn beschreven. Op basis van het gestelde in de aanvraag kunnen wij met dit AV-beleid en de AO/IC instemmen behoudens de het feit dat het AO/IC beleid niet actueel is, zij is (nog) gebaseerd op het LAP1 en niet op LAP3.

Op bovenstaande punten moet het AO/IC worden aangepast. Daartoe hebben wij aan deze vergunning voorschrift(en) verbonden.

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft in haar advies nog opgemerkt dat het wenselijk moet worden geacht dat in het nieuwe AV-beleid specifiek aandacht moet worden besteed aan procedures waarmee wordt geborgd dat de emissiegrenswaarden voor zware metalen niet worden overschreden. Wij zijn dan ook van mening dat dit onderwerp in het nieuwe AV-beleid moet terugkomen.

4.2.5 Wijzigingen in het AV-beleid en/of de AO/IC

Wijzigingen in het AV-beleid en/of de AO/IC moeten schriftelijk aan ons worden voorgelegd. Als bevoegd gezag zullen wij vervolgens bezien welke procedure in relatie tot de aard van de wijziging is vereist.

4.2.6 Registratie

De aanvrager verkrijgt met deze vergunning de mogelijkheid om afvalstoffen van buiten de inrichting te ontvangen. Op grond van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen moet de

inrichting de ontvangst van afvalstoffen melden. Voor een effectieve handhaving van het afvalbeheer is het van belang om naast de meldingsverplichtingen tevens registratieverplichtingen op te nemen (art. 5.8 Bor). In deze vergunning zijn dan ook voorschriften voor de registratie van o.a. de aangevoerde, de afgevoerde en de geweigerde (afval-)stoffen opgenomen.

4.2.7 Conclusie

Gelet op het bovenstaande zijn wij van mening dat de aangevraagde activiteiten, m.u.v. het AO/IC beleid niet actueel is en daarom geactualiseerd dient te worden, in overeenstemming zijn met het geldende afvalbeheersplan en daarmee bijdragen aan een doelmatig beheer van afvalstoffen.

5. GELUID- EN TRILLINGSHINDER

5.1 GELUID – ALGEMEEN

Toetsingskader

Industrielawaai wordt beoordeeld op de langtijdgemiddeld beoordelingsniveaus, de maximale geluidsniveaus en de indirecte hinder. Als toetsingskader geldt de Wet geluidhinder (Wgh) en de adviezen uit de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening.

Zonebeheer

De RWE-Centrale is gelegen op het industrieterrein Eemshaven waarop inrichtingen zijn gevestigd die zijn genoemd in bijlage 1, onderdeel D van het Bor en daarom dient het industrieterrein op grond van de Wgh te zijn voorzien van een geluidszonegrens. Deze zonering van industrielawaai is vastgelegd in hoofdstuk V "Zones rond industrieterreinen" van de Wet geluidhinder en hoofdstuk 2 van het Besluit geluidhinder. De grootte van deze zone is afhankelijk van de grootte van het industrieterrein, geluidsrreservering en de soort bestemmingen binnen het plangebied.

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer van het industrielawaai van dit industrieterrein. Per inrichting of toekomstige inrichting wordt de aangevraagde geluidsbelasting rekenkundig getoetst op de wettelijke geluidsgrenswaarden bij woningen en op de geluidszonegrens. Deze toetsing wordt uitgevoerd door de gemeente.

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$

Op de buitenste zonegrens heerst een wettelijke geluidsgrenswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde. Met deze zonegrens wordt beoogd de industrie en gebieden met woonfunctie (geluidsgevoelige bestemmingen) ruimtelijk van elkaar te scheiden. Omdat de buitenste zonegrens gebieden met geluidsgevoelige bestemmingen overlapt, heerst bij deze geluidsgevoelige bestemmingen een hogere geluidsbelasting dan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde. De Wgh maakt deze hogere geluidsbelasting onder voorwaarden mogelijk. Alleen wanneer aan deze voorwaarden wordt voldaan, komen deze geluidsgevoelige bestemmingen in aanmerking voor een ontheffing voor een hogere geluidsbelasting.

Het industrielawaai afkomstig van het industrieterrein, inclusief reserveringen van braakliggende terreindelen op dit industrieterrein, mag niet zorgen voor een overschrijding van deze wettelijke geluidsgrenswaarden op de zonegrens en bij deze geluidsgevoelige bestemmingen.

De maximale geluidsgrenswaarde die voor deze geluidsgevoelige bestemmingen kan worden afgegeven is afhankelijk van de situatie. Zo wordt onderscheid gemaakt in bestaande of nieuwbouw

binnen de zone. Voor bestaande geluidsgevoelige bestemmingen die ten tijde van de vaststelling van de geluidszone al aanwezig waren en waarbij de geluidsbelasting na sanering hoger was dan 55 dB(A) etmaalwaarde zijn door het rijk ontheffingen verleend tot maximaal 65 dB(A). Dit waren de zogenaamde saneringswoningen die in aanmerking kwamen voor extra gevel isolerende maatregelen. Voor de overige woningen zijn destijds ontheffingen verleend middels een hogere geluidsgrenswaarde procedure waarbij als geluidsgrenswaarde tot maximaal 55 dB(A) is verleend.

Maximale geluidsniveaus L_{Amax}

Maximale geluidsniveaus dienen te worden beoordeeld op grond van de adviezen uit de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening. Onder deze geluidsniveaus wordt in feite verstaan: het hinderniveau veroorzaakt door handelingen, die inherent zijn aan het productieproces, en niet kunnen worden voorkomen. De Handreiking Industrielawaai kent een streefwaarde die 10 dB boven het geluidsniveau van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ligt. Indien deze hoger zijn, dienen deze maximale geluidsniveaus te worden begrensd tot maximaal 70 dB(A) in de dagperiode, 65 dB(A) in de avondperiode en 60 dB(A) in de nachtperiode. Deze maximale geluidsniveaus dienen te worden beoordeeld op een gevel van een geluidsgevoelig object, zoals een woning. Woningen gelegen op een geluidgezoneerd industrieterrein worden niet in deze beoordeling meegenomen.

Indirecte hinder

Onder indirecte hinder wordt verstaan, hinder die wordt veroorzaakt door handelingen buiten de inrichtingsgrens die direct het gevolg zijn van de activiteiten binnen de inrichting van het bedrijf. In de meeste gevallen gaat het hier om transportbewegingen van en naar de inrichting. Omdat de RWE-Centrale is gelegen op het geluidgezoneerd industrieterrein wordt de beoordeling van indirecte hinder buiten beschouwing gelaten. De reikwijdte blijft beperkt tot dat gebied waarbinnen de voertuigen van en naar de inrichting nog niet op een voor meerdere bedrijven functionerende ontsluitingsroute rijden. Is dat wel het geval dan zou de afweging ter zake van de met die ontsluitingsroute gepaard gaande geluidsbelasting niet op het micro-niveau van de individuele vergunninghouder moeten worden gemaakt maar op macro-niveau in een structuur of bestemmingsplan.

5.2 AANVRAAG OMGEVINGSVERGUNNING EN BEOORDELING

Representatieve bedrijfssituatie

Door adviesbureau Peutz is een akoestisch onderzoek uitgevoerd waarbij de representatieve bedrijfssituatie (RBS) is beschouwd. Dit is de situatie waarbij de voor de geluidproductie relevante omstandigheden kenmerkend zijn voor een bedrijfsvoering bij volledige capaciteit in de te beschouwen etmaalperiode (industrielawaai). De uitgangspunten en bevindingen van het akoestisch onderzoek zijn vastgelegd in het rapport met de titel: "RWE Centrale Eemshaven, Akoestisch onderzoek i.v.m. meestoken 30% biomassa, Rapportnummer FH 17896-2-RA-001 d.d. 11 april 2019". Dit rapport geeft een beschrijving van de biomassa-installaties en een berekening van het geluid van de totale inrichting inclusief deze installaties. Voor het overige deel van de inrichting wordt verwezen naar het rapport "RWE Centrale Eemshaven, Akoestisch onderzoek m.b.t. nalevingscontrole geluidvoorschriften in omgevingsvergunning", FA 17896 31 RA 001 d.d. 11 juli 2016. Dit rapport is in ons bezit.

De beide kolengestookte eenheden A en B van de RWE-Centrale zijn in principe continu en gelijktijdig in bedrijf. Voor de RBS is uitgegaan van vollastbedrijf met de beide eenheden. De hulpketels, welke zijn gesitueerd tussen de beide eenheden A en B in, zijn alleen in bedrijf ten behoeve van het opstarten van één van de beide eenheden. Indien de eenheden A en B beide in bedrijf zijn, zijn de hulpketels niet in werking. Om die reden zijn de hulpketels in onderhavig onderzoek niet verder mee beschouwd. De

geluidbelasting in de situatie met één of meer hulpketels in bedrijf zal altijd lager zijn dan in de situatie met de beide eenheden A en B in bedrijf.

Ook het kolenpark, de transportbanden naar het kolenpark toe en de transportbanden tussen het kolenpark en de centrale kunnen continu, gedurende het gehele etmaal in bedrijf zijn. Voor de RBS is ervan uitgegaan dat 2 afschrapers en 1 opwerper en bijbehorende banden continu gelijktijdig in bedrijf kunnen zijn.

Van de beide koeltorens in het waterbereidingsgebouw (gebouw ROUGV) is er in de RBS maximaal één van beide continu in bedrijf.

Het stofontlaadstation (ROUSD) is maximaal 2 uur in de dagperiode in bedrijf.

De op het terrein aanwezige noodstroomdiesels zijn in de RBS maximaal 1 uur per dag (in de dagperiode) in bedrijf ten behoeve van proefdraaien.

Alle overige installaties/geluidbronnen op het terrein zijn continu, gedurende het gehele etmaal, in bedrijf verondersteld.

Het lossen van (kolen)schepen en het laden van schepen met vliegas en gips vindt niet iedere dag plaats maar kan, op de dagen dat dit zich voordoet, gedurende de gehele dag, avond en/of nachtperiode plaatsvinden. Bij de berekeningen is daarom (worstcase) uitgegaan van een continue bedrijfsvoering gedurende de dag-, avond- en nachtperiode met betreffende installaties.

Behalve de bovengenoemde geluidbronnen wordt de geluidbelasting op de omgeving veroorzaakt door transportbewegingen en laad- en losactiviteiten. De afgravers op het kolenveld zijn hierbij ook een belangrijke geluidbron.

De maximale geluidniveaus zijn kortstondige verhogingen van het geluidniveau en worden met name veroorzaakt door deze laatste groep van geluidbronnen.

Beste beschikbare technieken

Ingevolge de Europese richtlijn industriële emissies (2010/75/EU) dienen industriële inrichtingen BBT toe te passen om alle vormen van verontreiniging en het gebruik van energie en grondstoffen tot een minimum te beperken. Deze BBT's worden beschreven in referentie-documenten, kortweg BREF's (BAT reference documents) genoemd.

In het kader van de beoordeling van het akoestische onderzoek is de BREF LCP beschouwd. In tegenstelling tot emissie van stoffen naar de omgeving (lucht of bodem), is emissie van geluid een lokale kwestie. De doelstelling ten aanzien van geluid is om geluidgevoelige objecten in de omgeving in voldoende mate te beschermen. Welke geluidreducerende maatregelen hiervoor nodig zijn hangt in sterke mate af van de situatie ter plaatse:

- de specifieke regelgeving in betreffend land, provincie of gemeente;
- de afstand van de bronnen tot de geluidgevoelige objecten in de omgeving;
- het soort omgeving (stedelijke omgeving of bijvoorbeeld landelijke omgeving).

Om die reden worden in het BREF LCP met betrekking tot geluidemissie of -immissie geen specifieke Best Beschikbare Technieken of te realiseren emissie- of immissiewaarden aangegeven. De in paragraaf

10.1.7 van het BREF ('General BAT conclusions; Noise emissions') genoemde maatregelen worden niet specifiek als BAT-maatregel aangeduid maar gelden veeleer als "mogelijk toe te passen maatregelen", afhankelijk van de landelijke en/of regionale regelgeving en de plaatselijke situatie.

Indien de installaties evenwel zouden worden getoetst aan de in paragraaf 10.1.7 genoemde mogelijke geluid reducerende maatregelen, kan worden vastgesteld dat vrijwel alle genoemde maatregelen, voor zover dit mogelijk en noodzakelijk is, zullen worden toegepast. Mede gelet berekende geluidniveaus, kan worden gesteld dat wordt voldaan aan het BREF LCP.

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$)

Het Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau is in feite de geluidsbelasting veroorzaakt door alle activiteiten binnen de inrichting die per etmaalperiode dient te worden beoordeeld. Deze geluidsbelasting dient te zijn gebaseerd op een representatieve bedrijfssituatie. Dit is de bedrijfssituatie die vaker dan 12 dagen per jaar voorkomt en waarin de geluidsuitstraling maximaal is. In hoofdstuk 2 van voornoemd akoestisch onderzoek worden diverse productieprocessen en installaties met de daarbij behorende geluidsbronnen beschreven.

Over het terrein vinden tevens transportbewegingen plaats. De belangrijkste geluidbronnen zijn hierbij de afgravers op het kolenveld. Omwille van veiligheid is hierbij (continu) een akoestisch waarschuwingssignaal in werking. Dit waarschuwingssignaal is volledig bepalend voor de geluidemissie van de afgravers.

Op grond van de ingemeten bronvermogens van installaties, gebouwen vervoersbewegingen die tijdens de representatieve bedrijfssituatie in werking zijn is, met behulp van een rekenmodel, het geluidsniveau als $L_{A,r,LT}$ op de maatgevende woningen binnen de geluidszone berekent.

De maatgevende woningen zijn de woningen aan de Dijkweg 1 en 2 in Oude Schip. Hier bedraagt het $L_{A,r,LT}$ afgerond ten hoogste 35 dB(A) in de dagperiode, 34 dB(A) in de avondperiode en 34 dB(A) in de nachtperiode. De nachtperiode is hier bepalend en als etmaalwaarde bedraagt het $L_{A,r,LT}$ 34 dB(A). Deze etmaalwaarde wordt voor en na inpassing van de uitbreiding inclusief de geluidbijdrage van de overige inrichtingen op het industrieterrein niet overschreden. De aangevraagde geluidsbelasting is inpasbaar op deze maatgevende woningen. Ten opzichte van vergunde situatie is de geluidbelasting zelfs 1 dB lager op deze woningen. Dit is de geluidbelasting $L_{A,r,LT}$ van de gehele RWE-Centrale na implementatie biomassainstallaties, afgravers inclusief waarschuwingssignaal.

Zonetoets

De berekende geluidbelasting $L_{A,r,LT}$ op de referentiepunten zoals in de vigerende vergunning is vastgelegd is of gelijk of 1 dB lager dan de vigerende grenswaarden. Op de maatgevende en vergunde zonepunten is de berekende geluidbelasting $L_{A,r,LT}$ zelfs 3 tot 4 dB lager dan de vigerende grenswaarden. De geluidbelasting is daarom ook inpasbaar.

Maximale geluidsniveaus ($L_{A,max}$)

Door biomassainstallaties veroorzaken geen piekgeluiden die hoger zijn dan de reeds aanwezige piekgeluiden vanwege de bestaande installaties op het centrale terrein. Mede gelet op de situering van de biomassainstallaties op het terrein en de afstand tot de woningen, zijn daarom de maximale geluidniveaus $L_{A,max}$ in dit onderzoek verder niet beschouwd en wordt teruggevallen op de vergunde maximale geluidniveaus $L_{A,max}$.

Conclusie geluidssituatie

Ten aanzien van de geluidsbelasting, maximale geluidsniveaus en indirecte hinder is de situatie milieuhygiënisch aanvaardbaar. De grenswaarden voor de geluidsbelasting van de Wgh worden in acht genomen. Er wordt met betrekking tot het aspect geluid door de RWE –Centrale voldaan aan BBT.

Toelichting geluidsvoorschriften

In voorschrift 5.1.1 tot en met 5.1.4 zijn de grenswaarden voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau voor geluid en maximale geluidsniveau (piekgeluiden), veroorzaakt door de gewijzigde inrichting, ter plaatse van relevante vergunning – en controlepunten vastgelegd.

In voorschrift 5.1.5 is vastgelegd op welke wijze de, in voorgaande voorschriften vastgelegde, geluidniveaus dienen te worden bepaald.

5.3 TRILLINGEN

Gezien de aard van de activiteiten en de afstand tot de dichtstbijzijnde woningen is trillinghinder niet te verwachten. Wij achten het niet nodig hieromtrent voorschriften aan deze vergunning te verbinden.

6. AFVALWATER

6.1 HET KADER VOOR DE BESCHERMING TEGEN VERONTREINIGING DOOR DE LOZING VAN AFVALWATER

Binnen de inrichting is er sprake van lozingen waarvoor afdeling 2.1 over de zorgplichtbepaling en afdeling 2.2 over lozingen van het Activiteitenbesluit rechtsreeks gelden.

Dergelijke lozingen moeten voldoen aan de eisen van het Activiteitenbesluit en hierover mogen geen voorschriften worden opgenomen in de omgevingsvergunning.

In het kader van deze regeling moeten voorschriften opgenomen worden die gericht zijn op de bescherming van het openbaar riool, een zuiveringstechnisch werk of de bij een zodanig openbaar riool of zuiveringstechnisch werk behorende apparatuur. Verder moeten voorschriften opgenomen worden, die bepalen dat het afvalwater van dien aard moet zijn dat de kwaliteit van het rioolslib er niet door wordt aangetast zodat de verwerking van dit slib niet wordt belemmerd. Daarnaast dienen voorschriften te worden opgenomen die bepalen dat het afvalwater van dien aard moet zijn dat de nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam zoveel mogelijk worden beperkt. De genoemde voorschriften zijn in deze vergunning opgenomen.

Aangezien er op het industrieterrein geen riolering aanwezig is en niet valt te verwachten dat deze voor de inbedrijfstelling gerealiseerd zal zijn, is lozing op een riolering praktisch niet mogelijk. Wij hebben daarom geen lozingsvoorschriften uit de instructieregeling opgenomen in deze vergunning. Wel hebben wij voorschriften opgenomen voor de aanleg en het onderhoud van de riolering op het bedrijfsterrein en voor de afvalwaterbehandeling installatie (ABI).

6.2 RELATIE WATERVERGUNNING

Afvalwater en koelwater afkomstig van de centrale en de ABI worden op oppervlaktewater (Eems) geloosd. Voor deze lozingen is een vergunning ingevolge de Waterwet op 10 augustus 2017 (Nummer RWS-2017/32608) verleend bij de minister van Verkeer en Waterstaat (Rijkswaterstaat Noord –

Nederland). Deze Waterwetvergunning is actueel en de lozingssituatie wijzigt niet door deze wijziging van het bedrijf.

7. BODEM

7.1 ACTIVITEITENBESLUIT

Voor wat betreft het aspect bodembescherming valt het bedrijf volledig onder het Activiteitenbesluit. In het kader van deze vergunning hoeft daarom geen nadere beoordeling plaats te vinden. Op grond van het Activiteitenbesluit moeten alle bedrijfsactiviteiten worden verricht met voorzieningen en maatregelen die leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico.

Maatwerk ten aanzien van bodembescherming kan alleen voor de volgende situaties:

- een bestaande situatie waarbij niet voldaan kan worden aan een verwaarloosbaar bodemrisico. In dat geval moet sprake zijn van een aanvaardbaar bodemrisico (artikel 2.9 Activiteitenbesluit);
- het uitvoeren van een onderzoek naar de bodemkwaliteit bij een verandering van de inrichting, indien het gelet op de aard of de mate waarin de inrichting verandert, nodig is de bodemkwaliteit vast te leggen met het oog op een mogelijke aantasting of verontreiniging van de bodem die kan of is ontstaan door een bodembedreigende activiteit (artikel 2.11, tweede lid Activiteitenbesluit).

7.2 NULSITUATIEONDERZOEK

Het preventieve bodembeschermingsbeleid gaat er van uit dat (zelfs) een verwaarloosbaar bodemrisico nooit volledig uitsluit dat een verontreiniging of aantasting van de bodem optreedt. Om die reden is altijd een nulsituatieonderzoek naar de kwaliteit van de bodem noodzakelijk. Het nulsituatieonderzoek richt zich op de afzonderlijke activiteiten en de daar gebruikte stoffen.

Nulsituatieonderzoek bestaat uit het vastleggen van de nulsituatie bodemkwaliteit voorafgaand aan de start van de betreffende activiteit(en). Na het beëindigen van de betreffende activiteit(en) dient een vergelijkbaar eindonderzoek te worden uitgevoerd.

Het nulsituatieonderzoek moet ten minste duidelijkheid verstrekken over:

- De bodemkwaliteit ter plaatse van de bodembedreigende activiteiten die binnen de inrichting worden uitgevoerd. Hierbij is ook van belang dat op de stoffen wordt geanalyseerd die worden gebruikt;
- de locatie van bemonsteringspunten rekening houdend met de mobiliteit van de gebruikte stoffen en de lokale grondwaterstroming;
- de wijze waarop de betreffende stoffen moeten worden gedetecteerd, bemonsterd en geanalyseerd;
- de bodemkwaliteit ter plaatse van bemonsteringslocaties.

De in het nulsituatieonderzoek vastgelegde bodemkwaliteit geldt als uitgangspunt bij de beoordeling of ten gevolge van de betreffende activiteiten verontreiniging of aantasting van de bodem heeft plaatsgevonden en of bodemherstel nodig is.

Voor het bodemonderzoek noodzakelijke werkzaamheden als vermeld in de Regeling bodemkwaliteit moeten zijn uitgevoerd door een erkende instantie als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit.

Voor de inrichting is op 22 juli 2009 nulsituatie bodemonderzoeken uitgevoerd. Dit onderzoek van 22 juli 2009 (projectnummer 46186967) geeft ons overigens ook geen aanleiding tot het stellen van nadere maatregelen of eisen en beschouwen wij daarom als nulsituatie onderzoek.

Het risico dat door de aangevraagde activiteiten in combinatie met de getroffen en te treffen voorzieningen een bodemverontreiniging ontstaat is (in combinatie met de gestelde voorschriften) verwaarloosbaar conform het gestelde in de NRB. Het is dan ook niet noodzakelijk dat de bodemkwaliteit tussentijds wordt gecontroleerd.

7.3 EINDSITUATIE-ONDERZOEK

Na beëindiging van de activiteiten of een deel daarvan moet een eindsituatieonderzoek naar de kwaliteit van de bodem worden verricht. Indien blijkt dat sprake is van een bodembelasting als gevolg van de activiteiten, zal de bodemkwaliteit hersteld moeten worden. Hiertoe zijn voorschriften in de vergunning opgenomen.

8. OVERWEGINGEN EXTERNE VEILIGHEID

8.1 ALGEMEEN

Het externe veiligheidsbeleid in Nederland is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van activiteiten voor de omgeving (mens en milieu). Het gaat hierbij onder meer om de risico's die verbonden zijn aan de uitgevoerde activiteiten, processen en de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen. Zoals in het NMP4 (Vierde Nationaal Milieubeleidsplan) is aangegeven, is de basis van het huidige risicobeleid dat het gevaar van een activiteit acceptabel is wanneer:

- het plaatsgebonden risico niet hoger is dan is genormeerd;
  - de kans op een groot ongeluk met veel slachtoffers kan worden verantwoord (het groepsrisico).
- Het plaatsgebonden risico (PR) is een maatstaf om te bepalen welke afstand nodig is tussen de risico-dragende activiteit en de bebouwde omgeving. Het verbeeldt de kans dat zich op een bepaalde plaats over een periode van één jaar een dodelijk ongeval voordoet als direct gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen, indien zich op die plaats 24 uur per dag en onbeschermd een persoon zou bevinden. De gehanteerde norm voor het plaatsgevonden risico in Nederland is in beginsel 10^{-6} per jaar (d.w.z. een kans van 1 op de miljoen per jaar). Deze norm is opgenomen in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). In het Bevi is aangegeven in welke gevallen hiervan (tijdelijk) kan worden afgeweken. Het groepsrisico (GR) voegt daar als maatstaf aan toe de verwachte omvang van een ongeval uitgedrukt in het aantal dodelijke slachtoffers, gegeven de kans op dat ongeval. Het groepsrisico geeft de kans aan dat in één keer een groep personen die zich in de omgeving van de risicosituatie bevindt, overlijdt vanwege een ongeval met gevaarlijke stoffen. Met de grootte groepsrisico is getracht een maat voor de maatschappelijke ontwrichting te creëren. In het Bevi is een niet-normatieve benadering van het groepsrisico neergelegd. Het groepsrisico moet altijd verantwoord worden. Bij de beoordeling van het groepsrisico is de vraag aan de orde welke omvang van een ramp, gegeven de kans daarop, maatschappelijk aanvaardbaar is.

In bijlage B 'Opslag en transport van grond- en hulpstoffen' zijn binnen de inrichting aanwezige gevaarlijke stoffen opgenomen.

De processen, de aard en hoeveelheid van de gebruikte gevaarlijke stoffen zoals vermeld in de aanvraag kunnen effecten veroorzaken naar de omgeving.

Deze risico's worden voldoende afgedekt door het voldoen aan de van toepassing zijnde richtlijnen voor de opslag van gevaarlijke stoffen PGS 12, PGS 15, PGS 19, PGS 29, PGS 30 en PGS 31.

8.2 REGISTRATIEBESLUIT/REGELING PROVINCIALE RISICOKAART

Het Registratiebesluit externe veiligheid geeft aan welke inrichtingen en welke informatie opgenomen moet worden in het Risicoregister. Daarnaast moeten ook inrichtingen die vallen onder de reikwijdte van de Regeling provinciale risicokaart worden opgenomen in het register. De criteria van het besluit en de regeling zijn samengevoegd in de drempelwaardentabel die is opgenomen in de Leidraad Risico Inventarisatie. RWE Eemshaven Holding II BV valt onder de criteria van het Registratiebesluit en/of de Regeling;

na afronding van de vergunningprocedure worden de gegevens in het risicoregister geactualiseerd. Het id-nummer van de inrichting is 22139.

8.3 WARENWETBESLUIT DRUKAPPARATUUR

Bij RWE Eemshaven Holding II B.V. is apparatuur in gebruik met een maximaal toelaatbare druk van meer dan 0,5 bar. Voor deze installatie gelden de eisen zoals die verwoord zijn in het Warenwetbesluit drukapparatuur. Dit besluit is van toepassing op het ontwerp, de fabricage, de overeenstemmingsbeoordeling, de ingebruikneming en periodieke keuring van drukapparatuur, samenstellen en druksystemen waarvan de maximaal toelaatbare druk (PS) meer dan 0,5 bar bedraagt. Het besluit is rechtstreeks werkend, zodat in deze vergunning geen nadere eisen gesteld (mogen) worden. De Inspectie SZW is toezichthouder voor het in werking hebben van deze drukapparatuur.

8.4 RELATIE MET ATEX

8.4.1 Gasexplosie

Een gasexplosie kan ontstaan wanneer een ontstekingsbron een explosief mengsel van een brandbaar gas (verdampte vluchtige vloeistof) én zuurstof (lucht) tot ontsteking brengt. Bij RWE Eemshaven Holding II B.V. bestaat door de aanwezigheid van vrijgekomen brandbaar gas de kans dat dit gas tot ontbranding of ontsteking wordt gebracht.

De verplichtingen voor bedrijven ten aanzien van gasexplosiegevaar zijn verankerd in de Arbeidsomstandighedenwet en het Arbeidsomstandighedenbesluit (ATEX). Concreet gaat het voor inrichtingen (bedrijven) dan met name om het explosieveiligheidsdocument, de RI&E voor de onderdelen gasexplosie, en de gevarenclassificatie-indeling. De Inspectie SZW is de toezichthoudende instantie. Om deze reden worden ten aanzien van gasexplosiegevaar geen voorschriften aan deze vergunning verbonden.

8.4.2 Stofexplosie

Een stofexplosie kan zich voordoen wanneer een ontstekingsbron een explosief mengsel van stof en zuurstof (lucht) tot ontsteking brengt. Bij RWE Eemshaven Holding II B.V. bestaat door de aanwezigheid van vrijgekomen en rondwarrelend stof de kans dat dit stof tot ontbranding of ontsteking wordt gebracht.

De verplichtingen voor bedrijven ten aanzien van stofexplosiegevaar zijn verankerd in de Arbeidsomstandighedenwet en het Arbeidsomstandighedenbesluit (ATEX). Concreet gaat het voor inrichtingen (bedrijven) dan vooral om het explosieveiligheidsdocument, de RI&E voor de onderdelen

stofexplosie, en de gevarencategorie-indeling. De Inspectie SZW is de toezichthoudende instantie. Om deze reden worden ten aanzien van stofexplosiegevaar geen voorschriften aan deze vergunning verbonden.

8.5 (INTERN) BEDRIJFSNOODPLAN

In de arbeidsomstandighedenwetgeving is het hebben van een noodplan geregeld. Op basis van artikel 2.5 c van het Arbobesluit is een bedrijf verplicht een noodplan te hebben. Op basis van dit artikel is het bedrijf ook verplicht o.a. hulpverleningsinstanties in te lichten over het noodplan indien gewenst door deze instanties. In artikel 2.0, lid c van de Arbeidsomstandighedenregeling is geregeld wat er tenminste in het noodplan moet zijn opgenomen (verwezen wordt naar bijlage II van de regeling). Gezien het voorgaande worden ten aanzien van een (intern) bedrijfsnoodplan geen voorschriften aan deze vergunning verbonden.

8.6 OP- EN OVERSLAG VAN GEVAARLIJKE STOFFEN (PGS-richtlijnen)

Ten behoeve van de op- en overslag van gevaarlijke stoffen zijn richtlijnen opgesteld in de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) waarmee een aanvaardbaar beschermingsniveau voor mens en milieu wordt gerealiseerd. Deze PGS richtlijnen zijn vermeld als Nederlandse informatiedocumenten over BBT in de bijlage van de Mor. Voor de beoordeling van de aanvraag van RWE Eemshaven Holding II B.V. zijn de volgende PGS richtlijnen relevant:

- PGS 12 Ammoniak – Opslag en verlading,
- PGS 15 Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen,
- PGS 19 Propan en butaan: opslag,
- PGS 29 Brandbare vloeistoffen – Opslag,
- PGS 30 Vloeibare brandstoffen in bovengrondse tank- en afleverinstallaties,
- PGS 31 Overige gevaarlijke vloeistoffen – Opslag in ondergrondse en bovengrondse tankinstallaties.

8.6.1 PGS 12 Ammoniak – Opslag en verlading

Het doel van de PGS 12 is de beschrijving van de stand der techniek ten aanzien van arbeidsveiligheid, milieuveiligheid en de brandveiligheid voor de opslag en verlading van ammoniak door het opnemen van de actuele wet- en regelgeving, en verwijzen naar de richtlijnen die door de (internationale) brancheverenigingen zijn aanvaard.

Het toepassingsgebied van PGS 12 omvat:

- de opslag, het laden en lossen van ammoniak;
- de opslag onder druk in zowel cilinders als bollen als in gekoelde atmosferische tanks waarbij geen ondergrens of bovengrens voor het volume van de opslag van ammoniak wordt gesteld.

De opslag en verlading van Ammoniak moet voldoen aan de PGS 12 en daarmee voldoet deze aan BBT. De relevante onderdelen van deze richtlijn zijn bij voorschrift aan dit besluit verbonden.

8.6.2 PGS 15 Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen

Het doel van deze PGS-richtlijn is om vast te leggen met welke maatregelen de risico's van de opslag van gevaarlijke stoffen in verpakking te beheersen zijn. Deze maatregelen verkleinen de kans op een incident of voorkomen of beperken de nadelige gevolgen van een incident. Voor de bepaling van het vereiste beschermingsniveau is uitgegaan van de huidige stand der techniek die geldt voor de bouwkundige uitvoering van opslagvoorzieningen, brandbestrijdingssystemen en arbeidsmiddelen.

Het toepassingsgebied van PGS 15 heeft betrekking op stoffen van een groot aantal ADRklassen (zie tabel 1.1 – Toepassingsgebied PGS 15 van de PGS) die worden opgeslagen of tijdelijk opgeslagen in

afwachting van verder transport. Voor een aantal ADR-klassen zijn de eisen voor de opslag echter in separate wet- en regelgeving ondergebracht en is de onderliggende publicatie niet van toepassing.

De opslag van verpakte gevaarlijke stoffen moet voldoen aan de PGS 15 en daarmee voldoet deze aan BBT. De relevante onderdelen van deze richtlijn zijn bij voorschrift aan dit besluit verbonden.

8.6.3 PGS 19 Propaan en butaan: opslag,

Uit de aanvraag blijkt dat de men tijdelijk (indien noodzakelijk) propaan zou willen opslaan de opslag moet dan voldoen aan de PGS 19 en daarmee voldoet de opslag dan aan BBT. De relevante onderdelen van deze richtlijn zijn bij voorschrift aan dit besluit verbonden.

8.6.4 PGS 29: Brandbare vloeistoffen: bovengrondse opslag in cilindrische installaties

Het doel van de PGS 29:2016, versie 1.1, december 2016 (hierna PGS 29) is het verkleinen van veiligheidsrisico's en geeft een referentiekader voor het oprichten, gebruiken, in standhouden en inspecteren van installaties met bovengrondse verticale cilindrische opslagtanks met brandbare vloeistoffen. Dit is vooral van belang, omdat ongewenste gebeurtenissen waarbij dergelijke installaties betrokken zijn, kunnen leiden tot zware ongevallen binnen en buiten de inrichting. Volgens hoofdstuk 4, paragraaf 4.1 van de PGS 29 is het benodigde niveau van brandveiligheid afhankelijk van:

- de eigenschappen van de opgeslagen stof;
- de risico's van de inrichting;
- de kwetsbaarheid van haar omgeving;
- de (operationele) mogelijkheden van de brandweer.

Indien het nodig is, kan het bestuur van de veiligheidsregio aanvullende voorschriften adviseren, die verder gaan dan deze richtlijn.

Toetsing algemeen

De vergunninghouder heeft als onderdeel van de aanvraag een informatiedocument opgenomen voor alle activiteiten met opslagtanks die binnen de werkingssfeer van de PGS 29 vallen. Tevens is als onderdeel van de aanvraag een informatiedocument opgenomen waarin deze activiteiten worden getoetst aan de voorschriften van de PGS 29.

Eindconclusie PGS 29 opslag

De vergunninghouder heeft in de aanvraag aangegeven dat de opslagtanks en de bedrijven hiervan voldoen aan BBT.

8.6.5 PGS 30 Vloeibare brandstoffen in bovengrondse tank- en afleverinstallaties,

De PGS 30 is van toepassing op de drukloze, bovengrondse opslag van vloeibare brandstoffen en/of minerale olieproducten met een vlampunt van 23°C behorende tot PGS klasse 2 t.m. 4 in een of meer tanks met een opslagcapaciteit van ten hoogste 150 m³ per tank, evenals de hieraan gekoppelde afleverinstallaties voor kleinschalige aflevering.

Het doel van deze PGS-richtlijn is om vast te leggen met welke maatregelen de risico's van vullen, opslaan, afleveren van vloeibare brandstoffen in en vanuit bovengrondse tanks en het verwijderen van bovengrondse opslagtanks te beheersen zijn. Deze maatregelen zijn gebaseerd op een risicobenadering die uitgaat van scenario's die zich voor kunnen doen. Op basis van de scenario's zijn doelen geformuleerd waarmee wordt beoogd een aanvaardbaar veiligheidsniveau te creëren. Uit de doelen zijn vervolgens maatregelen afgeleid. Deze maatregelen verkleinen de kans op een incident, of

voorkomen of beperken de nadelige gevolgen van een incident. Informatie over de risicobenadering staat in hoofdstuk 3 van deze richtlijn.

Toepassingsbereik

Deze PGS-richtlijn is van toepassing op de bovengrondse, drukloze en onverwarmde opslag van vloeibare brandstoffen en/of minerale olieproducten met een vlampunt $\geq 23\text{ °C}$ en $\leq 55\text{ °C}$ behorende tot ADR-klasse 3, PG III, zoals bijvoorbeeld kerosine (petroleum), of met een vlampunt $> 55\text{ °C}$ en $\leq 100\text{ °C}$ behorende tot ADR-klasse 3, PG III, zoals bijvoorbeeld diesel, in een tank met een opslagcapaciteit van ten hoogste 150 m³ per tank, evenals op de hieraan gekoppelde aflevertoeestellen voor kleinschalige of grootschalige aflevering.

De vloeibare brandstoffen in bovengrondse tank- en afleverinstallaties moet voldoen aan de PGS 30 en daarmee voldoet deze aan BBT. De relevante onderdelen van deze richtlijn zijn bij voorschrift aan dit besluit verbonden.

8.6.6 PGS 31 Overige gevaarlijke vloeistoffen – Opslag in ondergrondse en bovengrondse tankinstallaties

Het doel van PGS 31 is het beschrijven van de stand der techniek ten aanzien van arbeidsveiligheid, milieuveiligheid en brandveiligheid voor de drukloze, bovengrondse en ondergrondse opslag van gevaarlijke vloeibare stoffen en mengsels, in één of meer tanks.

Het doel van deze PGS-richtlijn is om vast te leggen met welke maatregelen de risico's van de opslag van gevaarlijke vloeistoffen (anders dan verpakte chemicaliën en brandstoffen) te beheersen zijn. Deze maatregelen verkleinen de kans op een incident of voorkomen of beperken de nadelige gevolgen van een incident. In deze richtlijn zijn de regels opgenomen voor het ontwerpen, bouwen, gebruiken (in werking hebben), onderhouden, inspecteren/herklassificeren (in stand houden) van installaties voor opslag van gevaarlijke vloeistoffen (anders dan verpakte chemicaliën en brandstoffen) waarmee een aanvaardbaar beschermingsniveau voor mens en milieu wordt gerealiseerd. Voor de bepaling van het vereiste beschermingsniveau is uitgegaan van de stand der techniek die geldt voor de bouwkundige uitvoering van opslagvoorzieningen, brandbestrijdingssystemen (dit betreft een samenstel van preventieve, preparatieve, en repressieve voorzieningen) en arbeidsmiddelen. Hierbij zijn enerzijds de risico's van de betreffende chemicaliën van belang en moeten anderzijds de installatiecomponenten en werkwijzen worden belicht. Hieronder vallen onder andere de ontwerpeisen die worden gesteld aan de installatie, de toegepaste componenten en de gebruiksomstandigheden. Daarbij wordt voor de constructie uitgegaan van bestaande technieken, zoals bijvoorbeeld vastgelegd in beoordelingsrichtlijn BRL-K903/BRL SIKB 7800. Daarnaast zijn interne en externe risico's en veiligheidsafstanden belangrijk. Ook het onderhoud van de tankinstallatie en de daarbij behorende procedures zijn beschreven. In deze PGS wordt meerdere malen aangegeven dat een PRI&E moet worden uitgevoerd. De maatregelen die volgen uit een PRI&E moeten worden toegepast.

Toepassingsgebied

De reikwijdte van deze PGS bestrijkt de drukloze opslag in tankinstallaties van de volgens het ADR gedefinieerde gevaarlijke vloeibare stoffen en mengsels en tevens die vloeibare stoffen en mengsels die vanuit CLP-verordening als CMR zijn gekenmerkt. Voor de definitie van drukloze opslag wordt verwezen naar bijlage A van deze PGS. Deze PGS is niet van toepassing op vloeibare brandstoffen voor zover die onder het toepassingsgebied vallen van PGS 28 en PGS 30 en vloeistoffen die vallen onder het toepassingsgebied van PGS 8 of PGS 32.

De opslag van de "overige gevaarlijke stoffen" zoals deze zijn genoemd in bijlage B van de aanvraag moet voldoen aan de PGS 31 en daarmee voldoen deze aan BBT. De relevante onderdelen van deze richtlijn zijn bij voorschrift aan dit besluit verbonden.

8.7 BOUWBESLUIT 2012

Het Bouwbesluit 2012 regelt onder andere het brandveilig gebruik van bouwwerken, het brandveilig opslaan van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen, het brandveilig opslaan van kleine hoeveelheden brand- en milieugevaarlijke stoffen en de aanwezigheid, controle en onderhoud van brandbestrijdingssystemen voor de hiervoor bedoelde situaties. Voor voornoemde situaties zijn daarom geen voorschriften in deze vergunning opgenomen.

8.8 BEOORDELING EN CONCLUSIE

Ten aanzien van de risico's als gevolg van de activiteiten zijn wij van mening dat wanneer binnen de inrichting conform de aan deze vergunning verbonden voorschriften en andere wettelijke regels gewerkt wordt, er geen sprake is van onaanvaardbare risico's voor de omgeving ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen en dat de risico's in voldoende mate worden beheerst.

9. MILIEUVERSLAG

9.1 PRTR-VERSLAG

De binnen de inrichting uit te voeren activiteiten zijn genoemd in een categorie van bijlage 1 van de EU-verordening PRTR (Pollutant Release and Transfer Register). Daarmee is hoofdstuk 12, titel 12.3 van de Wm en de EU-verordening PRTR van toepassing voor RWE Eemshaven Holding II B.V. en betreft het een PRTR-plichtig bedrijf. Op basis van een meet- en registratiesysteem zal jaarlijks moeten worden gezien of er moet worden gerapporteerd over de emissies naar lucht, water en bodem en de afgifte van afvalstoffen aan derden. Het PRTR-verslag moet voldoen aan de eisen zoals die zijn gesteld in hoofdstuk 12 van de Wm. Dit verslag wordt elektronisch ingediend.

10. AFSLUITENDE OVERWEGINGEN

10.1 VERHOUDING TUSSEN AANVRAAG EN VERGUNNING

Wij hebben nagegaan welke onderdelen van de vergunningsaanvraag en de daarbij behorende bijlagen deel uit moeten maken van de vergunning. Hierbij is als uitgangspunt genomen, dat de volgende onderdelen geen deel behoeven uit te maken van de vergunning:

- onderdelen met zeer concrete en gedetailleerde informatie op niet-essentiële punten;
- onderdelen met betrekking tot milieuaspecten waarvoor in de vergunningsvoorschriften reeds voldoende beperkingen zijn opgenomen;
- onderdelen die bestaan uit weinig concrete beschouwingen, of achtergrondinformatie betreffen.

In het Besluit is aangegeven, welke onderdelen van de aanvraag op grond van deze overwegingen deel uitmaken van de vergunning. Tezamen bevatten deze een concreet, voldoende uitvoerig en onderling samenhangend geheel van feiten en informatie. Als onderdeel van de vergunning vormen ze een met voorschriften gelijk te stellen, en daarom handhaafbaar geheel van verplichtingen.

10.2 CONCLUSIE

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op de verandering activiteiten van een inrichting kan worden geconcludeerd, dat de omgevingsvergunning kan worden verleend.

In deze beschikking zijn de voor deze activiteit relevante voorschriften opgenomen.

11. BIJLAGEN

11.1 Bijlage begrippen

Voor zover een DIN-, DIN-ISO, NEN-, NEN-EN-, NEN-ISO-, NVN-norm, AI-blad, BRL, PGS of NPR, waarnaar in een voorschrift verwezen wordt, betrekking heeft op de uitvoering van constructies, toestellen, werktuigen en installaties, wordt bedoeld de norm, BRL, PGS, NPR of het AI-blad die voor de datum waarop de vergunning is verleend het laatst is uitgegeven met de daarop tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen dan wel –voor zover het op voornoemde datum reeds bestaande constructies, toestellen, werktuigen en installaties betreft –de norm, BRL, PGS, NPR of het AI-blad die bij de aanleg of installatie van die constructies, toestellen, werktuigen en installaties is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

BESTELADRESSEN:

publicaties zijn in ieder geval verkrijgbaar bij de onderstaande instanties:

– overheidspublicaties zoals AI-bladen en PGS-richtlijnen bij:

SDU Service, afdeling Verkoop

Postbus 20014

2500 EA DEN HAAG

telefoon (070) 378 98 80

telefax (070) 378 97 83

– DIN, DIN-ISO, NEN, NEN-EN, NEN-ISO, NVN-normen en NPR-richtlijnen bij:

Nederlands Normalisatie-instituut (NEN), Afdeling verkoop

Postbus 5059

2600 GB DELFT

telefoon (015) 269 03 91

telefax (015) 269 02 71

www.nen.nl

– BRL-richtlijnen bij:

KIWA Certificatie en Keuringen

Postbus 70

2280 AB RIJSWIJK

telefoon (070) 414 44 00

telefax (070) 414 44 20

AFVALBEHEER: De gehele keten van afvalscheiding aan de bron, inzamelen, vervoeren, opslaan, bewerken, nuttige toepassing en verwijderen van afvalstoffen.

AFVALSTOFFEN: Alle stoffen, preparaten of voorwerpen, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

AO/IC: Administratieve Organisatie/Interne Controle: systeem van technische, administratieve en organisatorische maatregelen waarmee relevante processen binnen een inrichting kunnen worden beheerst en geborgd om de risico's binnen de bedrijfsvoering te minimaliseren.

AV-Beleid: Acceptatie en Verwerkingsbeleid: beschrijving van het bedrijfsproces van acceptatie en verwerking van afvalstoffen.

BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN (BBT): Voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu meest doeltreffende technieken om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken, die – kosten en baten in aanmerking genomen – economisch en technisch haalbaar in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort, kunnen worden toegepast, en die voor degene die de inrichting drijft, redelijkerwijs in Nederland of daarbuiten te verkrijgen zijn; daarbij wordt onder

technieken mede begrepen het ontwerp van de inrichting, de wijze waarop zij wordt gebouwd en onderhouden, alsmede de wijze van bedrijfsvoering en de wijze waarop de inrichting buiten gebruik wordt gesteld.

BOR: Besluit omgevingsrecht

BRANDBESTRIJDINGSSYSTEMEN: De repressieve middelen ter bestrijding van brand zoals brandkranen (blusbootaansluitingen), handblusmiddelen (haspels en poederblussers), sprinklers, deluge, blusgasinstallaties etc.

BRANDBEVEILIGINGSSYSTEMEN: Alle brandveiligheidsvoorzieningen, zoals de brandbestrijdingssystemen en de branddetectie en doormelding.

BRANDWERENDHEID: Het aantal minuten dat een constructie haar functie moet kunnen blijven vervullen bij verhitting; de brandwerendheid wordt bepaald volgens NEN 6069.

BREF: Beste beschikbare technieken referentie document.

BRD: Bodemrisicodocument

BRL: Een beoordelingsrichtlijn die door de Raad voor de Accreditatie erkende certificatie-instellingen wordt gehanteerd als grondslag voor de afgifte en instandhouding van certificaten.

BSSA: Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen

DRAAGBAAR BLUSTOESTEL: Een toestel dat voldoet aan het "Besluit Draagbare Blustoestellen 1997" (Staatsblad 1998, 46).

EINDSITUATIE-ONDERZOEK: Onderzoek naar de kwaliteit van de bodem (grond en grondwater) op die plaatsen van de inrichting waar potentieel bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden. Hierbij wordt de grond en het grondwater gecontroleerd op de eventuele toename van de bij het nulsituatie onderzoek of het laatste herhalingsonderzoek onderzochte stoffen, een en ander door het nemen van grond(water)monsters.

EMBALLAGE: Verpakkingsmateriaal, zoals glazen en kunststofflessen, blikken en kunststof cans, metalen en kunststof vaten of fiberdrums, papieren en kunststof zakken, houten kisten, big-bags en intermediate bulkcontainers (IBC's).

EMISSION: De uitworp van één of meer verontreinigende stoffen naar de lucht uitgedrukt in een vracht per tijdseenheid.

E-PRTR: European Pollutant Release and Transfer Register

GELUIDNIVEAU IN DB(A): Het gemeten of berekende momentane geluidniveau, uitgedrukt in dB(A) overeenkomstig de door IEC ter zake opgestelde regels.

GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN: In de Regeling Europese afvalstoffenlijst (Regeling Eural; Stb. 2002, 62) als zodanig aangewezen afvalstoffen met inachtneming van ter zake voor Nederland verbindende verdragen en van besluiten van volkenrechtelijke organisaties (voorheen: chemische afvalstoffen en afgewerkte olie).

GEVAARLIJKE STOFFEN: Stoffen of mengsels van stoffen, die vanwege hun intrinsieke eigenschappen of de omstandigheden waaronder ze voorkomen, een gevaar vormen voor de mens of voor het milieu, waardoor schade aan gezondheid of leven kan worden toegebracht.

GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN: Afvalstof die een of meer van de in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen genoemde gevaarlijke eigenschappen

HERGEBRUIK: Elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld.

HUISHOUDELIJK AFVAL: Afvalstoffen afkomstig van particuliere huishoudens, behoudens voor zover het afgegeven of ingezamelde bestanddelen van die afvalstoffen betreft, die zijn aangewezen als gevaarlijk afval.

INDUSTRIETERREIN EEMSHAVEN: het industrieterrein zoals dat is vastgelegd in de Beheersverordening Eemshaven, vastgesteld door de raad van de gemeente Eemshaven op 20 juni 2013.

IPPC: Integrated Pollution Prevention and Control.

KADERRICHTLIJN AFVALSTOFFEN: Richtlijn nr. 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PbEU L 312)

LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU ($L_{A,T}$): Gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse optredende geluid, gemeten in de loop van een bepaalde periode en vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai', uitgave 1999.

MAXIMALE GELUIDNIVEAU (L_{Amax}): Het maximaal gemeten A-gewogen geluidniveau, meterstand "fast" gecorrigeerd met de meteocorrectieterm C_m .

MENGEN: Het samenvoegen van qua aard, samenstelling of concentraties niet met elkaar vergelijkbare (verschillende) afvalstoffen. Ook het samenvoegen van afvalstoffen met niet-afvalstoffen wordt beschouwd als een vorm van mengen. In de regel vallen menghandelingen in EU-verband onder de afvalverwerkingshandelingen R12 of D13.

MINIMUMSTANDAARD: De minimale hoogwaardigheid van verwerking van afzonderlijke afvalstoffen of categorieën van afvalstoffen. De minimumstandaard vormt een referentie voor de maximale milieudruk die verwerking van (een categorie van) afvalstoffen mag opleveren.

MOR: Ministeriële omgevingsrecht regeling

MTG: Maximaal toelaatbare gevelbelasting

MTR: Maximaal toelaatbaar risiconiveau (MTR-waarden), de concentratie van een stof in water, sediment, bodem of lucht waar beneden geen negatief effect is te verwachten.

NEN-EN: Een door het Comité Européen de Normalisation opgestelde en door het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI) als Nederlandse norm aanvaarde en uitgegeven norm.

NER: Nederlandse Emissie Richtlijn Lucht

NMP: Nationaal Milieubeleidsplan

NPR: Nederlandse Praktijk Richtlijn, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-Instituut (NNI).

NULSITUATIE: De kwaliteit van de grond en het grondwater ter plaatse van de inrichting op het moment van vergunningverlening.

NULSITUATIE-ONDERZOEK: Onderzoek naar de kwaliteit van de bodem (grond en grondwater) op die plaatsen van de inrichting waar potentieel bodembedreigende activiteiten plaatsvinden of zullen plaatsvinden en dat is gericht op die verontreinigende stoffen die ten gevolge van de activiteiten binnen de inrichting in de bodem kunnen geraken.

NUTTIGE TOEPASSING: Elke handeling met als voornaamste resultaat dat afvalstoffen een nuttig doel dienen door hetzij in de betrokken installatie, hetzij in de ruimere economie, andere materialen te vervangen die anders voor een specifieke functie zouden zijn gebruikt, of waardoor de afvalstof voor die functie wordt klaargemaakt, tot welke handelingen in ieder geval behoren de handelingen die zijn genoemd in bijlage II bij de kaderrichtlijn afvalstoffen

ONTDOENER: Persoon of bedrijf waar afval ontstaat en die zich van het afval wil ontdoen door het af te geven aan een inzamelaar, vervoerder handelaar, bewerker of verwerker.

OPSLAAN: Alle handelingen waarbij afvalstoffen voor een korte of langere tijd in een zekere ruimte min of meer statisch worden gehouden. Verplaatsen, stapelen etc. kan hier onder vallen maar het uitvoeren van iedere be-/verwerkingshandelingen (filteren, scheiden, mengen etc.) valt hier niet onder,

OVERSLAAN: Verrichten van alle handelingen op één locatie, waarbij afvalstoffen vanuit of vanaf een opbergmiddel of transportmiddel in of op een ander opbergmiddel of transportmiddel worden overgebracht. Hieronder vallen bijvoorbeeld beladen, lossen, hevelen, enz. met bijvoorbeeld kranen, transportbanden en leidingen, maar het uitvoeren van iedere verwerkingshandeling (sorteren, scheiden, spoelen, mengen, etc. etc.) valt hier niet onder.

PREVENTIE: Maatregelen die worden genomen voordat een stof, materiaal of product afvalstof is geworden, ter vermindering van:

a. de hoeveelheden afvalstoffen, al dan niet via het hergebruik van producten of de verlenging van de levensduur van producten;

b. de negatieve gevolgen van de geproduceerde afvalstoffen voor het milieu en de menselijke gezondheid, of

c. het gehalte aan schadelijke stoffen in materialen en producten.

REPRESENTATIEVE BEDRIJFSSITUATIE: Toestand waarbij de voor de geluidproductie relevante omstandigheden kenmerkend zijn voor een bedrijfsvoering bij volledige capaciteit in de te beschouwen etmaalperiode.

RECYCLING: Nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel, met inbegrip van het opnieuw verwerken van organische afvalstoffen, en met uitsluiting van energierugwinning en het opnieuw verwerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal;

RIE: Richtlijn Industriële Emissies

VERWERKING: Nuttige toepassing of verwijderen met inbegrip van aan toepassing of verwijdering voorafgaande voorbereidende handelingen.

VERWIJDERING: Elke handeling met afvalstoffen die geen nuttige toepassing is, zelfs indien de handeling er in tweede instantie toe leidt dat stoffen of energie worden teruggewonnen. Hiertoe behoren in ieder geval de handelingen die zijn genoemd in bijlage I bij de Kaderrichtlijn afvalstoffen (2008/98/EG).

VLOEISTOFDICHT: De situatie waarbij een vloeistof de niet met vloeistof belaste zijde van een bodembeschermende voorziening niet bereikt.

VLOEISTOFKERENDE VLOER: Vloeistofkerende verharding (gesloten elementenverharding bv. stelcomplaten, tegels en klinkers) met 100 % opvang en/of gecontroleerde vloeistofdichte afvoer.

Wabo: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

WGH: Wet geluidhinder

WM: Wet milieubeheer

WMS: Wet milieugevaarlijke stoffen

WNB: Wet natuurbescherming

WRO: Wet Ruimtelijke Ordening

WW: Waterwet

11.2 Bijlage vergunning- en referentiepunten geluid

11.3 Bijlage Normbladen luchtmetingen

De metingen, bemonsteringen en analyses van de parameters die nodig zijn voor het bepalen of wordt voldaan aan de emissiegrenswaarden alsmede de andere metingen en berekeningen die zijn voorgeschreven worden uitgevoerd volgens de onderstaande normbladen. Gebruik moet worden gemaakt van de genoemde versie van het normblad, of een nieuwere versie. Als een norm is ingetrokken zonder dat een nieuwe versie beschikbaar komt moet overlegd worden met het bevoegd gezag over de toe te passen norm. Naast de genoemde normen zijn ook de normen van toepassing waarnaar in de genoemde normen verwezen wordt

Component	Controleform	Periodiek/parallel	Continu	Max onzekerheid
Zwaveldioxiden	Continu	NEN-EN 14791:2017	NEN-ISO 7935:2001	20%
Stikstofoxiden	Continu	NEN-EN 14792:2017	NEN-ISO 10849:1998	20%
Stof	Continu	NEN-EN 13284-1:2001	NEN-EN 13284-2:2017 NEN-ISO 10155:2001	30%
Waterstofchloride	Continu	NEN-EN 1911: 2010		40%
Fluorwaterstofgas	Continu	NEN-ISO 15713:2011		40%
Koolmonoxide	Continu	NEN-EN 15058:2017	NEN-ISO 12039:2019	10%
Totaal koolwaterstoffen	Continu		NEN-EN 12619:2013	30%
Cadmium en Thallium	1 keer per 3 maanden	NEN-EN 14385:2004	–	40%
Kwik	Continu	NEN-EN 13211:2001	NEN-EN 14884:2006	40%
Overige zware metalen	1 keer per 3 maanden	NEN-EN 14385:2004	–	40%
Dioxinen/furanen	1 keer per 6 maanden	NEN-EN 1948-1:2006; 2:2006, -3:2006	–	40%
zuurstof (O ₂)		NEN-EN 14789:2017	NEN-ISO 12039:2019	20%
vocht		NEN-EN 14790:2017		20%
debiet		NEN-EN-ISO 16911-1:2013	NEN-EN-ISO 16911-2:2013	Zie voorschrift 6.1.7
meetlocatie, monsternamen en rapportage		NEN EN 15259:2007	–	–
monsterneming		NEN ISO 10396:2007	–	–
kwaliteitsborging van continue metingen		NEN EN ISO 14956:2002 NEN EN 14181:2014	–	–

- Nota Reactie en Commentaar -
MER en Wabo-vergunningaanvraag RWE
Verhoging aandeel biomassa in de Eemshavencentrale
van 800 naar 1600 kton/jaar

Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen

Maart 2021, K1822

Hoofdstuk 1 Voornemen RWE en gevolgde procedure

RWE heeft het voornemen om het aandeel van biomassa in de brandstoffen voor de centrale in de Eemshaven te verhogen van 800 naar 1600 kton/jaar. Dit voornemen is m.e.r.-plichtig. In juli 2017 heeft RWE de m.e.r.-procedure voor de verhoging van de bijstook van biomassa van 15 naar 30 procent gestart met het indienen van de Mededeling van een m.e.r.-plichtig voornemen. Wij hebben vervolgens in oktober 2017 het "Advies voor de reikwijdte en detailniveau" van het MER vastgesteld. Hierin is aangegeven welke onderwerpen in het MER dienen te worden onderzocht. Vervolgens heeft RWE het milieueffectrapport (MER) opgesteld. Het MER is, samen met de bijbehorende aanvraag voor een revisievergunning ingevolge de Wabo, ingediend op 8 november 2018. Wij hebben sindsdien enkele keren gevraagd om aanvulling van het MER.

Op 19 april 2019 heeft RWE een aangevulde versie van het MER, met bijlagen, en de vergunningaanvraag ingediend. Deze stukken hebben van 17 juni tot en met 29 juli 2019 ter inzage gelegen in het gemeentehuis van de gemeente Het Hogeland in Uithuizen en in ons provinciehuis te Groningen. De stukken waren in deze periode ook te raadplegen op de website van de provincie. In Duitsland lagen de stukken ter inzage van 24 juni tot en met 5 augustus 2019 in de Gemeinde Krummhörn, de Stadt Emden en bij de Stadt Borkum. Tevens hebben wij de betreffende stukken in deze periode gepubliceerd op het UVP-Portal (m.e.r.-website) van de Duitse deelstaat Nedersaksen.

1.2. Zienswijzen op de vergunningaanvraag en het MER

In totaal hebben wij zes inspraakreacties ontvangen op het MER en de vergunningaanvraag ingevolge de Wabo, en één advies (van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)). Vier van de zes inspraakreacties zijn afkomstig uit Duitsland.

1.3. Toetsingsadviezen Commissie voor de m.e.r., drie aanvullingen van het MER door RWE

Op 23 oktober 2019 heeft de Commissie voor de m.e.r. (hierna: de Commissie) haar toetsingsadvies op het MER aan ons uitgebracht. Dit advies is als bijlage bij deze notitie gevoegd. De Commissie heeft in dit advies enkele essentiële tekortkomingen in het MER geconstateerd. Wij hebben het advies van de Commissie gevolgd en hebben RWE gevraagd op basis hiervan het MER aan te vullen.

RWE heeft vervolgens op 20 januari 2020 een formele aanvulling van het MER bij ons ingediend. Wij hebben geconstateerd dat deze aanvulling niet alle door ons gevraagde informatie bevatte en hebben RWE verzocht om aanvulling. Bij brief van 20 maart 2020 heeft RWE de aanvulling aangevuld en op 7 april hebben wij de Commissie gevraagd deze te toetsen.

Op 19 mei 2020 heeft de Commissie voor de m.e.r. het toetsingsadvies over het MER en de aanvulling daarop uitgebracht. Ook dit advies is als bijlage bijgevoegd. De Commissie concludeerde dat het aangevulde MER de effecten beter weergaf, maar dat op twee punten nog essentiële informatie ontbrak. Wij hebben RWE daarom gevraagd een formele tweede aanvulling van het MER op te stellen.

Dat is gebeurd. RWE heeft deze bij ons ingediend op 25 mei 2020. Ook deze aanvulling hebben wij ter toetsing voorgelegd aan de Commissie. Op 4 augustus 2020 hebben wij het toetsingsadvies van de Commissie ontvangen. De Commissie concludeert daarin dat met de 2^e aanvulling van het MER alle essentiële informatie beschikbaar is zodat wij het milieubelang volwaardig kunnen meewegen in ons besluit over de verhoging van het aandeel biomassa in de Eemshavencentrale van RWE.

1.4 Verdere procedure

Wij hebben de ingediende zienswijzen in deze nota van commentaar voorzien.

Op 9 maart 2021 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen de ontwerp-revisievergunning ingevolge de Wabo vastgesteld. Daarbij is tegelijkertijd deze Nota Reactie en Commentaar vastgesteld.

1.5. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de ontvangen zienswijzen op het MER en de vergunningaanvraag ingevolge de Wabo in de eerste kolom samengevat per indiener. We hebben de indieners een nummer gegeven. Zo blijft de indiener anoniem. Dit nummer is vermeld in de brief die iedere indiener van een zienswijze samen met deze Nota Reactie en Commentaar heeft ontvangen. De kolom "Reactie" bevat de

betreffende zienswijze resp. het ontvangen advies. In de kolom "Commentaar" is de zienswijze beantwoord.

Hoofdstuk 2 Reacties en Commentaar

Reactie	Commentaar
Nummer 1	
Het MER lijkt soms meer op een PR-document van RWE dan op een neutraal MER. Bijvoorbeeld ten aanzien van CCS (CO ₂ afvangst en opslag). Dit is ten tijde van de vergunning min of meer toegezegd. Ook nu weer mooie verhalen over CCS zonder enige kans dat dit ooit bij RWE zal worden toegepast.	Wij hebben deze opmerking voor kennisgeving aangenomen.
RWE geeft aan dat de CO ₂ -emissie zal gaan dalen als gevolg van het vergroten van het aandeel biomassa. Dat is onjuist, de CO ₂ -emissie neemt juist toe. Er staat geen kwantitatieve informatie in over de hoeveelheid CO ₂ die de centrale uitstoot noch hoeveel deze toe zal gaan nemen. Dit is een cruciale ommissie.	De CO ₂ -emissie van fossiele oorsprong zal dalen. Samen met de Commissie voor de m.e.r. beschouwen wij het Energieakkoord 2013 als een gegeven voor het project van RWE. Wij vinden het daarom te billijken dat RWE zich in het MER richt op de beoordeling van de effecten van het voorliggende Wabo-besluit en in het kader van dit project zich beperkt tot contextuele informatie over de CO ₂ -effecten
Aangegeven is dat de stikstofdepositie op natuurgebieden met 5,01 mol/ha zal gaan afnemen. Uit de Aerius-berekening blijkt dat de NO _x -emissie vrijwel onveranderd blijft, maar dat de ammoniakemissie zal gaan dalen van 172 ton/jaar naar 10ton/jaar. Op papier vermindert de ammoniakemissie en vandaar de stikstofemissie en depositie. In werkelijkheid blijft deze gelijk c.q. neemt licht toe.	De emissie neemt in zeer geringe mate toe. Dit leidt niet tot een depositietoename.
De vergunde NO _x -emissie kan worden gehalveerd door een tweede trap achter de bestaande DeNO _x aan te brengen. Dit alternatief is ten onrechte niet als volwaardig alternatief meegenomen.	De omvang van de NO _x -emissie zal als gevolg van de voorgenomen verandering niet wijzigen. Wij hebben RWE niet gevraagd het effect van een tweede DeNO _x -trap te onderzoeken in het MER.
Bij de gebruikte interne saldering is gebruik gemaakt van het Aerius model. Volgens een brief van de Minister aan de Kamer is het Aerius direct na de "stikstofuitspraak" van 29 mei 2019 uit de lucht gehaald. Er wordt momenteel gewerkt om het Aerius model wel geschikt te maken voor interne saldering.	RWE heeft gerekend met de meest recente versie van Aerius. Er is sprake van een wijziging van een project waarbij er per saldo niet meer depositie plaatsvindt dan in de voorheen Wnb-vergunde projectsituatie en wordt ook dat begrepen onder intern salderen.
Gelet op de wijzigingen in brandstof en in de layout van de centrale dient een Passende Beoordeling te worden gemaakt. Deze ontbreekt.	Nee, de wijzigingen in het brandstofpakket lijden niet tot een mogelijk ecologisch effect. Er is dus geen noodzaak een Passende Beoordeling op te stellen.

Reactie	Commentaar
In het MER is aangegeven dat het aantal schepen niet toeneemt ten opzichte van de situatie met kolenstook. Dit is onwaarschijnlijk gezien de lagere energiedichtheid van biomassa ten opzichte van steenkolen.	RWE heeft aangegeven dat de brandstoffen met grotere schepen zullen worden aangevoerd. Wij vinden het plausibel dat hierdoor het aantal schepen niet toeneemt.
In het MER ontbreekt een toetsing aan de ecologische normen voor anorganische fluoriden: MTR en VR.	In zowel de vigerende vergunning als de nu aangevraagde situatie betreft het een emissie van 17 ton organische fluoriden uitgedrukt als HF. Deze omvang van de emissie is dus in de vorige Omgevingsvergunning / WNB vergunning overwogen. Er zullen nu geen veranderingen van de effecten optreden.
Volgende de Europese Commissie is de geactualiseerde m.e.r.-richtlijn op twee punten onvoldoende doorgevoerd in de Nederlandse wetgeving. De kwaliteitsborging ontbreekt en de wetgeving is alleen gericht op projecten met aanzienlijke negatieve gevolgen terwijl alle significante effecten in beeld moeten komen. In het MER zijn niet alle significante effecten in beeld gebracht.	De opmerkingen van de Europese Commissie hadden met name betrekking op milieueffectrapporten die niet getoetst werden door de Commissie voor de m.e.r. (hierna: de Commissie). Wij hebben ervoor gekozen dit MER wel ter toetsing voor te leggen aan de Commissie. Zij heeft het MER getoetst op juistheid en volledigheid. Op basis van de adviezen van de Commissie heeft RWE twee aanvullingen op het MER geschreven. Op 4 augustus 2020 heeft de Commissie een positief toetsingsadvies uitgebracht. Daarmee is bevestigd dat de milieueffecten van dit voornemen voldoende in beeld zijn gebracht.
De regering is druk bezig een duurzaamheidskader voor biomassa vast te stellen. Het MER kijkt terug op het energieakkoord van 2013.	Het duurzaamheidskader voor biomassa is nog niet uitgebracht. Het MER dateert van april 2019 en kijkt daarom terug op het energieakkoord van 2013, omdat dat het meeste recente relevante kader biedt.
De gevolgen van het gebruik van biomassa op de kwaliteit van de reststoffen (bodem- en vliegashoudende gips) is onduidelijk. Gaat dat nog voor veranderingen/problemen zorgen?	Nee, uit het MER volgt dat het gebruik van biomassa leidt niet tot veranderingen of problemen. Ook in de voorgenomen situatie zal het vliegashoudende gips voldoen aan het Besluit bodemkwaliteit en volledig kunnen worden hergebruikt. Ook het geproduceerde gips kan worden hergebruikt.
Het opgemerkt hoofdstuk "Leemten in kennis" mist een aantal belangrijke punten.	Naar onze mening ontbreken er geen belangrijke punten.
De paginanummering loopt niet door. Dit komt de leesbaarheid niet ten goede.	Deze opmerking hebben we aangenomen voor kennisgeving.

Reactie	Commentaar
Wij hebben de provincie Groningen verzocht om de natuurvergunning in te trekken omdat deze op dezelfde gronden is gebaseerd als het vernietigde PAS.	Bij brief van 11 december 2019, met kenmerk 2019-098456, in beslissing op bezwaar hebben wij inspreker medegedeeld dat wij geen aanleiding hebben de Wnb-vergunning van RWE in te trekken (of aan te scherpen). Wij verwijzen hier kortheidshalve naar deze brief.
Nummer 2	
Geeft aan geen bezwaar te hebben maar wil wel over het vervolg van de procedure worden geïnformeerd.	Wij hebben inspreker geïnformeerd over het vervolg van de procedure.
Nummer 3	
Alleen de samenvatting van het MER is vertaald naar het Duits. Naar aanleiding van de inspraak de Startnotitie is in het Advies voor de reikwijdte en het detailniveau aangegeven dat ook die onderdelen van de aanvraag en bijbehorende onderbouwing die betrekking hebben op de effecten op Duits Natura 2000-gebied vertaald moeten worden. Het is nu voor Duitse lezers niet duidelijk of deze aspecten in het MER aan de orde zijn gekomen.	RWE heeft de samenvatting van het MER integraal in het Duits vertaald. In de samenvatting is aangegeven dat de Duitse Natura-2000-gebieden mee zijn genomen als studiegebied. Ook is daarin vermeld dat er geen significante effecten zijn voor zowel Nederlands als Duitse Natura 2000-gebieden. De Duitstaligen kunnen daaruit opmaken dat de natuuraspecten in het MER aan de orde zijn gekomen.
Nut en noodzaak van het voornemen is niet onderbouwd. Er is geen volledige beschouwing van de energiemix van de Provincie Groningen beschreven. Weliswaar is aangegeven dat de kolencentrale op lange termijn omgebouwd moet worden tot 100% biomassa, maar de ontwikkeling van de energiemix is niet beschreven. Ook ontbreekt de planning voor de ombouw van de kolencentrale.	Het doet bij dit project van RWE niet ter zake wat de energiemix van de provincie Groningen is omdat de Eemshavencentrale qua CO ₂ -uitstoot valt onder nationaal bevoegd gezag en niet onder provinciaal gezag. De planning voor de ombouw c.q. aanpassing van de centrale doet niet ter zake en hoeft niet in het MER en/of de vergunningaanvraag te worden vermeld.
Het MER stelt dat er sprake is van een neutrale CO ₂ -balans. Inspreker heeft daar twijfels bij en heeft gevraagd om een CO ₂ -balans per afvalstroom op te stellen, zodat het verschil tussen kolen en biomassa duidelijk wordt. Dit is niet gebeurd. Er is een gemiddelde berekend, niet duidelijk is hoe het voornemen zal leiden tot CO ₂ reductie.	De CO ₂ -emissie van biomassa wordt beschouwd als CO ₂ -neutraal, doordat die emissie door herbepanting weer wordt vastgelegd en op de wijze de kort-cyclische CO ₂ -kringloop sluit. Ten opzichte van de lang-cyclische CO ₂ -kringloop van fossiele brandstoffen wordt aldus een CO ₂ -reductie bereikt. De grootte van de reductie is beschreven in het MER.

Reactie	Commentaar
<p>In de samenvatting van het MER is gesteld dat een vergunning op basis van de Natuurbeschermingswet niet nodig is omdat uit de Voortoets is gebleken dat geen sprake is van negatieve effecten op Natura 2000-gebieden. Hiermee wordt niet voldaan aan de eis dat in het MER moet worden aangetoond dat e.e.a. in overeenstemming is met de wet Natuurbescherming.</p>	<p>Uit de door Buro Bakker opgestelde "Voortoets verhogen biomassa-inzet RWE" d.d. 6 november 2018, met kenmerk 2018 P18214, bijlage F bij het MER van RWE, is gebleken dat het voornemen van RWE op zichzelf én in cumulatie met andere projecten, geen negatieve en/of significante effecten op de beschermde waarden van Natura 2000-gebieden heeft. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen zijn daardoor op voorhand uit te sluiten waarmee het, conform de Natuurbeschermingswet, niet noodzakelijk is een Passende Beoordeling op te stellen.</p>
<p>Bij de voorgenomen activiteit is niet vermeld waar de biomassa vandaan komt. Uitsluitend is vermeld dat het per schip aangevoerd gaat worden om de milieubelasting te verkleinen. Het is niet milieuvriendelijk als de nodige biomassa over grote afstanden aangevoerd moet gaan worden, zoals aanvoer per schip doet vermoeden. Verder bestaan de meestook-pakketten voor 89% uit hout. Niet duidelijk is of dit bestaat uit afval van de industrie, of dat dit hout zelfs speciaal hiervoor zal worden gekapt.</p>	<p>Het klopt dat niet is aangegeven waar de biomassastromen vandaan zullen komen. De specificatie van het vergunde en van het voorgenomen meestook pakket is weergegeven in het MER. In het kader van de commerciële exploitatie van de centrale geeft RWE aan dat het belangrijk is om flexibel te kunnen inkopen van verschillende biomassastromen, uiteraard binnen de gestelde emissiegrenswaarden. Deze worden uiteraard gemonitord. Binnen onze bevoegdheden mogen wij in de vergunning dan ook geen eisen stellen ten aanzien van de herkomst van de biomassa. Wel is op grond van de aanvraag duidelijk dat RWE alleen gecertificeerde biomassa zal stoken</p>
<p>Bestaande milieusituatie en milieueffecten. Niet duidelijk is hoe het studiegebied is bepaald. Is het een uitkomst van een Aerius-berekening?</p>	<p>Het studiegebied, zoals gepresenteerd in het MER, is niet bepaald op basis van een Aerius-berekening. Per milieuaspect is onderzocht in welk gebied mogelijk milieueffecten kunnen optreden.</p>

Reactie	Commentaar
<p>Luchtkwaliteit en depositie</p> <p>Aangegeven is dat voor "andere componenten" (met inbegrip van kwik, arseen, cadmium en lood) de gemeten waarden ruim onder de grens- en richtwaarden liggen. Niet duidelijk is echter waar en hoe dat gemeten is. Daarnaast wordt steeds gesteld dat de waarden voldoen aan de vergunde situatie. In het verleden is meerdere keren aangegeven dat de gebruikte waarden verkeerd bepaald zijn en dat geen vergunning verleend had moeten worden. In het MER is niet aangegeven welke grens- en richtwaarden gebruikt zijn. Een onderzoek naar de instandhoudingsdoelstellingen van de aangrenzende Natura 2000-gebieden en de soortenbescherming zou op zijn plaats zijn om negatieve effecten als gevolg van de kolencentrale uit te sluiten. Daarbij zou niet alleen de Wet Luchtkwaliteit maar ook de Vogel- en Habitat-richtlijnen en de verschillende reglementen van de beschermde gebieden. Een lijst met alle stoffen en de concentratie daarvan bij de verbranding ontbreekt.</p>	<p>In paragraaf 4.2 van het MER Luchtkwaliteit en depositie zijn in de subparagraaf 4.2.1 in de alinea 'overige componenten' achtergrond-concentraties benoemd. De jaargemiddelde waarden voor de achtergrondconcentraties voor Arseen, Cadmium en Lood zijn afkomstig uit de publicatie van het CBS, PBL en Wageningen UR met betrekking tot Zwaremetalencentraties, 1990-2013 (indicator 0486, versie 12, 9 oktober 2014). Indertijd is door de Raad van State uitputtend getoetst of de emissies van "de andere componenten" tot effecten op instandhoudingsdoelstellingen zouden kunnen leiden. De conclusie was dat dit niet het geval is. De huidige ontwikkeling past binnen de bestaande Wnb-vergunning. Het oordeel van de Raad van State is dus ook hierop van toepassing.</p>
<p>Stikstof</p> <p>Op basis van de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 mag het rekenprogramma Aeries niet meer worden gebruikt. Er kan geen vergunning worden verleend totdat een nieuwe versie van Aeries beschikbaar is en waarmee een nieuwe berekening dient te worden gemaakt.</p>	<p>De berekeningen zijn uitgevoerd met de gevalideerde versie van Aeries.</p>
<p>Natuur, flora en fauna</p> <p>Vermeld is dat er een onderzoek is gedaan waaruit gebleken is dat er geen negatieve effecten zijn op Natura 2000-gebieden. Dit onderzoek is echter niet beschikbaar. Inspreker eist een onderbouwd onderzoek naar de negatieve gevolgen op beschermde Natura 2000-gebieden</p>	<p>Uit de door Buro Bakker opgestelde "Voortoets verhogen biomassa-inzet RWE" d.d. 6 november 2018, met kenmerk 2018 P18214, als bijlage F bij het MER van RWE, is gebleken dat het voornemen van RWE op zichzelf én in cumulatie met andere projecten, geen negatieve en/of significante effecten op de beschermde waarden van Natura 2000-gebieden heeft. Negatieve effecten op de instand-houdingsdoelstellingen zijn daardoor op voorhand uit te sluiten waarmee het, conform de Natuurbeschermingswet, niet noodzakelijk is een Passende Beoordeling op te stellen.</p>

Reactie	Commentaar
Overige aspecten Verkeer: de scheepvaart is niet meegenomen bij het bepalen van de milieueffecten. Grotere schepen stoten meer schadelijke stoffen uit dan kleinere schepen. De schepen varen door natura 2000-gebieden	RWE heeft in het MER aangegeven dat het aantal schepen gelijk zal blijven door de inzet van grotere schepen dan nu het geval is. De Commissie heeft daarop geadviseerd om de milieueffecten van de grotere schepen in beeld te brengen. Hieraan heeft RWE voldaan voor zover het aan de inrichting te koppelen valt. Hiermee is voldoende info opgenomen Schepen buiten de haven maken onderdeel uit van het autonoom verkeer.
Nummer 4	
Inspreker geeft aan de door nummer 1 ingediende zienswijzen te onderschrijven en beschouwt deze ook als mede namens hem ingediend.	Voor onze reactie op de zienswijzen van inspreker nummer 1 verwijzen wij kortheidshalve naar onze antwoorden hierboven bij nummer 1.
De Provincie heeft geen verplichtende visie op het benutten en aanvoeren, verstoken, opslaan en verder verwerken van biomassa.	De constatering dat noch GS noch PS van de provincie Groningen een visie op de bijstook van biomassa hebben vastgesteld is correct.
Het MER is niet toereikend. Noch RWE noch de ODG maken duidelijk dat de te verbranden materialen en Reststromen voldoen aan het Memo van EZ of aan het toetsingsprotocol voor Biomassa	Het duurzaamheidskader voor biomassa is nog niet uitgebracht. Wij hoeven niet te toetsen aan een memo van het ministerie van EZ. Een Memo is geen wet en biedt dus geen toetsingskader.
Nummer 5	
Reactie nummer 5 betreft het advies van ILT over Acceptatie- en verwerkingsbeleid	RWE heeft in april 2019 op basis van de vigerende vergunning het Acceptatie- en Verwerkingsbeleid geactualiseerd.
Nummer 6	
Inspreker heeft geen principiële bezwaren tegen het voornemen, maar noemt een aantal punten waar rekening mee gehouden moet worden: Van de voorgenomen mee te stoken stoffen leiden enkele tot hogere waarden van uitstoot van schadelijke stoffen: Cadmium, Thallium (?) zware metalen en Fluor zijn daarbij problematisch. Gevraagd wordt de brandstoffen te toetsen en af te zien van die gebruik van problematische brandstoffen.	De thans aangevraagde waarden voor Cadmium en Thallium, zware metalen en fluoride wijken niet af van de eerder aangevraagde en vergunde waarden. Deze aangevraagde waarden liggen ruimschoots onder het met BBT geassocieerde emissieniveau voor deze stoffen.

Reactie	Commentaar
<p>Bentoniet wordt ook gebruikt voor boringen. Geregeld moet worden dat alleen bentoniet wordt gebruikt afkomstig uit de levensmiddelenindustrie.</p>	<p>In bijlage A van de vergunningaanvraag zijn analyse-gegevens van de beoogde bentoniestromen weergegeven. Dit betreft bentoniet uit de levensmiddelenindustrie. De aanvraag beperkt zich echter niet heel specifiek tot deze stromen. In de vergunning hebben wij dan ook voorschriften opgenomen ten aanzien van de herkomst van het bentoniet. Uitsluitend het meestoken van bentoniestromen uit de levensmiddelen is toegestaan.</p>
Nummer 7	
<p>Vergunningaanvraag: de hoeveelheid kwik die wordt aangevraagd is te groot. Op grond van de BBT-conclusies (BVT-Schlussfolgerungen) van de Europese Commissie gelden grenswaarden van 1-2 ug/NM³ Hg. Met het oog op de nabijheid van de Nederlandse en Duitse Natura 2000-gebieden moet voldaan worden aan de grenswaarden van <1 ug/Nm³ Kwik. Met de nu aangegeven hoeveelheid wordt geen recht gedaan aan de verplichtingen die NL is aangegaan met de ondertekening van het Verdrag van Minamata.</p> <p>De kwikemissie van RWE is sinds 2012 schrikbarend gestegen en nu wordt in 2019 88 kg verwacht.</p>	<p>Bij de herziening van de kwikverordening ten behoeve van de implementatie van het Verdrag van Minamata heeft de Minister van Buitenlandse Zaken in 2016 aangegeven dat de emissies van kwik in Nederland reeds conform de Europese eisen waren gereduceerd en dat er op grond van het verdrag geen nadere verplichtingen zouden gaan gelden voor kolencentrales. Het met BBT geassocieerde emissieniveau voor kwik bedraagt voor kolen <1-4 ug/Nm³ en is voor biomassa < 1-5 ug/Nm³. In de voorliggende vergunningaanvraag is aangegeven dat de maximale emissie 2 ug/Nm³ zal gaan bedragen. RWE voldoet daarmee aan de BBT-conclusies voor grote stookinstallaties.</p>
<p>De samenstelling van de biomassa is slechts als voorbeeld beschreven. Daarom kunnen er ook geen voorspellingen gedaan worden over de daadwerkelijke toekomstige emissies. Op grond hiervan kunnen geen uitspraken gedaan worden over de milieueffecten in het MER. Een ding wordt wel duidelijk: A-hout moet worden uitgesloten uit de brandstofmix.</p> <p>De onbekende samenstelling van de brandstoffen leidt er ook toe dat er geen uitspraken gedaan kunnen worden over de CO₂-balans en de duurzaamheid van het initiatief.</p>	<p>In het aangevulde MER zijn specificaties van het vergunde pakket en van de voorgenomen meestook-pakketten weergegeven. In het kader van de commerciële exploitatie van de centrale geeft RWE aan dat het belangrijk is om flexibel te kunnen inkopen van verschillende biomassastromen, waarbij uiteraard zal moeten worden voldaan aan de gestelde emissiegrenswaarden. Deze worden uiteraard gemonitord.</p>

Reactie	Commentaar
<p>De effecten op Natura 2000-gebied moeten worden onderzocht met een Passende Beoordeling. Het meestoken van grote hoeveelheden zeer schadelijke stoffen zal effect hebben. Samenstelling en herkomst van de biomassa moeten beschreven worden.</p>	<p>Uit de zogenaamde Voortoets is gebleken dat er geen sprake is van significante effecten op Natura 2000-gebieden, noch in Nederland noch in Duitsland. Het opstellen van een Passende Beoordeling is daarom niet noodzakelijk. In het MER is een specificatie van het vergunde pakket en van het voorgenomen meestookpakket weergegeven. In het kader van de commerciële exploitatie van de centrale geeft RWE aan dat het belangrijk is om flexibel te kunnen inkopen van verschillende biomassastromen, uiteraard binnen de gestelde emissiegrenswaarden. Deze worden uiteraard gemonitord. Aan de herkomst en de aanvoer van de biomassa kunnen wij in de vergunning geen eisen stellen. Wel is op grond van de aanvraag duidelijk dat RWE alleen gecertificeerde biomassa zal stoken</p>
<p>Het MER bestaat uit 464 pagina's, de Duitse samenvatting van het MER beslaat slechts uit 15 pagina's. In de brief van 20 oktober 2017 heeft de provincie gevraagd om naast de samenvatting van het MER ook die passages te vertalen die gaan over de effecten op Duitse Natura 2000-gebieden.</p>	<p>De Duitstalige samenvatting van het MER is de letterlijke vertaling van de Nederlandse samenvatting. De Duitse samenvatting bevat dus evenveel informatie als de Nederlandse samenvatting van het MER.</p>

11.5 Verklaring van geen bedenkingen gemeente Het Hogeland

gemeente
Het Hogeland

Verklaring van geen bedenkingen Gemeente Het Hogeland

Inhoudsopgave

1. Verzoek en aanvraag
2. Gegevens aanvraag omgevingsvergunning
3. Waar heeft het adviesverzoek betrekking op
4. Overwegingen voorafgaand aan de besluitvorming
5. Besluit
6. Voorwaarden en verplichtingen

1. Verzoek en aanvraag

Op 7 november 2018 (aangevuld op 24 februari 2021) heeft de Provincie Groningen, op grond van artikel 2.3, derde lid van de Crisis en herstelwet, verzocht om een verklaring van geen bedenkingen voor een aanvraag omgevingsvergunning. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer Z.HHL.026941.

2. Gegevens aanvraag omgevingsvergunning

<i>Gegevens aanvrager</i>	
Naam aanvrager	: RWE Eemshaven Holding II BV
Adres aanvrager	: Amerweg 1, 4931 NC, GEERTRUIDENBERG
<i>Omschrijving aanvraag</i>	: verhogen aandeel biomassa in de brandstoffen
<i>Wettelijke activiteit</i>	: Revisievergunning in het kader van de Wabo (artikel 3.10, eerste lid, sub c).
<i>Locatie</i>	
plaatselijk bekend	: Synergieweg 1 - 9, 9979 XD, EEMSHAVEN
kadastraal bekend	: Uithuizermeeden, sectie A, nummers(s) 3307, 3310, 3311

3. Waar heeft het adviesverzoek betrekking op

De aangevraagde verklaring van geen bedenkingen kan op grond van de Crisis en herstelwet (artikel 2.3, derde lid, onder b, sub 1) alleen worden geweigerd in het belang van de optimalisering van de milieugebruiksruimte binnen het ontwikkelingsgebied. Het verzoek heeft daardoor alleen betrekking op de wettelijke activiteit: het oprichten, veranderen of milieuneutraal veranderen van een inrichting of mijnbouwinrichting (artikel 2.1 lid 1 sub e Wabo).

Dit adviesverzoek heeft betrekking op het voornemen om het aandeel van biomassa in de brandstoffen voor de Eemshavencentrale te verhogen van 800 naar 1600 kton/jaar. Uitgangspunt hierbij is dat deze verhoging plaatsvindt binnen het voor de centrale vergunde biomassaconcept (opslag, overslag, logistiek, intern transport, verwerking en meestook) en de vergunde emissies naar de lucht. Deze verhoging van het aandeel biomassa zal resulteren in een navenant lagere inzet van kolen.

4. Overwegingen voorafgaand aan de besluitvorming

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland heeft bij het nemen van het hierna genoemde besluit, het volgende overwogen: De locatie waarop bovengenoemde aanvraag betrekking op heeft ligt binnen het ontwikkelingsgebied Zeehaven- en industriegebied Eemshaven in de gemeente Het Hogeland.

De aanvraag heeft betrekking op het verhogen van het aandeel biomassa in de brandstoffen voor de Eemshavencentrale van RWE. Wij hebben deze aanvraag aan de volgende aspecten uit de milieugebruiksruimte van het ontwikkelingsgebied Eemshaven getoetst:

- Voor wat betreft geluid: de aangevraagde geluidsruimte is inpasbaar binnen de aanwezige geluidsruimte van de geluidzone.
- Voor wat betreft externe veiligheid: uit de aanvraag blijkt dat de Eemshavencentrale niet valt onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).
- Voor wat betreft geur: Op basis van het bestaande, voor het industrieterrein Eemshaven geldende, milieubeleid (Structuurvisie Eemsmond-Delfzijl, Omgevingsvisie, Omgevingsverordening en VTH-beleid) en RO-beleid (Beheersverordening Eemshaven) en het hierin vastgelegde geurbeleid, moeten geurgevoelige objecten op het industrieterrein op dezelfde wijze worden beschermd als geurgevoelige objecten buiten het industrieterrein. Dit heeft tot gevolg dat alle op het industrieterrein gelegen geurgevoelige objecten, ongeacht of dit woningen of andere verblijfsgebouwen betreffen, aan voornoemde toetsing aan $0,25 \text{ ou}_{\text{E/m}^3}$ als 98-percentiel moeten worden onderworpen. In geval van RWE zijn enkele kantoorgebouwen van buurbedrijven, het kantoor van GSP alsook AG EMS bootterminal binnen de $0,25 \text{ ou}_{\text{E/m}^3}$ als 98-percentiel geurcontour gelegen.

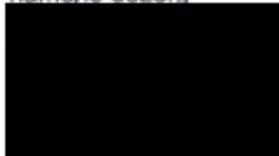
In het voorontwerp bestemmingsplan Eemshaven is hieromtrent het volgende opgenomen: Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend het vergroten van de geuremissie door nieuwe bedrijven of uitbreiding van bestaande bedrijven zodanig dat de geurbelasting van het bedrijf groter wordt dan $0,25 \text{ ou}_{\text{E/m}^3}$ als 98-percentiel ter plaatse van geurgevoelige objecten, met uitzondering van geurgevoelige objecten op kavels met een bestemming Bedrijventerrein - Industrie. Wij zijn van mening dat bij de toetsing van het aspect geur aan de milieugebruiksruimte uit de Structuurvisie Eemsmond – Delfzijl, overeenkomstig het voorontwerp bestemmingsplan Eemshaven en anticiperend op het aanstaande bestemmingsplan Eemshaven, er geen beschermingsniveau ten aanzien van geurgevoelige objecten op het bedrijventerrein Eemshaven behoeft te worden gesteld.

5. Besluit

Uit bovenstaande toetsing blijkt dat er geen nadelige gevolgen zijn voor het milieu waardoor geen strijdigheid ontstaat met de voorgenomen ontwikkelingen zoals opgenomen in de Structuurvisie Eemsmond – Delfzijl van 19 april 2017.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland besluit hierbij de verklaring van geen bedenkingen af te geven gelet op de belangen genoemd in artikel 2.3, derde lid onder b sub 1, onder aa van de Crisis- en herstelwet en in het belang van de optimalisering van de milieugebruiksruimte binnen het gebied van de Eemshaven.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland
namens dezen,

Beleidsmedewerker Milieu, Team RO/ Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Verzenddatum:

5. Voorwaarden en verplichtingen

Wij verbinden geen voorschriften op grond van artikel 2.27 lid 4 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht aan de omgevingsvergunning.

11.6 Nota Zienswijzen

Tussen 31 maart 2021 en 12 mei 2021 heeft het ontwerp van het besluit ter inzage gelegen in het gemeentehuis van de gemeente Het Hogeland en in het Provinciehuis. Gedurende deze periode is eenieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Van de mogelijkheid tot het indienen van schriftelijke zienswijzen is gebruik gemaakt door:

- Norton Rose Fulbright LLP Advocaten, Notarissen & Solicitors, per brief van 11 mei 2021, namens RWE Eemshaven Holding II B.V.;
- Mobilisation for the Environment, per brief van 7 mei 2021. Deze zienswijze is middels een brief van 1 juni 2021 nader aangevuld.

Daarnaast heeft het ontwerpbesluit tussen 7 april 2021 en 19 mei 2021 heeft het ontwerpbesluit ter inzage gelegen in de gemeentehuizen van Stadt Emden (Verwaltungsgebäude 2), Gemeinde Krummhörn en Stadt Borkum. Tot en met 19 mei 2021 is eenieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt door:

- De burgemeester van Stads Borkum, per brief van 11 mei 2021;
- Bürgerinitiatieve Saubere Luft Ostfriesland e.V., per brief van 18 mei 2021;
- Een inwoner van Duitsland, per brief van 4 april 2021.

De ingediende zienswijzen zijn in deze Nota zienswijzen weergegeven.

Namens **RWE** zijn door Norton Rose Fulbright LLP Advocaten, Notarissen & Solicitors per brief van 11 mei 2021 zienswijzen ingebracht. Deze luiden samengevat als volgt:

1. Het toetsingskader dat het college dient toe te passen is neergelegd in artikel 2.14 Wabo. Specifiek met betrekking tot BBT, vereist artikel 2.14, lid 1 onder c, dat er binnen de inrichting toepassing wordt gegeven aan de in aanmerking komende beste beschikbare technieken. De wijze waarop de beste beschikbare technieken "moeten" worden bepaald is vastgelegd in het Bor en het Mor. Het betreft hier een juridisch dwingend voorgeschreven kader voor het vaststellen van BBT. Artikel 5.4 van het Bor vereist dat het college bij de bepaling van de in aanmerking komende beste beschikbare technieken rekening houdt met de relevante BBT-conclusies en aangewezen informatiedocumenten. Nu de Minister geen gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid om via de informatiedocumenten extra eisen te stellen aan de wijze waarop de beste beschikbare technieken wordt bepaald, dient het college bij de vaststelling of RWE toepassing geeft aan de beste beschikbare technieken uitsluitend uit te gaan van de relevante BBT-conclusies. Het betreft primair de nieuwe BBT-conclusies uit de BREF LCP. Het inzetten van één of een combinatie van de hierin genoemde technieken, voor zover relevant, is dan ook basis voor de beoordeling of een inrichting voldoet aan BBT.

Reactie:

Het fundament van het toepassen van BBT voor IPPC bedrijven is afkomstig van de Richtlijn industriële emissies (2010/75/EU). In overweging (12) en (13) van de RIE worden de bedoelingen van de RIE in relatie tot BBT en vergunningverlening duidelijk.

"(12) De vergunning dient alle noodzakelijke maatregelen te bevatten om een hoog beschermingsniveau van het milieu als geheel tot stand te brengen en om ervoor te zorgen dat de installatie wordt geëxploiteerd volgens de algemene beginselen die van toepassing zijn op de fundamentele verplichtingen van de exploitant. De vergunning dient voorts emissiegrenswaarden voor verontreinigende stoffen of gelijkwaardige parameters of technische maatregelen, passende voorschriften ter bescherming van de bodem en het grondwater alsook monitoringvoorschriften te bevatten. De vergunningsvoorwaarden dienen te worden vastgesteld op basis van de beste beschikbare technieken."

"(13) Teneinde de „beste beschikbare technieken" te bepalen en ongelijkheid in de Unie inzake emissieniveaus van industriële activiteiten te beperken, dienen referentiedocumenten voor beste beschikbare technieken, hierna „BBT-referentiedocumenten" genoemd, te worden opgesteld, geëvalueerd en, waar nodig, bijgewerkt door de uitwisseling van informatie met de belanghebbende partijen, en dienen de belangrijkste bestanddelen van de BBT-referentiedocumenten, nl. de conclusies over de beste beschikbare technieken (hierna „BBT-conclusies" genoemd), via de comitéprocedure te worden vastgesteld. In dit verband dient de Commissie, via de comitéprocedure, richtsnoeren vast te leggen voor het verzamelen van gegevens, het opstellen van BBT-referentiedocumenten en het waarborgen van de kwaliteit ervan. De BBT-conclusies dienen het ijkpunt te vormen voor de vaststelling van de vergunningsvoorwaarden. Zij kunnen worden aangevuld met informatie uit andere bronnen. De Commissie moet ernaar streven de BBT-referentiedocumenten uiterlijk acht jaar na de publicatie van de vorige versie te hebben bijgewerkt" (onderstreping dezerzijds). Naast deze overwegingen zien wij in artikel 11 (Algemene beginselen van de fundamentele verplichtingen van de exploitant) een bevestiging van deze doelen:

"De lidstaten treffen de nodige maatregelen opdat de installaties worden geëxploiteerd overeenkomstig de volgende beginselen:

- a) alle passende preventieve maatregelen tegen verontreiniging worden getroffen;
- b) de beste beschikbare technieken worden toegepast;
- c) er wordt geen significante verontreiniging veroorzaakt;
- d) overeenkomstig Richtlijn 2008/98/EG wordt het ontstaan van afvalstoffen voorkomen;
- e) waar toch afvalstoffen worden voorgebracht, moeten zij in prioriteitsvolgorde en overeenkomstig Richtlijn 2008/98/EG, worden voorbereid voor hergebruik, gerecycleerd, teruggewonnen of, wanneer dat technisch en economisch onmogelijk is, zodanig worden verwijderd dat milieueffecten worden voorkomen of beperkt;
- f) de energie wordt op doelmatige wijze gebruikt;
- g) de nodige maatregelen worden getroffen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan te beperken;
- h) bij de definitieve stopzetting van de activiteiten worden de nodige maatregelen getroffen om elk risico van verontreiniging te voorkomen en het bedrijfsterrein weer in de overeenkomstig artikel 22 omschreven bevredigende toestand te brengen."

De BBT-conclusies waar wij naar verwijzen zijn de BBT-conclusies voor grote stookinstallaties.

In de memorie van toelichting bij de Wijziging van de Wabo, de Wm en enkele andere wetten (TK 33197, nr. 3) is een uitleg gegeven over de implementatie van de Richtlijn industriële emissies in de nationale wet en regelgeving. Hierin is een transponeringstabel opgenomen over de wijze waarom de verschillende artikelen in de nationale wetgeving is opgenomen. Hierin is te lezen dat de algemene beginselen van de fundamentele verplichtingen van de exploitant van artikel 11 van de RIE zijn geïmplementeerd in artikel 2.14, eerste lid, en 2.22, derde lid van de Wabo alsmede artikel 5.4 en 5.7 van de Bor. In overweging nummer (12) en (13) en artikel 11 van de RIE zien wij echter een ruimer raamwerk van mogelijkheden tot het stellen van BBT dan RWE hier beschrijft.

Deze uitleg heeft al een voorganger van voor de inwerkingtreding van de Wabo. In de Nota van toelichting van het besluit tot wijziging van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Staatsbal 2005/527) staat op pagina 9:

"Bij het opstellen van de vergunning voor een individueel bedrijf zijn de door de inrichting veroorzaakte milieueffecten, de specifieke technische kenmerken van de inrichting en de voor

de betreffende sector beschreven BBT van belang. Hoewel bij de opstelling van de BREF's steeds getracht is een zo eenduidig mogelijk oordeel over BBT te geven, is dat niet altijd mogelijk gebleken. Soms is de keuze van technieken en haalbare emissiegrenswaarden sterk afhankelijk van de aard van de (bestaande) installaties of specifieke lokale omstandigheden. In BREF's liggen dus vaak keuzemogelijkheden besloten. Het bevoegd gezag is op grond van het nieuwe artikel 8.11, derde lid, Wm verplicht steeds die keuzes te maken die de grootst mogelijke bescherming van het milieu bieden."

Dit uitgangspunt is na de komst van de Wabo niet gewijzigd.

Wij zien geen aanleiding om onze overwegingen te herzien.

2. RWE merkt op dat voor wat betreft de vergunde activiteiten, het stoken van kolen, al dan niet aangevuld met het meestoken van maximaal 800 kton/jaar biomassa, nog steeds toepassing wordt gegeven aan technieken die op basis van de BBT-conclusies worden aangemerkt als BBT. De BBT-conclusies eisen voorts dat de technieken die in de inrichting worden toegepast dusdanig zijn vormgegeven dat daarmee wordt voldaan aan BBT-GEN. Aldus staat volgens RWE vast dat de technieken die binnen de inrichting worden toegepast voor het stoken van steenkool en het stoken van biomassa voldoen aan de meest actuele eisen voor BBT.

Reactie:

Wij merken op dat het toepassingsgebied van de BBT-conclusies voor grote stookinstallaties inderdaad ook het meeverbranden van biomassastromen insluit indien deze activiteit plaatsvindt in een grote stookinstallatie.

Het voorhanden hebben van de technieken is op zich niet voldoende. De technieken moeten ook op de juiste wijze worden ingezet en onderhouden, zodat de emissie – ook gelet op het provinciaal beleid – zo laag mogelijk is. Dit wordt geborgd door in de omgevingsvergunning emissiegrenswaarden op te nemen.

3. De aanvraag van RWE voorziet tevens in een beperkte wijziging van de vergunning voor het meestoken van meer en andere soorten biomassa. Nu de twee nieuw aangevraagde biomassastromen lignine en bentoniet formeel kwalificeren als (niet-gevaarlijke) afvalstoffen, dient de inrichting ook te voldoen aan het regime dat in de BREF LCP is opgenomen voor het meestoken van afvalstoffen. RWE heeft in de aanvraag inzichtelijk gemaakt dat binnen de centrale nu al toepassing wordt gegeven aan de technieken die in de BREF LCP zijn voorgeschreven voor het meestoken van afvalstoffen. Ook wordt voldaan aan de BBT-GEN prestatieranges voor het meestoken van afval. Daarmee voldoen de nieuwe activiteiten ook aan de emissiegrenswaarden die zijn opgenomen in paragraaf 5.1.2 van het Activiteitenbesluit. Aldus staat vast dat de technieken die binnen de inrichting worden toegepast ook voor het meestoken van bentoniet en lignine voldoen aan de meest actuele eisen voor BBT. RWE concludeert dat de inrichting voor het verbranden van steenkool, biomassa, lignine en bentoniet (nog steeds) voldoet aan BBT. Daarmee is volgens RWE voldaan aan het toetsingskader dat is opgenomen in artikel 2.14, lid 1, onder c, van de Wabo. Nu het college dit wettelijk voorgeschreven toetsingskader "in acht" dient te nemen bij de beoordeling van de aanvraag, dient het college vast te stellen dat binnen de inrichting toepassing wordt gegeven aan de beste beschikbare technieken. De systematiek vereist dan ook niet dat RWE toepassing geeft aan additionele technieken om de emissie van specifieke stoffen verder te verminderen.

Reactie:

Uit artikel 2.14 lid 1, aanhef en onder c, sub 1 van de Wabo blijkt het volgende: "Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1 eerste lid onder e (...) neemt het bevoegd gezag bij die beslissing in ieder geval in acht (...) dat in de inrichting of het

mijnbouwwerk ten minste de voor de inrichting of het mijnbouwwerk in aanmerking komende beste beschikbare technieken moeten worden toegepast;"

Wij lezen in de zinsnede dat we deze regels "in ieder geval" in acht moeten nemen, tezamen met de zinsnede dat "ten minste" de in aanmerking komende beste beschikbare technieken moeten worden toegepast, de bestuurlijke vrijheid om met een zorgvuldige onderbouwing verder te mogen gaan dan de in aanmerking komende beste beschikbare technieken. Wij zien geen aanleiding om de overwegingen te herzien.

4. RWE acht het college niet bevoegd om af te wijken van de door RWE aangevraagde emissiegrenswaarden. De wetgever heeft expliciet bepaald dat de implementatie van de BBT – conclusies geschiedt via de algemene regels van het Activiteitenbesluit, waarmee het college niet bevoegd is om op basis van een nieuwe BBT–afweging te komen tot strengere emissiegrenswaarden. Dat zou in feite neerkomen op het voorschrijven van een provinciale "kop die tot onredelijke kosten" leidt.

Reactie:

Gezien onze reactie op de inspraak bij de punten hiervoor achten wij ons wel bevoegd tot het gemotiveerd afwijken van de aanvraag, om te voorkomen dat de aanvraag in haar geheel moet worden geweigerd. Indien strengere emissiegrenswaarden leiden tot onredelijke kosten, zoals in de zienswijze wordt gesteld, is het aan de aanvrager om dat aannemelijk te maken. Wij zien geen aanleiding om de overwegingen te herzien.

5. Dat het college niet bevoegd is om ten aanzien van de emissies naar de lucht maatwerkvoorschriften te stellen vloeit ook voort uit de systematiek van de Wabo en het Activiteitenbesluit. Artikel 2.22, lid 5, Wabo, stelt immers dat vergunningvoorschriften slechts van algemeen verbindende voorschriften kunnen afwijken indien de betreffende algemene regeling dat expliciet toestaat. Hoewel het Activiteitenbesluit voorziet in enkele bevoegdheden tot het stellen van maatwerkvoorschriften, zijn deze bevoegdheden buiten toepassing verklaard op luchtemissies van een IPPC–inrichting voor zover er voor de activiteit BBT–conclusies zijn vastgesteld. Uit artikel 2.1, lid 4 en artikel 2.3a, lid 2 van het Activiteitenbesluit vloeit voort dat de bevoegdheden om maatwerkvoorschriften op te nemen niet van toepassing zijn op emissies die reeds zijn gereguleerd in paragraaf 5.1.1. en 5.1.2 van het Activiteitenbesluit. En dat acht RWE ook logisch, nu de wetgever in paragraaf 5.1.1 en 5.1.2 heeft voorzien in een uitputtende en nationaal brede implementatie van BBT –conclusies.

Reactie

In onze ogen is er geen sprake van afwijking van algemeen verbindende voorschriften, zoals bedoeld in 2.22 lid 5 Wabo. De emissiegrenswaarden in het Activiteitenbesluit respecteren wij immers in de vergunningvoorschriften.

Wij zijn van mening dat wij bevoegd zijn om voor IPPC–installaties waarvoor algemeen verbindende voorschriften gelden ook voorschriften kunnen stellen op basis van een BBT–overweging. Wij wijzen erop dat in hoofdstuk 5 van het Activiteitenbesluit de vergunningplichtige installaties staan genoemd waarvoor via een vergunningverleningsprocedure het niveau van BBT door het bevoegde gezag in vergunningsvoorschriften wordt vastgelegd.

Ten overvloede wijzen wij erop dat in de memorie van toelichting bij de Wijziging van de Wabo, de Wm en enkele andere wetten (TK 33197, nr. 3), waarin de implementatie van de RIE in de Nederlandse regelgeving is geborgd, op pagina 3 een relevante overweging wordt uitgelegd. In

de opsomming wordt onder 1 beschreven dat "De sectorrichtlijnen voor stookinstallaties, afvalverbranding, oplosmiddeleninstallaties en titaandioxideproductie zijn omgewerkt tot een aangescherpt en vereenvoudigd milieuvangnet. Dit vangnet stelt voor deze sectoren een harde grens voor vergunningen en algemene regels."

Dit kamerstuk vervolgt onder ad 1):

"De aangescherpte emissiegrenswaarden zullen worden geïmplementeerd in het Activiteitenbesluit. De richtlijn biedt ruimte voor implementatie via algemene bindende voorschriften (zie de artikelen 6 en 17 van de richtlijn).

In artikel 3, achtste lid, van de richtlijn worden algemene bindende voorschriften gedefinieerd als «emissiegrenswaarden of andere voorwaarden, op sectorieel of hoger niveau, die zijn goedgekeurd met het doel om rechtstreeks te worden gebruikt bij het vaststellen van vergunningvoorwaarden». Algemene bindende voorschriften gelden direct voor bedrijven als ware het vergunningvoorwaarden en moeten dus een gelijkwaardig niveau van milieubescherming bieden als vergunningvoorwaarden (artikel 17, eerste lid) en daarom gebaseerd zijn op de BBT-conclusies. Artikel 8.40 van de Wet milieubeheer garandeert dat uitgangspunt.

Het bevoegd gezag motiveert de keuze voor bepaalde emissiegrenswaarden in het kader van vergunningverlening en ziet, als verzekerd is dat de algemeen bindende voorschriften de beste beschikbare technieken weerspiegelen, af van het stellen van vergunningvoorwaarden en volstaat alsdan met een verwijzing naar die voorschriften (artikel 6 van de richtlijn, artikel 2.22, vijfde lid, van de Wabo)."

Ook hier zien we de bedoeling van het Activiteitenbesluit bij de vergunningverlening voor IPPC-installaties terugkomen. De daarin vastgelegde waarden gelden als wettelijke bovengrens, waarbij het bevoegd gezag een oordeel geeft over het niveau van BBT in relatie tot de voorliggende vergunning en zo nodig scherpere eisen kan opnemen.

Wij zien geen aanleiding om de overwegingen te herzien.

6. RWE stelt dat het college niet bevoegd is om de betreffende luchtemissies nader te reguleren tenzij, blijkens de tweede volzin van artikel 2.22, lid 5 van de Wabo, het voorschrijven van strengere emissiegrenswaarden noodzakelijk is "in het belang van de bescherming van het milieu". Het college heeft in het ontwerpbesluit niet (per stof) aangetoond dat het voorschrijven van een strengere emissiegrenswaarde noodzakelijk is in het belang van de bescherming van het milieu. In de provincie Groningen is geen sprake van een problematische situatie met de luchtkwaliteit. De luchtkwaliteitseisen, die de op basis van de Wet milieubeheer zijn vastgesteld, worden in de provincie al jarenlang gehaald en dus vereist het lokale milieubelang niet dat de aangevraagde emissiegrenswaarden worden aangescherpt.

Reactie

Wij verwijzen voor de beantwoording van deze zienswijze naar hetgeen wij hierboven onder 1 en 5 hebben uiteengezet. Daarnaast wijzen wij erop dat wij op grond van het Milieuplan provincie Groningen 2017-2020, pagina 37 (waarvan de werking is verlengd) gehouden zijn de emissiegrenswaarden voor emissie naar de lucht op een zo laag mogelijk niveau vast te stellen."

7. RWE verzoekt het college om het ontwerpbesluit aan te passen en de overwegingen omtrent het toepassen van het provinciaal beleid te schrappen. Hoewel het college op grond van artikel 2.14, lid, onder b, onder 1 Wabo in principe rekening kan houden met het provinciaal milieuplan, benadrukt RWE dat de onderdelen uit het provinciaal milieuplan omtrent het vaststellen van BBT strijdig zijn met hogere wetgeving en dus niet betrokken kunnen worden bij de besluitvorming op de aanvraag voor een revisievergunning. Hierbij worden door RWE de volgende argumenten aangevoerd:
- a. Het provinciaal milieuplan is geen onderdeel van de wettelijke systematiek voor het vaststellen van BBT. Reeds vanwege het enkele feit dat het provinciaal milieuplan niet is aangewezen als nationaal informatiedocument als bedoeld in artikel 9.2 van het Mor, kan het provinciale beleid omtrent het toepassen van BBT niet worden toegepast.
  - b. Het uitgangspunt uit het provinciale milieuplan dat de onderkant van de prestatierange direct kan worden voorgeschreven in een vergunning is in strijd met de uitputtende implementatie van de BBT-conclusies in het Activiteitenbesluit.
  - c. Het provinciale milieuplan voorziet voorts in een onjuiste toepassing van de BBT-conclusies. Het provinciale uitgangspunt dat bij de vaststelling van BBT automatisch kan worden uitgegaan van de onderkant van de BBT-GEN prestatierange is in strijd met die conclusies. Het college schrijft hiermee in wezen een geheel nieuwe combinatie van technieken voor waardoor RWE genoodzaakt zou zijn om één van de meest moderne energiecentrales volledig om te bouwen.
  - d. Het college heeft in het ontwerpbesluit niet onderbouwd welke technieken RWE zou moeten toepassen om aan dergelijke strenge emissienormen te voldoen. Evenmin heeft het college aangetoond dat het uitvoeren van dergelijke technieken kosteneffectief zou zijn. Volgens RWE dient het bevoegd gezag bij het opleggen van een maatwerkvoorschrift dit op grond van artikel 2.7 lid 5 t/m lid 9 en Bijlage II van het Activiteitenbesluit dit verplicht te onderzoeken.
  - e. RWE is van mening dat het uitgangspunt uit het provinciaal beleid, strekkende tot de fictie dat een inrichting voor alle stoffen kan voldoen aan de onderkant van de prestatierange, technisch volstrekt onrealistisch is. Het provinciaal beleid gaat daarmee voorbij aan de crossmedia effecten.
  - f. Het college eist in feite dat RWE voor elke stof onderzoekt met welke specifieke technieken de onderkant van de prestatieranges kunnen worden gehaald, dat RWE beoordeelt wat de kosten zijn van het inzetten van de combinatie van al die technieken en te onderbouwen waarom het inzetten van een dergelijke vergaande combinatie van technieken vanuit technisch en economisch perspectief onhaalbaar is. Een dergelijke disproportionele onderzoekplicht kan niet van individuele initiatiefnemer worden verwacht.

Reactie

(a) Artikel 2.22 lid 5 van de Wabo geeft via de tweede volzin de mogelijkheid van toetsing aan artikel 2.14 van de Wabo waarmee via lid 1 onder b sub 1 het toetsen aan de het eigen milieuplan wettelijk mogelijk is gemaakt. Verder zijn wij van mening dat artikel 9.2 Mor geen limitatieve opsomming bevat.

(b) Gezien artikel 2.31 lid 2 onder b Wabo en artikel 5.5 lid 2 van het Bor, en gelet op de memorie van toelichting bij de Wijziging van de Wabo, de Wm en enkele andere wetten (TK 33197, nr. 3) zijn wij bevoegd om via vergunningvoorschriften het niveau van BBT voor IPPC-installaties vast te leggen.

(c) Het uitvoeringsprogramma vergunningverlening is in paragraaf 5.2 van het Milieuplan provincie Groningen 2017-2020 beschreven. "Voor de toepassing van BBT bij lucht

(luchtkwaliteit, geur, grofstofen zeer zorgwekkende stoffen) en geluid hanteren wij de onderstaande uitgangspunten:

1. Bij alle aanvragen om een omgevingsvergunning is het uitgangspunt dat de meest strenge kant van de BBT wordt voorgeschreven. Indien een bedrijf van mening is dat de strengste norm niet haalbaar is, moet dit door het bedrijf technisch en economisch worden onderbouwd en zal het bevoegde gezag hierover het gesprek aangaan.

2. ... "

Wij komen tot de conclusie dat de werkwijze van het provinciaal beleid genuanceerder is dan in deze zienswijze door RWE wordt beschreven.

(d, e, f) Het systeem van de vergunningverlening voor IPPC installaties geeft aan dat het bevoegd gezag niet mag voorschrijven welke technieken gebruikt moeten worden. Volgens artikel 21 van de RIE verstrekt de exploitant alle gegevens die nodig zijn voor de toetsing van de vergunningsvoorwaarden. Dit artikel is geïmplementeerd in artikelen 2.7 en 2.8 van de Wabo. In samenhang met artikel 2.30 en 2.31 van de Wabo is in het traject ter voorbereiding van de vergunning verzocht gegevens aan te leveren die voor de BBT-afweging noodzakelijk zijn. De in de aanvraag en aanvulling geleverde gegevens zijn gebruikt om BBT vast te leggen. Dit is voor alle componenten in het ontwerpbesluit verantwoord.

Wij zien geen aanleiding om de overwegingen te herzien.

8. RWE benadrukt dat het college de Oplegnotitie BREF LCP ten onrechte betreft bij de besluitvorming omtrent het verlenen van de revisievergunning voor de energiecentrale. In tegenstelling tot eerdere oplegnotities, is het stuk niet aangewezen als BBT-document en behoort de Oplegnotitie niet tot het beoordelingskader voor het vaststellen van BBT. RWE wijst daarbij op het volgende:
  - a. De Oplegnotitie is niet opgenomen in het wettelijk beoordelingskader van artikel 2.14 Wabo. Hierdoor is het college niet bevoegd om de aanvraag van RWE te beoordelen op basis van de statistische beoordelingsmethode die in de Oplegnotitie wordt gehanteerd.
  - b. De Oplegnotitie is niet aangewezen als nationaal informatiedocument als bedoeld in artikel 9.2 van het Mor.
  - c. De Oplegnotitie veronderstelt dat alle Nederlandse IPPC-inrichtingen voor elke stof moeten kunnen voldoen aan een emissiegrenswaarde die (slechts) door 30% van de Europese referentieprojecten kan worden gehaald. Deze waarde is niet onderbouwd en doet afbreuk aan de BBT-conclusies.
  - d. De Oplegnotitie stelt niet vast welke technieken er binnen de 30% van de referentieprojecten worden toegepast. Het is onduidelijk of het hier gaat om technieken die RWE in de centrale toepast of dat het gaat om een volkomen andere combinatie van technieken.
  - e. Toepassing van de Oplegnotitie resulteert in een schending van het Activiteitenbesluit

Reactie:

Zoals al eerder is gemeld zien wij in overweging (13) van de RIE dat het bevoegd gezag ook gebruik mag maken van informatie uit andere bronnen. In dit geval is de andere informatiebron een oplegnotitie die put uit de informatie die het rijk op grond van artikel 13 van de RIE (BBT-referentiedocumenten en uitwisselen van informatie) heeft ontvangen. De oplegnotitie is daardoor een instrument voor het bevoegd gezag en biedt een handvat bij individuele BBT-afweging. Wij wijzen er nogmaals op dat in artikel 9.2. Mor geen limitatieve opsomming is gegeven.

Het feit dat het geen aangewezen BBT-document is geen belemmering onze BBT-afweging.

Wij zien geen aanleiding om de overwegingen te herzien.

9. In het Schone Lucht Akkoord wordt ten aanzien van industrie gesteld dat partijen zullen inzetten op "het aanscherpen van de gehanteerde emissie-eisen in vergunningen". Daarmee voorziet de toepassing van het Schone Lucht Akkoord voor de stoffen stikstofoxide en fijnstof in wezen in hetzelfde uitgangspunt dat ten grondslag ligt aan het milieuplan van de provincie Groningen. Het ontwerpbesluit gaat voor deze stoffen uit van de aangevraagde emissiegrenswaarden. RWE wijst er evenwel op dat de motivering waarop het ontwerpbesluit op deze punten berust gebrekkig is. RWE verzoekt het college dan ook om de motivering van het ontwerpbesluit aan te passen en de verwijzing naar het Schone Lucht Akkoord te schrappen.

Reactie:

Zonder erg concreet te worden geeft RWE aan dat de motivering van de emissiegrenswaarden voor stikstofoxide en stof te kort zou schieten. Wij herkennen dit niet en zien dan ook geen aanleiding om considerans van de vergunning op deze onderdelen aan te passen. Als ondertekenaar van het Schone Lucht Akkoord achten wij een verwijzing hiernaar op zijn plaats.

RWE meent in haar zienswijze te hebben aangetoond dat een onjuist toetsingskader is gehanteerd voor het toepassen van BBT. Daarnaast zijn enkele voorschriften om andere redenen in haar ogen onnodig bezwarend. RWE verzoekt dan ook om de voorschriften van het ontwerpbesluit aan te passen. Hierna zijn deze onderdelen van de zienswijze van RWE weergegeven.

10. RWE geeft aan dat het niet mogelijk is om onderhoud altijd binnen een periode van 2 weken uit te laten voeren. RWE verzoekt dan ook om in voorschrift 4.3.2 de termijn van 2 weken te vervangen door "zo snel als redelijkerwijs mogelijk".

Reactie:

Op grond van voorschrift 4.3.2 dient de aanvrager, indien blijkt uit een keuring dat de betreffende stookinstallatie onderhoud behoeft, dit onderhoud binnen twee weken na de keuring (te laten) uitvoeren. Het betreffende voorschrift hebben wij zodanig aangepast dat het onderhoud binnen twee weken moet worden uitgevoerd dan wel binnen deze termijn moet aangeven wanneer het onderhoud zo snel als redelijkerwijs mogelijk zal worden uitgevoerd.

11. GS hebben de emissiegrenswaarden vastgesteld op basis van provinciaal beleid. RWE is van mening dat het provinciale beleid in strijd is met de wettelijke systematiek en afwijkt van de uitputtende implementatie van de nieuwe BBT-conclusies in het Activiteitenbesluit. RWE verzoekt om de motivering van de emissiegrenswaarden te wijzigen met inachtneming van hetgeen hiervoor is gesteld. Er kunnen geen nieuwe technieken worden voorgeschreven en er kunnen geen strengere grenswaarden worden gesteld.

Reactie:

Zoals eerder is betoogd werkt het wettelijk systeem van de implementatie van BBT-conclusies in het Activiteitenbesluit anders dan hier door RWE wordt beschreven. De energiecentrale betreft een vergunningplichtige grote stookinstallatie waarvoor in hoofdstuk 5 van het Activiteitenbesluit de emissiegrenswaarden als bovengrens worden gegeven en waarvoor het bevoegd gezag het niveau van BBT moet overwegen en vastleggen in de vergunningvoorschriften.

12. GS stellen in paragraaf 3.4.2 dat het mogelijk moet zijn om het rendement van de ROI te verhogen van 98% naar 99%. RWE vindt dat daarmee wordt geëist dat binnen de bestaande inrichting andere technieken worden toegepast. RWE is van mening dat GS helemaal geen eisen behoren te stellen aan het rendement van ROI. Op basis van de BBT-conclusies is het

uitsluitend relevant dat RWE toepassing geeft aan de ROI en dat daarmee emissiewaarden worden gerealiseerd die passen binnen de BBT–GEN prestatierange. GS gaan er echter vanuit de jaargemiddelde eis van 40 mg/Nm³ moet worden verlaagd tot een jaargemiddelde eis van 27 mg/Nm³. Daarmee wordt de aan RWE vergunde jaarvracht voor SO₂ verminderd van 1454 kton/jaar naar 985 kton/jaar. Het betreft hier een reductie van ruim 30% van de onherroepelijk vergunde emissieruimte.

Reactie:

Volgens artikel 5.6 van het Besluit omgevingsrecht kunnen we voor IPPC installaties niet voorschrijven welke technieken en technologieën moeten worden gebruikt. We hebben de aanvraag getoetst aan de BBT–conclusies en aan het BBT–referentiedocument en geconstateerd dat de door RWE gebruikte techniek (de ROI) de laatste jaren is verbeterd. Daaruit blijkt dat men op basis van een optimalisatie een hoger rendement kan halen dan thans met deze techniek wordt aangevraagd. Mocht RWE van mening zijn dat dit niet haalbaar is dan had men beroep kunnen doen op de laatste volzin van paragraaf 5.2, sub 1 van het Milieuplan: " ...Indien een bedrijf van mening is dat de strengste norm niet haalbaar is, moet dit door het bedrijf technisch en economisch worden onderbouwd en zal het bevoegde gezag hierover het gesprek aangaan." Nu RWE ervoor heeft gekozen dit niet te doen, hebben we een eigen invulling gegeven aan onze verplichting op grond van artikel 5.4 van het Besluit omgevingsrecht tot het bepalen van BBT.

13. RWE wijst voor wat betreft de emissiegrenswaarde voor SO₂ nog op de resultaten van de TRACE–berekeningen die RWE op aandringen van GS heeft uitgevoerd. De TRACE–berekeningen laten zien dat het stoken van de aangevraagde brandstofpakketten zal resulteren in SO₂–emissiewaarden die hoger liggen dan de voorgeschreven eis van 27 mg/Nm³.

Reactie:

De genoemde TRACE–berekeningen gaan nog niet uit van het verhoogde rendement van de ROI. Zie tevens onze reactie op zienswijze 12

14. GS stellen in paragraaf 3.4.5 dat het mogelijk moet zijn om de SCR uit te breiden met oxidatiekatalysatoren. RWE geeft aan er reeds toepassing wordt gegeven aan BBT en dat RWE dan ook niet is gehouden om de SCR met extra technieken uit te breiden.

Reactie:

Zie reactie op 12 en 15. Wij zijn van mening dat geen techniek of technologie wordt voorgeschreven. Wij hebben de emissiegrenswaarde aangescherpt, omdat wij van mening zijn dat uitbreiding van de oxidatiekatalysatoren nog een extra verhoging van het rendement van de SCR oplevert. Als RWE echter een andere techniek wil inzetten staat dat haar vanzelfsprekend vrij.

15. In het ontwerpbesluit wordt gesteld dat de aangevraagde jaargemiddelde emissiegrenswaarde voor koolwaterstoffen van 1 mg/Nm³ moet worden verlaagd tot 0,1 mg/Nm³. Daarmee wordt de aan RWE vergunde jaarvracht voor koolwaterstoffen verminderd van 10 ton/jaar naar 3,5 ton/jaar. Het betreft hier een aanzienlijke reductie van maar liefst 65% van de aan RWE vergunde emissieruimte. Gelet op de eerder gemaakte opmerkingen over het provinciaal milieuplan en de Oplegnotitie verzoekt RWE de vergunning te verlenen op basis van de door RWE aangevraagde grenswaarde.

Reactie:

Zoals beschreven in §3.4.5 van de ontwerpvergunning ziet RWE geen mogelijkheden te zien tot het verder reduceren van de koolwaterstofemissies naar de onderkant van de BBT–range. Daar hebben we aangegeven die mogelijkheid wel te zien. Het is immers expliciet beschreven in

BBT71 en punt 8.3 van de BBT-conclusies voor grote stookinstallaties. Daarbij sluiten we aan bij de emissiegrenswaarde per Nm³ die ook in de oprichtingsvergunning in 2007 is opgenomen. Ook hier willen we verder wijzen op het feit dat RWE geen gebruik heeft willen maken van de mogelijkheid tot een gesprek volgens sub 1 van § 5.2 van het milieuplan. Daarom hebben we invulling gegeven aan het uitgangspunt in het Milieuplan: "Bij alle aanvragen om een omgevingsvergunning is het uitgangspunt dat de meest strenge kant van de BBT wordt voorgeschreven."

16. In het ontwerpbesluit is in paragraaf 3.4.9. gesteld dat het mogelijk moet zijn om de bepalingsgrenzen van de meettechnieken voor de emissie van dioxines aan te scherpen. Dergelijk lage waarden kunnen volgens RWE echter niet worden vastgesteld in de schoorsteen van RWE.

Reactie:

Wij hebben geconstateerd dat de Oplegnotitie BREF LCP indiceert dat 54% van de steenkoolgestookte grote stookinstallaties minder dan 0,001 ng TEQ/Nm³ uitstoten. Het diagram dat in bijlage D12 is opgenomen luidt:

Bijlage D12 dioxines afvalmeeverbranding

Type 012 dioxines draaimolensbranding										
Emissie	Brandstof	Stookinstallatie	Aantal	Hoogste resultaat periodieke meting in ng TEQ/Nm3						
Dioxines				<0,001	<0,005	<0,010	<0,020	<0,03	<0,1	
	Kolen	≥50 MW	41x	22 (54%)	36 (88%)	40 (98%)	41 (100%)	41 (100%)	41 (100%)	
	Biomassa	≥50 MW	16x	2 (13%)	7 (44%)	12 (75%)	13 (81%)	13 (81%)	16 (100%)	
		Totaal	57x	24 (42%)	43 (75%)	52 (91%)	54 (95%)	54 (95%)	57 (100%)	
	Conclusie	++ (95%<0,03)	95	% van de Europese referentie plants voldoet aan Nederlandse eis van 0,03 ng TEQ/Nm3						
	Toelichting									

Hieruit blijkt eenduidig dat de installaties die meetgegevens hebben verschaft voor dit diagram aan deze norm kunnen voldoen, en dat kennelijk ook kunnen meten. Het wordt ons uit de zienswijze niet duidelijk waarom RWE van mening is dat deze waarde in deze situatie niet kan meten. Wij vinden dat RWE dat aannemelijk moet maken.

De detectiegrens of rapportagegrens is afhankelijk van de hoeveelheid afgezogen volume en de hoeveelheid adsorptiemateriaal om dioxine mee af te vangen. Volgens de meetnorm moet net zo lang worden gemeten totdat 0,5 picogram per verbinding is opgenomen in de absorbents. Men kan volgens de meetnorm sturen op de detectiegrens door een groter gasvolume af te zuigen door de monsternameduur te verlengen. Dus de detectiegrens van een meting is in beginsel te verlagen tot nagenoeg elke waarde.

Ten overvloede merken we nog op dat hiermee een strengere emissiegrenswaarde wordt opgenomen dan de onderkant van de bandbreedte in de BBT-conclusies indiceert. Gelet op de hoge toxiciteit en het gegeven dat een meerderheid van de kolengestookte installaties aan de strengste grenswaarde kan voldoen, brengt ons tot het standpunt dat wij deze norm ook aan RWE willen opleggen.

Wij zien geen aanleiding om de overwegingen te herzien.

17. GS komen in het ontwerpbesluit tot de conclusie dat de door RWE aangevraagde jaargemiddelde eis van 0,0026 ng TEQ/Nm³ moet worden verlaagd naar 0,001 ng TEQ/Nm³. Daarmee wordt de aan RWE vergunde jaarvracht voor dioxinen verminderd van 89 mg/jaar naar 33 mg/jaar. Het betreft een aanzienlijke reductie van maar liefst 55% van de aan RWE vergunde emissieruimte. RWE verzoekt om aangevraagde emissiewaarden voor dioxines te hanteren.

Reactie:

Zie reactie onder 16.

18. RWE heeft de aanvraag gebaseerd op de monitoringstechnieken die momenteel worden toegepast in de centrale. De aanvraag is daarmee in overeenstemming met de monitoringseisen zoals deze zijn opgenomen in artikel 5.3. van de Activiteitenregeling. In afwijking daarvan schrijft het ontwerpbesluit voor kwik, zoutzuur en waterstoffluoride een continue meting voor. Daarnaast is in het ontwerpbesluit voorgeschreven dat de periodieke metingen voor enkele stoffen vaker moeten worden uitgevoerd dan wettelijk is voorgeschreven. Het college wijkt daarmee af van de eisen uit de Activiteitenregeling. RWE is van mening dat GS niet bevoegd zijn om af te wijken van de monitoringseisen die zijn opgenomen in de Activiteitenregeling. RWE verzoekt dan ook om de verplichting om uitvoering te geven aan continue metingen te schrappen voor zover een dergelijke verplichting niet direct voortvloeit uit de Activiteitenregeling.

Reactie

Zoals eerder gemeld onder inspraken 1,3, 5 en 7 volgen wij de BBT volgens de BBT-conclusies grote stookinstallaties. Daar is uitgewerkt hoe en waar in de regelgeving is vastgelegd dat we naast het Activiteitenbesluit zelf BBT in de vergunningvoorschriften kunnen vastleggen. In het geval van de monitoringstechnieken volgen we BBT 4 van de BBT-conclusies grote stookinstallaties, inclusief de toepassing van de voetnoten. Ook ten aanzien van dit aspect is RWE schriftelijk gevraagd of men van de uitzonderingen die zijn opgesomd in de voetnoten gebruik wenst te maken. Hierop heeft RWE geen afdoende antwoord gegeven. Derhalve zijn voorschriften in de vergunning conform BBT 4 opgenomen. Wij zien geen aanleiding om de overweging te herzien.

19. Het vergunningvoorschrift met betrekking tot het stofbeheersplan (voorschrift 6.3.1) is onduidelijk geformuleerd omdat niet is bepaald op welke specifieke diffuse emissies het stofbeheersplan betrekking moet hebben.

Reactie:

In BBT1 onder xiv) van de BBT-conclusies voor grote stookinstallaties is beschreven dat een milieubeheerssysteem een stofbeheersplan bevat om de diffuse emissies als gevolg van het laden, lossen, de opslag en/of de verwerking van brandstoffen, residuen en additieven te voorkomen of, indien dat niet haalbaar is, te verminderen. Dit is als zodanig in artikel 6.3.1 opgenomen. Diffuse emissies zijn volgens artikel 1 van het Activiteitenbesluit gedefinieerd als een emissie in een andere vorm dan een puntbron. Dit betreft dus alle stofemissies anders dan via een puntbron (een gefixeerd punt van gekanaliseerde en daarmee in principe kwantificeerbare emissies naar de lucht). Wij menen dat dit begrippenkader voldoende is ingekaderd via het Activiteitenbesluit en zien geen aanleiding om onze overwegingen te herzien.

20. De vigerende vergunning bevat voor de bestaande situatie geen voorschrift omtrent het opstellen van een geurbeheersplan en het is geheel onduidelijk waarom dat voor de bestaande activiteiten nu wel zou moeten worden voorgeschreven. Voor de nieuwe activiteiten heeft RWE in de aanvulling van 21 januari 2021 onderbouwd dat de geuremissie van houtpellets en lignine verwaarloosbaar is nu deze worden opgeslagen in silo's. Voorts is aangegeven dat bentoniet voornamelijk bestaat uit klei en om die reden evenmin zal leiden tot enige betekenisvolle geuremissie.

Reactie:

De vigerende vergunning van RWE dateert uit het jaar 2007. Het provinciaal geurbeleid is voor het eerst vastgesteld in oktober 2013 en gewijzigd in 2016 met een apart hoofdstuk voor het Eems-Dollard gebied. Hierin ligt de aanleiding tot het anders omgaan met het aspect geur bij

vergunningverlening. Bentoniet bevat ook organische verbindingen en is om die reden wel geurrelevant.

21. RWE heeft in de aanvulling van 21 januari 2021 (hier wordt de aanvulling van 12 januari 2021 mee bedoeld) ook gewezen op het feit dat de centrale is gelegen op een industrieterrein en dus niet binnen een geurgevoelige bestemming valt. Het dichtstbijzijnde geurgevoelige object ligt op 1,5 kilometer afstand van de centrale. Om deze redenen is het volgens RWE zeer onwaarschijnlijk dat de nieuwe activiteiten resulteren in hinderlijke geuremissies. Nu GS in het ontwerpbesluit niet zijn ingegaan op deze overwegingen van RWE, is het voorschrift onredelijk bezwarend en niet onderbouwd met een deugdelijke motivering. RWE verzoekt dan ook het voorschrift te schrappen.

Reactie:

In ons ontwerpbesluit is in §3.11 uitgebreid toegelicht hoe de geursituatie is beoordeeld. Wij hebben aangegeven dat §3.11.5 dat wij een geuremissie niet ondenkbaar achten. Aanvullend zien wij in de BBT-conclusies voor afvalverbranding in §1.5.1 (Diffuse emissie) onder BBT 21 het volgende.

"BBT 21. De BBT om diffuse emissies, waaronder geuremissies, van de verbrandingsinstallatie te voorkomen of te verminderen, is om vast afval en pasteus afval in bulk dat geurt en/of waaruit vluchtige stoffen kunnen vrijkomen, onder gecontroleerde subatmosferische druk in afgesloten ruimten op te slaan en de afgezogen lucht als verbrandingslucht te gebruiken of, in geval van een risico van explosie, naar een ander geschikt zuiveringssysteem te sturen."

We hebben daarmee het verzoek om deze stroom in de buitenlucht op te slaan ingewilligd onder voorwaarde dat we inzicht willen hebben in de kans op geurhinder. Derhalve is conform BBT 21 (afvalverbranding) een geurbeheersplan en een onderzoeksvoorschrift opgenomen.

22. Het vergunningvoorschrift met betrekking tot de geurberekeningen en -metingen (voorschrift 7.3.1) is onredelijk bezwarend en technisch onuitvoerbaar. Er is volgens RWE geen aanleiding om aan te nemen dat de bestaande en de nieuwe activiteiten leiden tot enige betekenisvolle geuremissies. Het voorschrijven van geurberekeningen en geurmetingen acht RWE dan ook onredelijk bezwarend.

Reactie:

Een geuronderzoek is wel uitvoerbaar. Geurmetingen van de emissies van het verwerken en opslaan van bulkgoederen in de openlucht worden in diverse branches toegepast. Hetzij gebruik makend van een lindvaldoos dan wel een loef-lei-zijde meting.

Zie voor het overige de beantwoording onder 21.

23. RWE heeft in de aanvulling van 21 januari 2021 aangegeven dat er voor houtpellets, lignine en bentoniet geen geuremissiefactor is vastgesteld en dat het dus niet mogelijk is om uitvoering te geven aan de voorgeschreven geurberekening (conform NTA 9065). Voorschrift 7.3.1. is daarmee technisch onuitvoerbaar. Nu GS in het ontwerpbesluit niet ingaan op deze overwegingen van RWE, verzoekt RWE om het voorschrift te schrappen. RWE heeft in de brief van 21 januari 2021 aangegeven dat het hooguit gepast is om geuronderzoek te doen tijdens de daadwerkelijke opslag van bentoniet (zogenaamd 'snuffelonderzoek').

Reactie:

Zie reactie onder 21 en 22.

24. RWE benadrukt dat het ontwerpbesluit primair betrekking heeft op bestaande activiteiten en verzoekt het college om ervoor te waken dat het enkele feit dat de revisievergunning in

werking treedt zou leiden tot een verplichting om de energiecentrale te sluiten, omdat niet aan de nieuwe voorschriften kan worden voldaan. Daarbij wijst RWE op het feit dat het beoordelingskader dat is gehanteerd voor sommige stoffen resulteert in een intrekking van de vergunde milieuruimte met 30%, 55% of zelfs 65%. Het is volgens RWE evident dat de centrale niet op basis van dergelijke lage emissiegrenswaarden kan worden geëxploiteerd.

Reactie:

Volgens het systeem van de wet is een omgevingsvergunning verleend voor de uitvoering van de activiteiten. Het stelsel van voorschriften geeft de voorwaarden waarbij de activiteit mag worden uitgevoerd. Het wettelijk systeem voorziet, middels artikel 2.31 van de Wabo, in de mogelijkheid tot het aanscherpen van de emissievoorwaarden en dus de milieuruimte. Voor een drietal emissies (SO₂, totaal kolwaterstoffen en dioxinen/furanen) zien wij mogelijkheden tot een scherpere normstelling die wij in de paragrafen 3.4.2, 3.4.5 en 3.4.9 van onze inhoudelijke overwegingen nader hebben gemotiveerd.

Ten aanzien van de inwerkingtreding van de nieuwe normstelling heeft een heroverweging plaatsgevonden. Deze is nader uitgewerkt in onze beantwoording van zienswijze 25.

25. Mocht het college van mening blijven dat de aangevraagde grenswaarden op basis van het provinciale beleid drastisch moeten worden verlaagd, dan verzoekt RWE om in de vergunning in ieder geval te voorzien in een ruime overgangstermijn, zodat RWE in de gelegenheid wordt gesteld om de noodzakelijke aanpassingen te maken aan de bestaande installaties.

Reactie:

Bij de normstelling is voor SO₂, totaal koolwaterstoffen en dioxinen/furanen gemotiveerd afgeweken van de vergunningaanvraag. Ten aanzien van het hanteren van een overgangstermijn voor de nieuwe normstelling zijn wij van mening dat voor:

- SO₂ – Geen aanvullende fysieke maatregel nodig. Er is dan dus ook geen reden om een saneringstermijn aan te houden.*
- totaal koolwaterstoffen – aanvullende techniek noodzakelijk om nieuwe emissie-eis van 0,5 mg/Nm³ te halen, het hanteren van een overgangstermijn achten wij dan ook als niet onredelijk. Deze is gesteld op 18 maanden na het van kracht worden van de vergunning. Tot die tijd geldt de eis van 1 mg/Nm³. (conform de vergunning uit 2007).*
- dioxinen/furanen – Geen fysieke maatregel door RWE uit te voeren, alleen de bepaling van het gehalte van dioxinen/furanen moet worden aangepast. Hiervoor is een termijn opgenomen van 12 maanden na het van kracht worden van de vergunning, tot die tijd een norm van 0,0026 ng I-TEQ/Nm³ (conform de vergunning uit 2007).*

Middels een brief van 7 mei 2021 zijn door de **Mobilisation for the Environment (MOB)** zienswijzen ingebracht. Samengevat zijn de zienswijzen van MOB hierna weergegeven.

26. Er vindt een ecocide van bossen plaats als gevolg van biomassaverbranding. De winning van hout voor houtpellets vindt plaats door industriële kaalkap van bossen. Daarbij worden in praktijk ook natuurlijke bossen gekapt en omgezet in monoculturen van houtakkers.

Reactie:

De herkomst van de biomassa is vanzelfsprekend milieuhygiënisch relevant maar valt buiten het beoordelingskader van een vergunningaanvraag op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

27. De CO₂-uitstoot van houtstook is 15% hoger dan die van steenkool en tweemaal zo hoog als die van gas. Het duurt 50 tot 100 jaar voordat aangeplante bomen deze CO₂ weer hebben opgenomen. Deze extra boost aan CO₂-uitstoot kan het klimaat nu echt niet gebruiken.

Reactie:

Dit aspect valt buiten het beoordelingskader van deze aanvraag om een vergunning.

28. De effecten op de bodem en biodiversiteit van industriële kaalkap zijn desastreus.

Reactie:

Zie hiervoor onze reactie bij zienswijze 27.

29. Het MER besteedt veel tekst aan lignine en bentoniet met verhalen over hoe dit duurzame reststromen zijn met lokale herkomst. Echter, in het geplande stookpakket vormen deze stoffen minder dan 10%. Het merendeel is houtpellets en over de herkomst daarvan wordt niks gezegd. Volgens MOB passen die houtpellets niet in de energiemix van Groningen en de lokale circulaire strategie.

Reactie:

Hiervoor verwijzen wij naar onze reactie op zienswijze 26.

30. In het 'Advies Reikwijdte en detailniveau MER RWE verhoging aandeel biomassa in RWE Eemshaven centrale' werd verzocht om via het MER duidelijkheid te verschaffen over 'Nut en Noodzaak van het voorgenomen initiatief'. Tevens is RWE verzocht om een 'visie te geven op de energiemix in de provincie Groningen op de lange termijn'. Doordat kwantitatieve gegevens over een aantal ontwikkelingen ontbreken, biedt het MER wat dit betreft geen duidelijk antwoord.

Reactie:

In paragraaf 3.3 en paragraaf 2.5.1 van het MER gaat RWE in op deze onderwerpen. RWE heeft er daarbij voor gekozen om hierin geen kwantitatieve gegevens op te nemen.

31. De feitelijke ammoniakemissie verandert niet als gevolg van het verhogen van het aandeel biomassa in het stookpakket zoals ten onrechte wordt beweerd. Andersom gesteld: als het aandeel biomassa niet wordt verhoogd of zelfs helemaal geschrapt dan nog verandert er niets aan de feitelijke ammoniakemissie van minder dan 10 ton/jaar. Die is/blijft hetzelfde, onafhankelijk van of er 0% of 15% of 30% biomassa wordt bijgestookt.

Reactie:

Zoals in de "Voortoets verhogen biomassa –inzet RWE Eemshaven" is aangegeven betreft de afname van de ammoniakemissie een deel van de vergunde emissie. Dit hoeft niet te betekenen dat de feitelijke emissie ook afneemt.

32. Op papier nemen de stikstofdeposities af als gevolg van de verdwijning met 162 ton/jaar ammoniak. Echter, dit is fictie. In werkelijkheid verandert er niets aan de stikstofdepositie afkomstig van ammoniak. Die emissie is er niet en heeft nooit plaatsgevonden.

Reactie:

Het is vaste rechtspraak van de Afdeling (bijvoorbeeld ECLI:NL:RVS:2021:71) dat voor de vraag of de wijziging of uitbreiding van een bestaand project significante gevolgen kan hebben, een vergelijking wordt gemaakt van de gevolgen van het bestaande project in de referentiesituatie en de gevolgen van het project na wijziging of uitbreiding. De referentiesituatie wordt ontleend aan de geldende natuurvergunning of, bij het ontbreken daarvan, aan de milieutoestemming die gold op de referentiedatum (dat is het moment waarop artikel 6 van de Habitatrictlijn van toepassing werd voor het betrokken Natura 2000-gebied), tenzij nadien een

milieutoestemming is verleend voor een activiteit met minder gevolgen. Dan geldt die toestemming als referentiesituatie. De huidige feitelijke situatie is niet van belang bij het bepalen van de referentiesituatie (ECLI:NL:RVS:2021:175, r.o. 10). Dit betekent dat de natuurvergunningen van RWE gelden als referentie. Voor de beoordeling van de vraag of er sprake kan zijn van significante gevolgen wordt dus een vergelijking gemaakt met de vergunde situatie, niet met de feitelijke situatie.

33. Het MER en de voortoets zijn voor wat betreft de verandering van de stikstofdepositie niet adequaat, misleidend en kunnen niet dienen als basis van een zorgvuldige besluitvorming. Dit betekent dat het m.e.r.-rapport opnieuw door de commissie dient te worden beoordeeld.

Reactie:

In de voortoets is onderzocht of het project significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Onder meer het voornemen, het plangebied, en mogelijke effecten zijn beschreven en beoordeeld. Er is een vergelijking met de vergunde situatie gemaakt en uiteindelijk is geconcludeerd dat er geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen zijn. Er is geen reden om aan te nemen dat het rapport misleidend of niet adequaat is.

34. De vergunningprocedure kan op basis van de onjuiste en misleidende evaluatie van de stikstofdepositie in het MER niet worden doorgezet.

Reactie:

De zienswijze verwijst naar de MER-evaluatie van 5 juni 2018 (MER-evaluatie RWE, definitief, 2018.05.30). Bij deze evaluatie is uitgegaan van feitelijke gegevens, zoals waren vastgelegd in de oprichtingsvergunning van 11 december 2007 of waren gerapporteerd in de elektronische milieujaarverslagen over 2015 en 2016. Hierbij was één van de evaluatiepunten de emissie van luchtverontreinigende stoffen. De evaluatie van de stikstofdepositie maakte geen onderdeel uit van deze MER-evaluatie.

35. De voortoets berust ook op de misvatting dat er sprake zou zijn van een reële afname van 162 ton/jaar ammoniakemissie.

Reactie:

Er is geen sprake van een misvatting. In paragraaf 4.8. van de voortoets is expliciet aangegeven dat in de vigerende vergunning de vergunde emissie van ammoniak hoger is dan de daadwerkelijke uitstoot en dat dit in de nieuwe berekening is gecorrigeerd. Zoals in onze reactie bij zienswijze 32 is aangegeven, is voor de beoordeling van de vraag of er sprake kan zijn van significante gevolgen een vergelijking gemaakt met de natuurvergunde situatie en niet met de feitelijke situatie.

36. Er dienen nieuwe Aeriusberekeningen te worden gemaakt, waarbij situatie 1 én situatie 2 uit wordt gegaan van een ammoniakemissie van minder dan 10 ton/jaar. Zowel de voortoets als het MER moeten dus overnieuw.

Reactie:

Zoals in onze reactie bij 32 is aangegeven volgt uit vaste jurisprudentie dat de referentiesituatie wordt ontleend aan de geldende natuurvergunning. Aangezien daar in de Aeriusberekeningen ook vanuit is gegaan, is er een juiste vergelijking gemaakt en is er geen reden om de voortoets opnieuw te doen.

37. MER en voortoets kunnen niet dienen als basis voor de vergunning.

Reactie:

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft in het toetsingsadvies van 20 augustus 2020 aangegeven dat met het MER en de daarna aangeleverde aanvullingen alle essentiële informatie beschikbaar is om het milieubelang volwaardig mee te laten wegen in de besluitvorming. Wij staan eveneens op dit standpunt. De voortoets is als bijlage F aan het MER toegevoegd en gaat uitsluitend in op het effect van eventuele aanvullende verstoring als gevolg van de voorgenomen wijziging. Hierin wordt geconcludeerd dat de verhoging van het aandeel biomassa, op zichzelf en in cumulatie met andere projecten, geen negatieve en/of significante effecten op de beschermde waarden van Natura 2000-gebieden. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen zijn daardoor op voorhand uit te sluiten.

38. De emissies als gevolg van toename van scheepvaart en verkeer zijn niet eenduidig berekend. In het MER lijken de emissies van en naar de haven (ruim 7 ton/jaar) wel te zijn meegenomen. In de uiteindelijke Aeriusberekeningen lijken alleen emissies in de haven te zijn meegenomen. Dit is evident onjuist. Ook de toename van de emissies en deposities buiten de haven hadden moeten worden meegenomen.

Reactie:

De stikstof vanwege scheepvaartbewegingen van een naar de Eemshaven buiten het havenbekken zijn vergund in het tracebesluit Eemshaven Noordzee. Dit geldt ook voor de scheepvaartbewegingen ten behoeve van de centrale van RWE.

39. De emissies van het scheepvaartverkeer nemen fors toe met tenminste circa 7000 kg/jaar, wellicht nog meer. Dit is niet meegenomen in de Aeriusberekening. MOB trof ook nergens een goede onderbouwing en/of specificatie aan van de toename van de NO_x-emissie van verkeer noch van de scheepvaart. Deze dient alsnog te worden aangeleverd.

Reactie:

Zie reactie onder 38

40. Als de NO_x-emissies van de scheepvaart en het verkeer correct worden meegenomen en ammoniak in beide situaties op minder dan 10 ton/jaar wordt gezet, zal blijken dat de stikstofdepositie toe zal gaan nemen in plaats van de ten onrechte geclaimde afname.

Reactie:

Zie reactie onder 38. Waarbij wederom wordt opgemerkt dat bij de beoordeling of de RWE ontwikkeling Wnb-vergunningsplichtig is op basis van stikstofemissies uitgegaan dient te worden van de vergunde ammoniakemissie van 172 ton/jaar, niet van de feitelijke emissie van minder dan 10 ton/jaar.

41. De uitstoot van NO_x tijdens het stookproces zal toenemen als gevolg van een lager energetisch rendement. In het MER wordt echter gesteld dat dit effect in het geheel niet optreedt. De verantwoording daarvoor is 'praktijkervaring bij de Amercentrale'. Er is echter geen enkele uitleg te vinden over wat die ervaring behelst. Ook meetgegevens zijn nergens te bekennen. Ook al zou dit effect maar bijvoorbeeld 3% bedragen, dan betekent dit een toename van 60.000 kg/jaar NO_x. Ook dit leidt tot een toename van de feitelijke stikstofdepositie, die ten onrechte niet is verdisconteerd.

Reactie:

Voor 100% kolenstook en 30% biomassameestook zijn de emissies van NO_x vrijwel identiek. Er is geen aanleiding om de thans vergunde jaarvracht van 2060 ton/jaar aan te passen. Ook blijven dezelfde concentratie-eisen gelden.

42. Om de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden te voorspellen, vergelijkt het college de verwachting van de voorgenomen situatie met de thans vergunde situatie. Het effect op de instandhoudingsdoelstellingen is echter niet afhankelijk van de vergunde situatie. Dit effect is afhankelijk van het verschil tussen de werkelijke situatie voor en na de gewenste verandering.

Reactie:

Wij verwijzen naar onze reactie bij zienswijze 32.

43. Uit de als bijlagen meegestuurde evaluaties blijkt dat de oude passende beoordeling deels gebaseerd is op onjuiste gronden én tevens op onjuiste en achterhaalde inzichten. De beoordeling, die ten grondslag lag aan de natuurvergunning van RWE, is niet (meer) passend wat betreft de eisen waaraan het volgens de huidige inzichten moet voldoen.

Reactie:

Wij verwijzen naar onze reactie bij zienswijze 32 waarin is toegelicht dat er een vergelijking met de natuurvergunde situatie gemaakt moet worden. Dat de feitelijke situatie inmiddels mogelijk veranderd is of dat de huidige inzichten wellicht tot een andere passende beoordeling zouden leiden dan de beoordeling voor de destijds verleende vergunning, doet daar niet aan af.

44. De door RWE geclaimde afname van stikstofdepositie op natuurgebieden als gevolg van een fake afname van de stikstofdepositie vindt in werkelijkheid niet plaats. In werkelijkheid neemt de stikstofdepositie toe als gevolg van de stijging van de stikstofemissie uit de schoorsteen, én afkomstig van toename van het aantal scheepvaartbewegingen en/of grootte van de schepen.

Reactie:

Wij verwijzen naar onze reactie bij zienswijze 32.

45. Artikel 6 van de Habitatrichtlijn staat geen verslechtering toe van Natura 2000-gebieden. In dit geval neemt de facto de stikstofdepositie op alle Natura 2000-gebieden in Nederland en Duitsland toe, hetgeen de richtlijn niet toestaat.

Reactie:

Artikel 6, lid 3 van de Habitatrichtlijn is door de Nederlandse wetgever vertaald in art. 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming. In dit artikel staat dat het verboden is zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Zoals in onze reactie bij zienswijze 32 is toegelicht volgt uit vaste jurisprudentie dat er voor de beoordeling of een project dergelijke significante gevolgen kan hebben een vergelijking met de natuurvergunde situatie gemaakt moet worden. Uit jurisprudentie (ECLI:NL:RVS:2021:175) volgt dat hiermee niet in strijd met artikel 6, lid 2 en lid 3 van de Habitatrichtlijn gehandeld wordt.

46. Ook heeft de minister naar de Tweede Kamer benadrukt dat als gevolg van intern salderen de 'feitelijke' stikstofdepositie op reeds overbelaste Natura 2000-gebieden niet mag toenemen.

Reactie:

Wij verwijzen naar onze reactie bij zienswijze 32.

In een brief van 1 juni 2021 heeft **MOB** de zienswijze aangevuld. Met deze aanvulling wil MOB wijzen op recent ontstane jurisprudentie en de consequenties daarvan voor het betreffende ontwerpbesluit. De brief kent de volgende drie bijlagen:

- Het rapport Effecten van stikstofdepositie nu en in 2030: een analyse (R. Bobbink, d.d. 16 maart 2021)
- Uitspraak Rechtbank Limburg, 20 mei 2021, AWB/ROE 19/2260;
- Uitspraak Rechtbank Limburg, 19 mei 2021, ROE 18/2813 Natuur SC.

De aanvulling op de eerdere zienswijze luidt als volgt:

47. Een centrale aanname in het ontwerpbesluit is dat de stikstofdepositie zal afnemen in de betrokken Natura 2000 gebieden in Nederland en Duitsland. Volgens MOB betreft dit echter een fictieve afname. Feitelijk is er op dit moment al geen sprake van een significante uitstoot van ammoniak en deze zal ook niet afnemen in de nieuwe situatie. Dit heeft tot gevolg dat de gestelde daling van stikstofdepositie niet navolgbaar is. In plaats daarvan zal in werkelijkheid wel degelijk een toename plaatsvinden van de stikstofdepositie. Dat deze feitelijke situatie het uitgangspunt dient te zijn is eveneens aangevoerd in de zienswijze. Volledigheidshalve verwijst MOB ook naar het de provinciale beleidsregels inzake intern een extern salderen. Op grond van artikel 5, vijfde lid, van de beleidsregels mag bij de beoordeling van een aanvraag als uitgangspunt alleen gebruik worden gemaakt van de in de toestemming opgenomen N-emissie in de referentiesituatie, voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd.

Reactie:

Wij verwijzen naar onze reactie bij zienswijze 32. Daarnaast wijzen wij erop dat de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State in haar uitspraak van 20 januari 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:71) heeft overwogen dat intern salderen vergunningvrij is. In onderhavige procedure is van extern salderen geen sprake. Aangezien sinds genoemde uitspraak duidelijk is dat intern salderen vergunningvrij is, is de Beleidsregel salderen stikstof provincie Groningen 2019 aangepast en staan er geen regels meer in over intern salderen.

48. In de zienswijze van 7 mei 2021 is door MOB aangevoerd dat naast de feitelijke toename van stikstofdepositie ook onder meer de feitelijke staat van instandhouding van de betrokken natuurgebieden in de beoordeling moet worden meegewogen. Op basis van ecologische inzichten concludeert MOB dat nu de (lichte) toename van stikstofdepositie plaatsvindt in reeds overbelaste Nature 2000-gebieden verdere milieuschade niet valt uit te sluiten. Gezien de huidige staat van de natuurgebieden en de ernstige mate van overbelasting betekent in dit kader stilstand al achteruitgang.

Reactie:

Wij verwijzen naar onze reactie bij zienswijze 32.

49. Het ontwerpbesluit is simpelweg gebaseerd op een papieren vergelijking tussen de toename en (fictieve) afname van de stikstofdepositie. Onder verwijzing naar twee meegestuurde rechtbankuitspraken constateert MOB dat met een dergelijke vergelijking niet kan worden volstaan. In beide zaken concludeert de rechtbank dat het bevoegd gezag in kader van artikel 6, derde lid, Habitatrichtlijn niet kan volstaan met de enkele vergelijking van de toename en afname, maar "dat deze zich ook moet vergewissen van de staat van de instandhouding en instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden, in hoeverre daarvoor herstel- en verbetervoorstellen gelden, in verband daarmee andere maatregelen (moeten) worden getroffen en wat daarvan het te verwachten resultaat is." Het eindresultaat van de passende beoordeling moet volgens de rechtbank mede in het licht van artikel 6, eerste en tweede lid van de Habitatrichtlijn worden gezien en gemotiveerd.

Reactie:

De beide rechtbankuitspraken waarnaar verwezen wordt gaan over situaties waarin extern gesaldeerd wordt. Hierbij ging het om de vraag de intrekking van een vergunning als mitigerende maatregel kan worden beschouwd in het kader van een passende beoordeling voor een ander project. Zoals in onze reactie bij zienswijze 47 aangegeven wordt in onderhavige procedure geen gebruik gemaakt van het instrument van extern salderen. Er wordt intern gesaldeerd waarbij dus geen sprake is van het intrekken van een andere vergunning. Bovendien is er geen sprake van een passende beoordeling aangezien intern salderen vergunningvrij is. Er kan daarom geen vergelijking worden gemaakt met de rechtbankuitspraken.

50. Het ontwerpbesluit vergt in elk geval een motivering waarin de stikstofdepositie als gevolg van het veranderen van de inrichting wordt gezien in het licht van eventuele verbeter- en herstelvoorstellen, in verband daarmee andere getroffen maatregelen en het resultaat daarvan. Daarbij dient het college zich ook te vergewissen van de staat van instandhouding en instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken gebieden. Nu een dergelijke motivering geheel ontbreekt kan het college niet over gaan tot verlening van de vergunning zoals voorzien in het ontwerpbesluit.

Reactie:

Uit artikel 2.7, lid 2 Wnb volgt dat er enkel een vergunning nodig is als het project mogelijk significantie gevolgen heeft voor een Natura 2000-gebied. Zoals in onze reactie bij zienswijze 32 is toegelicht, is de natuurvergunde situatie de referentiesituatie voor het bepalen van de gevolgen. Aangezien uit de voortoets blijkt dat op voorhand uitgesloten is dat genoemde significante effecten er zullen zijn, bestaat er geen vergunningplicht in het kader van de Wnb en is er ook geen aanleiding of ruimte voor herstelvoorstellen of nadere motivering.

51. Het college dient het beoordelingskader, zoals uiteengezet in de uitspraak van het Europese Hof van Justitie van 17 november 2018 (ECLI:EU:C:2018:882), toe te passen ten aanzien van de betrokken Duitse Natura 2000-gebieden.

Reactie:

Zoals uit de voortoets blijkt is uitgesloten dat er sprake kan zijn van significante gevolgen op de Nederlandse en Duitse Natura 2000-gebieden. Uit art. 2.7, lid 2 Wnb volgt dat er daarom geen sprake is van een vergunningplicht. Deze beoordelingssystematiek is niet in strijd met de uitspraak van het Europese Hof van Justitie van 7 november 2018 (ECLI:EU:C:2018:882).

De burgemeester van de **Stadt Borkum** heeft per brief van 11 mei 2021 zienswijzen ingebracht. Deze luiden als volgt:

52. Stadt Borkum geeft aan dat, naar aanleiding van de schriftelijke mededeling van RWE over het voornemen voor het verhogen van het aandeel biomassa in de centrale, het onvoldoende is om alleen de samenvatting van het MER te vertalen in het Duits. Ook de inhoud van de aanvraag en MER, voor zover deze betrekking hebben op de beoordeling van de gevolgen voor het Duitse Natura 2000 locaties, zou moeten worden vertaald.

Reactie:

Zoals aangegeven in onze Nota Reactie en Commentaar heeft RWE de samenvatting van het MER integraal in het Duits vertaald. In de samenvatting is aangegeven dat de Duitse Natura 2000-gebieden zijn meegenomen als studiegebied. Ook is daarin vermeld dat er geen significante effecten zijn voor zowel Nederlandse als Duitse Natura 2000-gebieden.

Duitstaligen kunnen daaruit opmaken dat de natuuraspecten in het MER aan de orde zijn gekomen.

53. Bij onderzoek naar de milieutoestand en milieueffecten van verontreinigende emissies in de lucht is uitsluitend het gebied tussen Eemshaven en de Oost-Friese kust bekeken. De grotere plaatsen in de buurt van de kust, zoals Emden en Norden, liggen buiten dit gebied. Ook kwetsbare ecosystemen, waaronder Borkumer Rif (direct voor de Eemsmonding) en het verder weg gelegen Borkum Riffgrund, zijn niet in de beschouwing meegenomen.

Reactie:

Het studiegebied voor de gevolgen van emissies naar de lucht strekt zich uit tussen de Eemhaven en de kust van Oost-Friesland, zoals is aangegeven figuur 4.1 van het MER. Voor het aspect depositie is naar geheel Nederland en een deel van Duitsland gekeken. De relevante Natura 2000-gebieden uit de Passende Beoordeling van 23 maart 2012 zijn daarbij inbegrepen en weergegeven in figuur 4.2 van het MER. Uit de als bijlage toegevoegde voortoets blijkt dat de verhoging van het aandeel biomassa, op zichzelf en in cumulatie met andere projecten, geen negatieve en/of significante effecten op de beschermde waarden van Natura 2000-gebieden.

54. Er wordt over een studie gesproken, waaruit blijkt dat de "wijziging geen negatieve gevolgen zal hebben voor beschermde Natura 2000-gebieden in de wijdere omgeving" en dat "geen verder beoordeling hoeft te worden uitgevoerd". Deze studie is niet beschikbaar.

Reactie:

De voortoets maakt als bijlage F deel uit van het MER dat bij de aanvraag om vergunning was gevoegd. Zie tevens onze reactie bij zienswijzen 51.

55. Voor een kwantitatieve meting van stof in de lucht wordt aangevoerd dat de jaarlijkse gemiddelde bijdrage van verschillende componenten, alsmede de maximale bijdrage van de elektriciteitscentrale van NO₂ en zwevende deeltjes ruim onder de grenswaarden liggen. Om de gezondheidseffecten te kunnen begrijpen, is het noodzakelijk regelmatig metingen van de dagelijkse gemiddelde waarden uit te voeren.

Reactie:

Via het landelijk meetnet luchtkwaliteit meet het Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM) ieder uur de kwaliteit van de lucht op een groot aantal plaatsen. Dit meetnet is de implementatie van de Europese verplichting tot het monitoren van de luchtkwaliteit. Op basis van deze metingen en modellen wordt de luchtkwaliteit gemonitord. Via de vergunningverlening geven wij invulling aan het bronbeleid.

Doordat de emissie wordt geloosd via een schoorsteen van ca. 120 meter hoog is de impact op leefniveau nihil. Wij achten het niet zinvol om voor deze installatie een aanvullend meetstation in te richten.

56. Er zijn geen concentraties van benzeen en ozon opgenomen in tabel S.2 op bladzijde 13. Juist voor die stoffen die bijzonder schadelijk zijn voor de gezondheid, zou een uitgebreide analyse van belang zijn.

Reactie:

Tabel S2 geeft een samenvattend overzicht van de milieueffecten van de voorgenomen activiteit ten opzichte van de referentiesituatie (= vergunde situatie voor de Centrale). Zowel in de vergunde als in de voorgenomen situatie is er geen sprake van emissie van ozon. Hierdoor is het vergelijken van de milieu-effecten van ozon niet zinvol. Benzeen is een stof die valt onder de koolwaterstoffen (CxHy) die wel in deze tabel zijn opgenomen. In het ontwerpbesluit

hebben wij de koolwaterstofemissie getoetst (zie §3.4.5) en besloten om de aangevraagde emissiegrenswaarde van 1 mg/Nm³ te verlagen naar 0,1 mg/Nm³. Dit geeft dus ook een positief effect op de emissies van benzeen. In het algemeen kan worden gesteld dat de aanwezigheid van benzeen op leefniveau met name optreedt in stedelijk gebied als gevolg van de geparkeerde auto's. Industriële bronnen die emitteren via een schoorsteen hebben op leefniveau geen relevante bijdrage. Omdat het emissiepunt van RWE op 120 meter hoogte is gesitueerd zal de impact van benzeen op leefniveau nihil zijn. Wij hebben daarom geen aanleiding gezien om in het kader van de MER-studie een aparte analyse naar de benzeenemissie te vragen.

57. De totale verdeling van alle stoffen in de lucht is zeer complex en diffuus, daarom is detectie aan één enkel meetstation niet voldoende om het gevaar exact te kunnen beoordelen.

Reactie:

Zie antwoord onder 55.

58. In de afgelopen paar jaar vond een aanzienlijke uitbreiding van industriële bedrijvigheid in Eemshaven/Delfzijl plaats. In dit opzicht vereist de analyse van verontreinigende stoffen een cumulatief overzicht van de vele emissiebronnen.

Reactie:

De kaders voor het MER worden geschetst door de schriftelijke mededeling van RWE van 5 juli 2017 en ons Advies Reikwijdte en detailniveau MER RWE van 9 oktober 2017. Hierin is niet opgenomen dat RWE ten behoeve van de besluitvorming een cumulatief overzicht dient op te stellen.

59. In de tweede aanvulling van het MER geeft RWE aan dat er verschillende manieren zijn om emissies te verminderen, waaronder die van de zware metalen cadmium en thallium. De grenswaarden voor cadmium en thallium werden vaak overschreden. Een optimale stofvanger in de rookgassen en bepaalde samenstellingen van het brandstofpakket wordt als grote kans gezien om de emissies te reduceren.

Reactie:

Er is geen sprake van dat de grenswaarden voor zware metalen werden overschreden. RWE heeft in het MER middels berekeningen laten zien dat bij sommige brandstofpakketten de emissies van bepaalde zware metalen kritisch kunnen komen te liggen. Tot op heden zijn deze brandstofpakketten als zodanig echter nog niet verstookt. De Commissie voor de milieueffectrapportage stelde in haar advies van 19 mei 2020 vast dat essentiële informatie ontbrak over maatregelen om te voorkomen dat de emissies van zware metalen de vergunde waarden overschrijden. In de aanvulling op het MER van 20 mei 2020 geeft RWE aan dat de bestaande procedures voor het samenstellen van een doelmatig brandstofpakket en het toepassen van een adequaat verwerkingsbeleid voldoende zijn om zeker te stellen dat de emissiegrenswaarden voor zware metalen niet worden overschreden. Hierdoor is RWE van mening dat het niet nodig is om extra technische maatregelen te treffen omdat zal worden voldaan aan de emissiegrenswaarden. In het eindadvies van de Commissie van 4 augustus 2020 wordt aanbevolen om het AV-beleid aan te passen aan de situatie waarin meer biomassa en een grotere diversiteit aan biomassastromen wordt meegestookt. Daarnaast beveelt de Commissie aan om in het AV-beleid specifiek aandacht te besteden aan procedures waarmee wordt geborgd dat de emissiegrenswaarden voor zware metalen niet worden overschreden. Verder beveelt de Commissie aan om de daadwerkelijk optredende emissies van zware metalen regelmatig te meten. Deze aanbevelingen zijn door ons overgenomen dan wel zullen bij de beoordeling van het nieuwe AV-beleid op grond van voorschrift 2.1.1. aan de orde komen.

60. Algemeen zij erop gewezen dat de emissie-eisen betrekking hebben op de thans vergunde situatie. Deze moeten echter worden aangepast aan de uitbreiding naarmate meer biomassa en een grotere diversiteit van biomassastromen worden meegestookt.

Reactie:

Middels deze vergunningprocedure worden de emissie-eisen opnieuw getoetst en zo nodig geactualiseerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de in de aanvraag om een revisievergunning genoemde biomassastromen.

61. Hoewel het de bedoeling is dat de kolencentrale op de lange termijn 100% biomassa gaat gebruiken, moet de samenstelling van de biomassa kritisch beoordeeld worden. Er ontbreekt een tijdshorizon waarin de conversie van de kolencentrale zal plaatsvinden. Voor wat betreft de eigenlijke doelstelling van het project, om fossiele brandstoffen gedeeltelijk te vervangen door meer gebruik te maken van biomassa, zijn tot dusver uitsluitend algemene verklaringen beschikbaar, die niet bewijzen in welke mate het project bijdraagt de CO₂-uitstoot te verminderen.

Reactie:

De situatie dat er 100% biomassastook plaats zal gaan vinden, maakt geen onderdeel uit van de voorliggende aanvraag om vergunning.

62. Er moet worden opgemerkt dat er geen concrete informatie over de oorsprong van de grondstoffen beschikbaar is. Bijgevolg is de hele waardeketen niet transparant en is het waarschijnlijk niet duurzaam. Alleen staat er dat de levering per schip in plaats van per vrachtwagen moet plaatsvinden om de gevolgen voor het milieu te beperken. Toch kan er geen sprake zijn van duurzaamheid of verminderd milieueffect als de vereiste biomassa over lange afstanden moet worden vervoerd, zoals de levering per schip suggereert. Het is niet mogelijk te bepalen of de behoefte van de energiecentrale aan hout kan worden gedekt door afvalproducten van de industrie, of deze nu van ver worden aangevoerd of zelfs het kappen van bomen alleen nodig is voor de leveringen aan de energiecentrale. Ook het gebruik van suikerriet, dat hoofdzakelijk op het zuidelijk halfrond wordt geteeld, wordt niet als duurzaam beschouwd.

Reactie:

Voor een reactie op deze zienswijze verwijzen wij naar onze reactie op zienswijze 26.

63. Volgens het MER zou het aantal scheepvaartbewegingen ongewijzigd blijven. Er wordt aangegeven dat de schepen die de biomassa aanvoeren groter zijn en dus meer brandstof verbruiken. Met het oog hierop is het van groot belang dat de biomassa ten minste wordt geleverd uit de regionale omgeving.

Reactie:

De aanvraag voor de omgevingsvergunning heeft betrekking op de inrichting van RWE in de Eemshaven. De herkomst van de biomassa valt echter buiten de beoordeling volgens het wettelijke kader van deze aanvraag. Wij kunnen hieraan dan ook geen voorschriften aan stellen in de vergunning.

64. Volgens tabel S.1 van het MER bedraagt de aangevraagde biomassa fractie van hout pallets 1192 Kton/jaar (75%), wat veel meer is dan het goedgekeurde biomassagehalte van 160 Kton/jaar (20%).

Reactie:

De vigerende vergunning staat het meestoken van 800 Kton/jaar biomassa toe. Hiervan is aangegeven dat 20% (160 Kton/jaar) zal bestaan uit houtpellets. Thans wordt vergunning gevraagd voor het meestoken van 1600 Kton/jaar biomassa. Hierbij is het voornemen om het aandeel houtpellets hierin te verhogen naar 75% (1192 Kton/jaar)

65. De gevraagde biomassafractie van lignine van 60 Kton/jaar (4%) en bentoniet met 50 Kton/jaar (3%) is zeer laag. Stadt Borkum doet een beroep op RWE deze in aanzienlijk grotere mate te gebruiken.

Reactie:

De aanvraag gaat uit van 60 Kton/jaar lignine en 50 Kton/jaar bentoniet. Hogere vrachten aan lignine en/of bentoniet worden nu niet door RWE aangevraagd.

66. RWE geeft aan zich te willen inzetten voor een duurzame energievoorziening via restwarmte/stoom. Potentieel voor warmteoverdracht is er in de onmiddellijke nabijheid van de energiecentrale. Echter ontbreekt de nodige infrastructuur (warmteleidingen, enz.) nog. Er is reeds een haalbaarheidsstudie uitgevoerd voor een warmtenet tussen de Eemsdelta en de stad Groningen. Onder bepaalde voorwaarden zou een dergelijk project mogelijk zijn. Momenteel worden voorbereidingen getroffen om het project in de volgende onderzoeksfase te brengen. De burgemeester van Stadt Borkum eist dat, voorafgaand aan het begin van een potentiële uitbreiding, de onderzoeksresultaten beschikbaar moeten zijn en dat vervolgens wordt beoordeeld hoe duurzaam het project is.

Reactie:

De mogelijkheid van een warmtetransportleiding wordt verkend door een consortium van 8 partijen; De gemeenten Groningen, Eemsdelta en het Hogeland, de Gasunie, Groningen Seaports, de provincie Groningen, WarmteStad en Enpuls. In deze verkenning spelen duurzaamheid, betrouwbaarheid en betaalbaarheid een grote rol. In een eerste haalbaarheidsonderzoek is er gekeken of een warmtetransportleiding technisch en financieel haalbaar is. In deze fase is er nog geen keuze gemaakt voor een specifieke bron. De hoeveelheid CO₂ die uiteindelijk wordt bespaard is sterk afhankelijk van de bronkeuze en de beschikbare temperatuur. In een volgende fase wordt er gekeken onder welke randvoorwaarden een warmtetransportleiding kan worden gerealiseerd. De beoordeling van de duurzaamheidsaspecten van dit project is een expliciet onderdeel van de besluitvorming over de warmtetransportleiding

67. Stadt Borkum heeft verzocht om een CO₂-balans op te stellen om de verschillen in de respectievelijke effecten aan te tonen in vergelijking met het stoken op alleen steenkool en steenkool met biomassa. Aan deze eis is echter niet voldaan.

Reactie:

In ons advies Reikwijdte en detailniveau aan RWE hebben wij op 9 oktober 2017 aangegeven dat het MER een CO₂-balans dient te bevatten die per stroom inzicht biedt in het verschil van het optredend effect ten opzichte van de inzet van kolen. Na indiening van de vergunningaanvraag en het daarbij behorende MER hebben wij geconstateerd dat het MER onder meer op dit onderdeel niet voldoet aan artikel 7.23 van de Wet milieubeheer aangezien onvoldoende rekening is gehouden met en antwoord is gegeven op het advies over de reikwijdte en het detailniveau. Met onze brief van 12 december 2018 hebben wij RWE in de gelegenheid gesteld om, ingevolge artikel 7.28, lid 3 van de Wet milieubeheer, het MER aan te vullen. In het aangevulde MER is door RWE geen CO₂-balans opgenomen maar is aangegeven dat de CO₂-emissie van biomassa wordt beschouwd als CO₂-neutraal, doordat die emissie door herplanting weer wordt vastgelegd en op deze wijze de kort-cyclische CO₂-kringloop

sluit. Ten opzichte van de lang-cyclische CO₂-kringloop van fossiele brandstoffen wordt aldus een CO₂-reductie bereikt. De grootte van de reductie is beschreven in het MER.

68. De energietransitie moet voor een langere termijn worden gepland. RWE geeft aan dat het niet zinvol is een meer gedetailleerde uitleg te geven over de deze stap(pen) in de omschakeling naar het stoken van biomassa. In plaats daarvan moeten alle alternatieven met het geplande project in termen van klimaat- en milieueffecten worden vergeleken. Op pagina 13 wordt beweerd dat enkele van deze uitvoeringsvarianten een verbetering ten opzichte van de referentiesituatie moeten veroorzaken. Het is echter niet duidelijk, welke van de uitvoeringsvarianten dit veroorzaakt, noch op welke wijze. Met de gegeven informatie kan geen beslissing worden genomen of één van de uitvoeringsvarianten werkelijk tot verbetering leidt en dienovereenkomstig noodzakelijk is.

Reactie:

Op grond van artikel 7.23 van de Wet milieubeheer moeten in het MER de 'redelijkerwijs in beschouwing te nemen' alternatieven worden beschreven. Het voorgenomen initiatief, het verhogen van de biomassa-bijstook naar 30%, gaat uit van de reeds bestaande installatie van RWE. De locatie staat dan in het MER ook niet meer ter discussie, evenals de technische installaties ten behoeve van het verwerken van biomassa op de locatie. RWE heeft ervoor gekozen om een MER op te stellen volgens de beperkte m.e.r.-procedure. Hierin vindt uitsluitend een vergelijking plaats tussen de huidige situatie (max. 15% biomassa-bijstook) en de toekomstige situatie (max. 30% biomassa-bijstook). De genoemde uitvoeringsvarianten leveren geen relevante bijdrage voor wat betreft milieueffecten.

Van het **Bürgerinitiative Saubere Luft Ostfriesland e.V** hebben wij bij brief van 18 mei 2021 zienswijzen ontvangen. Deze zijn hierna samengevat weergegeven en luiden als volgt:

69. RWE zal met de huidige plannen niet minder klimaatschadelijk worden. Het verbranden van biomassa zal de CO₂-uitstoot van de elektriciteitscentrale niet verminderen maar met een derde doen toenemen. De hoeveelheid CO₂, die door de elektriciteitscentrale wordt uitgestoten wordt in de aanvraag niet vermeld.

Reactie:

RWE neemt verplicht deel aan het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS). Dit betekent dat de CO₂-emissie is geregeld in een emissievergunning op grond van artikel 16.5, eerste lid, van de Wet milieubeheer. Het bevoegd gezag voor deze vergunning is de Nederlandse emissieautoriteit. De emissie van CO₂ valt hierdoor buiten onze beoordeling van de aanvraag om een revisievergunning op grond van de Wabo.

70. Fouten uit het verleden worden herhaald. Onder verwijzing naar de besluitvorming rond 2015 wordt aangegeven dat RWE thans vergunning aanvraagt voor de meeverbranding van 30% biomassa en dit in de toekomst wil opvoeren tot 100%. Voor één kolencentrale is jaarlijks meer dan twee keer zoveel hout nodig als er in Nederland aangroeit. Hieruit blijkt dat de hoeveelheden die nodig zijn voor de verdere werking van een kolengestookte elektriciteitscentrale met houtbiomassa onmogelijk kunnen worden vertegenwoordigd door houtafval dat op geen enkele andere manier meer kan worden gebruikt. RWE zal echter na de omschakeling van kolen naar biomassa niet minder maar veel meer klimaatschadelijke CO₂ uitstoten waardoor klimaatverandering verder wordt aangewakkerd.

Reactie:

Hiervoor verwijzen wij naar onze reactie bij zienswijze 69.

71. Steenkool mag niet worden vervangen door biomassa die afkomstig is van de ontbossing van intacte bossen. RWE gebruikt niet alleen biomassa uit reststoffen maar ook uit ontbossing voor thermisch gebruik. De vervanging van fossiele brandstoffen mag niet gepaard gaan met de vernietiging van bossen. De productie van houtpellets door het kappen van bossen heeft rampzalige gevolgen, die bijvoorbeeld zijn waargenomen in North Carolina. Het bedrijf Enviva produceert hier houtpellets en gaat leveren aan RWE in Nederland.

Reactie:

Hierbij verwijzen wij naar onze reactie bij zienswijze 26.

72. In de samenvatting van het MER staat dat een aanvraag in het kader van de Wet natuurbescherming niet nodig is omdat er als gevolg van de voorgenomen wijziging geen toename zal zijn van de inbreng van stoffen in beschermde Natura 2000-gebieden. Dit is echter niet voldoende om duidelijkheid te verschaffen over de vraag of een vergunning krachtens de Wet natuurbescherming vereist is. Een natuurvergunning wordt niet verleend voor een emissie maar op basis van een passende beoordeling voor een welomschreven project overeenkomstig artikel 6, lid 3, van de Habitatrichtlijn. De thans geldende vergunning voor de kolengestookte centrale Eemshaven van RWE is verleend voor het project kolengestookte centrale met maximaal 15% bijstook met biomassa. Daartoe is een MER opgesteld. Nu is RWE bezig met een heel ander project. Men zou een nominaal CO₂-vrije biomassacentrale willen exploiteren. Het doel is de installatie te stoken met 100% biomassa waarbij in eerste instantie een omschakeling met 30% biomassa wordt uitgetest.

Reactie:

Artikel 2.7, lid 2 Wnb bepaalt dat een vergunning nodig is voor een project dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Aangezien er bij onderhavig project gebruik gemaakt wordt van het instrument van intern salderen, is op voorhand duidelijk dat er geen sprake kan zijn van significante gevolgen. Uit vaste jurisprudentie volgt dat er voor intern salderen geen vergunning nodig is. Wij verwijzen ook naar onze reactie bij zienswijze 32.

Uit artikel 2.8, lid 1 Wnb volgt dat een passende beoordeling alleen gemaakt hoeft te worden voor een project dat vergunningplichtig is. Aangezien er geen vergunning nodig is, is een passende beoordeling niet aan de orde.

73. Als RWE haar oorspronkelijke project zou doorzetten, zou de centrale uiterlijk in 2030 moeten worden gesloten. Dit volgt onveranderlijk uit de wet in Nederland. Zonder het gebruik van steenkool zou de exploitatie volgens de oude vergunning ook niet economisch verantwoord zijn. Dit betekent dat alle emissies van RWE in Natura 2000-gebieden dan onvermijdelijk ophouden. Dit zou leiden tot een veel ontspannener situatie voor de Natura 2000-gebieden, die zich momenteel niet in goede staat bevinden. Deze nieuwe situatie zou dan de referentiesituatie vertegenwoordigen. Voor elk nieuw project dat aan de natuurbeschoudswetgeving moet worden getoetst, zou dan een MER met passende beoordeling moeten worden uitgevoerd.

Reactie:

Het is vaste rechtspraak van de Afdeling (bijvoorbeeld ECLI:NL:RVS:2021:71) de referentiesituatie wordt ontleend aan de geldende natuurvergunning of, bij het ontbreken daarvan, aan de milieutoestemming die gold op de referentiedatum (dat is het moment waarop artikel 6 van de Habitatrichtlijn van toepassing werd voor het betrokken Natura 2000-gebied), tenzij nadien een milieutoestemming is verleend voor een activiteit met minder gevolgen. Dan geldt die toestemming als referentiesituatie. De huidige feitelijke situatie is niet van belang bij

het bepalen van de referentiesituatie (ECLI:NL:RVS:2021:175, ro. 10). Dit betekent dat de natuurvergunningen van RWE gelden als referentie.

74. Om te bepalen of een project een nieuw project is in de zin van de Habitatrichtlijnen, moet in het algemeen worden verduidelijkt of een project of activiteit kan leiden tot een aantasting van een Natura 2000-gebied. Het meestoken van biomassa leidt in het algemeen tot hogere gehalten aan zware metalen in de rookgasstroom. De verbranding van biomassa produceert meer zwevende deeltjes PM2.5 dan de verbranding van alleen steenkool. De zware metalen zijn gebonden aan het fijnstof en kunnen niet zo doeltreffend worden uitgefilterd als bij het stoken van steenkool. De uitstoot van fijnstof neemt dus toe en het stof wordt gevaarlijker van samenstelling. Als gevolg van de omzetting in biomassa kan een nadelig effect op aangrenzende Natura 2000-gebieden daarom zonder gedetailleerd onderzoek niet met zekerheid worden uitgesloten.

Reactie:

Uit de aanvraag en het bijbehorende milieueffectrapport blijkt dit niet. Er is dan ook geen reden om de normstelling voor de emissies van zware metalen dan wel stof aan te passen. Deze emissies zijn reeds meegenomen in de referentiesituatie. Zie tevens onze reactie bij zienswijze 32.

75. Zelfs als alle uitgestoten stoffen hier in dezelfde hoeveelheden worden toegepast als in de oorspronkelijke aanvraag, valt onweerlegbaar een netto toename van CO₂ te verwachten, die in de beoordeling niet aan de orde is gekomen. Het projectconcept wordt gebruikt om een duidelijk beeld te krijgen van de vraag of een bepaalde activiteit gevolgen heeft voor beschermde Natura 2000-gebieden. Daarom is het niet toegestaan een project te knippen om delen ervan van de evaluatie uit te sluiten.

Reactie:

Sinds de industriële revolutie neemt het aandeel van kooldioxide in de atmosfeer toe. De toename wordt niet voldoende gecompenseerd door de opname van CO₂ in planten en bomen. Strikt genomen is kooldioxide geen vervuilende stof. Het is immers niet schadelijk voor de gezondheid. Het komt van nature in de ademlucht van mens en dier. De emissie van CO₂ is ook niet schadelijk voor Natura 2000-gebieden. De stelling met betrekking tot het projectconcept is behoeft derhalve geen beantwoording.

76. De extra CO₂-uitstoot van verscheidene miljoenen tonnen per jaar als gevolg van de verbranding biomassa in plaats van steenkool moet worden beoordeeld als rechtstreeks schadelijk wat het effect op de Natura 2000-gebieden en het Werelderfgoed Waddenzee betreft. Het is absoluut noodzakelijk dat de nadelige gevolgen hiervan worden onderzocht en beoordeeld op grond van de Wet natuurbescherming.

Reactie:

Zie antwoord onder 75. De CO₂-emissie heeft geen rechtstreeks effect op de Natura 2000-gebieden en het Werelderfgoed Waddenzee. Daarnaast geeft artikel 9 van de Richtlijn Industriële emissies aan dat de vergunning voor een IPPC installatie geen emissiegrenswaarden stelt ten aanzien van de emissie van broeikasgassen.

77. Er mag uitsluitend bentoniet worden gebruikt dat afkomstig is van de voedselproductie. Latere goedkeuring van bentoniet van andere oorsprong is niet toegestaan.

Reactie:

Op grond van voorschrift 2.1.2 mag alleen bentoniet worden gebruikt uit de voedings- en genotmiddelenindustrie (VGI). Bentoniet van andere oorsprong is op basis van de vergunning niet toegestaan.

78. De uitstoot van NO_x in het milieu door de kolengestookte centrale van RWE in de Eemshaven zal niet afnemen door over te schakelen op biomassa. De stikstofgevoelige flora en fauna in FFH² en Natura 2000-gebieden verkeren reeds in een slechte staat van instandhouding. De gebieden worden op lange termijn bedreigd door de over de hele linie veel te hoge stikstofdepositie. Indien de staat van instandhouding van de betrokken soorten en habitats als 'ongunstig' is geclassificeerd en deze classificatie aantoonbaar of zeer waarschijnlijk het gevolg is van effecten van de te beoordelen verontreinigende stoffen, dient in beginsel een FFH-effectbeoordeling te worden uitgevoerd.

Reactie:

Artikel 2.7, lid 2 Wnb bepaalt dat een vergunning nodig is voor een project dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Uit de voortoets blijkt dat uitgesloten is dat het project dergelijke gevolgen heeft. Uit artikel 2.8, lid 1 Wnb volgt dat een passende beoordeling alleen gemaakt hoeft te worden voor een project dat vergunningplichtig is. Aangezien er geen vergunning nodig is, is een passende beoordeling niet aan de orde. Verder verwijzen wij naar onze reactie bij zienswijze 73.

79. De Duitse vertaling is volstrekt ontoereikend. Er is bijvoorbeeld geen gedetailleerde compilatie van de gebruikte brandstofpakketten of emissiewaarden. Dit is in strijd met de gemeenschappelijke verklaring inzake samenwerking bij de uitvoering van grensoverschrijdende milieueffectbeoordelingen in het Duits-Nederlandse grensgebied.

Reactie:

Conform afspraken op grond van het ESPOO verdrag zijn de Notitie Reikwijdte en detailniveau, het Advies inzake de in acht te nemen reikwijdte en detailniveau voor het opstellen van het MER, de samenvatting van het MER, de kennisgevingen en de Nota Reactie en Commentaar vertaald in het Duits. Ook de bijlage 11.6 Nota zienswijzen zal worden vertaald.

80. De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft het MER een aantal malen beoordeeld en naar aanleiding daarvan zijn aanpassingen gedaan in het MER. Dit ging gepaard met belangrijke veranderingen, zoals een verhoogde uitstoot van zware metalen. Deze informatie is van essentieel belang om te begrijpen of significante verstoring van Duitse Natura 2000-gebieden al dan niet kan worden uitgesloten. Tot op heden heeft het Duitse publiek echter alleen de vertaling gekregen van de samenvatting van het MER, die al in 2019 is gepubliceerd, en niet de belangrijkste wijzigingen die pas in de jaren daarna aan de orde zijn gekomen. Er is dus geen gelijkwaardige deelname van de Duitse bevolking. Het Duitse publiek krijgt niet de kans om naar behoren aan de procedure deel te nemen.

Reactie:

In de aanvullingen op het MER is geen sprake van een verhoogde uitstoot van zware metalen en hebben ook niet geleid tot een aanpassing van de vergunningaanvraag op dit punt. Er wordt echter ingegaan op de wijze waarop emissiewaarden zullen worden geborgd. Effecten op Duitse Natura 2000-gebieden zijn er ook niet door veranderd. De aanvullingen hebben niet

---

² FFH = Fauna-Flora-Habitat-Richtlinie (FFH-Richtlinie 92/43/EWG, 2013/17/EU)

geleid een nieuwe samenvatting waardoor er ook geen aanleiding was deze opnieuw te vertalen.

81. In het in 2017 Wadden Sea Quality Status Report wordt gemeld dat de trend van de afgelopen jaren naar een hogere kwik-belasting in zeevogeleieren aanhoudt. In het rapport staat dat de instroom van kwik in de Waddenzee in het verleden voornamelijk van de rivieren verliep maar dat de waterkwaliteit daarvan nu is verbeterd. De reden voor de hoge waarden is de toevoer uit de atmosfeer. Hierbij wordt een causaal verband gezien de toename van het kwikgehalte in eieren van zeevogels en de emissie van kwik van RWE. Onder geen beding mag opnieuw een jaarlijkse emissie van 68 kg aan kwik worden toegestaan zonder een hernieuwde correcte milieueffectbeoordeling.

Reactie:

In de zienswijze wordt verwezen naar een rapport uit 2017. Hierin worden in 2015 verhoogde kwikgehalten in eieren van visdiefen stern benoemd. Er wordt daarbij een link gelegd met de emissie van RWE. Dit lijkt ons onlogisch omdat de centrale pas in de tweede helft van dat jaar, na het broedseizoen, is opgestart.

82. De emissies vallen onder Uitvoeringsbesluit 2017/1442 van de Europese Commissie van 31 juli 2017 inzake conclusies over de beste beschikbare technieken (BBT) krachtens Richtlijn 2010/75/EU. De in de BREF genoemde stoffen worden beperkt tot de laagste van de respectievelijk in de BREF gespecificeerde marges. Volgens provinciaal beleid, zoals verwoord in het Milieuplan, moet vergunningverlening gericht zijn op een zo laag mogelijke concentratie. Bij alle aanvragen voor milieuvergunningen moet worden gestreefd naar de strengste waarde van de bij BBT genoemde marge.

- BBT-GEN voor NO_x-emissies van kolenstook: <85 mg/Nm³ (daggemiddeld); in het ontwerpbesluit wordt 100 mg/Nm³ (daggemiddeld) genoemd;
- BBT-GEN voor SO₂: 25 mg/Nm³ (daggemiddeld) en 10 mg/Nm³ (jaargemiddeld), in het ontwerpbesluit respectievelijk 50 mg/Nm³ en 27 mg/Nm³;
- BBT-GEN voor stof: 3 mg/Nm³ (daggemiddeld) en 2 mg/Nm³ (jaargemiddeld), in het ontwerpbesluit respectievelijk 5 mg/Nm³ en 3 mg/Nm³;
- BBT-GEN voor overige zware metalen: 5 µg/Nm³ (jaargemiddeld), in het ontwerpbesluit 14 µg/Nm³.

Reactie:

In de paragrafen 3.4.1 tot en 3.4.3 en 3.4.7 hebben wij voor deze stoffen betoogd waarom de emissies in de voorschriften zijn opgenomen. De hierboven aangehaalde emissie-eisen hebben betrekking op korte middelingstijden. Wij hebben in ons betoog in de voorwaarden voor de emissie-eisen gericht op de jaargemiddelde emissieconcentraties. De jaargemiddelde concentraties hebben namelijk een directe relatie tot de jaarvrachten die eveneens in de voorwaarden zijn vastgelegd. Ten aanzien van de NO_x emissie-eisen is in de vergunning een waarde van 60 mg/Nm³ vastgelegd die lager is dan de onderkant van BBT-range (65 mg/Nm³) (zie §3.4.1). Voor de SO₂ concentratie hebben we overwogen dat een rookgasontzwaveling van 99% haalbaar moet zijn. Voor de door de zienswijzeindieners gestelde 10 mg/Nm³ zou een onrealistisch rendement van rookgasontzwaveling van 99,8% nodig zijn. Wij hebben een emissie-eis opgenomen bij een door ons haalbaar geachte jaargemiddelde waarde van 27 mg/Nm³ (zie §3.4.2). Voor de stofemissie hebben we overwogen dat de door RWE gebruikte techniek voor stofverwijdering een rendement heeft van 99,95%. Dit ligt ruim boven het in de BREF LCP genoemde rendement van 99,5%. De resterende emissie is dan wel niet helemaal de onderkant van de BBT-range maar is wel laag in deze BBT-range. (zie §3.4.3)

In §3.4.7 hebben we betoogd dat de emissie van zware metalen samenhangt met de emissie van stof. Daarbij is aangegeven dat de stofemissie (zie §3.4.3) niet verder kan worden verlaagd waardoor die conclusie ook voor de emissie van zware metalen geldt.

83. Het uitvoeringsbesluit schrijft verplichte monitoring voor van NH₃ (continu) en N₂O (1 x per jaar). Beide worden niet vermeld.

Reactie:

De BBT-conclusies grote stookinstallaties meldt in BBT inderdaad dat voor installaties waar een SCR wordt gebruikt de parameter NH₃ continu wordt gemeten. BBT 4 geeft voor deze parameter twee voetnoten (3) en (4). Voetnoot 3 (kleinere installaties met weinig bedrijfsuren) is hier niet relevant. In voetnoot 4 is de volgende tekst opgenomen: "Indien SCR wordt toegepast, is een minimale monitoringfrequentie van eenmaal per jaar mogelijk, mits is aangetoond dat de emissieniveaus voldoende stabiel zijn." De afgelopen jaren is gebleken dat er geen emissie boven de detectiegrens is waargenomen. Daarom is voor ammoniak (NH₃) in de vergunning geen emissieconcentratie-eis opgenomen. Het continu meten van deze parameters is daarmee eveneens overbodig geworden.

De BBT-conclusies grote stookinstallaties meldt in BBT 4 inderdaad dat voor steen- en/of bruinkool in ketels met een circulerend wervelbed de parameter N₂O eenmaal per jaar moet worden gemeten. RWE bedrijft in de Eemshaven een poederkoolinstallatie. Dit is iets anders dan een ketel met een circulerend wervelbed. Hierdoor is deze monitorings-eis niet relevant en dus ook niet in de vergunning opgenomen.

84. Verder zijn nog de concentratie-eisen voor de directe lozing van verontreinigende stoffen genoemd in de zienswijze evenals de parameters welke moeten worden vastgesteld bij de te gebruiken brandstoffen.

Reactie:

Voor zover relevant zijn de BBT-gerelateerde emissieniveaus voor directe lozingen van verontreinigende stoffen opgenomen in de op 10 augustus 2017 door de Minister van Infrastructuur en Milieu verleende watervergunning op grond van de Waterwet. Tot 17 augustus 2021 waren deze van toepassing maar met ingang van die datum vervangen door de in artikel 5.12b van het Activiteitenbesluit genoemde waarden.

In de vergunningaanvraag zijn in Appendix A de initiële samenstellingsgegevens van de brandstoffen beschreven zoals bedoeld in BBT 9 onder i) (initiële karakterisering).

In §2.1 van de voorschriften is voor de acceptatie van de biobrandstoffen de voorwaarde toegevoegd dat de brandstof regelmatig wordt getoetst of de brandstofkwaliteit overeenstemt met de initiële karakterisering zoals beschreven in de aanvraag. In § 2.3 is een dergelijke verplichting opgenomen voor kolen.

Verder is per brief van 4 april 2021 een zienswijze ontvangen van een inwoner van Duitsland. Als bijlagen bij deze zienswijze zijn meegestuurd:

- Een brief aan ROMO Wind Germany GmbH met betrekking tot het gebruik van ultrasone windmeting als LIDAR-alternatief voor de anticiperende bediening van (haven)sleepboten of voor territoriale navigatie van windgevoelige grote schepen;
- Notitie over het gebruik van afvalwarmte in Völlen en Halte;
- Een brief aan HZcastEtzel met betrekking tot de opslag van waterstof in cavernes;
- Een brief aan GDF Suez KFW WHV GmbH & Co. KG over de combinatie van seizoensgebonden CCS met HH LAVA opslag;
- Een brief aan 2G Energy AG over de mogelijkheden om een waterstof/aardgas-combimotor met waterstof te gebruiken bij het project Element One te Diele voor bedrijven in Weener.

In een brief van 31 mei 2021 heeft de indiener van deze zienswijze ook zijn mening gegeven over de arbitragezaak tussen RWE en de Nederlandse Staat met betrekking tot het beëindigen van de kolenstook. Aan deze brief zijn diverse bijlagen toegevoegd waarbij alleen niet eerdergenoemde hier zijn weergegeven:

- Een reactie van 4 november 2018 op een persbericht van Gasunie over een geplande waterstofproductie-installatie in de buurt bij Diele of Conneforde;
- Een reactie van 12 februari 2020 op een persbericht waarin wordt vermeld dat Gasunie deelneemt aan de geplande waterstofproductie-installatie Element-Eins nabij het transformatorstation te Diele;
- Een brief aan Thyssengas GmbH over toekomstig gebruik van hernieuwbare energiebronnen voor de Ostfriesland waterstofleiding Vellage/Jemgum;
- Een brief aan BASF AG over een windmolenpark en de hoogspanningsverbinding naar Ludwigshafen, vermijden van donkere winterperiodes met toevoegingen van verdere stroomverbindingen
- Een brief aan RWE Vertriebs AG over het opwekken van stroom door een gepland offshore windpark van RWE Nordsee.

In de zienswijze wordt, samengevat, het volgende ingebracht:

85. Dat met het toestaan van de 1600 kton biomassa voor verbranding in de Eemshaven waardevolle biomassa verloren gaat. Het transport van deze biomassa over lange afstanden veroorzaakt transportrisico's en de emissie van grote hoeveelheden CO₂. De totale hoeveelheid wordt bij de plaatsen van herkomst weggenomen en is niet langer beschikbaar voor de vorming van humus in de lokale bodem. Door aanvulling met andere technologieën kan dit worden bereikt zonder in de loop van het jaar extra biomassa te vernietigen voor deze extra elektriciteit. Hierbij worden door de indiener van de zienswijze enige voorbeelden aangedragen.

Reactie:

Wij constateren dat de genoemde knelpunten en de aangedragen oplossingen buiten het beoordelingskader van de omgevingsvergunning liggen en derhalve niet mee kunnen worden genomen bij de beoordeling van de vergunningaanvraag van RWE.